انتشارات دانشگاه تهران
۲۰۱۰
چاپ سوم

عکسهای قدیمی ایران

رجال، مناظر، بناها و محیط اجتماعی

تألیف دکتر قاسم صافی گلپایگانی

Tehran University Publications
2010

HISTORICAL PHOTOGRAPHS OF IRAN

DIGNITARIES, SPECTACLES, ARCHITECTURE AND SOCIAL ENVIRONMENT

Dr. GH. SAFI

Ass. Professor of Tehran University

بسم الله الرحمن الرحیم

تهران
دانشگاه

بمناسبت مراسم آغاز سال تحصیلی ۷۵_۱۳۷۴

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور

عکس‌های قدیمی ایران

«رجال، مناظر، بناها و محیط اجتماعی»

تالیف

دکتر قاسم صافی گلپایگانی

فهرست مطالب

گر عمر تو باشد به جهان تا سیصد
افسـانه شمـر زیستن بی‌مر خـــود

باری چو فسانه می‌شوی ای بخـرد
افسـانـهٔ نیک شـو نـه **افسـانهٔ بـــد**

مقدمهٔ چاپ سوم

تا قرن پیش، اسناد و مدارک تاریخی، در آثار و بناهای تاریخی و در اسناد کتبی مانند کتیبه‌ها و فرمان‌ها و عهدنامه‌ها و گزارش‌های کتبی راویان و شهود وقایع و مانند آنها، منحصر بود. از اواخر قرن گذشته به تدریج موارد مهم دیگری جزو اسناد تاریخی درآمد مانند عکس‌ها و فیلم‌ها و نوارهای صوتی که چهرهٔ تاریخ و تاریخ نویسی را به کلی دیگرگون کرد. عکس‌های تاریخی و تصاویر مستند در مجامع معتبر تحقیقاتی جهان جایگاه شایسته و اصالت تردیدناپذیر خود را به عنوان یکی از ارزنده‌ترین مدارک مسلم و موثق در حوزهٔ تحقیقات تاریخی، مردم شناسی، جامعه شناسی و رشته‌های گوناگون هنر در میان پژوهشگران باز کرده است بطوری که اینک در کمتر از رشته‌ای از تحقیقات مربوط به تاریخ و میراث‌های فرهنگی است که عکس‌ها و تصویرهای قدیم به عنوان یکی از مهمترین مستندات و منابع اولیهٔ تحقیق در شمار نیاید. حتی در مبانی نظری و تعلیمی اصول روش تحقیق، مدارک تصویری در طبقه‌بندی و نقد و ارزیابی منابع، جایگاهی ویژه یافته است.

به همین نظر معرفی و فهرست کردن عکس‌های تاریخی هر ملتی یکی از ضروریات برای شناخت و معرفی گذشتهٔ فرهنگی آن کشور در ابعاد مختلف تاریخی، اجتماعی، مردم شناسی، فرهنگ عامه، و بسیاری از زمینه‌های دیگر پژوهشی است. خوشبختانه در سالیان اخیر در ایران نیز به این منبع مهم در آثار پژوهشی و آفرینش‌های هنری از قبیل فیلم سازی، نمایش و پدیده‌های گرافیکی و ترسیمی توجهی فزاینده شده است بطوری که کمتر پژوهنده و هنرمند راه و رسم دان و آشنا به اصول تحقیق است که به اهمیت استفاده از عکس‌های تاریخی وقوف نداشته و آن را در آثار و تتبعات خود بکار نگیرد و مایهٔ رونق و اعتبار کار خود نداند.

از دوران رواج صنعت عکاسی، تصویرگری در ایران با استقبال بسیار روبرو گشت و به همین سبب گنجینهٔ عکس‌های تاریخی ایران بسیار غنی و گسترده است. ولی با همهٔ غنای گنجینه چون تا چندین سال پیش مرکزی برای جمع و نگاهداری عکس‌های رجال و روحانیون بزرگ ایران که در حوادث و رویدادهای بزرگ نقش عمده‌ای داشته‌اند وجود نداشت دسترسی به این عکس‌ها برای هرکسی میسر نبود و مورخان ناچار بودند

که برای تهیهٔ تصاویر رجال مهم تاریخ از خانواده‌های اعیان و روحانیون یاری بخواهند و این امر برای هرکسی ممکن نبود. و لذا به علت عدم تمرکز عکس‌های تاریخی و اسناد و مدارک و تصاویر رجال و شخصیت‌های بزرگ روحانی و علمی که در حوادث و رویدادهای بزرگ نقش عمده‌ای داشته‌اند فهرست جامعی از عکس‌ها در دسترس دوستداران و پژوهشگران نیز قرار نگرفته بود. در نتیجه تهیهٔ اسناد و مدارک و کتب و تصاویر به تنهایی نیاز دانشمندان و مورخان و محققان را برنمی‌آورد و کار مهم و اصلی پس از جمع و نگاهداری اسناد، تهیه فهرست و انتشار آن بود تا همگان از وجود اسناد و تصاویر در مراکز آن آگاه شوند و در مواقع احتیاج به آن مراکز رجوع کنند.

مهمترین مورد در بررسی و ارزش گذاری عکس‌ها، میزان تلاش و توفیق فهرستگر در شناخت و معرفی صحیح موضوعات و اشخاص حاضر در عکس‌هاست و اصالت روشی که در این راه بکار بسته است. اصولاً در تشخیص مکان‌ها و تعیین هویت رجال و بطورکلی موضوع عکس‌ها به لحاظ تنوع مضامین و تعدد شخصیت‌ها در مقاطع مختلف سنی و موقعیت‌های مختلف اجتماعی حتماً موارد مشکوک و شناخته نشده وجود خواهد داشت و این امر در همهٔ این نوع درخواست‌ها که در جهان انتشار یافته و می‌یابد اجتناب ناپذیر است. بدین ترتیب آنچه در این میان حائز اهمیت و مایهٔ اطمینان تواند بود اتخاذ روش درست و قابل اعتماد در شناسایی است. افزون بر روش‌های مقایسه‌ای و تطبیقی‌که مستلزم زمینهٔ فرهنگی و ذهنی لازم و تیزبینی و دقت بسیار است مشورت و تبادل نظر با اشخاص صلاحیت دار و یاری گرفتن از صاحب نظرانی که در طبقات سنی نزدیک به زمان برداشتن عکس باشند اولویت و اهمیت خاص دارد.

نداشتن مطالعهٔ تاریخی و تخصصی در تشخیص عکس‌ها موجب شده که غالباً افراد به اظهار نظرهای اشتباه آمیز و نادرست دربارهٔ عکس‌های قدیمی بپردازند فی‌المثل عکس‌های بانوان را غالباً به افراد مشهور نسبت می‌دهند بدون اینکه توجه داشته باشند در قدیم عکس‌های اهل حرم و اندرون فقط به وسیلهٔ محارم برداشته می‌شد و بسیاری از عکس‌هایی که به افراد مشهور نسبت داده شده که هیچگونه مناسبتی از لحاظ لباس و شرایط عکس برداری با شخصیت‌ها و سنت‌های آن زمان ندارد.

و نیز باید توجه داشت که در فهرست کردن عکس‌ها، پذیرش روشهای فرنگی تقریباً همان اشکالاتی را در عکس‌های ایرانی خواهد داشت که اتخاذ طبقه‌بندی‌ها و روش‌های کتابداری فرنگی در کتابهای اسلامی بوجود آورده است. زیرا بسیاری از

موضوعات که در کد گذاری فرنگی پیش بینی شده برای موضوعات اسلامی پیش بینی شده است و به عکس در موضوعات اسلامی مطالبی هست که در موضوعات فرنگی به آن اشاره نمی‌شود : ثانیاً مسائل مربوط به فهرست و طبقه‌بندی اسلامی به علت وجود القاب و عناوین متعدد و مخصوصاً نوع شهرت اشخاص در بین طبقات مختلف متفاوت است. مثلاً بین علما و در اصطلاح حوزه معمولاً به جای نام شخصیت مرجع بزرگ قرن گذشته میرزا ابوالقاسم قمی لقب صاحب قوانین یا محقق قمی بکار می‌رفت و عامهٔ مردم او را به اسم میرزای قمی می‌شناسند و در متون و مکاتبات تاریخی و سیاسی گاه از او به عنوان میرزا ابوالقاسم گیلانی اسم برده شده است. این مساله فقط در اعلام ایرانی وجود دارد و در اعلام خارجی چنین چیزی نیست.

همینطور بعضی‌ها که طی زندگی‌شان چند لقب داشتند و نزد اشخاص مختلف برحسب القاب مختلف شان معروف اند چنان که امین السلطان را بعضی اتابک می‌گویند. تازه امین السلطان دو نفرند که هر دو به یک اندازه در امین السلطان بودن شهرت داشته‌اند. میرزا علی اصغرخان امین السلطان و آقا ابراهیم امین السلطان یا مثلاً مستوفی الممالک دو نفرند که اشتهار هر دو به عنوان مستوفی الممالک در حد همست. میرزا یوسف و میرزا حسن.

یا مثلاً در سلسلهٔ خانوادهٔ معیرالممالک سه دوستعلی خان معیرالممالک وجود دارد که هر سه به یک اندازه مشهورند. یا مشیرالدوله‌ها، قوام الدوله‌ها، امین الدوله‌ها و غیره . در این شرایط فهرستگر و محقق باید قرائن مختلفی را در نظر داشته باشد که متوجه شود مقصود کدام یک از اینان است.

این‌ها مسائل و مشکلات در کار فهرست نویسی عکس‌های تاریخی است. از مسائل دیگر اینکه برای پی بردن به هویت اشخاص که عکس‌ها در مقاطع مختلف سنی گرفته شده مستلزم آشنا بودن چشم است. گاه توجه تنها به پشت نویس عکس‌ها بدون تسلط بر آشنایی با رجال قاجار کافی نیست به دلیل اینکه عکس دورهٔ جوانی یک نفر ممکن است با اسم تنها یا لقب نامشهور اولیه‌اش ذکر شده باشد که همان شخصیت در سنین شهرت، لقب دیگری داشته باشد. مثلاً سالار لشکر که در پشت تعدادی از عکس‌ها آمده فقط با دانستن اینکه سالار لشکر همان فرمانفرماست قابل تشخیص است.

و با همهٔ این تفاسیر باز در فهرست بندی عکس‌ها، سرانجام تمام القاب و عناوین و عکس‌های دوره‌های مختلف حیات یک نفر، باید به مشهورترین ماده ارجاع داده شود

و این یکی از مشکلات فهرست است.

و لذا ما عیناً نمی‌توانیم روش‌های فرنگی را پیاده کنیم به دلیل اینکه با مشکلات یاد شده مواجهیم. ما باید همینطور که در مورد طبقه‌بندی کتاب‌های اسلامی روش‌هایی کم و بیش منطبق با شرایط خودمان پیدا کرده‌ایم و پیدا خواهیم کرد، در اینجا هم تنها با توجه به ابعاد مختلف مسائل و مشکلات اینکار باید روش‌های خاصی تجربه شود. کاری که اینجانب در این اثر انجام داده است.

موارد دیگری که در نگاهداری و فهرست عکس‌های تاریخی لازمست به آن توجه شود مسائل جنبی قبل از تهیهٔ آرشیو و در حین تهیهٔ آرشیو و بعد از انجام آن است از جمله :

(۱) از هر عکس یک فیلم مادر و چاپ پزتیو برای ملاحظه و تکثیر درخواست‌ها قبل از قرار دادن در آرشیونهایی تهیه شود که حتی‌المقدور نسخه‌های اصل عکس‌ها مورد مراجعهٔ مکرر و متوالی قرار نگیرد.

(۲) بسیاری از عکس‌ها باید قبل از قرارگرفتن در آرشیو، توسط متخصص ترمیم بشود.

(۳) تربیت کارشناس ترمیم عکس‌های قدیمی که امری کاملاً فنی و جدا از مسائل مربوط به آرشیو و فهرست است.

(۴) باید دقت کافی شود که خطوط پشت نویسی تاریخی عکس‌ها و مشخصات عکاسخانه‌ها و عکس برداران که قرائن مهمی برای تعیین قدمت عکس هستند در هر صورت محفوظ و آسیب ناپذیر بماند.

(۵) پوشش‌های مخصوص حفاظتی و بهداشتی به آنها داده شود که از ضایعات عکس جلوگیری بشود.

(۶) اتخاذ تدابیر برای پیشگیری از اثرات مضر ناشی از نورهای مستقیم که منجر به فعل و انفعالاتی در تجزیه و پریدگی رنگ عکس‌های قدیمی می‌شود همچنین نصب عکس‌های بلوک نشده بر کارهای متناسب به منظور جلوگیری از ضایعات ناشی از شکنندگی شدید کاغذهای حساس عکاسی.

(۷) در حینی که عکس‌ها در آرشیو هستند در زمان‌بندی‌های مختلف. مراقبت‌های دقیق بهداشتی و قارچ زدایی و از این قبیل روی آنها صورت بگیرد.

(۸) بعد از آرشیو، تمام مراقبت‌هایی که در مورد همهٔ اسناد و مدارک خطی در درازمدت به عمل می‌آید باید مورد توجه قرار گیرد.

(۹) تهیهٔ مواد و لوازم آرشیوی عکس که اصولاً گران قیمت است و یا تهیهٔ داروهای مربوط به حفاظت و بهداشت عکس که در حال حاضر در ایران بسیار نایاب است.

(۱۰) انتخاب و سفارش وسائل آرشیوی مناسب عکس‌های تاریخی و اتخاذ طریقی مناسب در بایگانی و نگهداری آنها.

در حال حاضر یک نوع آرشیوهایی به صورت تک عکس وجود دارد که هر عکس در یک ژاکت قرار داده می‌شود و این روش را بیشتر در مورد عکس‌های خیلی نفیس و منحصر برای جلوگیری از سائیدگی و فرسایش بکار می‌گیرند.

نوع دیگر به طریق انباشته است که معمولاً برای عکس‌های مکرر و دارای درجات کمتری از اهمیت بکار گرفته می‌شود.

یک نوع نیز آرشیوهای آلبومی نام دارد که هر بایگانی در استانداردهای خودش آلبوم‌های مشخصی سفارش می‌دهد که این عکس‌ها در آن نگاهداری می‌شود.

و گونه‌های مختلف دیگر که فعلاً وارد جزئیات آن لازم نیست بشویم و علاقه‌مندان می‌توانند در کتاب‌های فنی به زبان خارجی مطالب مورد نظر خودشان را پی گیری کنند و البته هر آرشیوی داری بنا به امکانات فنی و مالی خود باید در مورد نوع تمرکز عکس‌ها تصمیم بگیرد.

و به هر حال غرض از طرح این مطالب، توجه دادن مسوولان به مسأله عکس‌های تاریخی ایران و جلب محققین به اهمیت این مدارک به عنوان سند مهم تاریخی که گاه ارزشش از متون و اسناد مکتوب بیشتر است و انشاءالله به همت اهل نظر این مهم حاصل شود. مگر نه اینکه این سخن از قدیم مشهور بوده که یک عکس گویاتر از صد نامه است. و من به اقتضای حرفهٔ خود اضافه می‌کنم گویاتر از هزارنامه و سند است. و در بسیاری از موارد از صدها صفحه مطلب خبری و تفسیری بیشتر است.

در همین راستا و با همین نیت، کتاب حاضر با یاری و تاییدات خداوند متعال تدوین و به طبع رسید و به جهت ارزش تاریخی و هنری که داشت و خصوصاً به لحاظ اینکه کاری جدید و بی‌سابقه در ایران بود با استقبال روبرو گشت و موجب خرسندی ارباب هنر و اهل وسعت و نظر به این رشته از تحقیقات مربوط به تاریخ و میراث‌های فرهنگی و هنری ایران قرار گرفت.

در آخر از حضرت یزدان و پروردگار سبحان خواستارم که همواره در ظل الطاف خود، هنرپروردگان و پژوهشگران و اندیشمندان اهل نظر و محبت را در هر جا و در هر

مقام که هستند از حوادث ایام محروس بدارد و آنان را همیشه همنشین انبساط و فرح سازد تا از فیض استفاضه از آنان، دیگران بهره ورگردند و نیز این ضعیف سرمایهٔ بی دایه راکه فارغ از دردسر رد و قبول و غافل از کشمکش فضل و فضول است از فیض حضور کامیابی از مردان علم و عمل و اهل صدقِ و صفا و دانایان عصر و دیده وران عهد که در لباس بشریت مقیدند تا آخرین دم حیات بی‌نصیب نگرداند و علیرغم زحمات و معضلات کار تدوین و انتشار این نوع آثار، در دبستان هوشمندی امیدوار ماند. و بحق رب الغرة والعباد.

قاسم صافی
خرداد ماه ۱۳۷۴

یادداشت چاپ دوم :

سپاس خدا را که ما را در تألیف و نشر این کتاب با همهٔ مشکلات فیروز گردانید و چاپ آن با کمبودهایی که داشت موردتوجه دانش‌پژوهان واستفاده علاقه‌مندان قرار گرفت و درفاصله کوتاهی نایاب شد. این اقبال ما را برآن داشت تا علیرغم معضلات به‌چاپ دیگری از آن مبادرت کنیم و اینك چاپ دوم را که بهتر و کاملتر است آغاز می‌کنیم و می‌باید دانست که در این چاپ گذشته از انجام پاره‌ای اصلاحات، «توضیحات لازم در پانویس عکس‌ها» و هم «راهنمای استفاده از تصاویر» به‌ترتیب شماره افزوده‌ایم و خود کتاب نوینی شده است که تقدیم ارباب بصیرت می‌گردد وامید است مورد اقبال و توجه خواستاران و هموطنان قرار گیرد.

گرچه اهمیت تدوین و نشر این کتاب‌ها برصاحب‌نظران پوشیده نیست و با استقبالی که با آن روبرو شده بدون‌تردید ارزش آن در جامعهٔ ما شناخته شده با این وجود برمردم هوشیار و فهیم است که ما را درراه خدمت فرهنگی و تاریخی که به‌عهده گرفته‌ایم دلگرم‌تر و کوشاتر سازند.

دراین چاپ ذکر چند نکته، لازم به‌نظر می‌رسد که خود سبب یکرشته انگیزه‌هایی در تألیف این اثر شده است:

نخست : توجه دادن به‌عکس به‌عنوان یك سند زندهٔ تاریخی که محققین در دوره‌هایی که عکس یا اسناد تصویری وجود دارد درتحقیقات خودشان آن را نادیده نگیرند و به‌عنوان یك سند معتبر از آن استفاده کنند.

و نیز در حال حاضر که هنر عکاسی درایران از صورت تفننی خارج شده و خوشبختانه به‌عنوان یکی از رشته‌های مهم هنری زاییده احتیاجات عصرما به‌آن توجه می‌شود موقع آن رسیده که نسبت به‌تاریخ هنر عکاسی و تحول آن در ایران تحقیقات جدی صورت بگیرد.

توصیه می‌شود خانوادگانی‌که عکس‌های قدیمی دارند از انحصار استفاده‌های اختصاصی بیرون بیاورند و به‌نحوی در اختیار مراکزی قراردهندکه خود تشخیص می‌دهند به‌عنوان اسناد ارزندهٔ فرهنگی برای استفادهٔ همگان از آنها نگه‌داری می‌شود. و تصور نکنندکه حتی عکس اشخاص، کاملا جنبه خصوصی و خانوادگی دارد زیرا همین عکس‌های خانوادگی مثلا در رشتهٔ مردم شناسی ـ تحول لباس در ایران بسیار قابل مطالعه می‌تواند باشد و در کمتر رشته‌ای از تحقیقات مربوط به‌تاریخ و میراث‌های فرهنگی است‌که به‌عنوان یکی از مهمترین مستندات و منابع اولیهٔ تحقیق حتی در مبانی نظری و تعلیمی اصول روش تحقیق مدارك تصویری در شمار نیاید و کمتر پژوهنده و هنرمند راه و رسم‌دان و آشنا به‌اصول تحقیق است‌که به‌اهمیت استفاده از آنها وقوف نداشته آن‌را در آثار و تتبعات خود بکار نگیرد و مایهٔ رونق و اعتبار کار خود نداند.

دوم اینکه : عکس‌های قدیمی و تاریخی وقتی مفهوم پیدا می‌کنند که دقیقاً معرفی، تدوین و آماده سازی شوند درغیر اینصورت فقط یك تصویر ساده خواهد بود و چاپ آن به‌صورت‌های لوکس و زیبا چندان ارزش خاص فرهنگی نخواهد داشت بنابراین مهمترین‌کار در بررسی و تحقیق دربارهٔ عکس‌های تاریخی، شناخت و معرفی رجال و ساختمان‌ها و فضاهای تصویری و زمان عکس‌برداری است‌که عکس را به‌صورت یك سند مفهوم می‌بخشد و مهمترین و غامض‌ترین کار در فهرست کردن عکس‌های قدیمی همین نکته است.

ما در عکس‌های قدیمی مثلا در مورد رجال بامراحل مختلف عمرشان مواجه هستیم. یك عکس‌شناس باید چشمش با تصاویر مختلف شخصیت‌ها وفضاها آنقدر براثر استمرار و تتبع آشنا باشدکه نکته‌یابی‌های دقیق را بتواند انجام دهد.

نسل پیش چون با صاحبان این عکس‌هــا، محیط ها، و فضاها تماس و ارتباط داشتند شناخت آنها برای‌شان چندان مطلب مهمی نیست ولی اشکال برای محققان نسل کنونی پیش می‌آیدکه آشنایی آنها با صاحبان این عکس‌ها فقط از راه تصاویر، تتبع و مطالعه است.

مثلاکسانی در نسل پدران ما با خیابان‌ها و فضاهای تهران قــدیم به‌خوبی آشنا بودند ولی برای نسل جدید شناخت و تطبیق فضاهای شهری، ساختمانها، سبك معماری و خیلی از قرائن که به‌طور کلی برای او دگرگون شده کار مشکل و طاقت فــرسایی خواهد بود. در این کتاب خواننده به‌دنبال مقصود خود بــه‌طور معمول صرفاً فهرست را مشاهده مــی‌کند که مناظر و فضاها و اشخاصی معرفی شده‌اند و شاید در خلال آن به‌ذهن نیاوردکه برای گردآوری وترتیب وتنظیم‌آن چه‌اندازه پی‌گیری وزحمت و ممارست‌لازم‌است تاحاصل کاربتواند به‌نحوی ازمشکل خواننده بکاهد و در موردی او را مددکاری‌کند. ولی توجه داشته باشدکه‌گاه همین چند سطر علاوه‌بر استفاده از روش‌های مقایسه‌ای وتطبیقی‌که مستلزم زمینه فرهنگی و ذهنی لازم و تیزبینی و دقت بسیار است، مستلزم ساعت‌ها صرف وقت و تماس و مشورت با اشخاص صاحب صلاحیت و یاری‌گرفتن از صاحب‌نظرانی نیز بوده‌که در طبقات سنی نزدیك به‌زمان برداشتن عکس بوده‌اند تا مطلبی‌که در اختیار خواننده قرارمی‌گیرد دقیق باشد هرچند ممکن‌است با همهٔ‌کوشش خطاهایی راه یافته باشدکه مؤلف امیدوار است با تذکار

خوانندگان دانشمند در چاپ‌های آینده برطرف شود. و نهایت آنکه اگر دوستان و همکاران وخوانندگان‌گرامی، کار ما را به‌چشم لطف بنگرند ونکته‌های مثبت را ببینند و نقاط ضعف را دوستانه بازگویند از همهٔ آنها سپاسگزار خواهیم بود. وبه‌جاست همینجا به‌کسانی که خودرا فهرست‌نویس ومتخصص در تاریخ و علم رجال قاجار می‌دانند واشخاصی راهم که به‌این رشته می‌پردازند در این ردیف مـی‌پندارند یادآوری کنیم کـه نگارنده ادعای تخصص دراین‌زمینه ندارد ودر ردهٔ ایشان‌هم نمی‌باشد. بسیار کسانی به‌یك‌کار برخیزند واز ردهٔ کنندگان آن‌کار نباشند چنان‌که‌کسانی از ردهٔ کنندگان‌کارهایی باشند اما به‌کاری قیام نکنند.

نکته آخر آنکه در چاپ جدید تصمیم‌گرفتیم برای دانشجویان و همهٔ کسانی‌که بخواهند دربارهٔ چهره‌ها و موضوعات آمده در این اثـر اطلاعات فوری واجمالی به‌دست آورند وبه‌مختصرترین عبارتی از نکتهٔ مقصود مطلع شوند و به‌درك اصطلاحات و اشارات نائل گردند، راهنمایی فراهم آوریم و هرچند تا حدودی این مقصود حاصل شد و پژوهش‌هایی مستند و مفید صورت‌گرفت و تنظیم نهایی یافت لکن به‌سبب آنکه تهیهٔ مطالب تحقیقی در مورد موضوعات عدیده‌کتاب و برای منظوری‌کـه مقصد مؤلف بوده صورت تمامی نیافت و انجام آن زمانی دراز و حال و شرایطی مساعـد می‌طلبید از آوردن آن در این چاپ بـه‌همان مقدار نیز صرفنظر گردید و به‌آینده موکول شد. اما لازم می‌بینیم دراینجا عجالتاً یادآوری‌کنیم دانشجویان و کسانی‌که علاقه‌مندند دربارهٔ احوال رجال ایران در قرون ۱۲ و ۱۳ و ۱٤ آگاهی‌کسب‌کنند از جمله به‌منابع زیرین مراجعه کنند :

★ مکارم‌الآثار. میرزا محمدعلی (معلم حبیب‌آبادی). اصفهان،

نشر نفائس مخطوطات اصفهان، ٦ جلد.

★ شرح حال رجال ایران. مهدی بامداد. تهران، زوار، ٦ جلد.

★ رجال عصر ناصری. دوستعلی‌خان معیرالممالك. تهران، نشر تاریخ ایران، ۱۳٦۱.

★ تاریخ مشروطهٔ ایران. احمدکسروی. تهران، امیرکبیر، ۲ جلد.

★ ریحانةالادب فی‌تراجم‌المعروفین بالکنیه واللقب. محمدعلی مدرس خیابانی. تبریز، چاپخانه شفق، ۸ جلد.

وکسانی‌که بخواهند از احوال و صفات پادشاهان و وزراء و رجال ــ و پیشامدها و شورش‌ها و رخدادهای شهرها ــ و دژخویی‌های بیگانگان ــ و مجاهدت‌هــا و جنبش‌های دورهٔ قاجار مثل جنبش مشروطه و خیزش خیابانی ــ و مردی و پایداری مردان‌کوشنده و باغیرت و نیك این دوره و بازاریان و کسان گمنام و بیشکوه‌که به‌حق تاریخ باید به‌نام آنان ثبت شود ــ و یا در خصوص آزادمردان و گردنفرازان و جانبازان غیوری‌که در راه حفظ شرف ووطن مردانه قیام‌کردند و در راه دادخواهی خون خود می‌ریختند، اطلاعات مبسوط و دقیق به‌دست آورند لازمست علاوه‌بر منابع یادشده، به‌مقالات و دیگر منابع تألیفی دربارهٔ تاریخ دورهٔ قاجار و عصر مشروطیت مراجعه‌کنند تا فهم مطالب و اجتناب از سوءتفاهم در مورد پاکدلی‌ها و ناپاکدلی‌های شخصیت‌ها برای آنان میسر گردد.

درامر مطالعهٔ احوال اشخاص چند مورد قابل ذکر است‌که دانستن آن به‌شناخت افراد و حرفهٔ آنان و بازشناختن اشخاص هم‌لقب کمك می‌کند.

اول اینکه : میرزا به‌معنی شاهزاده و لقب برای شاهزادگان دورهٔ قاجار بوده است و لفظ شاهپور دراین دورهٔ بخصوص معمول نبوده است و برخلاف لفظ شاه‌که در صفویه آن را مقابل اسم درآورده و شاه اسماعیل و غیره گفته‌اند در دورهٔ قاجار درعقب اسم درآورده‌اند. کلمهٔ میرزا به‌اسماء

غیر از شاهزادگان نیز ملحق شده ولکن در جلو اسم درآمده است و ظاهراً به‌این صورت امتیازی بین‌خانواده سلطنتی و جز آن تلقی می‌شده‌است(۱).

دوم اینکه : در دورهٔقاجار دادن لقب بسیار مرسوم دربار وپادشاهان بوده واشخاصی یك یا چندین لقب از پادشاهان دریافت می‌داشته‌اند. همینطور بعضی‌ها که طی زندگی‌شان چند لقب داشتند نزد اشخاص مختلف برحسب القاب مختلف‌شان معروف‌اند. چنان‌که امین‌السلطان را بعضی اتابك می‌گویند. تازه امین‌السلطان دونفرندکه هردو به‌یك اندازه درامین‌السلطان بودن شهرت داشته‌اند. میرزاعلی‌اصغرخان امین‌السلطان و آقا ابراهیم امین‌السلطان. یا مستوفی‌الممالك دونفرندکه اشتهار هردو به‌عنوان مستوفی‌الممالك در حد همست (میرزا یوسف و میرزاحسن). یا مثلا در سلسلهٔ خانوادهٔ معیرالممالك سه دوستعلی‌خان معیرالممالك وجود داردکه هرسه به‌یك‌اندازه مشهورند. یا مشیرالدوله‌ها، قوام‌الدوله‌ها، امین‌الدوله‌ها و غیره.

قاسم صافی
اول خرداد ۱۳۶۹

---

(۱) مکارم‌الآثار، ج ۱، ص ۳۶.

پیشگفتار

معرفی و فهرست‌کردن عکس‌های تاریخی هرملتی یکی از ضروریات برای شناخت و معرفی گذشتهٔ فرهنگی آن‌کشور در ابعاد مختلف تاریخی، اجتماعی مردمشناسی، فرهنگ عامه، وبسیاری از زمینه‌های دیگر پژوهشی است. از دوران رواج صنعت عکاسی، تصویرگری در ایران با استقبال بسیار روبرو گشت و به‌همین سبب گنجینهٔ عکس‌های تاریخی ایران بسیار غنی و گسترده است. ولی با همهٔ غنای گنجینه، متأسفانه به‌علت عدم تمرکز عکس‌های تاریخی و اسناد و مدارك و تصاویر رجال و شخصیت‌های بزرگ روحانی و علمی‌که در حوادث و رویدادهای بزرگ نقش عمده‌ای داشته‌اند فهرست جامعی از عکس‌ها در دسترس دوستداران و پژوهشگران قرار نگرفته بود.

با کوششی‌که در کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران از بدو تأسیس و همت و پشتکاری‌که در سال‌های اخیر برای جمع و **نگاهداری عکس‌ها ی‌تاریخی اعم‌ازعکس‌های‌رجال وروحانیون** و آثار تاریخی به‌عمل آمد خوشبختانه گامی در تهیهٔ فهرست مجموعهٔ بسیار نفیس و گرانبها از عکس‌های تاریخی ایران و مردان آن که از اواخر قرن سیزدهم هجری به‌اینطرف دردست

خانواده‌ها و اشخاص بود فراهم آمد و از این راه خدمت‌بزرگی به‌تاریخ ایران میسر گردید.

از جملهٔ این فهرست‌ها کتاب حاضر است‌که معرف رجال و موضوع هریك از عکس‌های اصلی و تاریخی مجموعهٔ معیرالممالك است‌که در فروردین‌ماه ۱۳٦٦ برگنجینهٔ عکس کتابخانهٔ مرکزی‌دانشگاه تهران افزوده شده است.

این مجموعه شامل هزار و دویست عکس از رجال سیاست و مذهب و هنر و ادب و تصاویر اماکن و مناظر و مساجد و زیارتگاهها و عمارت‌های قدیم و مراسم مختلف شکار و جشن و سرور و شرف‌یابی و سوارکاری و تیراندازی و آیین عزاداری است و شامل موضوعات دیگر از جمله :

۱ــ رجال سیاست و ادب و طب و هنر که عکس برخی از آنها منحصر به‌فرد است.

۲ــ طبیعت‌کهن و مناظر قدیمی ایران.

۳ــ ساختمان‌ها و آشنایی با معماری سنتی و شیوهٔ معماری بسیاری از بناهایی‌که براثر سهل‌انگاری و ندانم‌کاری مردم و دولت‌های وقت ازبین رفته است.

٤ــ بسیاری از مطالب دیگر که از لحاظ مطالعات مردم‌ـ شناسی، جامعه‌شناسی، هنری و عکاسی مفید است مثل: طرز لباس پوشیدن، آداب و رسوم غذاخوردن، طرز سوارکاری و تیراندازی، ابزارشناسی و محیط زیست.

عکس‌هایی که درین‌کتاب آمده خود نمایانگر تنوع موضوعات عکس‌ها و درنتیجه مورد استفادهٔ محققان رشته‌های مختلف تاریخ، باستان‌شناسی، جامعه‌شناسی، پزشکی و هنر خواهد بود وبخصوص برای پژوهندگان دورهٔ قاجار که درصدد مصور ساختن آثار خود هستند و رسانه‌های‌گروهی که‌دست‌ـ

اندرکار در تهیهٔ برنامهٔ مستند می‌باشند.

قسمتی از عکس‌های مجموعه توسط عبدالله‌میرزا قاجار (جهانبانی) که اصولا بسیاری از عکس‌هـــای تاریخی دورهٔ قاجار به‌وسیلهٔ او گرفته شده، عکسبرداری گردیده است. وی فرزند جهانگیر میرزا پسر سیف‌الله‌میرزا پسر فتحعلیشاه قاجار است، و با خانوادهٔ‌معیرالممالك نسبت و ارتباط نزدیك داشته است.

تعداد دیگری‌هم از این عکس‌ها تـــوسط میرزا احمد صنیع‌السلطنه‌که عکاس اختصاصی معیرالممالك و سپس مظفر-الدین‌شاه بوده و توسط نظام‌الدولهٔ معیرالممالك برای آموختن فن عکاسی به‌پاریس اعزام شده بود گرفته شده است.

بقیهٔ عکس‌هـــا از آثار روسی‌خـــان، آنتوان سوروگین، رضاخان اقبال‌السلطنه، میرزاحسن عکاس، حسنعلی، محمد-حسن قاجار و سایر عکاسان مشهور آن دوره است‌که برای آشنایان با تاریخ عکاسی و عکس‌های قدیمی شناخته شده‌هستند واسامی غالب آنها در پشت عکس‌ها چاپ شده و این مطالب از لحاظ شناخت تاریخچهٔ عکاسی و عکاسان مشهور آن‌عصر اهمیت فراوان دارد.

بیشترین عکس‌های اختصاصی و مربوط به‌اهل اندرون در این مجموعه به‌استناد گفتهٔ آقای محمد علی معیری کـــه در مـــورد این عکس‌هـــا از ایشان استشاره شده است به‌وسیلـــهٔ دوستمحمدخان معیرالممالك و برادر ایشان میرزا محمدخان حشمت‌الممالك عکسبرداری شده است. شرح‌حال معیرالممالك متضمن اشاراتی در مورد تاریخچهٔ عکاسخانهٔ اختصاصی ایـــن

خانواده به‌وسیلهٔ فرزند آن مرحوم قبلا نوشته شده و انتشار یافته است★.

چون احوال سایر عکاسان مشهور آن دوره که از آنها در این مجموعه عکس هست د ر منابع دیگر آمده دراینجا به‌مناسبت به‌احوال حشمت‌الممالک که در جایی مذکور نیست با استفاده از اطلاعات آقای معیری اشاره می‌شود:

میرزا محمدخان حشمت‌الممالک دومین فرزند دوستعلی خان نظام‌الدوله معیرالممالک در سال ۱۲۳۸ شمسی متولد شد. پس از طی تحصیلات متعارف‌در زمان خود در سال ۱۳۰۵قمری به‌فرانسه عزیمت کرد و در آنجا به‌تشویق و ترغیب دوستمحمد-خان برادر خود نسبت به‌هنر عکاسی علاقمند گردید و همراه با برادر به‌آموختن این هنر پرداخت. وی در مراجعت، انواع دوربین‌ها و لوازم عکاسی را باخود به‌ایران آورد و عکاس-خانه‌ای اختصاصی ایجاد کرد. آشنایی حشمت‌الممالک و برادر او دوستمحمدخان معیرالممالک با فن عکاسی موجب شد که تعداد زیادی عکس از اندرون و بانوان آن دوره که امروزه از اسناد تاریخی مردم‌شناسی و تاریخ عکاسی است برداشته شود زیرا در آن زمان جایز نبود که جز عکاسان محرم ازبانوان و حرمخانه عکسبرداری کنند. حشمت‌الممالک برای تکمیل فنون و تهیه لوازم جدید عکاسی دوسفر دیگر نیز به اروپا انجام داد و مخصوصاً در سفر دوم (۱۳۱۷ قمری) مدتی نزد «والری» و «نادار» عکاسان مشهور جهان در آن زمان به‌هنر آموزی پرداخت و درسراسر عمر به‌عکاسی آماتوری اشتغال داشت. مقدار معتنابهی عکس در طی این دوران فعالیت از او باقی مانده است. حشمت‌الممالک در سال ۱۳۱۵ شمسی‌درگذشت.

*- رجوع کنید به کتاب رجال عصر ناصری. ص ۴۳-۳۲.

عکس‌های وی علاوه برارزش‌های هنری و فنی مخصوصاً از لحاظ اختصاصی بودن و ثبت تصاویری که برای عکاسان حرفه‌ای امکان‌پذیر نبوده حائزاهمیت خاص است.

ضمناً مرحوم معیرالممالك و مرحوم حشمت‌الممالك‌برای عکاسخانهٔ اختصاصی خود، دو دستگاه اگراندیسور برای نخستین‌بار به‌ایران آوردند. یکدستگاه با پیل‌های الکتریکی کار می‌کرد و دستگاه دیگر به‌وسیلهٔ چراغ نفتی. قبل از آن، شیشهٔ عکس‌هایی راکه می‌خواستند بزرگ کنند برای اگراندیسمان به‌خارج می‌فرستادند.

روش استفاده از عکس‌ها :

اساساً فهرست نویسی و گردآوری فهرست‌کاری است بسیار توانفرساکه بیش از آنچه بهرهٔ معنوی برای مؤلف داشته باشد راهگشا وراهنمای بی‌نام ونشان برای محققان خواهد بود. درکار تهیهٔ این فهرست سعی شده است دقت و امانت علمی که مستلزم حوصله و صرف وقت زیاد بوده مورد توجه قرارگیرد تا بلکه نشر آن به‌عنوان یکی از منابع پرارزش در تحقیقات ایرانی و اسلامی موجبات خرسندی اهل نظر و تحقیق را فراهم کند و زمینهٔ استفادهٔ طالبان را از گنجینهٔ غنی کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران بوجود آورد و محققان بتوانند با استفاده ازاین مرجع در کار تحقیقات و تتبعات خود استفادهٔ فراوان برند وبه‌تصاویری از مناظر قدیم و رجال و شخصیت‌های سیاسی و دینی قرن سیزدهم و اوائل قرن چهاردهم دست یابند.

ترتیب تنظیم مشخصات عکس‌ها دراین مجموعه برابر شمارهٔ عکس‌ها از ۱ تا ۱۳۰۰ است و طریق دست‌یابی دقیق و فوری به‌مشخصات عکس‌ها از طریق نمایه‌ها ممکن است. هر عکس نمایانگر یك یا چند موضوع است. برای اینکه علاقمندان

بتوانند از موضوعات عکس‌ها اطلاع یابند و در عین‌حال این فهرست نیز از نظم مناسب برخوردار باشد برای موضوعات، فهرست تهیه شده است. بطوری‌که یابندهٔ هرعکس‌کافی است با آگاهی از مطلب دلخواهش به‌این مجموعه مراجعه نموده، ضمن ملاحظهٔ مطلب مورد نظرش شمارهٔ موضوع را که درمقابل آن نوشته شده است به‌دست آورد و از روی آن شماره، به‌عکس‌ها در قسمت دوم کتاب و به‌توضیح عکس‌ها در قسمت اول کتاب مراجعه کند.

مقدار زیادی از عکس‌ها به‌لحاظ اولویت و اهمیت در همین‌کتاب چاپ شده است. اصل عکس‌ها در گنجینهٔ کتابهای خطی‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران محفوظ است. از اصل عکس‌ها نیز فیلم تهیه شده است. خواستار هرکدام ازعکس‌ها کافی است‌با مشخص نمودن شمارهٔ عکس از روی این فهرست به‌میکروفیلم‌های مربوط مراجعه کند و با توجه به مقررات مخصوص در کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه، درخواست تکثیر عکس از روی فیلم بنماید.

در استفاده از این فهرست باید توجه داشت‌که برخی موضوعات‌که به‌ذهن‌استفاده‌کننده‌می‌رسد ممکن‌است مترادفاتی داشته باشد. جوینده لازمست در مطالعهٔ این فهرست ویافتن عکس‌ها مترادفات آن را نیز در نظر آورد تا به منظور خود سریعتر برسد. برای مثال گاه لازم می‌شود یابنده برای یافتن (کاخ گلستان) به (عمارت‌گلستان) در اعلام این فهرست مراجعه نماید یا به‌جای (معلمان دارالفنون به‌کلمه (دارالفنون) مراجعه کند.

معدودی از عکس‌ها‌که به‌عنوان ناشناخته معرفی‌شده‌اند مربوط به‌مقطعی از سن اشخاص است‌که تطبیق چهره با عکس‌های دورهٔ بعد چندان آسان نیست و یا مربوط به‌بناهایی است‌که

امروزه ازبین رفته و قرائنی‌هم برای شناخت آن دردست نیست.

در اعلام این فهرست، پیش‌نام‌های میرزا، حاج، سید و کلماتی دراین ردیف برای سهولت مراجعه، حذف و فهـرست برحسب نام‌های‌خاص تنظیم شده است.

با توجه به‌اینکه مجموعهٔ عکس‌های معرفی شده درین کتاب قبلا به‌خانوادهٔ معیرالممالك تعلق داشته و بسیاری ازآنها از عکس‌های اختصاصی و انتشار نایافته است برای اطمینان از کیفیت و هویت برخی از عکس‌ها با آقای محمدعلی معیری فرزند دوستعلی‌خان معیرالممالك‌که شخصاً از افراد بصیر و مطلع در تاریخ دورهٔ قاجار و شناخت رجال عکس‌های تاریخی هستند تبادل‌نظر شد. با اغتنام فرصت از محبت ایشان که بیدریغ مقداری از اوقات شریف خودرا در اختیار گذاشتند صمیمانـه سپاسگزاری می‌نمایم، و در پایان وظیفهٔ خویش می‌دانم از دانشمندانی‌که با حسن ظن مرا برین‌کار واداشتند و ضمن تأیید، موجبات نشر آن را فراهم آوردند به‌نیکی یادکنم و همچنین از مدیران کتابخانهٔ مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران آقایان: دکترسیدمحمدمهدی‌جعفری‌ودکترفیروزحریرچی‌وازمسؤولان چاپخانهٔ دانشگاه تهران‌که در تسهیل کار نشر آن لطف‌هـا کردند سپاسگزاری کنم.

قاسم صافی

خردادماه ۱۳۶۸

فهرست عکس‌ها

۹ اجتماعی از مردم در یکی ازشهرهای اروپا ورژهٔ نظامیان.

۱۰ تکیهٔ مسجد معیر در مـراسم عزاداری عاشورا در دو قسمت. قسمت چپ را مستوفی‌الممالك بسته و قسمت راست را معیر-الممالك.

۱۱ اطاق مخصوص پذیرایی ناصرالدین‌شاه در بوداپست.

۱۲ تالار جنب نارنجستان از بناهای ناصرالدین‌شاه.

۱۳ بنای تخت مرمر در محوطهٔ مقر ناصرالدین‌شاه (کاخ گلستان).

۱٤ نمای شهر تهران از بالای شمس‌العماره.

۱۵ نمای شهر تهران (شمس‌العماره در وسط و تکیهٔ دولت درسمت راست پیداست).

۱٦ مجسمهٔ فلزی ناصرالدین‌شاه در باغشاه (سنهٔ ۱۳۰٦).

۱۷ تالار آینه کاری جنب عمارت موزه (از ابنیهٔ دوران ناصرالدین-شاه) درتهران.

۱۸ منظره‌ای از داخل عمارت بادگیر از بناهای ناصرالدین‌شاه.

۱۹ منظره‌ای از قسمت خارجی عمارت بادگیر وتکیهٔ دولت (از ابنیهٔ دوران ناصرالدین‌شاه).

۲۰ سردر الماسیه (ورودی کاخهای سلطنتی دوران ناصرالدین-شاه).

۲۱ قاسم‌خان والــی از حکام دوران ناصرالدین‌شاه (نابرادری دوستعلی‌خان نظام‌الدولهٔ معیرالممالك).

۲۲ گروه همراهان مظفرالدین‌شاه در سفر اروپا (عکس در محل اقامتشان در پاریس انداخته شده است). سمت چپ، مظفر-الدین‌شاه، میرزاعلی‌اصغرخان اتابك و سمت راست او حکیم-الممالك قرار گرفته.

۲۳ مهمانی در باغ ییلاقــی دوستعلی‌خان معیرالممالك واقع در کوچهٔ فردوس تجریش. ایستاده از چپ به‌راست: عبدالصمد میرزا (پسر جهانسوز میرزا) ـ عبدالحسین میرزاشمس‌الشعرا ـ جعفرخان طیاب ـ میــرزا حسن میرآخور معیرالممالك ـ ناشناخته ـ سیدعباس حجازی (دایی محمدحجازی نویسنده) ـ دو نفر ناشناخته ـ شاهزاده یحیی‌میرزالسان‌الحکما (پدر پروفسور شمس‌کحال) ـ ۹ نفر ناشناخته ـ اسدالله یکی از پیشخدمتان معیرالممالك ـ ناشناخته. نشسته برصندلی از چپ: شاهزاده جهانسوز میرزا (پدر عبدالصمد میرزا) ـ میرزا محمدخان حشمت‌الممالك (عموی دوستعلی‌خان معیرالممالك) ـ عزیزالسلطان سردار محترم ـ دوستعلی‌خان معیرالممالك ـ نظام‌الدوله (پدر نظام‌السلطان) ـ حاج امین‌الضرب ـ ناشناخته ـ حبیب‌الله میرزا سردار منتخب ـ دونفر ناشناخته. نشسته بر زمین از چپ: ناشناخته ـ منتصرالممالك (برادر انیس‌الدوله، همسر ناصرالدین‌شاه) ـ محمد حسن‌خان مؤید خلوت (پدر رهی معیری و عموی دوستعلی‌خان معیرالممالك، حسین‌علی میرزا حسام‌الحکما (برادر لسان‌الحکما).

۲۴ بنگرید به شمارهٔ ۲۲.

۲۵ از راست: میرزا سید محمد (پسر سید زین‌العابدین امام‌جمعه) ـ نظام‌العلما (عموی شریف‌امامی) ـ آقاسید جواد ظهیرالاسلام (پسر امام جمعه).

۲۶ مجسمهٔ فلزی ناصرالدین‌شاه درباغ‌شاه.

۲۷ گروهی از همراهان مظفرالدین‌شاه در سفر فرنگستان. ژنرال فرانسوی مهماندار مظفرالدین‌شاه در سمت چپ اتابك.

۲۸ بنگرید به شماره **۲۷**.

۲۹ تعزیه و عزاداری مراسم عاشورا در تکیهٔ دولت (زمان ناصرـ الدین‌شاه).

۳۰ طاق‌نمایی از تزیین مسجد معیر در مراسم عزاداری در دوران مظفرالدین‌شاه.

۳۱ طاق‌نمای مستوفی‌الممالك در مسجد معیر. جهانسوزمیرزا در وسط عکس در حالت نشسته.

۳۲ مظفرالدین‌شاه در سفر روسیه .

۳۳ بنگرید به شماره ۳۰.

۳۴ میرزامحمد حشمت‌الممالك (ذی‌حجهٔ ۱۳۲٤).

۳۵ گروهی در پارك اتابك (محل فعلی سفارت روس). از راست: نفر سوم، مجدالدوله (شوهر فخرالدوله، دختر ناصرالدینـ شاه).

۳۶ مظفرالدین‌شاه با عده‌ای از رجال. نفر اول از راست: امیر بهادر ـ مظفرالدین‌شاه ـ ملك منصور میرزا شعاع‌السلطنه و عزیزخوان خواجه امین‌السلطان و اتابك و حسینعلی میرزا اعتضاد السلطنه (کودك) درعکس دیده می‌شوند.

۳۷ حاج‌میرزا حسین‌خان سپهسالارمشیرالدوله

۳۸ در ورودی باغ مهرآباد (۱۳۲۰ قمری). دوستمحمدخان معیر الممالك صاحب باغ به‌طرف راست در ـ دوستعلی‌خان اعتصام‌ـ السلطنه پسر دوستمحمدخان به‌طرف چپ در. نفرات ایستاده: گماشتگان.

۳۹ تاج‌السلطنه دختر ناصرالدین‌شاه.

۴۰ احمدشاه در کودکی.

۴۱ گروهی درحضوراحمدشاه. دست‌راست احمدشاه: پسر کامران‌ـ میرزا نایب‌السلطنه. دست چپ احمدشاه: شاهزاده‌نصرت‌السلطنه پسر مظفرالدین‌شاه.

۴۲ ناصرالدین‌شاه در سفر سوم به‌اروپا در شهر ورشو در سنهٔ ۱۳۰۶. عبارت به‌خط ناصرالدین‌شاه. عزیزالسلطان در کنار ناصرالدین‌شاه دیده می‌شود. و نیز مجدالدوله و دکتر تولوزان وآقا عبدالله خواجه‌سرا در پشت سر ناصرالدین‌شاه قرار دارند.

۴۳ مدعوین در مراسم رژه. نفر یازده از راست: سردار اسعد و بعد از او آقا وجیه سپهسالار.

۴۴ از بقایای یك مسجد قدیمی (عکس متعلق به‌اوائل دوران ناصرالدین‌شاه).

٤٥ منظره‌ای از بالن هواکردن حاجی بالنی یزدی در تهـران (۱۲۸۰ قمری).

٤٦ منظره‌ای دیگر از بالن هواکردن حاجی بالنی یزدی درتهران (۱۲۸۰ قمری).

٤٧ منظره‌ای از تهران قدیم.

٤٨ بنگرید به‌شماره ٤٧.

٤٩ احمدشاه در کودکی.

٥٠ محمدعلی‌شاه با گروهــی از رجال. از راست، ردیف اول: محاسب‌الممالك ـ شاهزاده عبدالصمد میرزای عزالدوله ـ **شاهزاده‌ظل‌السلطان ـ حسینعلی‌میرزااعتضادالسلطنه (کودك)ـ محمدعلــی‌شاه ـ افسر قــزاق روسی ـ سلطان احمد شاه ـ سپهسالار ـ قوام‌الدوله ـ سردارمحترم (عزیزالسلطان).**

٥١ نقشی از ناصرالدین‌شاه. در دو طرف تخت ٥ تن از فرزندان ناصرناصرالدین‌شاه ـ وچندنفر ازوزرا وبزرگان‌دیده میشوند. و نیز در عکس از راست: میرزاداودخان‌وزیرلشکر ـ عبدالصمد میرزا (عزالدوله) ـ محمد تقی میرزا (رکن‌الدوله) سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان ـ مظفرالدین میرزا ـ سلطان معین‌ـ الدین میرزا (ولیعهد) ـ امیر قاسم میرزا امیرنظام ـ رکن‌ـ الدین میرزا ـ میرزا آقاخان نوری صدراعظم ـ میرزا کاظم‌ـ خان نظام‌الملك، دیده می‌شوند. از نقاشی‌های عمارت نظامیه کار ابوالحسن غفاری.

می‌گرفته است. عکس زمان احمدشاه انداخته شده.

۶۲ مجلس ضیافتی است در «سال دروا» در ژانویه سال ۱۹۱۰ میلادی. به‌مناسبت تجمع و مسابقهٔ شطرنج و تعیین قهرمان جهان. به‌خط سلطان جنید میرزا معتمدالدوله که در مجلس حضور دارد و خود از شطرنج‌بازان مشهور بوده.

۶۳ مظفرالدین‌شاه و گروهی از عملهٔ خلوت در یکی از باغ‌های سلطنتی. دردست راست او اتابك ایستاده. عکس، دو تفت از میوه را نشان می‌دهد که در کنار حوضی قراردارد. (تفت : به‌سینی‌مانندی گفته می‌شد که آنرا باشاخه‌های تازه درخت‌های تبریزی و بید برهم می‌بافتند. دارای لبهٔ کوتاهی بود که به مناسبت فصل، میوه‌های فصل را در مهمانی‌ها یا برای تحفه در آن می‌گذاشتند).

۶۴ آقاسید زین‌العابدین امام‌جمعه (داماد ناصرالدین‌شاه).

۶۵ ایوان صحن جدید حضرت معصومه علیهاالسلام. سنهٔ ۱۳۰۵.

۶۶ گروه ۵ نفری. از راست به‌چپ: دوستعلی‌خان معیرالممالك ـ نصرت‌الله میرضیاءالدوله جهانبانی که بعداً نام پدر (امان‌الله میرزا) رابرخود نهاد ـ سردارمحترم (عزیزالسلطان‌ملیجك) ـ سرلشگر حبیب‌الله میرزا سردار منتخب ـ محمدحسن‌خان مؤید خلوت (عموی دوستعلی‌خان و پدر رهی‌معیری).

۶۷ حرکت دوستمحمدخان اعتصام‌الدوله پسر دوستمحمدخان ـ معیرالممالك با دلیجان به‌سوی بیروت برای تحصیل. بعدها تا درجهٔ سرتیپی در ارتش خدمت کرد.

٦٨ گروهی است در حضور مظفرالدین‌شاه در سفر فرنگستان. عکس در پاریس در محل سکونت مظفرالدین‌شاه انداخته شده. ردیف جلو از چپ به‌راست: میرزا حسن مستوفی‌الممالك ــ مؤیدالدوله (داماد ناصرالدین‌شاه) ــ میرزاعلی‌اصغرخان‌اتابك صدراعظم ــ مظفرالدین‌شاه ــ مصطفی‌خان حاجب‌الدولهٔ‌دولو (برادر آصف‌السلطنه پدر امیر هوشنگ دولو) ــ صدق‌الدوله (پیشخدمت شاه). ردیف بعد: از چپ به‌راست، مفخم‌الدوله ــ حکیم‌الملك ــ ردیف سوم: در وسط ، دبیرالسلطان (پسر وکیل‌الدوله). بقیه ناشناخته.

٦٩ سلطان احمدشاه با عده‌ای از بزرگان و همراهان در مراسم اسب‌دوانی.

٧٠ گروهی است در حضور محمدحسن میرزا (ولیعهد سلطان احمدشاه). در چپ او آسیه‌خانم خواهر ولیعهد ایستاده و به راست او، سرلشگر سردار همایون والی.

٧١ سه شاهزاده خانم با لباس درویشی. دروسط ملکهٔ ایران دختر ناصرالدین‌شاه (همسرظهیرالدوله رئیس‌دراویش‌صفی‌علیشاه)ــ به‌راست وچپ اودودخترش به‌نام‌های‌فخرالملوك وملك‌الملوك.

٧٢ مراسم جشن و ضیافت به‌مناسبت اعطای مشروطه از طرف مظفرالدین‌شاه. در عکس پلاکاردهایی با شعارهایی دیده‌میشود ازقبیل: دارالشورای ملی ایران عدل مظفر ــ زنده باد شاهنشاه ایران ــ آزادی، برادری، برابری، زنده‌باد سیدین سندین (سید عبدالله بهبهانی و سید محمد طباطبائی).

٧٣ بنگرید به‌شماره ٧٢.

٧٤ گروهی در حضور اتابك در پارك اتابك. از راست به‌چپ:

قوام دفتر ـ میرزا محمدخان وکیل‌الدوله ـ وکیل‌الملک ـ ناظم‌الدوله ـ میرزا محمودخان ـ ناشناخته ـ اتابك ـ عبدالله‌میرزا ـ میرزا احمدخان قوام‌الدوله.

۷۵ تزیین سردر سربازخانه در میدان مشق به‌مناسبت روز تولد مظفرالدین‌شاه.

۷۶ ایوان مقابل ایوان آئینه در صحن جدید حضرت معصومه. سنه ۱۳۰۵.

۷۷ پسران اتابك.

۷۸ حکیم‌الملك (وزیر دربار مظفرالدین‌شاه).

۷۹ محسن‌خان معین‌الملك سوار براسب که بعدها لقب امین‌الدوله یافت.

۸۰ گروهی در حضور اتابك در باغ مقر اقامت مظفرالدین‌شاه در پاریس در ۱۹۰۰ میلادی. ردیف اول از راست: پسر نظرآقا ـ دکتر شنیدر ـ میرزا احمدخان صنیع‌السلطنه ـ نظرآقا یمین‌السلطنه ـ اتابك ـ کتابچی‌خان ـ ژنرال فرانسوی مهماندار ـ مفخم‌الدوله ـ ارسلان‌خان ناصرهمایون ـ پسر دیگر نظرآقا ـ امین‌حضرت.

۸۱ گروه دیگر در حضور مظفرالدین‌شاه با اختلاف جزئی باعکس شماره ۸۰.

۸۲ گروهی ناشناخته.

۸۳ مراسم سلام عید فطر در صاحبقرانیه در حضور احمدشاه. غرهٔ شوال ۱۳۳۰.

۸٤ جمعی در حضور سلطان احمدشاه. نفر دوم از راست: لقمان‌الممالك (پدر خاندان لقمان ادهم) نفر اول از چپ : محمد حسن میرزا ولیعهد ـ نفرِ بعد محمدعلی فروغی ذکاءالملك.

۸۵ مظفرالدین‌شاه و اتابك در لندن

۸٦ مظفرالدین‌شاه.

۸۷ گروهی در حضور احمدشاه و ولیعهد. پشت‌سر احمد شاه: غفاری (پدر دکتر نظام غفاری) و نفر اول از چپ (محمدعلی فروغی) و آخرین نفر که بلندتر از دیگران دیده می‌شود استاد کمال‌الملك غفاری.

۸۸ بنگرید به‌عکس شماره ۸۰.

۸۹ پسران و دختران سیف‌الله میرزا پسر فتحعلیشاه. مردان از راست: جهانسوز میرزا ـ یدالله‌میرزا ـ جهانگیرمیرزا. زنان از راست: جهان‌بانوخانم ـ تاج‌الدوله (همسر ناصرالدین‌شاه) ـ مهرپرور خانم معروف به‌رأفت‌السلطنه (همسر احمدخان سرتیپ) ـ بلقیس‌خانم (زن شاهزاده معین‌الدوله) ـ خانم نشسته برزمین، جهان سلطان خانم (همسر عبدالحسین میرزا شمس‌الشعرا).

۹۰ عده‌ای در حضور محمدعلی‌شاه در مراسمی‌که چادر و تجیر کشیده شده است. دو کودك ایستاده از راست به‌ترتیب :

محمدحسن میرزا و سلطان احمدمیرزا. «تجیربه‌دیوارهایی گفته‌می‌شدکه برای مجزا کردن قسمتی از قسمت دیگر بکار می‌رفت».

۹۱ طاق‌نماهای تزیینی در مراسم عزاداری در مسجد معیر. دوستعلی‌خان معیرالممالك در وسط عکس دیده می‌شود.

۹۲ پاویون باغ مهرآبادکه مظفرالدین‌شاه در بازگشت از سفر فرنگستان در آنجا با همراهان صرف ناهار نمود. سنه ۱۳۲۰.

۹۳ گروهی در حضور مظفرالدین‌شاه در قاضبك روسیه. بیستم مارس ۱۹۰۰. پشت‌سر مظفرالدین‌شاه: میرزامهدی‌خان وزیر مخصوص (غفاری) ــ کنار او: محمودخان حکیم‌الملك. سمت راست شاه: امیرپاشاخان بهادرجنگ دیده می‌شوند.

۹٤ آقاسیدجواد ظهیرالاسلام در سن ١٦ سالگی.

۹۵ سلطان احمدشاه.

۹٦ کابینهٔ قوام‌السلطنه. در وسط، قوام‌السلطنه با اعضای کابینه‌اش.

۹۷ بنگرید به‌شماره ۲۳.

۹۸ مراسم سلام‌عام درحضور ناصرالدین‌شاه در ایوان تخت مرمر.

۹۹ مدرسهٔ سپهسالار.

۱۰۰ عمارت بیرونی در دست ساختمان در باغ معیرالممالك به‌وسیلهٔ دوستمحمدخان معیرالممالك.

۱۰۷ سیداستغفرالله در باغ ییلاقی دوستعلی‌خان معیرالممالك در تجریش.

۱۰۸ قوام‌السلطنه با گروهی از افسران خارجی.

۱۰۹ منظره‌ای از کوه البرز در شمیران. ربیع‌الثانی ۱۳۲۱.

۱۱۰ منظره‌ای از باغ مهرآباد. اشخاص عکس از راست عبارتند از دوستمحمدخان معیرالممالك ـ حاج یوسف‌خان ـ ابوالفتح‌خان مؤیدحضور ـ حبیب‌اللهمیرزا سردار منتخب ـ یدالله‌میرزا ـ امین‌الاطباء ـ دوستمحمدخان (پسر دوستمحمدخان‌معیرالممالك که در حیات خود نام خودرا به‌فرزندش داده بود) ـ دوستعلی خان پسر دوستمحمدخان ـ عبدالصمدمیرزا ـ یحیی‌میرزا لسان‌الحکما.

۱۱۱ بنای شمس‌العماره. عکس از اندرون باغ ییلاقی انداخته شده.

۱۱۲ منزل دوستعلی‌خان معیرالممالك.

۱۱۳ عمارت دوستعلی‌خان معیرالممالك با اندك تغییری نسبت به عکس‌شماره ۱۱۲.

۱۱٤ منظره‌ای دیگر از عمارت دوستعلی‌خان معیرالممالك.

۱۱۵ شکارگاه چالمزرع. دوستعلی‌خان معیرالممالك در جلو در قایق نشسته. عده‌ای از مهمانان و همراهان نیز در عکس دیده می‌شوند.

۱۱٦ **جسد آویخته سه‌نفر** : از راست به‌ترتیب : تقی پسر حلاج ـ ابراهیم شالچی ـ ابراهیم پسر حلاج.

۱۱۷ صفوف نظامی درمیدان‌مشق درحضور کامران‌میرزا نایب‌السلطنه (وزیرجنگ).

۱۱۸ دوستعلی‌خان معیرالممالک باعده‌ای از دوستان و همراهان در شکار بلدرچین واقع در اراضی زراعی مهرآباد.

۱۱۹ بنگرید به‌شماره ۱۱۵.

۱۲۰ عکس گروهی به‌این شرح: سه‌نفر نشسته از راست: آقا سیدجواد ظهیرالاسلام (فرزند امام‌جمعه) ـ آقا سیدزین‌العابدین امام جمعه (آخرین عکس از او) ـ شاهـزاده عبدالحسین میرزا فرمانفرما. ردیف ایستاده از همراهان و منسوبین امام‌جمعه.

۱۲۱ سفر ییلاقـی دوستعلی‌خان معیرالممالک (سمت چپ سوار براسب) در لتیان.

۱۲۲ میرزا احمدخان حاج‌مشیراعظم (پسر اتابك).

۱۲۳ آقا سید جواد ظهیرالاسلام.

۱۲۴ کامران میرزا نایب‌السلطنه با گروهی از رجال در انتظار آمدن ناصرالدین‌شاه برای بازدید انبار توپخانه. روز یکشنبه یونت‌ئیل ۱۳۱۲ برابر ۲۱ شعبان.

۱۲۵ گروهی از رجال در محل سفارت به‌این شرح: ۱ـ مـؤدب‌ـ الممالك ۲ـ نیرالملك ۳ـ شمس‌الدین (سفیرکبیر دولت عثمانی) ٤ـ امین‌بیك (شارژدافر) کاردار سفارت عثمانی).

۱۲۶ سفر ناصرالدین‌شاه به‌انگلستان. نشسته برصندلی: ناصرالدین‌شاه

ایستاده در سمت چپ او: عزیزالسلطان ـ بقیه‌گروهی از همراهان شاه و بزرگان انگلستان.

۱۲۷ تعزیه خوانها در لباس مخصوص. سمت راست و مقدم برهمه معین‌البکا (تعزیه‌گردان).

۱۲۸ جمعی در حضور ناصرالدین‌شاه. در باغ امیریه به‌روز عیدمیلاد حضرت صدیقه سلام‌الله‌علیها. در تاریخ بیستم جمادی‌الثانی ۱۳۱۳. اشخاص عکس عبارتند از: ۱ـ ناصرالدین شاه ۲ـ عزیزالسلطان ۳ـ شاهزاده سالارالسلطنه (پسرناصرالدین‌ـ شاه) ٤ـ شاهزاده‌کامران‌میرزا نایب‌السلطنه (پسرناصرالدین‌ـ شاه) ٥ـ حاج معین‌السلطان.

۱۲۹ آوردن جهیزیهٔ اخترالدوله (دخترناصرالدین‌شاه) به‌منزل عزیزالسلطان (محل مجلس شورا در میدان بهارستان) روز سه‌شنبه یازدهم شهر رجب ۱۳۱۲.

۱۳۰ آقا سیدابوالقاسم امام‌جمعه (پدر دکتر سیدحسن‌امامی).

۱۳۱ دورنمای گنبد مطهر شاهزاده‌حسین علی‌بن موسی‌الرضا علیه‌السلام در قزوین با تعیین مشخصات طول و عرض و ارتفاع در عکس.

۱۳۲ خیابان باب‌همایون و سردر الماسیه در برف.

۱۳۳ دورنمای مرقد حضرت معصومه علیهاالسلام.

۱۳٤ مظفرالدین‌شاه (عکس در ورشو انداخته شده).

۱۳٥ آمدن محمدعلیشاه از تبریز به‌تهران برای جلوس. عکس در

۱۳۲۰ انداخته شد.

۱۴۷ سفر شکار دوستعلی‌خان معیرالممالك با همراهان در زمستان سال ۱۳۲۱. لاشهٔ مرغ لاشخوار به‌نام «دال» (که فاصله بین دو بال آن به‌۳متر می‌رسد) در عکس دیده می‌شود.

۱۴۸ دوستعلی‌خان معیرالممالك در باغ ییلاقی تجریش.

۱۴۹ خانم عصمت‌الملوك (دختر دوستمحمدخان معیرالممالك همسر میرزا حسن مستوفی‌الممالك) **ودوستعلی‌خان معیرالممالك درکودکی**

۱۵۰ جمعی از نظامیان.

۱۵۱ دوستعلی‌خان معیرالممالك و جمعی از دوستان و همراهانش در شکار چالمزرع.

۱۵۲ دوستعلی‌خان معیرالممالك (اول نفر نشسته در ایوان) باجمعی از دوستان وخویشاوندان در ملك خود وهن‌آباد (دعوت‌شکار). از چپ نفر دوم دوستمحمدخان معیرالممالك.

۱۵۳ محسن‌خان معین‌الملك (پدر دکتر علی‌امینی) با یکی ازدوستان خود.

۱۵۴ اجتماع گروهی از مشروطه‌خواهان در سفارت انگلستان.

۱۵۵ شکار ماهی قزل‌آلا توسط دوستعلی‌خان معیرالممالك در لار.

۱۵۶ دوستعلی‌خان معیرالممالك در سفر ییلاقی لار با جمعی از همراهان که عازم شکار ماهی قزل‌آلا هستند.

۱۶۷ منظره‌ای از شکار. از راست دوستعلی‌خان معیرالممالك و خسروخان سردار ظفر بختیاری در شکار حسن‌آباد در راه قم.

۱۶۸ سه عکس به‌این شرح: ۱ــ از چپ خجسته خانم تاج‌الدوله همسر ناصرالدین‌شاه ــ تاجماه خانم خواهر تاج‌الدوله همسر میرزا یوسف مستوفی‌الممالك. ۲ــ خجسته خانم تاج‌الدوله. ۳ــ در وسط: مهدعلیا مادر ناصرالدین‌شاه. درراست: سلیم‌خان خواجه مخصوص مادر شاه.

۱۶۹ سه عکس به‌این شرح: عکس ۱ــ نشسته در وسط خجسته‌خانم تاج‌الدوله و جمعی از خدمه و خواجه‌سرایان. عکس ۲ــ از راست: خانم عصمت‌الملوك دختر دوستمحمدخان معیرالممالك در دوران طفولیت ــ دوستعلی‌خان معیرالممالك برادر وی. عکس ۳ــ چهارتن از همسران ناصرالدین‌شاه.

۱۷۰ دوستعلی‌خان معیرالممالك با جمعی از دوستان و همراهان در کشتزارهای مهرآباد در حال شکار.

۱۷۱ سردر شمالی باغ دوشان‌تپه.

۱۷۲ عمارت غربی عشرت‌آباد.

۱۷۳ اجتماع مردم در صحن مرقد امام‌رضا علیه‌السلام.

۱۷۴ عمارت اندرونی دوستمحمدخان معیرالممالك. گنبد مسجد معیر نیز در سمت چپ پیداست.

۱۷۵ نمای دیگری از اندرونی معیرالممالك.

۱۷۶ سفر شکاری ناصرالدین‌شاه به‌امین‌آباد. در قدیم روی تپه‌ای که ناصرالدین‌شاه برآن نشسته دوربین می‌کشد عمارتی بنا شده‌بود که آثاری از آن در عکس دیده می‌شود.

۱۷۷ سنگ پیره‌زن در درهٔ ولنجك.

۱۷۸ مظفرالدین‌شاه.

۱۷۹ سفر شکاری دوستمحمدخان معیرالممالك در گلندووك (گلهم دو رودك) از چپ مقدم برهمه به‌حالت نشسته، دوستمحمدخان معیرالممالك و دوستعلی‌خان فرزند وی. شخصی که بالای درخت نشسته میرزا محمد خان حشمت‌الممالك (برادر دوستمحمدخان) است.

۱۸۰ دوستمحمدخان معیرالممالك در سال وبائی ۱۳۲۲. نشسته از چپ به‌راست: میرزامحمدخان حشمت‌الممالك ـ دوستعلی‌خان اعتصام‌السلطنه (معیرالممالك بعدی) ـ حسینعلی میرزا حسام‌الحکما ـ یوسف‌خان ـ باقرخان ـ استاد آقا حسینقلی ـ عیسی‌خان ـ رضاقلی‌خان ـ ایستاده ازچپ به‌راست: آقاسیدعباس حجازی ـ محمدبیك‌آبدار ـ محمدحسین گماشته ـ اسدالله پیشخدمت ـ محمود غلام‌بچه ـ حسین‌خان که در سفرها کتاب می‌خواند ـ وهاب‌قوشبان. درگوشهٔ سمت‌چپ اندکی دورتر عاشق محمد چگورزن. عکس در درهٔ شاه‌پسندسوهانك به‌سال ۱۳۲۲ هجری انداخته شده.

۱۸۱ شاهزاده احمد میرزا عضدالسلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه).

۱۸۲ عیارسنجی مسکوکات در محوطهٔ تکیهٔ دولت (دوران‌ناصری).

۱۸۳ جمعی از رجال، نشسته ازراست: کمال‌الملك ـ ناشناخته ـ

آقا سید نصرالله تقوی ــ ابوالحسن‌خان فروغی ــ ناشناخته ــ آخرین نشسته‌دبیرالملك. ایستاده از راست: شیخ‌ابراهیم‌زنجانی‌ــ چهار نفر بعد او ناشناخته ــ نفر پنجم کیخسرو شاهرخ و بعد از او عزالملك. پشت عکس نوشته‌شده: «فراماسون‌ها».

۱۸٤ گروهی از سران نظامی در دوران ناصری. شخصی که برهمه مقدم ایستاده ودوحمایل چپ وراست بسته، حسن‌خان سردارکل (اجودان‌باشی) است.

۱۸۵ روز حرکت دوستمحمدخان اعتصام‌الدوله برای تحصیل به بیروت. سمت چپ وی، دوستعلی‌خان معیرالممالك برادر ارشد با جمعی از بستگان و همراهان.

۱۸٦ دوستعلی‌خان معیرالممالك با جمعی از دوستان و همراهان شکار در چالمزرع.

۱۸۷ دوستعلی‌خان معیرالممالك با جمعی از دوستان و خویشاوندان در کنار سیاه‌آب حسن‌آباد در راه قم به‌سال ۱۳۲۰ هجری (سفر شکار). ردیف نشسته از راست به‌چپ: جعفرخان طیاب‌ــ امین‌الحکما ــ منتصرالممالك ــ حشمت‌الممالك ــ مشیراعظم (پسر اتابك) ــ دوستعلی اعتصام السلطنه ــ شاهزاده امان‌الله میرزا ــ حاج خسروخان سردار ظفر ــ علی‌نقی‌خان ــ حسام‌ــ الحکما ــ شمس‌الشعرا ــ مؤید حضور ــ یدالله میرزا. ردیف ایستاده گماشتگان هستند به‌جز آخرین نفر تفنگ به‌دوش که شاهزاده لسان‌الحکما است.

۱۸۸ خیابان سردرالماسیه. در عکس، غلام‌های کشیکخانه وسوارهای مهدیه و منصور در انتظار آمدن ناصرالدین‌شاه برای بازدید هستند. مورخ ۱۳۱۰ قمری.

۱۸۹ دوستمحمدخـــان معیرالممالك در باغ مهرآبـــاد با جمعی از خاصان.

۱۹۰ گروه چهارنفری بالباس‌نظام: از چپ: محمدحسن‌میرزاولیعهد (پسر محمدعلی‌شاه) ـ شاهزاده نصرت‌السلطنه (پسر مظفرـ الدین‌شاه) ـ شاهزاده یمین‌الدوله (پسر ناصرالدین‌شاه) ـ شاهزاده عضدالسلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه).

۱۹۱ گروهی در حضور سلطان احمدشاه در میدان مشق سابق : از چپ: ۱ـ محتشم‌السلطنهٔ اسفندیـــاری ۲ـ قوام‌السلطنـــه ۳ـ نظام‌السلطان خواجه‌نـــوری ٤ـ رضاخان سردار سپـــه ٥ـ شاهزاده فرمانفرما ٦ـ محمدحسن‌میرزا ولیعهد ۷ـ میرزا حسن مستوفی‌الممالك ۸ـ شاهزاده نصرت‌السلطنه .

۱۹۲ شاهزاده ظل‌السلطنه (پسر کامران‌میرزا نایب‌السلطنه).

۱۹۳ عکس گروهی درسفر سوم ناصرالدین‌شاه به‌فرنگستان. عکس در ۱۳۰۷ درخانهٔ ییلاقی لرد سالسبوری انداخته شده. ازراست: اتابك ـ مجدالدوله ـ زن‌ادوارد‌هفتم ـ ملکم‌خان ـ ناصرالدین شاه ـ لرد سالسبوری ـ ناشناخته ـ ادوارد هفتم.

۱۹٤ سلطان احمدشاه در یکی از عمارات دولتی برای بازدید افسران وسربازان قزاق.

۱۹٥ مشق تیراندازی دوستعلی‌خان معیرالممالك با جمعی ازهمراهان در کشتزارهای مهرآباد.

۱۹٦ بنگرید به‌شماره ۱۸۷.

۱۹۷ مهمانی به‌مناسبت سفر سوم ناصرالدین‌شاه به‌اروپا در بـــاغ ولیعهد انگلستان در سنهٔ ۱۳۰٦.

۱۹۸ مراجعت ناصرالدین‌شاه از سفر ییلاقی به‌سال ۱۳۱۳.

۱۹۹ خیمهٔ سلطنتی ناصرالدین‌شاه در اسب‌دوانی دوشان‌تپه.

۲۰۰ مراسم تشییع جنازهٔ ناصرالدین‌شاه.

۲۰۱ سفر ییلاقی دوستمحمدخان معیرالممالک با دوستان و خویشاوندان به‌لار.

۲۰۲ جمعی از رجال در دوران احمدشاه به‌شرح زیر: نشسته از راست به‌چپ: محمدحسن‌خان لقمان‌الدوله ــ میرزا محمدخان حشمت‌الممالک ــ ناشناخته ــ میرزا زین‌العابدین لقمان ــ الممالک ــ ناشناخته ــ مسیو رنار. ایستاده از چپ به‌راست: عباس‌خان لقمان‌ادهم‌اعلم‌الملک ــ محمدحسن‌خان‌اعلم‌الدوله ــ ناشناخته.

۲۰۳ باغچه و حوض محاذی نشیمن محمدعلیشاه در باغ شمال‌تبریز. عبارت زیرعکس به‌خط محمدعلیشاه است.

۲۰۴ عمارت موزه و تالارگلستان و حوض جلو آن در باغ‌گلستان در دوران ناصری.

۲۰۵ عکس گروهی در منزل میرزاعبدالله‌خان پسر اتابک. نشسته از راست: آقا سردار خواجه مظفرالدین‌شاه ــ شمس‌الملک پسر عین‌الدوله ــ میرزا عبدالله خان پسر اتابک ــ سیف‌الملک پسر امیرخان سردار ــ پسر موثق‌الدوله ــ حاجب‌السلطان پسر وزیر افخم. آخرین نفر شناخته نشد.

۲۰۶ چهار قطعه جواهرکه به‌آستان قدس رضوی تقدیم شده. در وسط: جقه محکوک به‌اسامی دوازده امام که متعلق به‌شاه‌سلیمان صفوی بوده، تقدیمی ناصرالدین‌شاه به‌سال ۱۲۸۴. دو قطعهٔ

دوطرف جقه تقدیمی مهدعلیا است. پیش‌سری که قطعهٔ زیرین است تقدیمی انیس‌الدوله (همسر ناصرالدین‌شاه) به سال ۱۳۰۹.

۲۰۷ منظرهٔ قسمتی از باغ بیرونی سیصد هزار ذرعی دوستمحمدخان معیرالممالك.

۲۰۸ گار (ایستگاه) راه‌آهن حضرت عبدالعظیم.

۲۰۹ اردوی ییلاقی ناصرالدین‌شاه در سیاه‌پلاس مازندران (ذیحجه ۱۳۰۸). عبارت زیر عکس به‌خط ناصرالدین‌شاه است.

۲۱۰ یکی از اماکن مذهبی درایران. ازنظر هنر گره‌چینی پنجره، قابل توجه است.

۲۱۱ باغ شمال در تبریز که منزل و مقر محمدعلی‌میرزا قبل از سلطنت بوده است. عبارت زیرعکس به‌خط محمدعلی‌شاه است که اطاق‌های نشیمن و خوابگاه را تعیین کرده.

۲۱۲ عمارت شرقی اندرونی معیرالممالك.

۲۱۳ ستارخان و باقرخان در یکی از مراسم مشروطه.

۲۱۴ محمدعلی‌شاه با اطرافیان در اردوی نظامی تبریز در موقع سان افواج (دوم رجب ۱۳۲٤). عباس‌میرزا رئیس‌تلگرافخانه ـ نایب قنسول روس ـ شهبندر عثمانی ـ قنسول انگلیس ـ شارژدافرروس ـ ادیب‌السلطان ـ وزیرنظام ـ حاج‌مفاخرالدوله کارگزار ـ سیف‌السلطنه پسر وزیر نظام در عکس دیده‌میشوند.

۲۱۵ ناصرالسلطنه با جمعی از دوستان، در وسط نشسته برصندلی.

۲۱٦ زن و دختران ظهیرالدوله در لباس درویشی. وسط ملکه‌ایران دختر ناصرالدین‌شاه (زن علیخان ظهیرالدوله رئیس خانقاه صفی‌علیشاه) ـ طرفین دختران ملکه ایران.

۲۱۷ گروهی در اواخر سلطنت احمدشاه به‌این شرح: شماره ۱ـ لقمان‌الدوله‌ادهم ۲ـ رضاخان‌سردارسپه ۳ـ میرزاحسن‌خان مستوفی‌الممالك ٤ـ ذکاءالملك فروغی ٥ـ محمدحسن‌میرزا ولیعهد ٦ـ حاج محتشم السلطنهٔ اسفندیـاری ۷ـ سلطان احمدشاه ۸ـ معین‌خلوت (برادر مجلل‌الدوله، پدر ملکهٔ عصمت مادر غلامـرضا پهـلوی) ۹ـ شاهزاده عضدالسلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه) ۱۰ـ قوام‌السلطنه.

۲۱۸ یکی از نقوش آثار باستانی مصر.

۲۱۹ دوستمحمدخان معیرالممالك در سفر مصر. به‌هنگام بازدید از کشفیات باستانی مصر در اطراف قاهره.

۲۲۰ منظره‌ای از استراحت شکارچیان که مهمان دوستعلـی‌خـان معیرالممالك بوده‌اند. از چپ نشسته: شاهزاده جهانگیر میرزاـ عبدالحسین میرزاشمس‌الشعرا ـ دوستعلی‌خان معیرالممالك ـ حسین علی‌میرزای حسام‌الحکما ـ حاج یوسف‌خان ـ محمد حسن‌خان مؤید خلوت ـ ابوالفتح‌خان عموی معیرالممالك ـ مؤلف‌الدوله. ایستاده با لباس قزاقی، حبیب‌الله میرزاجهانبانی.

۲۲۱ منظری از لانه‌های کبوترانی از نژادهای مختلف که دوستمحمد خان معیرالممالك از اروپا با خود به‌ایران آورده بود.

۲۲۲ مدعوین‌به‌شکار ازطرف دوستعلی‌خان معیرالممالك دروهن‌آباد واقع در بلوك شهریار. از چپ به‌راست: قوشچی ـ دوستمحمد

خان معیرالممالك ــ عبدالحسین میرزا شمس الشعرا ــ مسرور ــ السلطنه ــ اسدالله ــ شاهزاده جهانگیر میرزا ــ نواب ــ آقامهدی ساعت‌ساز ــ یدالله‌میرزا ــ ناشناخته ــ دوستعلی‌خان معیر ــ الممالك. ردیف ایستاده پشت : دو تن‌قوشچی و بقیه، گماشتگان. نشسته برزمین: مؤلف‌الدوله ــ ابوالفتح‌خان مؤیدحضور ــ محمدحسن‌خان مؤید خلوت ــ حسینعلی میرزا حسام‌الحکما.

۲۲۳ دوستعلی‌خان معیرالممالك در باغ ییلاقی خود در تجریش (کوچه‌فردوس). از راست: غلام‌بچه ــ عزیزالسلطان سردار محترم ــ ناشناخته ــ میرزا حسن (پسر دایه دوستعلی‌خان) ــ نورمحمدخان (پسردوستعلی‌خان‌سواربرالاغ) ــ دوستعلی‌خان ــ آقا محمدآبدارباشی ــ امین‌الاطبا. سه نفر ایستاده در پشت از راست : آقا سید عباس حجازی ــ حاج میرزایوسف خان ــ جعفرخان طیاب .

۲۲٤ کامران میرزا نایب‌السلطنه بایکی از پسرانش.

۲۲۵ میرزا عبدالله‌خان پسر اتابك.

۲۲٦ به‌شرح عکس شماره ۲۲۳ با توضیحات زیر در مورد ردیف‌آخر بنگرید: از راست به‌چپ: امان‌الله‌میرزا جهانبانی ــ حاج مشیر اعظم (پسر اتابك) ــ دوستعلی‌خان معیرالممالك ــ ناشناخته ــ سردار ظفر بختیاری ــ یدالله میرزا ــ یحیی‌میرزا لسان‌الحکما ــ حسینعلی میرزا حسام‌الحکما.

۲۲۷ شاهزاده عباس‌میرزا طاب‌ثراه.

۲۲۸ ممتازالسلطنه.

۲۲۹ لقمان‌الملك باعده‌ای به‌شرح زیر: از راست: لقمان‌الملك پسر لقمان‌الملك بزرگ ــ عبدالله‌خان خواجه‌سرا ــ مؤلف‌الدوله‌ــ لقمان‌الملك بزرگ ــ دکتر کپن ــ مسیورنارد رئیس دواخانه سرکاری.

۲۳۰ مظفرالدین‌شاه درویسبادن آلمان باعده‌ای. عکس شماره ۲: میرزاعلی‌اصغرخان اتابك صدراعظم.

۲۳۱ خواجه‌سرایی‌که طفلی را دربغل‌گرفته.

۲۳۲ گروهی از دعوت شدگان در مراسم اسب‌دوانی در میدان مشق قدیم در دوران احمدشاهی. شماره ۱ــ معین‌خلوت. شماره ۲ــ معیرالممالك. شماره ۳ــ شاهزاده رکن‌الدوله. شماره۴ــ نظام‌السلطان خواجه‌نوری در عکس دیده می‌شوند.

۲۳۳ عده‌ای در صحن یکی از مساجد در دوران ناصری.

۲۳۴ عکس جمعی به‌این شرح: معلم پسران وزیر بقایا ــ حسنعلی‌خان ولد جناب معاون‌الدوله ــ سیف‌الله‌خان ولد نایب‌الوزراه ــ میرزا حسنخان ولد مدحت‌الدوله ــ دکتر امیرخان رئیس ــ عبدالرزاق‌خان و خسروخان ولدان جناب وزیر بقایا ــ میرزا مهدیخان ولد جناب سراج‌الدوله ــ اسدالله‌خان ولد جناب علاءالدوله. عکس در سنهٔ ۱۳۱۸ انداخته شده.

۲۳۵ تاج‌السلطنه.

۲۳۶ بنگرید به‌شماره ۲۲۳.

۲۳۷ عکس خانوادهٔ مکنزی که در سفر ۳ فرنگستان سنهٔ ۱۳۳۶ اودئیل در بالاتر، انداخته‌اند.

۲۵۳ نمای باغ و عمارت سرخه‌حصار.

۲۵٤ دورنمای کوه شمیران و عمارات دولتی.

۲۵۵ دورنمایی از کوه شمیران.

۲٥٦ عمارت پارك امین‌الدوله.

۲۵۷ منظری از تهران قدیم.

۲۵۸ پارك اتابك (محل سفارت روس فعلی).

۲۵۹ ناصرالدین‌شاه در لب رودخانه یورت‌خانلرخانی در لار. شهر ذیقعده بارس‌ئیل ۱۳۰۷ اواخر سرطان با عده‌ای همراهان به‌این شرح: عباس‌خان ــ جنرال ــ رضاقلی ــ تقی‌خان ــ کریم‌خان‌ــ علی‌آقا ــ باشی ــ شاهپور ــ حاج مصطفی ــ آقادایی ــ محمد علی‌خان ــ داداشی ــ شاهپلنگ‌خان.

۲٦۰ انیس‌الدوله و همراهانش در بازگشت از سفر ییلاقی مازندران. آقاعلی‌خان دایی انیس‌الدوله ، و دستهٔ انیس‌الدوله ــ به خط ناصرالدین‌شاه ــ ۱۳۰۸ توشقان‌ئیل. معاودت از سیاه‌بیشه بین راه شهرستانك و گچسر.

۲٦۱ منظره‌ای از دریای شمال در رشت.

۲٦۲ منظری از صحن قم.

۲٦۳ عمارت پارك اتابك.

۲٦٤ پارك‌امین‌الدوله.

۲۶۵ میرزا احمد عکاس‌باشی.

۲۶۶ منظره‌ای از رودخانهٔ لار.

۲۶۷ گنبد و بارگاه حضرت معصومه.

۲۶۸ قسمتی از پارک اتابك.

۲۶۹ قسمتی از پارک اتابك.

۲۷۰ گروهی در حضور ناصرالدین‌شاه.

۲۷۱ تشییع جنازهٔ ناصرالدین‌شاه. پنجشنبه نوزدهم شهر ذیقعدة‌الحرام ۱۳۱٤ نزدیك به‌حرکت، ٥ ساعت به‌غروب مانده.

۲۷۲ «اطفالی که با بندگان اعلیحضرت اقدس همایونی (احمدشاه) مشغول تحصیل هستند». اشخاص عکس عبارتند از: ۱ــ مزین‌الدوله (رئیس مدرسه) ۲ــ میرزا عبدالغنی‌خان (معاون مدرسه) ۳ــ غلام‌حسین‌خان (پسر مشاورالملك) ٤ــ ابوالفضل خان (پسر ممتازالدوله) ٥ــ حاجی‌خان (پسر ناظم میزان) ٦ــ ابوالحسن‌خان (پسر معین‌الرعایای وکیل مجلس) ۷ــ ابوالحسن‌خان (پسر میرزا سلیمان‌خان) ۸ــ تقی‌خان (پسر موید‌السلطان) ۹ــ غلام‌علیخان (پسر مخبرالممالك) ۱۰ــ امیرخان (پسر حاجب‌الدوله) ۱۱ــ منصورخان (پسر مزین‌ــ الدوله) ۱۲ــ خان‌باباخان (پسر ادیب‌الدوله) ۱۳ــ مرتضی خان (پسر رکن‌السلطان).

۲۷۳ منظرهٔ دره‌ای از کوههای شمیران.

۲۷٤ میدان ارك قدیم که در دوطرف آن باغ بسیار مصفا بود واکنون

ساختمان‌های دولتی شده است.

۲۷۵ فتحعلیشاه.

۲۷۶ اردوی سلطنتی کنار دریاچهٔ سیاه‌بیشهٔ مازندران.

۲۷۷ **منازل رعیتی کلاردشت**

۲۷۸ میرزا رضا غفاری و حاج میرزا زمان‌خان قفقازی. عکس در سال ۱۲۷۵ در فرنگستان انداخته شده.

۲۷۹ اردشیر میرزا (نوهٔ فتحعلی‌شاه).

۲۸۰ ناصرالدین‌شاه.

۲۸۱ شاهزاده نصرالله‌میرزا.

۲۸۲ گروهی درحضور اتابك.

۲۸۳ نوکرهای مظفرالدین میرزا در دوران ولیعهدی در تبریز.

۲۸۴ بدیع‌الزمان میرزا.

۲۸۵ عده‌ای از آقایان علما و رجال قدیم.

۲۸۶ یکی از گلخانه‌های باغ مهرآباد. اشخاص عبارتند از: ایستاده از راست به‌چپ عکس: امین‌الاطبا ـ یدالله‌میرزا ـ آبدارباشی معیر ـ شناخته نشد ـ دوستمحمدخان معیر الممالك ـ غلام‌بچه ـ میرزا محمدخان حشمت‌الممالك برادر دوستمحمدخان ـ عبدالصمد میرزا پسرجهانسوز میرزا. نشسته برصندلی: دوستعلی خان معیرالممالك پسر دوستمحمدخان. نشسته برزمین از چپ

به‌راست عکس: اعتصام‌الدوله برادر دوستعلی‌خان (با ١٦ سال اختلاف‌سن) ـ ابوالفتح‌خان‌مویدحضور برادر دوستمحمدخان ـ یحیی‌میرزا شمس‌لسان‌الحکما.

٢٨٧ میرزا علی‌اصغرخان اتابك در شکار ـ عکس درسال ١٣١٥ قمری در کوه یزدان واقع در دو فرسنگی قم انداخته شده در دوران عزل وی. اشخاص عبارتند از: نشسته ردیف جلو ازراست به‌چپ: اتابك ـ معیرالممالك ـ عزیزخان‌خواجه (نصرالممالك) نشسته ردیف پشت از راست به‌چپ: دوستعلی معیرالممالك ـ حاج‌مشیر اعظم پسر اتابك ـ دکتر احیاءالملك شیخ ـ پسرش احیاءالدوله ـ حاج‌ابوالفتح‌خان برادرزادهٔ اتابك ـ ایستاده در منتهی‌الیه چپ : میرزا حسین‌خان دیوان‌بیگی. بقیهٔ ایستادگان از نوکرانند.

٢٨٨ گروهی از رجال در دوران محمدعلی‌شاه به‌این شرح: ١ـ سفیر روسیه ٢ـ مشیرالدوله صدراعظم ٢ـ صاحب‌اختیار ٤ـ لقمان‌الممالك ٥ـ چرنی‌زیبف (رئیس قزاقخانه).

٢٨٩ چراغانی به‌مناسبت جشن تولد احمدشاه در صاحبقرانیه، ٢٧ شعبان ١٣٣٠.

٢٩٠ جمعی از روحانیون و افراد ترکمن.

٢٩١ بازگشت از شکار حسن‌آباد راه قم. شهر محرم.١٣٢١. منتصرالممالك (برادر انیس‌الدوله) از راست نفر دوم نشسته.

٢٩٢ تصویری دیگر از عکس شماره ٢٩١.

۲۹۳ قسمتی از باغ معیرالممالک در تهران.

۲۹۴ به‌شرح عکس شماره ۲۸۷ «با اندکی تغییر در ایستادن افراد» بنگرید.

۲۹۵ ناصرالدین‌شاه.

۲۹۶ حکیم‌الممالک ــ مجدالدوله ــ امیرنظام گروسی ــ حکیم‌باشی

دکتر تولوزان.

۲۹۷ عملهٔ طرب روز آشپزان در سرخه‌حصار و بازی‌گری‌های‌مسلمان و یهودی طهرانندکه به‌جهت جشن آش ییلاقی حاضر شده بودند. هرسال این مراسم‌در بازگشت ازسفر ییلاقی ناصرالدین‌ـ شاه در سرخه‌حصاربرگزار می‌شد. چند نفر از معارف از راست به‌چپ: میرزارضاخان مؤیدالسلطنه وزیرمختار در برلـن ــ میرزا علیخان امین‌الدوله وزیر پست ــ امین‌الملک (برادر صدراعظم) ــ امجدالدوله ــ مجدالملک (برادر امین‌الدوله)ــ بین مؤیدالدوله و امین‌الدوله، معتصم‌السلطنه پسر اقبال‌السلطنه وبین امین‌الدوله و امین‌الملک مبشرالدوله است.

۲۹۸ قسمتی از باغ بیرونی معیرالممالک.

۲۹۹ رفتن به‌شکار در حسن‌آباد راه قم ــ محرم ۱۳۲۱ در دورهٔ مظفری.

۳۰۰ میرزا علی‌اصغرخان اتابک در قسمتی از پارک (منزل خود) محل سفارت روس فعلی.

۳۰۱ روز مراجعت از شکارگاه حسن‌آباد راه قم به‌وسیلهٔ دلیجان ــ

۳۱۳ بناهای حرمخانه ناصرالدین‌شاه در عشرت‌آباد.

۳۱٤ محمدشاه قاجار در سن ۳۹ سالگی به‌تاریخ ۱۲٦۱.

۳۱۵ گروهی از رجال بدینقرار: نشسته از راست: نظر آقا ــ قاسم خان والی ــ پسرش محمد والی ــ حاج‌میرزا حسینخان سپهسالار ــ عکس در شهر سن پطرزبورگ روسیه در موقع مأموریت قاسم‌خان والی در روسیه انداخته شده.

۳۱٦ گروهی از رجال در حضور سلطان احمدشاه. از راست: ۱ــ ولی‌خان سپهسالار ۲ــ حاج محتشم‌السلطنهٔ اسفندیاری ۳ــ میرزا حسن مستوفی‌الممالک ٤ــ شاهزادهٔ فرمانفرما ۵ــ شاهزادهٔ نصرت السلطنه (پسر مظفرالدین‌شاه) ٦ــ محمد حسن‌میرزا ولیعهد ۷ــ شاهزاده عین‌الدوله (پسر مظفرالدین‌ــ شاه) ۸ــ صاحب‌اختیار.

۳۱۷ گروهی از رجال ایران و صاحب‌منصبان وافسران روسی.

۳۱۸ دوستمحمدخان معیرالممالک در بازدید از حفریات اطراف قاهره.

۳۱۹ بعضی از شاگردها و بعضی از معلمان مدرسهٔ علمیه سلطانی. این مدرسه در ۱۳۲۲ تأسیس شد. عکس در روز جمعه شانزده شهر ربیع‌الثانی ۱۳۳۵ در غیبت حضرت مستطاب آقای حاج سلطان‌العلماء رئیس معارف خراسان و رئیس مدرسهٔ علمیهٔ سلطانی برداشته شد.

۳۲۰ آقامحمدخان قاجار.

٣٣١ مظفرالدین‌شاه.

٣٣٢ ناشناخته.

٣٣٣ امین‌الملك (وزیر خزانهٔ ناصری و برادر اتابك) در یکی از شکارگاههای قم با همراهان درتاریخ ١٣١١ قمری.

٣٣٤ گروهی در حضور سلطان احمدشاه از راست: ١ـ شهاب‌الدوله ٢ـ وثوق‌الدوله ٣ـ صارم‌الدوله ٤ـ سلطان احمد شاه ٥ـ محمدحسن‌میرزا ولیعهد ٦ـ **اعتضاد السلطنه** ٧ـ یمین‌الدوله ٨ـ موثق‌الدوله (وزیردربار احمدشاه).

٣٣٥ ناصرالـدین‌شاه و جمعی از همراهان در منزل بین تهـران و شهرستانك.

٣٣٦ دوستعلی‌خان معیرالممالك و جمعی ازهمراهان در سفرشکار.

٣٣٧ نشسته: دوستعلی‌خان معیرالممالك. ایستاده: مؤیدالممالك.

٣٣٨ در باغ صاحبقرانیه موقع عریضه‌خوانی در حضور مظفرالدین‌شاه. پنجم شهر صفر ١٣١٥. دونفر نشسته ازراست: وکیل‌الملك ـ ناصرالسلطنه. ایستاده از راست: امین‌حضرت ـ صدیق‌همایون ـ وکیل‌الدوله ـ حاج صدرالدوله ـ امین‌الحرم ـ امین‌بقایا ـ مشیرالسلطنه ـ امیربهادرجنگ ـ وزیربقایا.

٣٣٩ قسمتی از پارك امین‌الدوله. عکس به‌سال ١٣١١ انداخته‌شده.

٣٤٠ نشسته: کامران‌میرزا نایب‌السلطنه. **ایستاده**: پسرش ظل‌السلطنه.

(پسر مهندس‌الممالك) ٤ـ حکیم‌الملك ٥ـ برادر حکیم‌الملك ٦ـ مصطفی‌خان (پسر وزیردفتر) ٧ـ عاصف‌الملك (پسر معین‌الدوله) ٨ـ دبیرالسلطنه ٩ـ دکتر کریمخان (پسر مشیرالملك) ١٠ـ امجدالسلطنه رخت‌دار ١١ـ حسین علی‌میرزا حسام‌الحکما ١٢ـ میرزا موسی‌خان.

٣٥٢ دوستمحمدخان پسر دوستمحمدخان معیرالممالك. در چپ امان‌الله میرزا جهانبانی.

٣٥٣ عکسی از بزرگان دوران مشروطیت در حضور باقرخان و ستارخان.

٣٥٤ گروهی از اعیان در حضور محمدحسن‌میرزا ولیعهد.

٣٥٥ عزیزالسلطان و جمعی از همراهان زیر چادر شکارگاه (بازی نرد).

٣٥٦ اجتماعی در مسجد معیر به‌مناسبت ایام عاشورا در زمان ناصرالدین‌شاه.

٣٥٧ مظفرالدین‌میرزا در زمان ولیعهدی در باباباقی آذربایجان. مظفرالدین‌شاه تفنگ بردست برسنگی نشسته. شماره ١ـ امیربهادر جنگ ٢ـ محمدعلی‌میرزا پسر مظفرالدین‌شاه ٣ـ حاج‌نظام‌السلطنه ٤ـ اسماعیل‌خان اسلحه‌دارباشی.

٣٥٨ خانم‌فخرالتاج (دختر دوستمحمدخان معیرالممالك).

٣٥٩ ناشناخته.

۳۶۰ دوستعلی‌خان معیرالممالک باهمراهان در شکار چالمزرع.

۳۶۱ قسمتی از باغ سیصد هزار متری بیرونی معیرالممالک. در اندرونی به‌فاصلهٔ تقریبی صد متر پس از نارون‌ها واقع بوده.

۳۶۲ عمارت و اردوی شهرستانک. اوایل سنبلهٔ بارس‌ئیل ۱۳۸۶.

۳۶۳ گنبد و بارگاه حضرت معصومه.

۳۶۴ عکس فرزند محمدناصرخان خان‌خانان درسن ۱۴ سالگی. شب پنجشنبه ۱۰ شعبان ۱۳۱۴ تقدیم معیرالممالک شده.

۳۶۵ کلات نادری.

۳۶۶ تشییع جنازهٔ محمدعلی‌شاه دربندر ساونا در ایتالیا.

۳۶۷ در شکارگاه سیاه‌آب حسن‌آباد راه قم. از راست به‌چپ: مؤلف‌الدوله ـ مؤیدحضور ـ اسداله پیشخدمت ـ عبدالصمد میرزا ـ ناشناخته ـ جعفر طیاب ـ دوستعلی‌خان‌معیرالممالک ـ میرزا حسن پسردایهٔ ایشان ـ حسینعلی میرزا حسام‌الحکما ـ قوام. دو نفر نشسته: میرزا محمدخان حشمت‌الممالک ـ محمد حسن‌خان مؤید خلوت.

۳۶۸ مراسم سلام در ایوان طلای مشهد ـ صاحب دیوان حاکم خراسان در سلام، نمایندهٔ شاه است (دوران ناصری).

۳۶۹ ربابه‌خانم (دخترمحمدخان‌والی).

۳۷۰ اسب‌دوانی در دوشان‌تپه.

۳۷۱ سفر اول مظفرالدین‌شاه به‌پاریس برای نمایشگاه سال ۱۹۰۰ مسیحی. این عکس‌در پطرزبورگ انداخته شد. روز سان قشون به‌افتخار مظفرالدین‌شاه. نیکلای دوم آخرین امپراطور روس به‌طرف چادر شاه در حرکت است.

۳۷۲ یحیی‌خان مشیرالدوله و ظل‌السلطان.

۳۷۳ ظل‌السلطان.

۳۷٤ ظل‌السلطان و جعفرقلیخان جلال‌الملك. (جعفرقلیخان برادر مجدالدوله به‌ترتیب دارای این القاب بوده: جلال‌الملك، حاج معین‌السلطان، حاجب‌الدوله).

۳۷۵ مظفرالدین‌شاه ولیعهد.

۳۷٦ خیابان معروف به‌سرد ر الماسیه.

۳۷۷ یوسف‌میرزا پسر جهانبخش میرزا برادر تاج‌الدوله.

۳۷۸ پهلوان قلیچ‌که سینی مس پـاره می‌کرد و سنگ برسینه‌اش می‌گذاشتند و با پتك می‌شکاندند.

۳۷۹ گروهی در حضور دو پسر ناصرالدین‌شاه و یکی از نوه‌ها به‌این شرح: ۱ــ مجلل‌الدوله دولتشاهی (پدر ملکهٔ عصمت یکی از زنان رضاشاه) ۲ــ یمین‌السلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه) ۳ــ شاهــزاد مشهــدی ملقب به‌ظل‌السلطنه (پسر کامـران‌میرزا نایب‌السلطنه) ٤ــ یمین‌الدوله (پسر ناصرالدین‌شاه) ۵ــ سلطان جنید میرزا معتمدالدوله.

۳۸۰ عکس گروهی، در رشت انداخته شده در منزل سردار منصور در حضور دوستمحمدخان معیرالممالک که در آن زمان حاکم گیلان بوده است. در تاریخ ربیع‌الثانی ۱۳۲۸. اشخاص عکس به‌این شرح: ۱ـ مکرم‌الملوک (کارگزار) ۲ـ بهاءالسلطنه ۳ـ وزیر کشور هلند ٤ـ دوستمحمدخان‌معیرالممالک ٥ـ کنسول روس ٦ـ سرهنگ قزاق ۷ـ میرزا یوسف‌خان سرتیپ‌نظمیه.

۳۸۱ قسمتی از اردوی شکاری دوستمحمدخان معیرالممالک درجلگهٔ لار.

۳۸۲ دوستمحمدخان معیرالممالک در حال گردش در اطراف رشت در راه پیربازار.

۳۸۳ عکسی است تفریحی مرکب از چند نفر از گماشتگان دوستمحمد خان معیرالممالک در باغ مهرآباد.

۳۸٤ محمد حسن میرزا ولیعهد با عده‌ای از رجال، عکس در موقع سفر سلطان احمدشاه‌به‌اروپا انداخته شده. اشخاص عکس عبارتند از : ۱ـ عزیزالسلطان سردار محترم (ملیجک) ۲ـ شاهزاده سالارالسلطنه (پسرناصرالدین‌شاه) ۳ـ محمد حسن میرزا ولیعهد ٤ـ شاهزاده یمین‌الدوله (پسر ناصرالدین‌شاه).

۳۸٥ عکس تفریحی در یکی از شکارگاهها به‌دعوت دوستعلی‌خان معیرالممالک.

۳۸٦ منظره‌ای از قسمتی از باغ بیرونی معیرالممالک.

۳۸۷ منظره‌ای دیگر از اردوی دوستمحمدخان معیرالممالک در جلگهٔ لار.

۳۸۸ مشهدی علی یکی از جلودارهای دوستمحمدخان معیرالممالك همراه با دلقکی.

۳۸۹ عینك، گردشگاهی نزدیك رشت. جمادی‌الثانی ۱۳۲۸.

۳۹۰ مراسم تشییع‌جنازه ناصرالدین‌شاه.

۳۹۱ اصطبل اسب‌های دوستمحمدخان معیرالممالك در لار.

۳۹۲ مرد پیر و زن جوان (ناشناخته).

۳۹۳ مراسم گلاب‌گیران در اندرون عمارت و باغ مهرآباد.

۳۹٤ دوستمحمدخان معیرالممالك نشسته، و دونفر از گماشتگان ایستاده کنار رود لار در حال ماهی‌گیری.

۳۹۵ گروهی درحضور دوستعلی‌خان معیرالممالك به‌این شرح: نشسته: ۱ــ زین‌العابدین‌خان از صاحب‌منصبان وزارت امور خارجه ۲ــ دوستعلی‌خان‌معیرالممالك ۳ــ شاهزاده مقبل‌الدوله. ایستاده: ۱ــ مفتاح‌السلطنه ۲ــ مشاورالسلطان ۳ــ مفخم‌الدوله ٤ــ وکیل‌السلطنه (برادر اتابك) ٥ــ امان‌الله‌میرزا ٦ــ مفتاح‌الدوله.

۳۹٦ عده‌ای از دراویش صفی‌علیشاهی در حضور ظهیرالدوله.

۳۹۷ شاهزاده یمین‌الدوله (پسر ناصرالدین‌شاه) در باغ خود.

۳۹۸ گوشه‌ای از مراسم اسب‌دوانی در دوشان‌تپه.

۳۹۹ میرزا احمدعکاس‌باشی.

۴۰۰ احمدشاه و برادرانش در مراسم تشییع‌جنازه محمدعلی‌شاه در ایتالیا ۱ـ خانبابا صاحب جمع (از کارگزاران محمدعلی‌شاه) ۲ـ سلطان محمودمیرزا (برادر احمدشاه) ۳ـ سلطان‌احمدشاه ۴ـ سلطان‌مجیدمیرزا (برادر احمدشاه) ۵ـ فتح‌الله میرزا شعاع‌السلطنه (شوهرخواهر احمدشاه) ۶ـمختار الدوله (از کارگزاران محمد علیشاه).

۴۰۱ عکس گروهی، ردیف نشستهٔ جلو: شاهزادگان و فرزندان‌برخی از اشراف و بزرگان در سن نوجوانی. شماره ۷ـ امین‌همایون ۸ـ حسن‌خان برادر علی‌اکبرخان ۹ـ نیرالدوله ۱۰ـ ماشاءالله‌خان منتصرالسلطنه ۱۱ـ علی‌اکبرخان ۱۲ـ مچول‌خان زین‌دارباشی ۱۳ـ حسین‌خان پسر سهراب‌خان. ردیف پشت: خواجه سرایان. شماره ۱ـ شناخته نشد ۲ـ حاج غلامعلی خواجهٔ شکوه‌السلطنه مادر مظفرالدین‌ـ شاه ۳ـ آقاحسن خواجهٔ نایب‌السلطنه ۴ـ آقاسلیمان خواجهٔ قهوه‌خانه ۵ـ حاجی سلمان‌آقاباشی ۶ـ حاج کلبعلی خواجهٔ ناصرالدین‌شاه.

۴۰۲ گروهی از بزرگان و اعیان به‌این شرح: نشسته برزمین: حکیم الممالك. نشسته برصندلی: از راست یمین‌الممالك ــ حاج محتشم‌السلطنهٔ اسفندیاری. ایستاده: از راست معتصم‌السلطنه ــ امان‌اللّه‌میرزا ــ دوستعلی‌خان‌معیر الممالك.

۴۰۳ گروهی از مهمانان به‌شکار از طرف دوستعلی‌خان معیرالممالك در شکارگاهی در راه قم.

۴۰۴ گروهی از همراهان وکسان دوستمحمدخان معیرالممالك در جلگهٔ لار به‌این شرح: ۱ـ محمدحسن‌خان مؤیدخلوت ۲ـ

دوستعلی‌خان معیرالممالك ٣ـ میرزا محمدخان‌حشمت‌الممالك ٤ـ مؤلف‌الدوله.

٤٠٥ بنگرید به‌شماره ٤٠٤ .

٤٠٦ عالیه خانم (همسر ناصرالدین‌شاه).

٤٠٧ سلطان احمدشاه.

٤٠٨ گروهی از روحانیون و رجال در دوران سلطان‌احمدشاه.

٤٠٩ عملهٔ طرب‌سوزمانی در کردستان: عکس در کردستان انداخته شده

٤١٠ اتابك و عده‌ای از محترمین. طرف راست او: امین‌الملك (برادر اتابك) وامین‌السلطنه (شوهر خواهر اتابك). به‌چپ او: محمدقاسم‌خان صاحب‌جمع (برادر اتابك).

٤١١ عده‌ای از اعیان در حضور شاهزادهٔ عضدالدوله. عکس در ماه ربیع‌الاول ١٣١٢ در جلوخان عمارت حکومتی همدان انداخته شده.

٤١٢ دوستعلی‌خان معیرالممالك ومدعوین به‌شکار در کنارچالمزرع.

٤١٣ ناشناخته.

٤١٤ عکسی از همراهان دوستمحمدخان معیرالممالك در درهٔ شاه‌پسند (آباده کردهٔ خودش).

٤١٥ آوردن فیل در باغ معیر برای تماشا.

٤١٦ ناشناخته.

٤٣٠ عکس دو دختر (ناشناخته).

٤٣١ تصویر دوستعلی‌خان معیرالممالك (نشسته) و مؤیدالممالك (ایستاده).

٤٣٢ عکس عده‌ای از گماشتگان و قوشچیان ناصرالدین‌شاه. عکس توسط ناصرالدین‌شاه انداخته شده وزیرنویس عکس به‌خط ناصرالدین‌شاه است: «این عکس‌را انداخته بودندکه به‌ینگک‌دنیا فرستاده‌شود. شهررجب ۱۳۱۰ قوی‌ئیل». در عکس‌قوشچی‌باشی وامیرآخور ومیرآخور و میرزا علی‌خان قوشچی دیده می‌شود.

٤٣٣ دوستعلی‌خان معیرالممالك.

٤٣٤ نمای شرقی عمارت پارك اتابك.

٤٣٥ صحن حضرت معصومه علیهاسلام.

٤٣٦ عمارت باغ ملکهٔ جهان در قریهٔ کر.

٤٣٧ نمایی دیگر از پارك اتابك .

٤٣٨ منظره کوه دماوند از جلگهٔ لار. عکس کوه دماوند و رودخانهٔ لار در مغرب از چهل‌چشمه لار انداخته شد. شهر صفر ۱۲۸۲ اودئیل.

٤٣٩ غربی عمارت ییلاقی ناصرالدین‌شاه در شهرستانك. در عشر اول محرم اوائل سنبله، بارس‌ئیل ۱۳۳۸.

٤٤٠ دوستمحمدخان معیرالممالك با همراهان در شکارگاه‌علی‌آباد (راه قم).

۴۴۱ دوستمحمدخان معیرالممالك با عده‌ای از دوستان در باغ مهرآباد.

۴۴۲ آوردن فیل به‌باغ معیر برای تماشا.

۴۴۳ «عکس سلام حضور مبارك همایون است در عمارت مبارکهٔ تخت مرمر. در دوم عید نوروز و پنجم شهر رمضان پیچی‌ئیل در سنهٔ ۱۳۱۳ عکس افتاده است. نظام‌الملك مخاطب سلام است».

۴۴۴ ناصرالدین‌شاه در سراپرده با عزیزالسلطان و امین‌حضور (وزیر بقایا).

۴۴۵ ناشناخته.

۴۴۶ ناصرالدین‌شاه در سفر مازندران. ادیب‌الملك در حضور کتاب می‌خواند. در ماه صفر قوی‌ئیل ۱۳۱۳ (اسد).

۴۴۷ سلام تخت مرمر در حضور مظفرالدین‌شاه.

۴۴۸ ظل‌السلطنه پسر بزرگ نائب‌السلطنه کامران‌میرزا در لباس دامادی. طرفین: پسرهای ناصرالدین‌شاه. سمت راست عضدالسلطنه. سمت چپ یمین‌الدوله و ساقدوش‌های داماد.

۴۴۹ دوستعلی‌خان معیرالممالك در پارك امین‌الدوله.

۴۵۰ جشن سالانهٔ درویش‌ها در باغ عشرت‌آباد. ریاست درویشان نعمت‌اللهی در آن عهد با ظهیرالدوله بوده است.

۴۵۱ گرداندن خانم بیمار با کالسکه دستی در فضای باغ‌معیر.

۴۵۲ گروهی است درمنزل معیرالممالك. فیل‌را برای تماشاآورده‌اند. دوستعلی‌خان معیرالممالك (سیگار در دست)، نظام‌العلماء و مؤید خلوت و برخی از گماشتگان و همراهان در عکس دیده می‌شوند.

۴۵۳ میرزاعلی‌اصغرخان اتابك.

۴۵۴ میرزا علی‌اصغرخان اتابك. میرزا محمد حشمت‌الممالك عکس گرفته است. ۷ ذیقعدةالحرام ۱۳۱۶.

۴۵۵ مراسم نماز عید فطر در صحن مسجد معیر.

۴۵۶ پرداخت نقدینه از طرف ناصرالدین‌شاه به‌زنان‌مستحق درمیدان مشق تهران با نظارت کامران‌میرزا نایب‌السلطنه.

۴۵۷ روسی‌خان از عکاسان قدیم و پیشقدمان ایجاد سینما درایران. ۱۲ سپتامبر ۱۹۱۶ به‌خط و امضای روسی‌خان.

۴۵۸ اعتضادالدوله به‌راست و اعتضادالملك به‌چپ. کودکی دربین آندو.

۴۵۹ تصویری دیگر از آوردن فیل برای تماشا به‌باغ معیر.

۴۶۰ قسمتی از موزهٔ قاهره در مصر.

۴۶۱ مهرپرور خانم ملقب به‌رفعت‌السلطنه خواهر تاج‌الدوله.

۴۶۲ دوستعلی‌خان معیرالممالك در چالمزرع کنارگرد. شهر محرم ۱۳۲۱.

۴۶۳ چند تن از اروپائیان مقیم تهران در صحرای مهرآباد برای

تماشای شکار با قوش.

٤٦٤ مراسم تشییع‌جنازهٔ ناصرالدین‌شاه.

٤٦٥ مسجد ایاصوفیه در استانبول.

٤٦٦ عمارت پارك اتابك.

٤٦٧ آغاز ساختمان عمارتی جدید در باغ فردوس.

٤٦٨ «اطفالی‌که به‌جهت روز شبیه بازار شام، جواهر پوشانیده‌اند». از راست: علی‌خان عمیدحضور خواجه کودکان جواهر پوش ـ اسماعیل‌خان خواجه در طرفین اطفال.

٤٦٩ عمارت بیرونی باغ شهری معیرالممالك.

٤٧٠ بنگرید به‌شماره ٤٥٥.

٤٧١ بنگرید به‌شماره ٤٥٥.

٤٧٢ بنگرید به‌شماره ٤٥٥.

٤٧٣ «مستوفی و سررشته‌دار و تحویلدار خزانهٔ عامره است با کیسه‌های پول در آبدارخانهٔ مبارکهٔ همایونی‌که در میان برات‌داران از بابت مساعده قسمت می‌نمایند. در شهر شعبان سنهٔ ۱۳۱۱ ایلان‌ئیل درحوت».

٤٧٤ عده‌ای از رجال اوائل دوران ناصری به‌این شرح: ۱ـ محمد تقی‌خان شمیرانی ۲ـ مجدالدوله ۳ـ محسن‌میرزا امیرآخور ٤ـ ادیب‌الممالك ۵ـ نظام‌الدوله معیر ٦ـ آقاعلی امین‌حضور ۷ـ آقاعلی‌امین‌الصره ۸ـ محقق‌السلطنه ۹ نور محمدخان

امین دیـوان ۱۰ـ حکیم‌باشی تولوزان ۱۱ـ شناخته نشد ۱۲ـ عضدالملك ۱۳ـ میرزاعلیخان امین‌الدوله ۱٤ـ شاهزاده تیمور میرزا (روزی‌است‌که مخلع گردیده) ۱۵ـ اقبال‌الدوله ۱٦ـ آقامحمدتقی آقادائی ۱۷ـ محمدحسن‌خان ۱۸ـ شناخته نشد ۱۹ـ صنیع‌الدوله ۲۰ـ محمدحسن‌خان ۲۱ـ رحیم خان (پسر بهاءالملك) ۲۲ـ محمدحسین‌خان (پسرامین‌الدوله) ۲۳ـ حسینخـان (پسر سهراب‌خان) ۲٤ـ اقبال‌السلطنـه . عکس در دیوانخانه بین در تکیهٔ دولت وزین‌خانه برداشته شده است.

٤۷۵ سالارالسلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه) با جمعی از اطرافیانش.

٤۷٦ منظر دیگری از آوردن فیل به‌باغ معیرالممالك.

٤۷۷ عکس پنج نفر. یك روحانی و چهار ملکه. به‌راست محمدعلـی فروغی و برادرش.

٤۷۸ عکس عزیزالسلطان. کار مسیوآنتوان‌خان سوروگین. عکاس، عزیزالسلطان را در دو حالت مختلف در یك عکس برابرهـم قرارداده‌که یکی از صنعت‌های (تروك) عکاسی است.

٤۷۹ منظری از مشق قشون در میدان مشق تهران.

٤۸۰ دسته مطرب ایرانی.

٤۸۱ مدعوین دوستعلـی‌خان معیرالممالك به‌شکار در حسن‌آبـاد راه قم.

٤۸۲ تعدادی قزاق در رشت.

٤۸۳ تعدادی قزاق در رشت. ربیع‌الثانی ۱۳۲۸.

٤٨٤ اسد نوازندهٔ تار در لار.

٤٨٥ دوستعلی‌خان معیرالممالك و عده‌ای از همراهان درشکارگاه.

٤٨٦ چند نفر معمم و مکلا (ناشناخته).

٤٨٧ میرزا علی‌اصغرخان اتابك با همراهان.

٤٨٨ بقایای یکی از بناهای قدیمی.

٤٨٨/١ عمارت حکومتی رشت.

٤٨٨/٢ مراسم بندبازی درسربازخانه رشت.

٤٨٩ اقتدارالسلطنه (پسر نایب‌السلطنه).

٤٩٠ عکس سه‌نفر: وسط دوستمحمدخان معیرالممالك. سمت راست شاهزادهٔ جهانبخش میرزا ـ به‌چپ شناخته نشد.

٤٩١ ماهی‌گیری با تور در لار.

٤٩٢ امین‌الملك برادر اتابك در قم با سه برادرش صاحب‌جمع وکیل‌السلطنه و محمدحسن‌خان و محبوب‌خان.

٤٩٣ قسمتی از دیوان‌خانهٔ شاهی.

٤٩٤ اسب‌دوانی در دوشان‌تپه در دوران ناصرالدین‌شاه.

٤٩٥ بنگرید به‌شماره ٤٥٥.

٤٩٦ شمس‌الدوله زن ناصرالدین‌شاه در وسط. شاهزاده احمدمیرزا

عضدالدوله فرزند فتحعلی‌شاه پدر شمس‌الدوله (راست).
شاهزادهٔ جهانسوزمیرزا امیرنویان عموی شمس‌الدوله (چپ).

۴۹۷ دوستعلی‌خان معیرالممالك در میان تعدادی از چادرنشینان اطراف لار (برای کمك مالی به‌آنها).

۴۹۸ دوستعلی‌خان معیرالممالك (نشسته) با اولین فرزند خود. اشخاص ایستاده: عده‌ای از گماشتگان.

۴۹۹ دوستعلی‌خان معیرالممالك و همراهانش در شکارگاه حسن‌آباد راه قم.

۵۰۰ عده‌ای از خارجیان که برای دیدن اصطبل مخصوص ناصرالدین‌شاه آمده‌اند به‌این شرح: ولف وزیر مختار انگلیس ـ در دست راستش محسن میرزای امیرآخور ملقب به‌یمین السلطان ـ زیردست او پسرش مقبل‌السلطنه ـ دست چپ وزیرخانم‌وزیر ـ بعد گردن پاشا ـ بعد یکی از همراهانش ایستاده. از دست راست: میرزا ابوالحسن معروف‌به‌بانکی مستخدم بانك شاهنشاهی (در حال نگاه‌کردن) بعد یکی از نایب‌های سفارت (با دست آسیب دیده) ـ بعد چرچیل کنسول رشت (داماد دکتر تولوزان) ـ بعد دکتر ادگنگ طبیب معروف ـ بعد نواب‌هندی که اغلب شبها با دوستعلی‌خان معیرالممالك در پارك اتابك بیلیارد بازی می‌کرد. عکس در سال ۱۳۶۰ قمری که گردن‌ـ پاشای معروف به‌ایران آمده بود انداخته شد.

۵۰۱ والی زاده دختر قاسم‌خان والی.

۵۰۲ جهانگیر میرزا.

۵۰۳ مظفرالدین‌شاه در سفرفرنگ. از راست حکیم‌الممالك ــ دونفر خارجی از افسران مهماندار ــ اتابك و نفر آخر افسری دیگر.

۵۰۴ عکس از آشنایان و دوستان ظهیرالدوله که به‌او تقدیم شده.

۵۰۵ گروهی روستایی در کنار غار.

۵۰۶ ناشناخته.

۵۰۷ شاهزاده فرمانفرما نشسته ــ ایستاده سمت راست: پسرش نصرت‌الدوله فیروز. سمت چپ ناشناخته. عکس به‌یادگار مستوفی‌الممالك داده شده. ذیحجه ۱۳۳۵.

۵۰۸ نقاشی دیواری از رجال عصر ناصری. از راست: بهمن‌میرزای حاجی‌بهاءالدوله ــ سیف‌الله‌میرزا ــ علیقلی میرزای اعتضاد‌ــ السلطنه ــ ابوالملوك کیومرث میرزای ایلخانی ــ حاج محمد ولی‌میرزا.

۵۰۹ سفرهٔ ناهار در شکارگاه. به‌راست دوستعلی‌خان معیرالممالك.

۵۱۰ گروهی از پیشخدمتان ناصرالدین‌شاه در سلطنت‌آباد. عکس به‌دست ناصرالدین‌شاه انداخته شده. به‌سال ۱۳۱۱.

۵۱۱ دوستعلی‌خان معیرالممالك در وسط عکس. سمت راست دکتر شیخ احیاءالملك سمت چپ: امان‌الله‌میرزا.

۵۱۲ منظری ازتهران که ازبام مدرسهٔدارالفنون انداخته شده. ازچپ: شمس‌العماره. بعد از آن عمارت بادگیر و بعد از آن تکیهٔ دولت دیده می‌شود.

٥١٣ ماه‌نسا خانم (همسر نظام‌الدوله معیرالممالك).

٥١٤ قمرالسلطنه (دختر فتحعلیشاه) و نمای قسمتی از اندرون‌شاهی (ناصرالدین‌شاه).

٥١٥ عکس دونفر: شکوه‌السلطنه (مادر مظفرالدین‌شاه) ــ زهراخانم (عیال آقا سید زین‌العابدین امام‌جمعه).

٥١٦ استراحت و تماشای ماهی‌گیری با تور در کنار رودخانهٔ لار.

٥١٧ شاهزاده مسعود میرزا ظل‌السلطان.

٥١٨ ناشناخته.

٥١٩ موزهٔ قاهره. به‌راست عکس: دوستمحمدخان معیرالممالك در بازدید از موزهٔ قاهره.

٥٢٠ ناشناخته.

٥٢١ در سال ١٣١٢ سفر ماقبل آخر ناصرالدین‌شاه به‌جاجرود. عکس در اردوی معیرالممالك انداخته شده . از چپ: اقبال‌الدوله ــ علاءالملك سفیر ایران در پطرزبورگ ــ نصرالله‌خان سرتیپ زنبورك‌خانه ــ مسرورالسلطنه (پسر تیمور میرزا) ــ دوستعلی خان معیرالممالك ــ میرزامحمدخان حشمت‌الممالك ــ علی‌نقی خان ــ شاهزاده جهانگیر میرزا مؤید خلوت.

٥٢٢ روز حرکت دوستمحمدخان معیرالممالك و همراهان به سوی شکارگاه.

٥٢٣ دوستمحمدخان معیرالممالك.

٥٢٤ دعوت به‌ناهار از طرف عمیدالملك ١ـ عمیدالملك (میزبان) ٢ـ عارف ٣ـ دوستعلی‌خان معیرالممالك ٤ـ محمد رفیع‌خان ٥ـ انتظام‌الدوله ٦ـ حسن‌آقا پسر میر علینقی. به‌امضای دوستعلی‌خان ١٣٤٧ قمری.

٥٢٥ ناشناخته

٥٢٦ مظفرالدین‌شاه و گروهی از بزرگان و پیشخدمتان. کودك سمت
٥٢٦ راست (حسینعلی میرزا اعتضاد السلطنه) کودك سمت چپ (حسنعلی میرزا نصرت‌السلطنه) سمت راست: اعتضادالسلطنه

٥٢٧ شاهزاده جهانگیرمیرزا.

٥٢٨ نشسته: میرزاعلی‌اصغرخان اتابك. ایستاده: حکیم‌الملك وزیر دربار مظفرالدین‌شاه. عکس در پاریس و به‌وسیلهٔ والری انداخته شده.

٥٢٩ عکسی که به‌عنوان مزاح انداخته شده. افراد پشت به‌دوربین کرده‌اند!

٥٣٠ دوستعلی‌خان معیرالممالك ـ ایستاده از چپ: شاهزاده‌شهاب‌ـ الدوله ـ حاج‌یوسف‌خان ـ صادق‌خان نواب ـ شاهزاده امان‌الله میرزا (پسر جهانگیر میرزا) ـ مبصرالسلطنه.

٥٣١ عکس‌گروهی، ردیف نشسته از راست: شاهزاده جهانگیر میرزا ـ دوستعلی‌خان معیرالممالك ـ آقا میرزاحسن مستوفی‌ـ الممالك ـ ساسان میرزا بهاءالدوله ـ برادرش فریدون میرزا. اولین‌ردیف ایستاده از راست: شاهزاده یدالله میرزاـ شاهزاده جهانسوز میرزا ـ آقامحمدخان داماد بهاءالدوله ـ شاهزاده سیف‌الدین میرزا ـ عبدالحسین میرزا شمس‌الشعرا ـ محمدحسن خان مؤید خلوت ـ جمشید میرزا برادر بهاءالدوله. ردیف دوم

ایستاده از راست : محمدخان ـ ناشناخته ـ امان‌الله میرزا ـ یوسف‌خان ـ شاهزاده شهاب‌الدوله. ردیف دوم ایستاده : در وسط حبیب‌الله‌میرزا ـ به‌چپ او حسینعلی‌میرزا حسام‌الحکما ـ بقیه ناشناخته.

٥٣٢ وثوق‌الدوله.

٥٣٣ عمارت پارك اتابك.

٥٣٤ عده‌ای از اروپائیان مقیم تهران در دعوت باغ مهرآباد.

٥٣٥ استخر پارك اتابك.

٥٣٦ عمارات حرمخانه و دریاچهٔ باغ‌عشرت‌آباد. توشقان‌ئیل ١٣٠٨.

٥٣٧ عمارت معروف به‌برج واقع در یکی از باغ‌های ییلاقی ناصر ـ الدین‌شاه.

٥٣٨ مهدی‌قلی‌خان مجدالدوله. (داماد ناصرالدین‌شاه، شوهر خانم فخرالدوله).

٥٣٩ عضدالدوله پسر فتحعلیشاه.

٥٤٠ عکس دونفره: سمت‌راست‌شاهزاده عبدالحسین میرزافرمانفرما. سمت چپ میرزا سید احمد منشی‌باشی اتابك.

٥٤١ سردار همایون والی.

٥٤٢ مجلس جشنی از محصلین دارالفنون. در وسط حاج محتشم السلطنهٔ اسفندیاری دیده می‌شود.

٥٤٣ پارك اتابك.

٥٤٤ حسام‌الملك.

٥٤٥ محسن‌خان معین‌الملك که بعد لقب امین‌الدوله گرفت.

٥٤٦ مهدی‌خا ن وزیرهمایون، آجودان مخصوص.

٥٤٧ ظهیرالدوله با عده‌ای از دراویش. کنار ظهیرالدوله محمدناصر صفا پسر وی ملقب به‌ظهیرالسلطان روی دستهٔ صندلی نشسته است.

٥٤٨ دوستمحمدخان معیرالممالك.

٥٤٩ گروه چهارنفره. از راست: میرزا احمد عکاس باشی ـ عبدالله میرزا قاجار ـ نظرآقا ـ مستشار سفارت ایران.

٥٥٠ عکس دونفره. از راست: امیرنویان ـ اتابك.

٥٥١ نشسته: معزالدوله. دونفر پشت سر او ایستاده‌اند.

٥٥٢ عکس‌کودکی‌کامران میرزا نایب‌السلطنه.

٥٥٣ صاحب‌دیوان (مخاطب سلام).

٥٥٤ گروهی از همراهان معیرالممالك در گلندوك.

٥٥٥ ابوالفتح‌خان صارم‌الدوله (شوهر کسرائیل‌خانم ـ بانو عظمی).

٥٥٦ نشسته برصندلی: غلام‌علی‌خان عزیزالسلطان. نشسته برزمین به‌سمت راست: آقا بشیر. به‌چپ، لله‌عزیزالسلطان. ایستاده در

ردیف دوم: آقا عبدالله و آقا نورمحمدخان از خواجه‌سرایان ناصرالدین‌شاه. ردیف پشت عزیزالسلطان، همبازی‌ها و غلام بچه‌های عزیزالسلطان.

۵۵۷ تشییع‌جنازهٔ ناصرالدین‌شاه.

۵۵۸ حیاط زرگرخانه که وجه برات‌داران در آنجا پرداخت می‌شد و به‌همین‌مناسبت حیاط خزانه‌اش نیز می‌گفتند. نشسته برزمین از راست: میرزا عبدالله‌خان متخلص به‌امیرمنشی اتابك و عضو خزانه. بعداً آقاغلامحسین خازن الممالك که مشغول پرداخت برات‌ها هستند. عکس در دوران ناصری انداخته شده.

۵۵۹ گروهی از همسران ناصرالدین‌شاه و دوتن از خدمه.

۵۶۰ عکس گروهی به‌این شرح: نشسته برصندلی از راست: کامران میرزا نایب‌السلطنه در زمان وزارت جنگ. برادرش مظفرالدین میرزا ولیعهد ـ دوستعلی‌خان معیرالممالك (خواهرزادهٔ ولیعهد در دوران کودکی).

۵۶۱ خانم سرورالدوله دختر سلطان‌مراد میرزا حسام‌السلطنه (همسر کامران میرزا نایب‌السلطنه).

۵۶۲ اتابك.

۵۶۳ جهانسوز میرزا و میرزاکاظم (اولین فرزند آقامیرزا حسن مستوفی‌الممالك).

۵۶۴ ناشناخته.

۵۶۵ حاج علینقی هراتی رئیس قوش‌خانه دوستمحمدخان معیر ـ

المالك.

٥٦٦ دوستمحمدخان معیرالممالك در موزهٔ قاهره.

٥٦٧ نمونه‌ای دیگر از عکس شماره ٥٦٦.

٥٦٨ شاهزاده جهانگیرمیرزا.

٥٦٩ قسمتی از باغ اندرونی معیرالممالك ولانهٔ کبوترهائی که از اروپا آورده بود. ایستاده خانم فخرالتاج (دختر دوستمحمدخان معیرالممالك).

٥٧٠ گروهی در حضور محمدحسن میرزا ولیعهد. در عکس مفاخرالدوله، شهاب‌الدوله ـ لقمان‌الدوله ـ اعتضادالسلطنه ـ آصف‌السلطنه ـ حشمت‌الممالك ـ اعتضادخاقان و عده‌ای دیگر دیده می‌شوند.

٥٧١ قسمتی از اردوی آقاوجیه‌الله میرزا سیف‌الملك سپهسالار هنگام عزیمت به‌قصد سرکوبی ترکمن‌ها.

٥٧٢ آمدن ناصرالدین‌شاه به‌باغ کامرانیه متعلق به‌کامران‌میرزا نایب‌السلطنه (پسر ناصرالدین شاه). افراد از چپ: مهدی‌قلی خان مجدالدوله ـ آقا مردك‌خان آجودان‌حضور ـ ناصرالدین‌شاه ـ فخرالملك اردلان ـ کامران‌میرزا نایب‌السلطنه ـ اعتماد حضرت آبدارباشی ـ ناشناخته ـ وزیر همایون آجودان مخصوص ـ معتضدالسلطنه پسر اعتضادالسلطنه وزیرعلوم ـ حاج معین‌السلطان‌حاجب‌الدوله ـ بشیرالملك شاطرباشی. عکس درکامرانیه برداشته شده است.

۵۷۳ تماشای ماهی‌گیری با تور در لار.

۵۷٤ ناشناخته.

۵۷۵ احمدشاه و ولیعهد با ملتزمان.

۵۷٦ شاهزاده یمین‌السلطنه میرآخورناصرالدین‌شاه.

۵۷۷ گروهی از همراهان مظفرالدین‌شاه در سفر اروپا. عکس در روسیه انداخته شده. سمت راست شاه: سالارالدوله. بین‌آنهاجهانسوز میرزا. سمت چپ شاه: اتابك. پشت‌سر اتابك: عزیزخان خواجه

۵۷۸ مؤیدالممالك در لباس محلی‌که برای انداختن عکس پوشیده است.

۵۷۹ دوستمحمدخان معیرالممالك به‌راست نشسته. پشت‌سراو میرزا احمد عکاس‌باشی صنیع‌السلطنه. دو نفر دیگر ناشناخته.

۵۸۰ عده‌ای از زندانیان‌که زنجیر برگردان دارند.

۵۸۱ شعاع‌الدوله قوچانی.

۵۸۲ حاج‌علی‌نقی هراتی رئیس قوشخانه معیرالممالك.

۵۸۳ مجدالسلطنه.

۵۸٤ عکس دونفره. سمت راست عبدالله معیرماچگی بزرگه. عکس در تهران در ماه شعبان سال اودئیل انداخته شده.

۵۸۵ ملکه ایران همسر ظهیرالدوله.

۵۸۶ عده‌ای از گماشتگان و باغبانان باغ معیر.

۵۸۷ چند نفر در حضور احمدشاه. از چپ: شاهزاده نصرت‌السلطنه (پسر مظفرالدین‌شاه) ـ خانم فرنگی کــه شناخته نشد ـ شهاب‌الدوله ـ احمدشاه ـ نصرت‌الدوله ـ سه‌نفر خارجی دیگر ناشناخته.

۵۸۸ قسمتی از باغ قیطریه متعلق به‌اتابك اعظم. دوم ربیع‌الثانــی ۱۳۱۵.

۵۸۹ گروهی از رجال در حضور احمدشاه. ردیف جلو : نفر اول ناشناخته ـ نفر دوم صاحب‌اختیار ـ نفر سوم شهاب‌الدوله ـ نفر چهارم نصرت‌السلطنه ـ نفر پنجم ناشناخته ـ نفر ششم احمدشاه ـ پشت سراو سردارسپه.

۵۹۰ یك زن‌کرد با لباس محلی.

۵۹۱ گروهی ازصاحب‌منصبان ترکیه درایران.

۵۹۲ یك مرد کرد با لباس محلی.

۵۹۳ عزیزالسلطان سردار محترم (ملیجك). عکس از بالای گلدان گرفته شده است.

۵۹۴ عکس گروهی از رجال عصر مظفری. ردیف جلو: سرلشگر حبیب‌الله‌میرزا جهانبانی سردار منتخب ـ پشت‌سراو برادر زاده‌اش شاهزاده عبدالصمدمیرزا جهانبانی.

۵۹۵ توران‌آغا فروغ‌الدوله (دختر ناصرالدین‌شاه). وی پس از آن‌که همسر ظهیرالدوله شد ملکهٔ ایران لقب‌یافت.

۵۹۶ حاج میرزا سیدابوالقاسم امام‌جمعه.

۵۹۷ اسماعیل‌خان امین‌الملك (برادر اتابك).

۵۹۸ علی‌خان ظهیرالدوله (داماد ناصرالدین شاه و رئیس‌تشریفات دورهٔ ناصری و مظفری و جانشین صفی‌علیشاه).

۵۹۹ عمارتی درده احمدآباد متعلق به‌مستوفی‌الممالك.شوال ۱۳۱٤.

۶۰۰ بنگرید به ۵۹۹.

۶۰۱ سه تن از خواجه‌سرایان و یك زن.

۶۰۲ عکس سه‌نفر. از چپ: میرزاعلی‌اصغرخان اتابك در دورانی که امین‌السلطان بوده ــ یحیی‌خان‌مشیرالدوله ــ میرزاقهرمان امین‌لشگر.

۶۰۳ میرزا هدایت وزیردفتر در دوران ناصری (پدر مرحوم دکتر مصدق).

۶۰٤ عکس دونفر. نشسته: میرزا عبدالله‌خان امین‌السلطان (پسر اتابك). ایستاده: قوام‌دفتر.

۶۰۵ ناشناخته.

۶۰۵/۱ «یك روز بعد از سیزده عید است در خدمت آقای مستوفی الممالك از احمدآباد آمدیم به‌مهرآباد چادرهای ماسك‌زده‌اند و مستوفی‌الممالك عکس‌انداخته‌اند شوال ۱۳۱٤). عبارت به‌خط دوستعلی‌خان معیرالممالك. اشخاص عبارتند از: از چپ: میرزا مهدی رئیس پدر ظهیرالملك ــ آقا ولی‌خان ــ دوستعلی‌خان

معیرالممالك ــ محمدحسن‌خان مؤیدخلوت (پدر رهی‌معیری) ــ یحیی میرزا لسان‌الحکما ــ جعفرخان طیاب ــ دو نفر ایستاده در پشت از گماشتگان.

۶۰۶ جمعی در شکارگاه کنار سیاه چادر.

۶۰۷ شاهزاده نصرت‌الدین میرزا سالارالسلطنه پسر ناصرالدین‌شاه

۶۰۸ عکس اتابك در منزل قم. این عکس چهارشنبه ۲۸ رمضان سنهٔ ۱۳۱٤ انداخته شد. عبارت به‌خط دوستمحمدخان معیرالممالك.

۶۰۹ محسن‌خان مشیرالدوله.

۶۱۰ عکس جمعی به‌این شرح: از چپ: نشسته، جهان سلطان‌خانم (خواهر تاج‌الدوله، همسر شمس‌الشعرا) ــ بلقیس خانم (خواهر تاج‌الدوله) ــ تاج‌الدوله (همسر ناصرالدین‌شاه) ــ مهر ارفع خانم (خواهر تاج‌الدوله)· نشسته برزمین: جهان‌بانو خانم همسر شاه شیرسوار از شاهزادگان ملایری. ایستاده از چپ: سه نفر از خواجه‌سرایان به‌این شرح: حاج‌سعید ــ آقانورمحمد خان کلیددار اندرون ناصرالدین‌شاه ــ فرهاد خان خواجهٔ تاج‌الدوله.

۶۱۱ میرزا عبدالله‌خان امین‌السلطان پسر اتابك.

۶۱۲ مهمانی از مظفرالدین شاه و همراهان در باغ الماس متعلق به شاهزاده فرمانفرما.

۶۱۳ عبدالله میرزا قاجار در جوانی.

۶۱٤ شاهزاده صارم‌الدوله.

۶۱۵ عکس دو نفر زندانی‌که زنجیر بــر گردن دارند و عده‌ای از مأمورین با آنها هستند.

۶۱۶ عمارت مقبرهٔ خاندان مستوفی‌الممالك در ونك.

۶۱۷ قسمتی از باغ مهرآباد.

۶۱۸ قسمتی از اندرونی دوستمحمدخان معیرالممالك. نشسته کنار لاك (آبگیر) خانم عصمت‌الدوله و دخترش فخرالتاج. ایستاده نزدیکشان جهانگیر میرزا (دائی عصمت‌الدوله). ایستاده‌دورتر میرزا احمدخان حشمت‌الممالك برادر معیرالممالك.

۶۱۹ خیابانی از باغ معیرالممالك.

۶۲۰ عکس دربرابر سیاه چادر.

۶۲۱ ناصرالدین‌شاه.

۶۲۲ عملهٔ خلوت ناصرالدین‌شاه امین‌الدوله ـ اتابك.

۶۲۳ مراسم سلام ناصرالدین‌شاه در تخت‌مرمر.

۶۲۴ آقا غلامحسین خزانه‌دار هنگام پرداخت مواجب.

۶۲۵ ناصرالدین‌شاه در کنار کرهٔ جواهرنشان.

۶۲۶ تالار عمارت موزه.

۶۲۷ عملهٔ خلوت ناصرالدین‌شاه.

۶۲۸ مراسم سلام تخت‌مرمر در حضور ناصرالدین‌شاه.

۶۲۹ اتابك صدراعظم هنگام نامه‌خوانی.

۶۳۰ کامران‌میرزا نایب‌السلطنه در حال نامه‌خوانی.

۶۳۱ امین‌الملك برادر اتابك با گروهی از عملهٔ خلوت.

۶۳۲ گروهی از شاهزادگان و بزرگان.

۶۳۳ منظره‌ای از اسب‌دوانی در دوران ناصری.

۶۳۴ ناصرالدین‌شاه و ملتزمان در شکارگاه جاجرود.

۶۳۵ مراسم نماز در مسجد جمعه.

۶۳۶ روضه‌خوان‌های تکیهٔ دولت.

۶۳۷ مراسم اسب‌دوانی در باغ شاه در حضور ناصرالدین‌شاه.

۶۳۸ کامران‌میرزا و گروهی از افسران زیردست.

۶۳۹ دوستعلی‌خان معیرالممالك در لباس نظام.

۶۴۰ سالارالسلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه) با چندتن از گماشتگان.

۶۴۱ آقا غلامحسین خزانه‌دار ناصرالدین‌شاه.

۶۴۲ دونفر درویش.

۶۴۳ ناشناخته.

۶۴۴ شاهزاده مهدی‌قلی‌خان (پسر مرحوم جلال‌الدوله بزرگ).

۶۴۵ عکس گروهی: از راست نفر اول نشسته: ذکاءالدوله. از راست

نفر دوم ایستاده: جعفرقلی‌خان سردار اسعد بختیاری.

۶۴۶ میرزا فتحعلیخان صاحب‌دیوان.

۶۴۷ ناشناخته.

۶۴۸ شش تن از خدمتگزاران نظام‌الدوله معیرالممالك.

۶۴۹ سعدالسلطنه. عکس در سنهٔ ۱۳۱۷ انداخته شد.

۶۵۰ ناشناخته .

۶۵۱ شعاع‌السلطنه در زمان طفولیت. بعدها شوهر تاج‌السلطنه شد.

۶۵۲ قاسم‌خان والی سردارهمایون.

۶۵۳ ناشناخته.

۶۵۴ مهدی‌خان وزیرهمایون.

۶۵۵ حاج نصراللهمیرزا برادر تاج‌الدوله.

۶۵۶ زنی یهودی.

۶۵۷ امان‌الله میرزا.

۶۵۸ میرزا علی‌اصغرخان اتابك.

۶۵۹ اتابك صدراعظم معزول و شاهزاده امیرنویان در قم.

۶۶۰ ناشناخته.

۶۷۶ یکی از دسته‌های نوازنده (مطرب).

۶۷۷ ناشناخته.

۶۷۸ خانم عصمت‌الملوك (دختر دوستمحمدخان معیرالممالك وهمسر میرزاحسن‌خان مستوفی‌الممالك در دوران کودکی).

۶۷۹ ناشناخته.

۶۸۰ عکس دو کودك ناشناخته.

۶۸۱ شاهزاده نصرت‌الدوله در دوران کودکی.

۶۸۲ «در اودئیل ۱۳۰۶ سفر ما به‌فرنگ روزی که از بوداپست‌بیرون می‌آمدیم یك دسته سوار مشق می‌کرد در جلو سربازخانه‌ایستاده بودیم این عکس انداخته شد. امروز که پنجم شوال است و بحمدالله در عشرت‌آباد هستیم جناب امین‌السلطان بحضور آورد» ــ عبارت به‌خط ناصرالدین‌شاه.

۶۸۳ ناشناخته.

۶۸۴ عزیزخان خواجهٔ مخصوص اتابك.

۶۸۵ ناشناخته.

۶۸۶ قاسم‌خان صاحب جمع برادر اتابك که به‌ترتیب بعداً به عزالسلطان و وکیل‌السلطنه لقب یافت.

۶۸۷ میرزا محمدخان صدیق‌الملك (پدر حاج محتشم‌السلطنه اسفندیاری).

۶۸۸ فریدون میرزا برادر بهاءالدوله که دختر برادر خود را روی زانو دارد.

۶۸۹ عکس دو نفر. به‌چپ، دوستمحمدخان معیرالممالك. بعد میرزا صادق‌خان ژنرال قنسول ایران در مصر. عکس در سال ۱۳۰۰ در قاهره انداخته شد.

۶۹۰ دکتر بازیل.

۶۹۱ جشنی از دوران مشروطیت.

۶۹۲ موثق‌الملك. سنه ۱۳۱۷.

۶۹۳ جمعی از عملهٔ خلوت و گماشتگان ناصرالدین‌شاه درشکارگاه.

۶۹۴ عکس یکنفر معمم و یکنفر مکلا (ناشناخته).

۶۹۵ «در عمارت‌اسپالاکه به شکار می‌رفتیم. در سنهٔ ۱۳۰۶ اودئیل که سفر سیوم به‌فرنگستان رفتیم انداخته‌اند». بـه‌خط ناصر‌ـالدین‌شاه.

۶۹۶ «در سر پله قلعه نظامی ورشو در موقعی‌که پلئین می‌آمدیم‌که سوار کالسکه بشویم انداخته‌اند». سفر سیوم فرنگ اودئیل ۱۳۰۶».

۶۹۷ عکس گروهی‌که در پارك اتابك انداخته شده به‌این شرح: از چپ: مهندس‌الممالك معروف ـ معاون‌الدوله کاشی ـ محمد تقی‌خان ناظم‌حضور که پارك اتابك به‌او سپرده شده بـود. بعد مستشارالدوله‌که یکی دو مرتبه رئیس‌الوزراء شد ـ بعد حسن

خان که چهار زبان را به‌خوبی می‌دانست و در سفارت ترکیه بود. ردیف ایستاده: پیشخدمت‌های پارک اتابك.

۶۹۸ عکس چهارنفر: از راست: امین‌الملك ـ محمدحسن‌خان ـ مصطفی‌خان (برادران اتابك). بعـد آقا غیور (پسر تیمور میرزا).

۶۹۹ اتابك وامیرنویان.

۷۰۰ بنگرید به‌شماره ۶۹۵.

۷۰۱ ورود ناصرالدین‌شاه در ایستگاه راه‌آهن ورشو.

۷۰۲ در قلعه نظامی روس در ورشو وقتی‌که از کالسکه راه آهن پیاده شدیم. در سفر سیوم ۱۳۰۶ اودئیل که به‌فرنگستان رفته بودیم انداخته شده ـ مطلب به خط ناصرالدین‌شاه.

۷۰۳ شاهزادهٔ ملك‌آرا (برادر ناصرالدین‌شاه).

۷۰۴ شاهزاده‌جهانگیر میرزا. کنار وی دوستعلی‌خان معیرالممالك (در دوران‌کودکی) نشسته.

۷۰۵ خرم بهار خانم (دختر فتحعلیشاه، همسر صاحب دیوان).

۷۰۶ کامران‌میرزا نایب‌السلطنه.

۷۰۷ عزیزالسلطان سردار محترم (ملیجك).

۷۰۸ حاج ملاعلی کنی.

۷۰۹ محسن‌خان مشیرالدوله.

۷۱۰ سهام‌الدوله بجنوردی.

۷۱۱ مشاورالسلطان.

۷۱۲ میرزاعبدالله‌خان (پسراتابك).

۷۱۳ معتمدالملك (پسر یحیی‌خان مشیرالدوله).

۷۱٤ پاشاخان امیربهادر جنگ.

۷۱٥ ایلخانی.

۷۱٦ صاحب‌اختیار غفاری. عکس در وقتی‌که وزیـر عدلیه بوده انداخته شد.

۷۱۷ امیرنویان.

۷۱۸ عباس‌میرزا ملك‌آرا (برادر ناصرالدین‌شاه).

۷۱۹ نیرالدوله.

۷۲۰ مهندس‌الممالك.

۷۲۱ شعـاع‌الدین میـرزا ــ بهمن‌میـرزا ــ غـلامحسین میرزا ــ لعبت‌الملوك.

۷۲۲ عکس چهار مرد و دو کودك. میرزا محمد امین‌الامرا پیشکار شکوه‌السلطنه مادر مظفرالدین‌شاه کنار کودك در وسط ایستاده

است.

۷۲۳ عکس دونفر. به‌راست: سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان ـ مظفرالدین‌شاه در دوران ولایتعهدی.

۷۲۴ عکس طلبهٔ جوان (ناشناخته).

۷۲۵ ناشناخته.

۷۲۶ ناشناخته.

۷۲۷ ابوالفتح‌خان مؤیدحضور.

۷۲۸ ابوالفتح‌خان مؤیدحضور با دو پسرش.

۷۲۹ دونفر نشسته روی صندلی و یکنفر ایستاده ناشناخته.

۷۳۰ ناشناخته.

۷۳۱ گروهی در حضور ناصرالدین‌شاه. از راست ناصرالدین‌شاه: اتابك ـ نایب‌السلطنه ـ جهانسوزمیرزا امیرنویان ـ عبدالحسین میرزا سالار لشکر.

۷۳۲ شاهزاده عبدالله‌میرزا قاجار (جهانبانی) عکاس مشهور.

۷۳۳ عزیزالسلطان.

۷۳۴ آقامحمدحسین مشهور به شکوفه از پیشخدمتان دستگاه معیرالممالك.

۷۳۵ مظفرالدین‌شاه با همراهان در مراغه. شرح عکس به خط

۷۵۱ آقامیرزا محمد برادر ظهیرالاسلام.

۷۵۲ عکس دونفر. نشسته مظفرالدین‌شاه در دوران ولیعـهدی. ایستاده جهانسوز میرزا امیرنویان پسر فتحعلیشاه.

۷۵۳ محسن‌خان معین‌الملك که بعداً ملقب به‌امین‌الدوله شد.

۷۵٤ میرزا اسماعیل‌خان مرزبان(؟).

۷۵۵ حاج مشیر اعظم پسر اتابك با جمعی از اطرافیانش.

۷۵٦ میرزاحسین‌خان دیوان‌بیگی.

۷۵۷ طفولیت امان‌الله‌میرزا (پدر سپهبد امان‌الله جهانبانی).

۷۵۸ گروهی در حضور ناصرالدین‌شاه در بازدید از قورخانه. از چپ: ناصرالدین‌شاه ـ اتابك ـ عزیزالسلطان ـ پشت سر او مجدالدوله ـ بعد از عزیزالسلطان نایب‌السلطنه ـ پس از او جهانسوز میرزا امیرنویان ـ به‌تاریخ ۱۳۱۷.

۷۵۹ فاطمه خانم (یکی ازهمسران ناصرالدین‌شاه).

۷٦۰ بنگرید به‌شماره ۷۵۹.

۷٦۱ صاحب دیوان شیرازی مخاطب سلام ناصرالدین‌شاه.

۷٦۲ فاطمه‌خانم همسر ناصرالدین‌شاه در وسط با چند نفر خدمه و خدمتکار.

۷٦۳ ناشناخته.

۷٦٤ حاج‌بهاءالدوله از رجال عهد ناصری.

۷٦۵ کودکی تاج‌السلطنه.

۷٦٦ خانم‌باشی زن ناصرالدین‌شاه در راست عکس. پهلوی او یکی از خدمتکاران.

۷٦۷ ناشناخته.

۷٦۸ تاج‌السلطنه که فرزند خودرا به‌روی زانو دارد.

۷٦۹ بلقیس خانم (خواهر تاج‌الدوله، همسر شاهزاده معین‌الدوله پسر عباس میرزا ولیعهد). عکس در ۱۳۰۹ در مشهد انداخته شده.

۷۷۰ بادصبا باجی صندوقدار خانم عصمت‌الدوله همسر دوستمحمدخان معیرالممالك.

۷۷۱ قاسم‌خان والی (عموی نظام‌الدوله معیرالممالك). عکس در مأموریت ایشان به‌عنوان سفیر در روسیه انداخته شده.

۷۷۲ فاطمه‌خانم (همسر ناصرالدین‌شاه).

۷۷۳ میرزا عبدالرزاق از رجال عصر محمدشاهی (عموزادهٔ حاج میرزاآقاسی).

۷۷٤ شاهزاده مسعود میرزا ظل‌السلطان.

۷۷۵ خجسته خانم تاج‌الدوله (نشسته). نوه‌اش فخرالتاج دختر عصمت‌الدوله برصندلی تکیه داده. به‌راست او دست برسینه آغانور محمدخان کلیددار و کنار وی حاج سلمان خواجه‌سرا.

۷۷٦ ناشناخته.

۷۷۷ خجسته خانم تاج‌الدوله (همسر ناصرالدین‌شاه).

۷۷۸ تاج ماه خانم (خواهر تاج‌الدوله).

۷۷۹ میرزا عبدالله‌خان (پسر اتابك) نشسته. ایستاده: قوام‌دفتر.

۷۸۰ مجدالسلطنه.

۷۸۱ حاجب‌السلطان (برادرزادهٔ آصف‌السلطنه دولو).

۷۸۲ مشیرالسلطنه (برادر مجدالدوله).

۷۸۳ معتمدالملك.

۷۸۴ گروهی در حضور مظفرالدین‌شاه. به‌راست مظفرالدین‌شاه میرزا محمودخان و پس از ایشان حکیم‌الملك. عکس در ۱۳۱۷ انداخته شده.

۷۸۵ حاج‌مشیر اعظم پسر اتابك در راست عکس، با گروهی از نزدیکان خود.

۷۸۶ بنگرید به‌شماره ۷۸۵.

۷۸۷ دونفر از خدمه.

۷۸۸ محمدحسن‌خان اتابکی که فرزندش‌را به‌روی زانو دارد.

۷۸۹ ناشناخته.

۷۹۰ میرزا عبدالله یکی از پیشکاران دوستعلی‌خان نظام‌الدوله

معیرالممالک که فرزند خودرا به‌روی زانو دارد و شش تن از غلام‌بچه‌ها پشت‌سراو ایستاده‌اند.

۷۹۱ بنگرید به‌شماره ۷۸۵.

۷۹۲ صدق‌الدوله.

۷۹۳ عین‌السلطان.

۷۹٤ عین‌السلطنه .

۷۹٥ نظام‌الملک.

۷۹٦ بنگرید به‌شماره ۷۹۲.

۷۹۷ ندیم فسایی.

۷۹۸ عضدالسلطان.

۷۹۹ افسر روسی (پولکنیک) در دوران ناصری.

۸۰۰ ردیف ۸۰۰ تا ۸۹۹ در شماره‌گذاری به‌اشتباه از قلم افتاده بدین‌ترتیب بعد از شماره ۷۹۹ شماره ۹۰۰ شروع می‌شود.

۹۰۰ میرزا عبدالکریم طبیب.

۹۰۱ میرزا حسین‌خان مؤتمن‌الملک (پسر صاحب‌دیوان).

۹۰۲ امیرنظام گروسی.

۹۰۳ محسن‌خان معین‌الملک که پس از پدر ملقب به‌امین‌الدوله شد.

۹۰۴ محمد ناصر ملقب به‌ظهیرالسلطان (پسر علیخان ظهیرالدوله).

۹۰۵ اکبرمیرزا پسر جهانبخش میرزا.

۹۰۶ منظره‌ای از دریا (در روسیه گرفته شده).

۹۰۷ صاری‌اصلان (کشیکچی مخصوص ناصرالدین‌شاه).

۹۰۸ ناشناخته.

۹۰۹ مراسم جشن در دوران مشروطیت.

۹۱۰ یکی از مجالس جشن در دوران مشروطیت.

۹۱۱ علیخان ظهیرالدوله در خانقاه صفی‌علیشاه (به‌چپ ایستاده مقدم برهمه).

۹۱۲ صفی‌علیشاه با جمعی از ارادتمندان و دراویش.

۹۱۳ یکی از دختران فتحعلیشاه. عکس در سال ۱۲۸۲ به‌دست‌سلطان احمد میرزا انداخته شد.

۹۱۴ به‌راست سرورالدوله (همسر نایب‌السلطنه دختر سلطان‌مراد میرزا حسام‌السلطنه). به‌چپ او یکی از بانوان حرمسرای نایب‌السلطنه.

۹۱۵ منظر قسمتی از عمارت گلستان.

۹۱۶ گروهی از ملتزمان در حضور ناصرالدین‌شاه. برزمین از چپ: تیمور میرزا حسام‌الدوله از بزرگترین قوشبازان ایران مؤلف

کتاب بازنامه. بعد از او حکیم‌الممالك. سپس امین‌حضور.

۹۱۷ معتمدالحرم رئیس خواجگان حرمخانهٔ ناصری.

۹۱۸ افتخار الاطباء طبیب.

۹۱۹ مظفرالدین‌شاه در ایام ولایتعهدی (نفر سوم از راست) زیر عکس به‌خط ناصرالدین‌شاه نوشته شده: «در باسمج توی باغ عکاسی شده است».

۹۲۰ ایلخانی، لله ناصرالدین‌شاه. عکس در سال ۱۳۱۷ انداخته‌شد.

۹۲۱ یکی از دسته مطرب‌های قدیم.

۹۲۲ شاهزاده سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان.

۹۲۳ مظفرالدین‌شاه و گروهی از همراهان درشکارگاه‌قرق جاجرود.

۹۲۴ مراسم سلام در حضور مظفرالدین‌شاه.

۹۲۵ بنگرید به‌شماره ۹۲٤.

۹۲۶ ناشناخته.

۹۲۷ دوستعلی‌خان معیرالممالك در کهولت.

۹۲۸ دوستعلی‌خان معیرالممالك در دوران جوانی. عکس در سال ۱۹۰۰ مسیحی در پاریس انداخته شده.

۹۲۹ سلطان احمدشاه در وسط . به‌راست: نفر دوم موثق‌الدوله وزیر دربار و نفر اول: **شاهزاده جلال‌الدوله. سمت چپ: سردارسپه.**

۹۳۰ کودك (ناشناخته).

۹۳۱ معتمدالملك.

۹۳۲ دوستعلی‌خان معیرالممالك. به‌چپ او یکی از دوستان وی.

۹۳۳ ناشناخته.

۹۳۴ بانوان عصمت‌الملوك و فخرالتاج (دو دختر دوستمحمدخان معیرالممالك).

۹۳۵ عکس دونفر (ناشناخته).

۹۳۶ احتشام‌الدوله (شوهر عزالسلطنه دختر ناصرالدین‌شاه).

۹۳۷ مظفرالدین‌شاه در دوران ولایتعهدی.
۹۳۷/۱ منشی‌الممالك.

۹۳۹ صاحب‌جمع و منشی معیرالممالك با فرزندانش.

۹۴۰ ناشناخته.

۹۴۱ سلطان جنید میرزا معتمدالدوله.

۹۴۲ محمدحسن‌خان صنیع‌الدوله.

۹۴۳ کامران میرزا نایب‌السلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه).

۹۴۴ فخرالملك. عکس با شکار. در عراق (اراك) انداخته شده.

۹۴۵ محمدتقی مجدالملك.

۹۴۶ ناشناخته.

۹۴۷ عکس دوران کودکی از : ۱ــ امــان‌الله میرزا (پــدر سپهبد امان‌الله جهانبانی) ۲ــ عبدالله معروف به‌ندیم که نای هفت‌بند می‌زد و سالها قرقی‌دار دوستعلی‌خان معیرالممالك بود ۳ــ میرزا جسن (پسردایــی و میرآخــور دوستعلی‌خان) ٤ــ حبیب‌الله میرزا سردار منتخب ٥ــ حبیب (برادر ناظرنظام‌ــ الدولــه) ٦ــ عبدالله (پسر میــرزا علی‌اکبر قهوه‌چــی دوستمحمدخان) ۷ــ علی (پسر رضابیك).

۹٤۸ به‌چپ نشسته برصندلــی: علی‌قلی‌خــان مخبرالدوله (پــدر مخبرالسلطنه) به‌راست وی یکی از صاحب منصبان مأمورترکیه درایران. ایستاده جعفرقلی‌خان نیرالملك (پسر فخرالدوله).

۹٤۹ به‌راست: مظفرالدین‌شاه در دوران ولایتعهدی. به‌چپ یکی از رجال آن زمان.

۹۵۰ شاهزاده محمد میرزا رکن‌السلطنه پسر ناصرالدین‌شاه.

۹۵۱ ضیاءالسلطنه (دختر ناصرالدین‌شاه همسر امام‌جمعه).

۹۵۲ ناشناخته.

۹۵۳ صاحب‌منصب جوانی ناشناخته.

۹۵٤ کارگزاران دوستعلی‌خان نظام‌الدوله معیرالممالك.

۹۵۵ مفاخرالسلطان.

۹۵٦ اسدالله‌خان والی پسر محمدخان والی.

۹۵۷ مجدالسلطنه.

۹۵۸ احتشام‌الوزاره.

۹۵۹ عکس از یك‌نفر بیمار مبتلا به‌امراض پوستی.

۹۶۰ بانوانی‌که برای دیدارهای دوستانه بـه‌اندرونی معیرالممالـك می‌آمدند.

۹۶۱ یك ایرانی‌که در لباس عربی عکس انداخته.

۹۶۲ مظفرالدین‌شاه با گروهی از خواص.

۹۶۳ یکنفر خواجه‌سرا با یك‌کودك.

۹۶۴ عکس یك زن در پوشاك دورهٔ ناصری.

۹۶۵ از راست میرزا مهدی‌خان مصورالملك نقاش ـ پرویز پاشاخان از اعضای سفارت‌عثمانی ـ سپس محمدناصر صفاظهیرالسلطان ـ بعد امین‌بیك کارگزار سفارت عثمانی در تهران‌که ضمناً نقاش معروفی بوده.

۹۶۶ عزیزخان خواجهٔ مخصوص اتابك.

۹۶۷ کودکی نصرت‌الدوله.

۹۶۸ کودکی تاج‌السلطنه.

۹۶۹ دو تن از خدمهٔ اندرونی معیرالممالك.

۹۷۰ میرزا موسی نقاش در حال نواختن نی.

۹۷۱ حاج‌بهاءالدوله .

۹۷۲ منظری از باغ بیرونی معیرالممالك.

۹۷۳ جمعی از دراویش پیرو ظهیرالدوله.

۹۷٤ گروهی ناشناخته.

۹۷۵ نشسته برصندلی خجسته خانم (آخرین همسر ناصرالدین‌شاه).

۹۷٦ شاهزاده خانم بدرالدوله (ندیمهٔ انیس‌الدوله، سوگلی ناصر-الدین‌شاه).

۹۷۷ نشسته در وسط شاهزاده عبدالحسین میرزا فرمانفرما با گروهی از آشنایان. طرف چپ وی محمدولی‌میرزا پسر فرمانفرما

۹۷۸ میرزا عبدالله استاد مشهور موسیقی (برادر آقا حسین قلی پدر استاد عبادی).

۹۷۹ علینقی‌خان.

۹۸۰ نظام‌الملك.

۹۸۱ روسی‌خان در هواپیمای مدل که برای انداختن عکس درآتلیه (کارگاه عکاسی) گذاشته بود.

۹۸۲ مظفرالدین شاه.

۹۸۳ مراسم آشپزان ناصرالدین‌شاه در سرخه‌حصار. نشسته از چپ: میرزا رضاخان مؤیدالسلطنه ـ معتمدالسلطنه ـ میرزا علی‌خان امین‌الدوله ـ مبشرالدوله ـ امین‌الملك برادر اتابك)ـ میرزا

علی‌رضاخان مستوفی ـ امجدالدوله ـ مجدالملك (برادر امین‌الدوله) ـ مدیرالدوله (پسر نظام‌الملك) ـ فخرالاطبا.

٩٨٤ ناصرالدین‌شاه در یکی از سفرهای اروپا به‌راست، او عزیز ـ السلطان.

٩٨٥ منظری از غازیان رشت.

٩٨٦ مظفرالدین‌شاه درشکارجاجرود. (عکس الحاق شده‌به‌صفحه‌ای از سفرنامهٔ مظفرالدین‌شاه) مطالب مربوط بـه‌عکس به‌انشای مظفرالدین شاه به‌این شرح است: «امروز که روز دوشنبهٔ سلخ محرم سنهٔ ١٣٢٤ است چهار روز از عید نوروز گذشته صبح از فرح‌آباد با وزیر دربار در کالسکه چتری‌شکاری نشسته به‌درهٔ رزك آمدیم بعد از گذشتن از باغ اول رزك عرض‌کردند کبك. فوراً سوار اسب شدیم کبك‌ها یرقه‌کرده از کوه بالا می‌رفتند پیاده شده یکی ازکبك‌ها را روی زمین زدیم یکی دیگر از دویست قدم مسافت پریده آن‌راهم با تیر دویم روی هوا زدیم. جای انداختن تفنگ و افتادن کبك را سنگچین کردیم‌کـه نشانه‌باشد.وزیردربار، عضدالدوله،سیف‌السلطان، عزیزالسلطان، صدق‌السلطنه، بصیر السلطنه، عیسی‌خان عمید حضور، شهباز خان، دکتر لندلی، قولرآقاسی، فارس السلطنه، اسلحه‌دارباشی، میرشکار، بصیرالدوله، احتساب الملك، سقاباشی، سالار نصرت و سایرین حضور داشتند محض یادگار این عکس را لب دریاچهٔ رزك انداختیم بعد عرض‌کردند کبوتری لب چاه نشسته از لب دریاچهٔ رزك آن‌کبوتر راهم با گلوله زدیم وزیردربار نازشست تقدیم نموده ماهم تقسیم کردیم».

٩٨٧ مراسم رسمی تشییع جنازهٔ یکی از افسران ارشد.

۹۸۸ یکی از اماکن متبرکهٔ مشهد.

۹۸۹ عده‌ای از اطفال که لباس مخصوص برای نمایش به‌تن دارند.

۹۹۰ از راست میرزا اسماعیل‌خان امین‌الملك و محمد حسن‌خان برادران اتابك. نفر سوم ناشناخته.

۹۹۱ دستهٔ مطرب قدیمی معروف به‌دستهٔ حسن‌خان.

۹۹۲ مظفرالدین‌شاه در شکار جاجرود که پلنگی شکار کرده و همراهانش دور او حلقه زده‌اند **ایستاده عصا به‌دست: عین‌الدوله، و کنار او وثوق‌الدوله.**

۹۹۳ ناصرالدین‌شاه سوار براسب.

۹۹۴ میرزاتقی‌خان امیر کبیر در سن ۴۵سالگی (عکس‌ازروی‌نقاشی)

۹۹۵ برگزاری مراسمی در حضور محمدعلیشاه.

۹۹۶ گروهی در حضور احمدشاه و ولیعهد محمدحسن‌میرزا. از چپ: شخص دوم صاحب‌اختیار از راست: نفر ششم آصف‌السلطنه دولو ـ بعد آقا میرزاحسن مستوفی‌الممالك ـ بعد شاهزاده موثق‌الدوله وزیردربار احمدشاه.

۹۹۷ آقایوسف.

۹۹۸ ناشناخته.

۹۹۹ حاج نصراله‌میرزا (برادر خجسته خانم تاج‌الدوله همسر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۰۰ شاهزاده علینقی میرزا رکن‌الدوله (برادر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۰۱ مصطفی‌خان وکیل‌الدوله (برادر اتابك).

۱۰۰۲ سلطان حسن میرزا نیرالدوله (نوهٔ فتحعلیشاه).

۱۰۰۳ یکی از بانوان حرمسرا.

۱۰۰٤ شاهزاده کوچك میرزا.

۱۰۰٥ خانم بدرالدوله (ندیمهٔ انیس‌الدوله).

۱۰۰٦ قاسم‌خان والی.

۱۰۰۷ دستهٔ نوازندگان معروف به‌دسته گلین‌ماژور.

۱۰۰۸ امین‌السلطان (اتابك).

۱۰۰۹ گروهی از همسران ناصرالدین شاه و اهل حرمسرا. عکس توسط ناصرالدین‌شاه گرفته شده.

۱۰۱۰ ناشناخته.

۱۰۱۱ ناشناخته.

۱۰۱۲ ناشناخته.

۱۰۱۳ غلامحسین‌خان (پسر مؤیدحضور).

۱۰۱٤ ناشناخته.

۱۰۱٥ ناشناخته.

۱۰۱٦ ناشناخته.

۱۰۱۷ «عکس طلسمی است که برای نواب علیه‌آورده‌اند. مرحومه جیران (زن ناصرالدین‌شاه) آن را داشته از طلسمات عجیبه است». عبارت به‌خط جهانگیر میرزا پسر سیف‌الله میرزا نوهٔ فتحعلیشاه است.

۱۰۱۸ ادیب‌الدوله ناظم مدرسهٔ دارالفنون.

۱۰۱۹ سلطان حسین میرزا جلال‌الدوله (فرزند ناصرالدین‌شاه).

۱۰۲۰ ناشناخته.

۱۰۲۱ مظفرالدین شاه در جوانی.

۱۰۲۲ اسماعیل‌خان امین‌الملك (برادر اتابك).

۱۰۲۳ امین‌حضور وزیر بقایا در دوران ناصری.

۱۰۲۴ صارم‌الدوله (شوهر بانو عظمی دختر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۲۵ میرزا محمدعلی‌خان معاون‌الملك که بعداً قوام‌الدوله لقب یافت.

۱۰۲۶ آقاعلی‌خان امین‌حضرت (برادر تنی اتابك).

۱۰۲۷ عبدالوهاب‌خان شیرازی (نصیرالدوله) که بعداً به‌آصف‌الدوله لقب یافت.

۱۰۲۸ عضدالملك (پدر مشیرالسلطنه).

۱۰۲۹ دوستعلی‌خان نظام‌الدوله معیرالممالك.

۱۰۳۰ محمدحسین معروف به‌جبرائیل ناظرنظام‌الدولهٔ معیرالممالك.

۱۰۳۱ آقا سید ضیاءالدین امام جمعه (داماد ناصرالدین‌شاه).

۱۰۳۲ شاهزاده عباس‌میرزا ملك‌آرا (برادر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۳۳ عزت‌الدوله (خواهر ناصرالدین‌شاه همسر میرزاتقی‌خان امیرکبیر).

۱۰۳٤ شاهزاده ناصرالدوله.

۱۰۳۵ شاهزاده انوشیروان میرزا.

۱۰۳٦ یکی از دختران فتحعلیشاه.

۱۰۳۷ ملکهٔ ویکتوریا و افراد خانواده‌اش.

۱۰۳۸ عکس چهارنفر از بانوان حرمسرا. از چپ: نشسته برزمین عالیه خانم ـ بالاسر او عایشه‌خانم (دوتن از همسران ناصرالدین‌شاه).

۱۰۳۹ شاهزاده انوشیروان‌میرزا.

۱۰٤۰ شاهزاده کوچك‌میرزا.

۱۰٤۱ رضاخان آجودان مخصوص.

۱۰٤۲ میرزا حسین‌خان سپهسالار.

۱۰٤۳ حکیم‌الممالك.

۱۰٤٤ میرزارضاخان اقبال‌السلطنه.

۱۰٤۵ شاهزاده محمدجعفر میرزا رئیس تلگراف‌خانه.

۱۰٤٦ شاهزاده اعتضاد السلطنه وزیر علوم.

۱۰٤۷ آغا نورمحمدخان (خواجهٔ تاج‌الدوله).

۱۰٤۸ **شاهزاده کامران‌میرزا نایب‌السلطنه**

۱۰٤۹ محمدعلی‌خان امین‌حضرت.

۱۰۵۰ آقا حسام‌الدین (پسر آقاسید زین‌العابدین امام جمعه برادر آقا سید جواد ظهیرالاسلام).

۱۰۵۱ شاهزاده عباس‌میرزا ملک‌آرا (برادر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۵۲ شاهزاده سالارالسلطنه (پسر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۵۳ آقامهدی، ساعت‌ساز دوران ناصری.

۱۰۵٤ بانو عظمی (دختر ناصرالدین‌شاه زن صارم‌الدوله امیرتومان).

۱۰۵۵ عزت‌الدوله (خواهر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۵٦ حاج‌مشیرالوزاره.

۱۰۵۷ خاور سلطان‌خانم (همسر ناصرالدین‌شاه).

۱۵۸ بدرالدوله (ندیمهٔ انیس‌الدوله همسر ناصرالدین‌شاه).

۱۰۵۹ عزت‌الدوله (خواهر ناصرالدین‌شاه) که برروی تخت‌طاووس نشسته.

۱۰۶۰ عفت‌السلطنه (همسر ناصرالدین‌شاه مادر شاهزاده سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان).

۱۰۶۱ عکس گروهی از منسوبان خجسته خانم تاج‌الدوله همسر ناصرالدین‌شاه به‌این شرح: ردیف نشسته برنیمکت از چپ: عصمت‌الدوله (دختر ناصرالدین‌شاه همسر دوستمحمدخان معیرالممالك) ـ حاج زبیده خانم (خواهر تاج‌الدوله همسر حاج بهاءالدوله) ـ تاج ماه خانم (خواهر تاج‌الدوله همسر میرزا یوسف مستوفی‌الممالك). نشسته برزمین از چپ: آقا سردار ـ حاج نصرت‌اللهمیرزا ـ یدالله میرزا و جهانسوزمیرزا (چهارتن از برادران تاج‌الدوله). ردیف ایستاده از چپ: جهانگیر میرزا (برادر تاج‌الدوله) ـ پنج تن از خدمهٔ‌بانوان نامبرده ـ آقا سعید خواجه‌سرا.

۱۰۶۲ دختر فتحعلیشاه‌که او را به‌اعتبار شوهرش موسوم به‌محمد باقرخان، شاهزاده محمد باقرخان می‌گفتند.

۱۰۶۳ سه‌تن از دختران ناصرالدین‌شاه در کودکی.

۱۰۶۴ ناشناخته.

۱۰۶۵ مظفرالدین‌شاه در جوانی. پشت عکس زیر نشان دربار این عبارت به‌چاپ رسیده: در دارالخلافهٔ طهران در عکاسخانه اعلیحضرت‌شاهنشاهی انعکاس‌یافته بندهٔ‌درگاه رضای‌پیشخدمت خاصه و عکاس‌باشی.

۱۰۶۶ دختر شاهزاده حاج‌بهاءالدوله.

۱۰۶۷ رئیس ایل شاهسون.

۱۰٦۸ امین‌حضور (پسر امین حضور دوران ناصری).

۱۰٦۹ شاهزاده سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان در جوانی.

۱۰۷۰ سلام سلطان احمدشاه در صاحبقرانیه.

۱۰۷۱ تاج ماه خانم (خواهر تاج‌الدوله، همسر میرزا یوسف مستوفی‌ـ الممالك).

۱۰۷۲ حاج علی‌قلی‌خان سردار اسعد.

۱۰۷۳ شیخ کرنادلقك (عکس در روسیه انداخته شده).

۱۰۷٤ زبیده‌خانم صندوقدار تاج‌الدوله به‌همراه طفل خردسالش.

۱۰۷۵ شاهزاده سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان.

۱۰۷٦ بنگرید به‌شماره ۱۰۳۸.

۱۰۷۷ سه تن از بانوان: از چپ: شاهزاده مرضیه خانم ـ شکوه‌السلطنه (مادر مظفرالدین‌شاه) ـ شاهزاده خانمه (دخترفتحعلیشاه).

۱۰۷۸ سرورالسلطنه ملقب به‌حضرت علیا همسر مظفرالدین‌شاه.

۱۰۷۹ دوستمحمدخان معیرالممالك.

۱۰۸۰ سرورالدوله (همسر کامران‌میرزا نایب‌السلطنه).

۱۰۸۱ علیقلی‌میرزا اعتضادالسلطنه فرزند فتحعلیشاه ـ وزیر علوم.

۱۰۸۲ دوستمحمدخان معیرالممالك.

۱۰۸۳ ناشناخته.

۱۰۸٤ آقا یوسف برادر آقاحیدر تحویلدار خزانه ناصری از طرف دوستعلی‌خان نظام‌الدوله معیرالممالك.

۱۰۸٥ اسدالله گماشتهٔ مخصوص دوستمحمدخان معیرالممالك. (عکس در روسیه انداخته شده).

۱۰۸٦ ناشناخته.

۱۰۸۷ معزالملك (دائی میرزا علی‌اصغرخان اتابك).

۱۰۸۸ حاج‌میرزا احمدخان مشیراعظم (پسر اتابك).

۱۰۸۹ شاهزاده معین‌الدوله (فرزند عباس‌میرزا ولیعهد).

۱۰۹۰ معاون‌الدولهٔ کاشی وزیر تجارت دوران ناصری.

۱۰۹۱ مجدالملك (برادرمیرزا علی‌خان امین‌الدوله).

۱۰۹۲ میرزا عبدالوهاب خان شیرازی (نصیرالدوله) که بعد به‌آصف‌الدوله لقب یافت.

۱۰۹۳ عکس دیگری از شیخ کرنا.

۱۰۹٤ آقایوسف.

۱۰۹٥ صدراعظم سردار ایوب‌خان پادشاه افغانستان (ایوب‌خان و سردار اعظم او پناهندهٔ دربار ناصری بودند).

۱۰۹٦ بادصباباجی صندوقدار عصمت‌الدوله.

۱۰۹۷ ناشناخته.

۱۰۹۸ سردار ناصر.

۱۰۹۹ گروهی از پیشکاران و خواجه‌سرایان نظام‌الدوله معیرالممالك.

۱۱۰۰ عبدالحسین‌خان میرپنج.

۱۱۰۱ زینت‌الملوك.

۱۱۰۲ ناشناخته .

۱۱۰۳ از بانوان اندرون ناصرالدین‌شاه.

۱۱۰۴ ناشناخته.

۱۱۰۵ ناشناخته.

۱۱۰۶ مهرارفع (خواهر تاج‌الدوله همسر احمدخان سرتیپ).

۱۱۰۷ شاهزاده کامران‌میرزا نایب‌السلطنه.

۱۱۰۸ محمدحسن‌خان محقق.

۱۱۰۹ اقبال‌الدوله یکی از راجه‌های هندوستان که در دوران ناصری به‌تهران آمد.

۱۱۱۰ میرزا سعیدخان وزیر امور خارجهٔ دوران‌ناصری.

۱۱۱۱ ناشناخته.

۱۱۱۲ شاهزاده مسرورالسلطنه (پسر تیمور میرزا نوهٔ فتحعلیشاه).

۱۱۱۳ ناشناخته.

۱۱۱٤ ندیم‌باشی پدر منصورالدوله.

۱۱۱۵ میرزا عباسعلی‌خان مهندس.

۱۱۱٦ شش‌تن از مقربان دوستعلی‌خان نظام‌الدوله معیرالممالك از جمله: به‌راست نشسته: آقامیرزا محمد قمی متخلص به‌محیط.

۱۱۱۷ شاهزاده جهانگیر میرزا.

۱۱۱۸ صدیق‌الملك (پدر حاج محتشم‌السلطنه اسفندیاری).

۱۱۱۹ بیگلربیگی. در پشت عکس نوشته شده: در عکاسخانهٔ سرکار بندگان عالی آقای‌بیگلربیگی انعکاس پذیرفت بندهٔ‌درگاه‌احمد. سنهٔ ۱۲۸۵.

۱۱۲۰ ناشناخته.

۱۱۲۱ عزیزالدوله (خواهر ناصرالدین‌شاه).

۱۱۲۲ عبدالحسین‌خان فخرالملك.

۱۱۲۳ قمرالسلطنه (دختر فتحعلیشاه زن میرزا حسین‌خان‌سپهسالار).

۱۱۲٤ سه تن از بانوان حرم ناصرالدین‌شاه. عکس در یکی از باغهای ییلاقی انداخته شده.

۱۱۲۵ گروهی از همسران ناصرالدین‌شاه. (عکس توسط ناصرالدین‌

شاه انداخته شده).

۱۱۲۶ قمرالسلطنه (دختر فتحعلیشاه).

۱۱۲۷ قوام‌السلطنه در جوانی.

۱۱۲۸ شاهزاده عبدالصمد میرزا عزالدوله (فرزند محمدشاه).

۱۱۲۹ منیرالسلطنه (مادر نایب‌السلطنه) در حال فصد با خواجهٔ مخصوصش. عکس در حیاط سروستان از بناهای اندرونی ناصرالدین‌شاه انداخته شده.

۱۱۳۰ آقا تقی ناظم‌خلوت دوران ناصری.

۱۱۳۱ صنیع‌الدولهٔ هدایت که در مشروطه کشته شد.

۱۱۳۲ سلطان حسین میرزا نیرالدوله (نوهٔ فتحعلیشاه).

۱۱۳۳ حسام‌الدین برادر بزرگ ظهیرالاسلام که در جوانی فوت شد.

۱۱۳۴ میرزا صادق‌خان قنسول ایران درمصر در دوران ناصری. ترعهٔ سوئز در دوران کنسولی او افتتاح شد.

۱۱۳۵ دیکسون (پزشك انگلیسی).

۱۱۳۶ حسینقلی‌خان صدرالسلطنه.

۱۱۳۷ عالم‌شاه میرزا (فرزند تیمور میرزا).

۱۱۳۸ عبدالصمد میرزا عزالدوله (برادر ناصرالدین‌شاه).

۱۱۳۹ ناشناخته.

۱۱۴۰ نشسته از چپ: غلامعلی‌خان عزیزالسلطان و یکی از خواجه سرایانش به‌نام آقاعبدالله.

۱۱۴۱ دوتن از همسران و دوتن از پسران ناصرالدین‌شاه (نشسته). ایستادگان: از خدمهٔ حرمسرا. (عکس توسط ناصـرالدین‌شاه انداخته شده).

۱۱۴۲ مظفرالدین‌شاه در دوران ولایتعهدی.

۱۱۴۳ آقابیگم خانم دختر آقاسید زین‌العابدین امام جمعه از زهراخانم دختر دوستعلی‌خان نظام‌الدوله معیرالممالك.

۱۱۴۴ چند نفر از همسران ناصرالدین‌شاه که در پشت عکس به خط ناصرالدین‌شاه نوشته شده: «در سیاه‌پلاس لار انداخته شد». سه نفر مردان ایستاده از چپ: مظفرالدین‌شاه ـ ظل‌السلطان ـ نایب‌السلطنه (سه تن از فرزندان ناصرالدین‌شاه در نوجوانی).

۱۱۴۵ سه نفر از دختران ناصرالدین‌شاه ـ شماره یك، ملکه ایران عیال میرزا علیخان ظهیرالدوله. عکس توسط ناصرالدین‌شاه انداخته شده.

۱۱۴۶ منیرالسلطنه (مادر کامران میرزا نایب‌السلطنه).

۱۱۴۷ علیرضاخان عضدالملك (نایب‌السلطنه دوران احمدشاه).

۱۱۴۸ فروغ‌الملوك و ملك‌الملوك (دختران میرزا علیخان ظهیرالدوله از همسرش ملکه ایران دختر ناصرالدین‌شاه).

۱۱۴۹ بانویی از حرمسرای ناصری.

۱۱۵۰ دوتن از روحانیون. به‌راست: آقاسید زین‌العابدین امام‌جمعه. به‌چپ: محرر مخصوص آقا سید زین‌العابدین.

۱۱۵۱ فروغ‌الملوك (دختر میرزا علیخان ظهیرالدوله از همسرش ملکهٔ ایران دختر ناصرالدین‌شاه).

۱۱۵۲ مظفرالدین شاه در شکارگاه با عده‌ای از همراهان ازراست: نشسته حکیم‌الملك ـ محمدعلیخان میرشکار ـ مظفرالدین‌ـ شاه ـ تفنگدار شاه ـ محمد علی میرزا ولیعهد و تفنگدار باشی. سه نفر ایستاده در وسط از راست: آصف‌السلطنه دولوـ سالارالدوله ـ صدیق همایون نایب اصطبل.

۱۱۵۳ ناشناخته

۱۱۵۴ دوتن ناشناخته.

۱۱۵۵ گروهی از رجال در دوران ریاست وزرای سید ضیاءالـدین. اولین نفر از چپ: سردارسپه.

۱۱۵۶ مراسم نماز برجنازهٔ سلطان‌احمدشاه در کربلا.

۱۱۵۷ گروهی نظامی ناشناخته.

۱۱۵۸ بنگرید به‌شماره ۱۱۵۵.

۱۱۵۹–۱۱۶۶ عکس‌های مربوط به‌مراسم پذیرایی از احمدشاه در سفـر ترکیه.

۱۱۶۷ گروهی ناشناس.

۱۱۶۸ گروهی ناشناس.

۱۱۶۹ حاج شیخ فضل‌اللەنوری در کتابخانه خود.

۱۱۷۰ حاج سید جواد ظهیرالاسلام.

۱۱۷۱-۱۱۷٤ مراسم‌پذیرایی از احمدشاه درترکیه.

۱۱۷٥ گروهی ناشناخته.

۱۱۷٦ فیروز میرزا پسر فرمانفرما به‌راست عکس.

۱۱۷۷ مراسم پذیرایی از احمدشاه در ترکیه.

۱۱۷۸ مراسم استقبال از سلطان احمدشاه در بازگشت به‌ایران.

۱۱۷۹ تا ۱۱۸٦ مراسم پذیرایی از احمدشاه در ترکیه.

۱۱۸۷ آقاسید جواد ظهیرالاسلام.

۱۱۸۸ آقا سید جواد ظهیرالاسلام در سرسفرهٔ افطار در دوران‌تولیت مدرسهٔ سپهسالار.

۱۱۸۹ مراسم‌پذیرایی احمدشاه در سفر ترکیه.

۱۱۹۰ ناشناخته.

۱۱۹۱ صحن حضرت معصومه علیهاسلام.

۱۱۹۲ تفرج سلطان احمدشاه و همراهان درکشتی روی بسفر درترکیه.

۱۱۹۳ پذیرایی از سلطان احمدشاه در ترکیه.

۱۱۹٤ گروه سه‌نفری است به‌این‌شرح: از چپ: امیربهادرجنگ-میرزا

علیقلی‌خان ظهیرالدوله ـ سومی ناشناخته (در پشت عکس اشتباهاً قوام‌السلطنه نوشته شده).

۱۱۹۵ عکس گروهی در حضور مظفرالدین‌شاه در روسیه.

۱۱۹۶ ارشدالدوله پیش از تیرباران.

۱۱۹۷ عکس چهارنفر به‌این شرح: از چپ محمدحسن‌میرزا ولیعهد شاهزاده نصرت‌السلطنه (پسر مظفرالدین‌شاه) ـ شاهزاده عین‌الدوله و عضدالسلطنه (دوتن از پسران ناصرالدین‌شاه).

۱۱۹۸ ناشناخته.

۱۱۹۹ گروهی از اطرافیان دوستمحمدخان معیرالممالک در باغ فردوس.

۱۲۰۰ ناشناخته.

۱۲۰۱ پذیرایی مظفرالدین شاه در فرانسه.

۱۲۰۲ حکیم‌الممالک.

۱۲۰۳ سلطان احمدشاه و برادرش محمدحسن میرزاولیعهد.

۱۲۰۴ عکس چهارنفر. از چپ: عزیزالسلطان ـ همسرش اخترالدوله (دختر ناصرالدین‌شاه) ـ دوتن از خدمتکاران.

۱۲۰۵ اعتضادالملك (شوهر والیه دختر ناصرالدین‌شاه).

۱۲۰۶ مراسم تشییع جنازه ناصرالدین‌شاه.

۱۲۰۷ عکس دو نفر. به‌راست: خانم فخرالتاج (دختر دوستمحمدخان معیرالممالك (نوهٔ ناصرالدین‌شاه) در کودکی ـ به چپ‌پرستار او.

۱۲۰۸ اتومبیل مخصوص محمدعلیشاه (همان اتومبیل‌که در جریان پرتاب نارنجك به‌شاه مورد اصابت قرارگرفت).

۱۲۰۹ ناشناخته(عکس خارجی است).

۱۲۱۰ گروهی درحضور ناصرالدین‌شاه از راست: یحیی‌خان مشیرـ الدوله ـ شاهزاده عمادالدوله ـ شاهزاده عزالدوله (برادر شاه) ـ شاهزاده نصرت‌الدوله ـ امین‌لشکر ـ میرزاحسن‌خان سپهسالار ـ حسین‌علیخان امیر نظام گروسی ـ ناصرالدین‌شاه ـ شاهزاده اعتضادالسلطنه وزیر علوم ـ شاهزاده حسام‌السلطنه فاتح هرات ـ ملکم‌خان.

۱۲۱۱ منظری از باغ بیرونی معیرالممالك در پائیز.

۱۲۱۲ نشسته برصندلی: مظفرالدین‌شاه در دوران ولیعهدی و پنج تن از خواص. معمم: ملامحمودباشی (معلم ولیعهد در تبریز). نفر ایستاده طرف چپ ولیعهد: ذبیح‌اللهمیرزا شعاع‌السلطنه (والی ولیعهد).

۱۲۱۳ شاهزاده شعاع‌السلطنه (پسر مظفرالدین‌شاه).

۱۲۱۴ حاج محمدرحیم‌خان آقازاده‌رئیس‌شیخیه.

۱۲۱۵ میرزا علیخان ظهیرالدوله و یکی از دخترانش.

۱۲۱۶ ناشناخته.

۱۲۱۷ زهرا سلطان خانم (همسر میرزا زین‌العابدین امام جمعه).

۱۲۱۸ ناشناخته.

۱۲۱۹ ناشناخته (عکس خارجی است).

۱۲۲۰ مراسم جشن تولد حضرت علی در انجمن اخوت .

۱۲۲۱ آقاباشی حاج سرورخان اعتمادالحرم.

۱۲۲۲ آوردن جهیزیهٔ اخترالدوله (دختر ناصرالدین‌شاه) در مراسم ازدواج با عزیزالسلطان.

۱۲۲۳ مراسم پذیرایی سلطان احمدشاه در سفرترکیه.

۱۲۲۴ عکس چهارنفری از بانوان. به‌راست: خجسته خانم (دختر میرزا عبدالمطلب مستشار پستخانه آخرین همسر ناصرالدین‌شاه) با دو تن از مأنوسانش.

۱۲۲۵ ناشناخته (عکس خارجی است).

۱۲۲۶ عده‌ای ناشناخته.

۱۲۲۷ میرزا آقابزرگ برادر میرزا احمد عکاس‌باشی.

۱۲۲۸ بدرالدوله.

۱۲۲۹ شمایل از واقعهٔ صحرای کربلا.

۱۲۳۰ گنبد سلطانیه.

۱۲۳۱ عکس چند نفر. در وسط : شاهــزاده بهاءالدولــه. به‌چپ او عبداللّه‌میرزا و به‌راست او اعتصام‌الدوله.

۱۲۳۲ فخرالتاج (دختر دوستمحمدخان معیرالممالك).

۱۲۳۳ گروه شش‌نفری. دو نفر نشسته: زندانی. چهار نفر ایستاده : زندانبانان.

۱۲۳۴ شعاع‌السلطنه.

۱۲۳۵ خجسته‌خانم (آخرین همسر ناصرالدین‌شاه). ایستاده: دوتن از خدمتکاران.

۱۲۳۶ شکوه‌السلطنه (مادر مظفرالدین‌شاه) و یکی از خواجه‌سرایان.

۱۲۳۷ ناشناخته (عکس خارجی است).

۱۲۳۸ ناشناخته.

۱۲۳۹ میرزا عبداللّه‌خان انتظام‌السلطنه (برادر میرزا عیسی‌وزیر).

۱۲۴۰ قسمتی از باغ بیرونی معیرالممالك در فصل بهار.

۱۲۴۱ سلام تخت مرمــر در حضــور ناصرالدین‌شاه در چپ عکس: نظام‌الملك مخاطب سلام است.

۱۲۴۲ عکس گروهی در حضور محمدحسن‌میرزا ولیعهد.

۱۲۴۳ مجسمهٔ ابوالهول در مصر.

۱۲۴۴ ناشناخته.

۱۲٤٥ دورنمایی از سوهانك.

۱۲٤٦ درهٔ شاه‌پسند در سوهانك ملك معیرالممالك.

۱۲٤٧ سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان.

۱۲٤٨ ناشناخته.

۱۲٤٩ عکس گروهی در حضور مظفرالدین‌شاه.

۱۲٥۰ تاج‌السلطنه.

۱۲٥۱ به‌چپ تاج‌الدوله و بعد والی‌زاده.

۱۲٥۲ ناشناخته.

۱۲٥۳ عبدالحسین‌میرزا فرمانفرما.

۱۲٥٤ عکس دسته‌جمعی در راه جاجرود بـه این شرح: از چپ: صاحب‌جمع محمد قاسم‌خان (برادر اتابك) ـ سردار ظفر ـ امیرخان سردار سیف‌الملك ـ آجودان‌مخصوص مهدیخان. از راست: میـرزا محمودخـان علاءالملك ـ آقا محمودخان ـ صاحب‌اختیار ـ نصرالله میرزا تلگرافچی مخصوص ـ میرزا عبدالله‌خان (پسر اتابك) ـ اعتضاد الملك شاهزاده. روبرو از راست به‌ترتیب: اتابك ـ عزیزالسلطان ـ امین‌الملك.

۱۲٥٥ قاسم‌خان والی.

۱۲٥٦ گروهی از اطرافیان دوستمحمدخان معیرالممالك درگلندوك (گلهم‌دورودك طبقِ نوشته عکس).

۱۲۵۷ شاهزاده یدالله‌میرزا.

۱۲۵۸ شاهزاده ابوالفتح میرزا مؤیدالدوله پسر حسام‌السلطنه فاتح هرات.

۱۲۵۹ حجاری برسینه کوه در راه هراز. ناصرالدین‌شاه و ده تن از وزرا و خواص.

۱۲٦۰ شش نفر از مأموران سیاسی ترکیه در ایران.

۱۲٦۱ بازدید ناصرالدین‌شاه از قورخانه. **سمت چپ او اتابك و کودك سمت راست او ملیجك**

۱۲٦۲ مظفرالدین‌شاه در اروپا.

۱۲٦۳ سراپردهٔ شاهی در اسب‌دوانی دوشان‌تپه.

۱۲٦٤ بازدید ناصرالدین‌شاه از قورخانه.

۱۲٦۵ منظری از جلگهٔ لار.

۱۲٦٦ سلطان خانم (همسر ناصرالدین‌شاه).

۱۲٦۷ فرح‌السلطنه به‌راست عکس وبه‌چپ او یمین‌الدوله. دو فرزند مرجان خانم ترکمان از ناصرالدین‌شاه.

۱۲٦۸ بهرام‌میرزا سردار مسعود (پسر ظل‌السلطان).

۱۲٦۹ ناشناخته .

۱۲۷۰ دوستمحمدخان معیرالممالك و پسرش دوستعلی‌خان باهمراهان در شکارگاه.

۱۲۷۱ دوستعلی‌خان معیرالممالک در حال ماهی‌گیری در رودخانهٔ لار.

۱۲۷۲ روز حرکت دوستمحمدخان معیرالممالک از لار به‌سوی تهران.

۱۲۷۳ روز مراجعت دوستمحمدخان معیرالممالک از لار.

۱۲۷۴ پارک امین‌الدوله.

۱۲۷۵ منظری از اردوی بیرونی دوستمحمدخان معیرالممالک درجلگهٔ لار.

۱۲۷۶ منظری از لشکرک.

۱۲۷۷ پارک اتابک.

۱۲۷۸ اتابک در حال‌کشیدن قلیان با چند تن از دوستان خود که در دوران معزولی در قم به‌دیدنش آمده‌اند.

۱۲۷۹ عکس از شکارگاه در اطراف قم. دو نفر وسط مقدم برهمه : اتابک و دوستمحمدخان معیرالممالک.

۱۲۸۰ ناشناخته (عکس در خارج انداخته شده).

۱۲۸۱ دوستمحمدخان معیرالممالک در حال ماهی‌گیری در رودخانهٔ لار.

۱۲۸۲ شاهزاده جهانسوز میرزا در چپ عکس و به‌راست میرزا کاظم (پسر میرزا حسن مستوفی‌الممالک).

۱۲۸۳ سه تن از اعضای انجمن اخوت به‌این‌شرح: یوسف‌خان‌صورتگر ـ ابوالفتح‌خان اعزام‌الممالک ـ دکتر داودخان. (عکس در دویم

شهریور ۱۳۰٦ انداخته شده).

۱۲۸٤ دورنمایی از یکی از دهات ایران.

۱۲۸٥ منظری از باغ مهرآباد.

۱۲۸٦ جشن‌تولدناصرالدین‌شاه‌منعقده‌در تبریز.

۱۲۸۷ عکس از شکار دوستمحمدخان معیرالممالك.

۱۲۸۸ پارك اتابك.

۱۲۸۹ دوستمحمدخان معیرالممالك در سفر مصر.

۱۲۹۰ باغ معیر در مهرآباد.

۱۲۹۱ پارك اتابك.

۱۲۹۲ قسمتی از باغ بیرونی معیر در زیر برف.

۱۲۹۳ عکس گروهی است به‌این‌شرح: ازراست: پسر محمدامین‌میرزا ـ محمدامین‌میرزا ـ پسر معتمدالدوله ـ معتمدالدوله ـ نصرت‌ـ الدوله ـ اعتضاد السلطنه.

۱۲۹٤ گروهی به‌این شرح: از راست: ۱ـ نصیرخان سردار جنگ بختیاری ۲ـ مستشارالدوله صادق ۲ـ شاهزاده یمین‌الدوله ٤ـ میرزا حسن مستوفی‌الممالك ٥ـ حاج محتشم‌السلطنه اسفندیاری ٦ـ حاج مخبرالسلطنه هدایت ٦ـ حسن مشیرـ الدوله پیرنیا ۷ـ محمودخان احتشام السلطنه.

۱۲۹٥ اجتماع مشروطه خواهان در دوران مشروطیت.

فهرست راهنما

الف : نام کسان

ب : نام جای‌ها

ج : عنوان موضوعات

الف : نام کسان

«آ»

«ب»

«پ»

«ز»

«س»

«ص»

«ض»

«ط»

«ظ»

«ع»

«غ»

«ف»

«ل»

«م»

«و»

«ه»

«ی»

ب : نام جای‌ها

«الف»

«ب»

«پ»

«ت»

«ج»

«چ»

«ح»

«خ»

«د»

«ر»

«س»

«ش»

«ص»

«ع»

«ك»

«گ»

«ل»

«م»

«ن»

«و»

«ه»

ج : عنوان موضوعات

«آ»

«الف»

«ب»

«پ»

«ت»

«ج»

«چ»

«خ»

«د»

گزیده‌ای از

عکس‌ها

۸۷ کمال‌الملک وگروهی در حضور احمد شاه

۲۱۷ گروهی در اواخر سلطنت احمدشاه (به فهرست نگاه کنید)

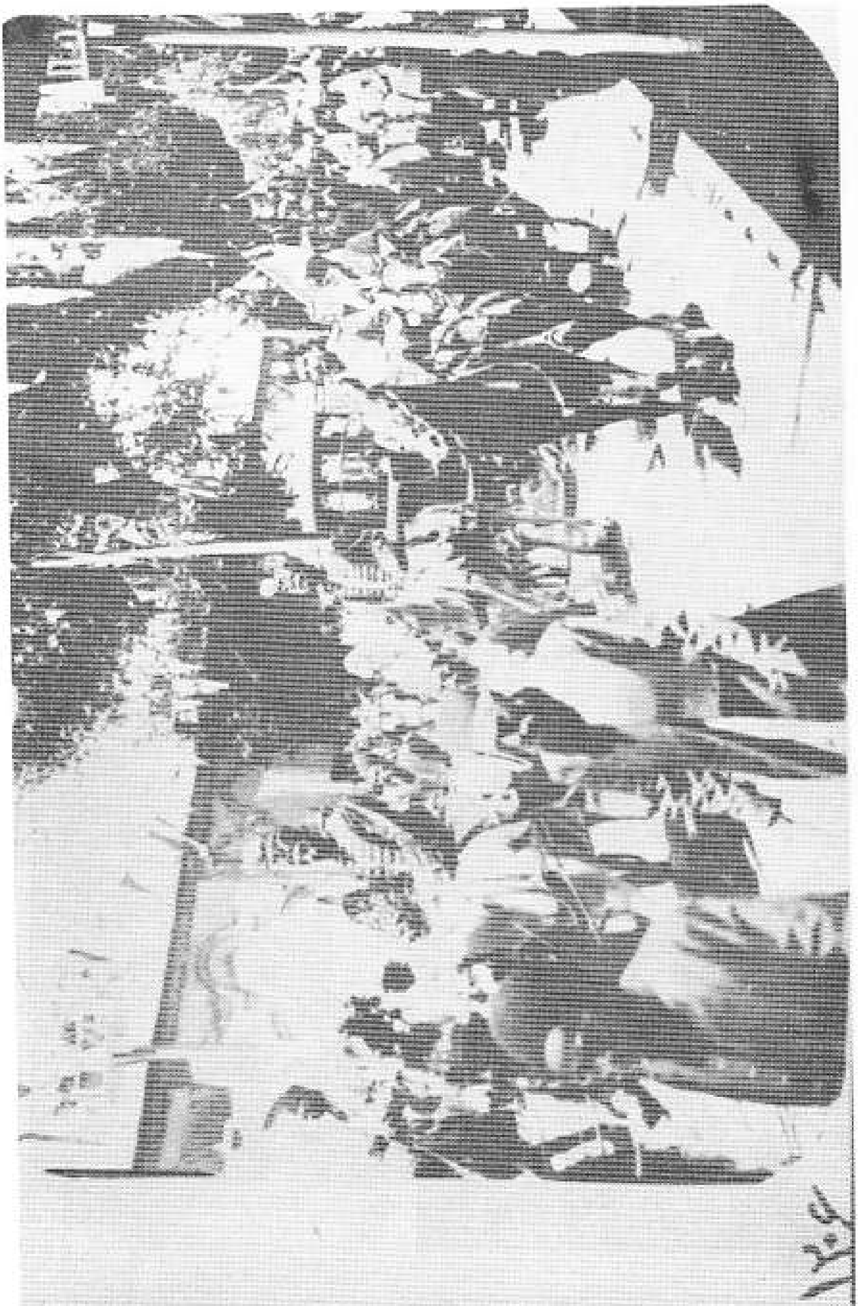
۱۲۶۱ بازدید ناصرالدین شاه از قورخانه.

۱۷۸ مظفرالدین شاه

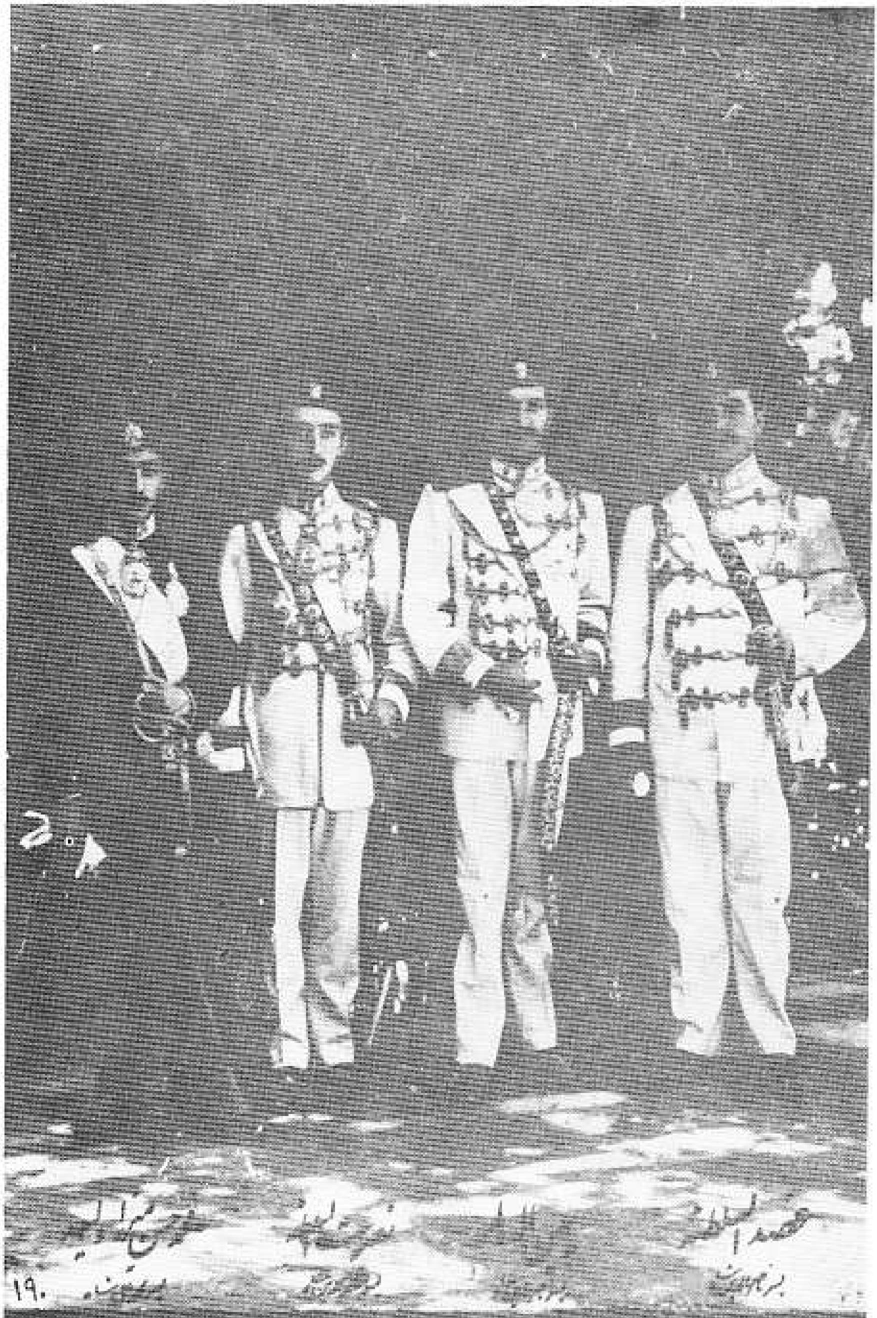
۱۲۷۵ ، اردوی بیرونی دوستمحمدخان معیر الممالک درجلگه لار.

۱۲۰۶ مراسم تشییع جنازه ناصرالدین شاه

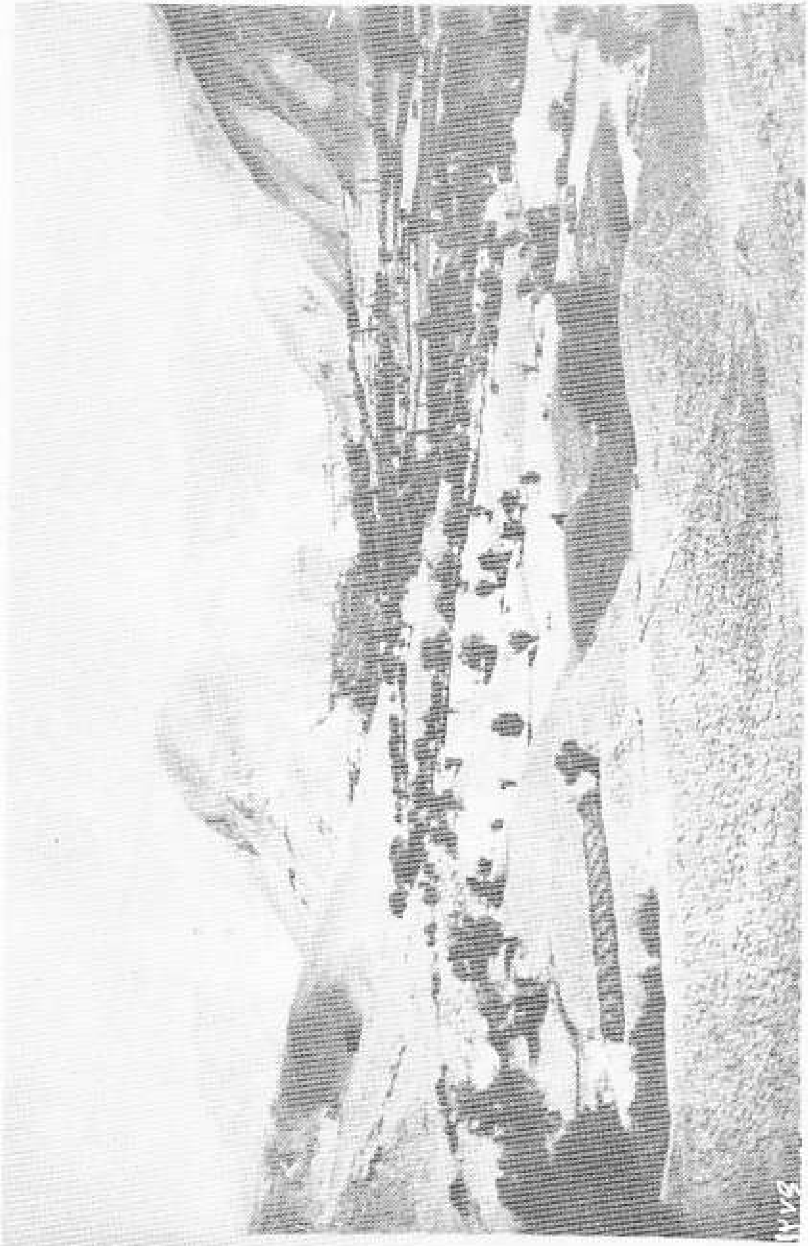

۶۲۹ اتابک هنگام نامه خوانی

۱۹۰

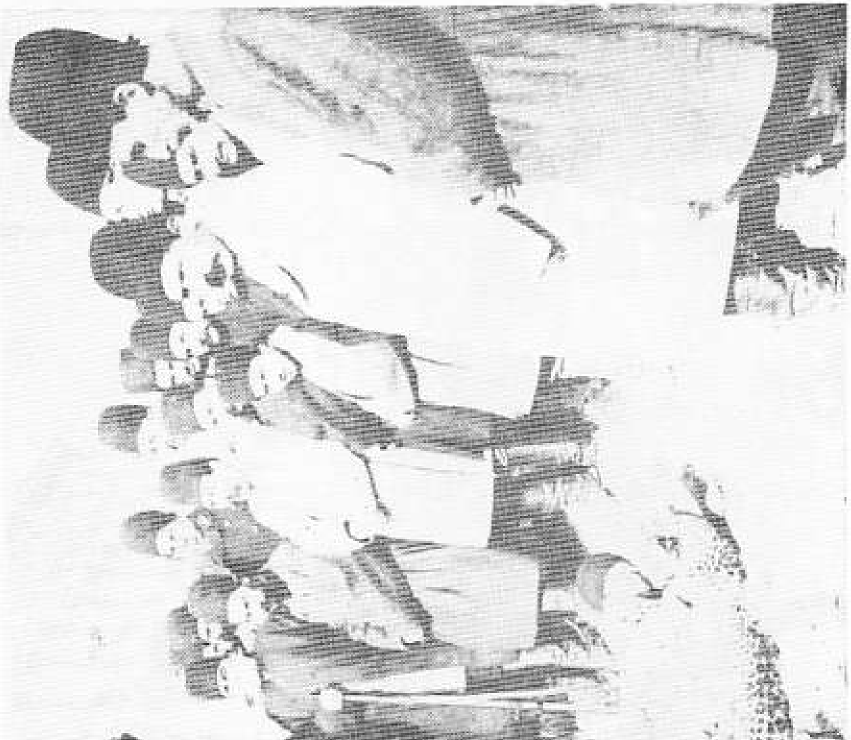
۴۱۰ آوردن فیل در باغ معیر برای تماشا

۱۲۷۶ منظری از لشکرک

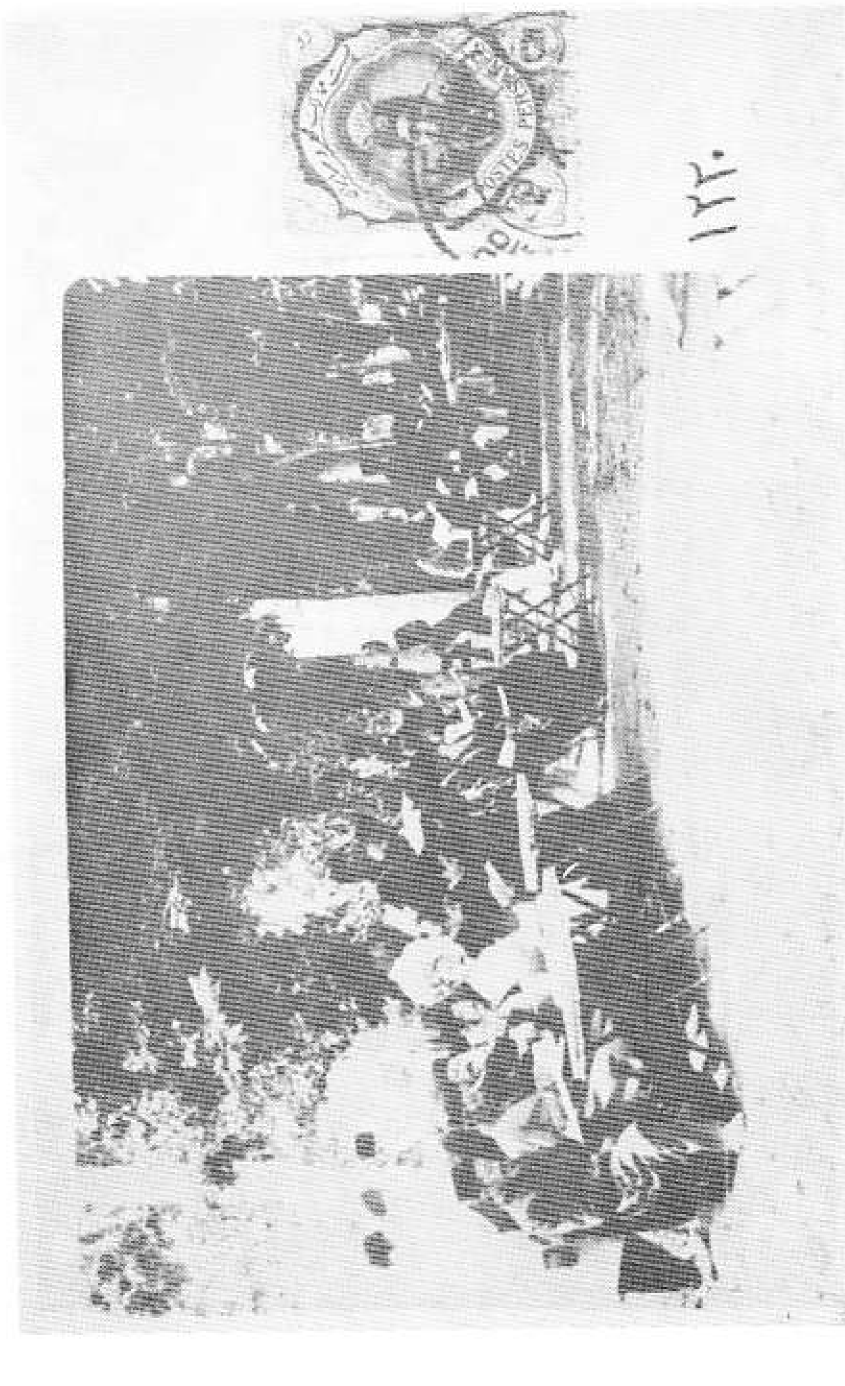
۳٦٦ تشییع جنازه محمدعلی شاه در ایتالیا

۹۹۲ مظفرالدین شاه در شکار جاجرود

٦٤٥ نفر اول نشسته از راست ذکاء الدوله. نفر دوم ایستاده از راست جعفرقلی خان سردار اسعد بختیاری

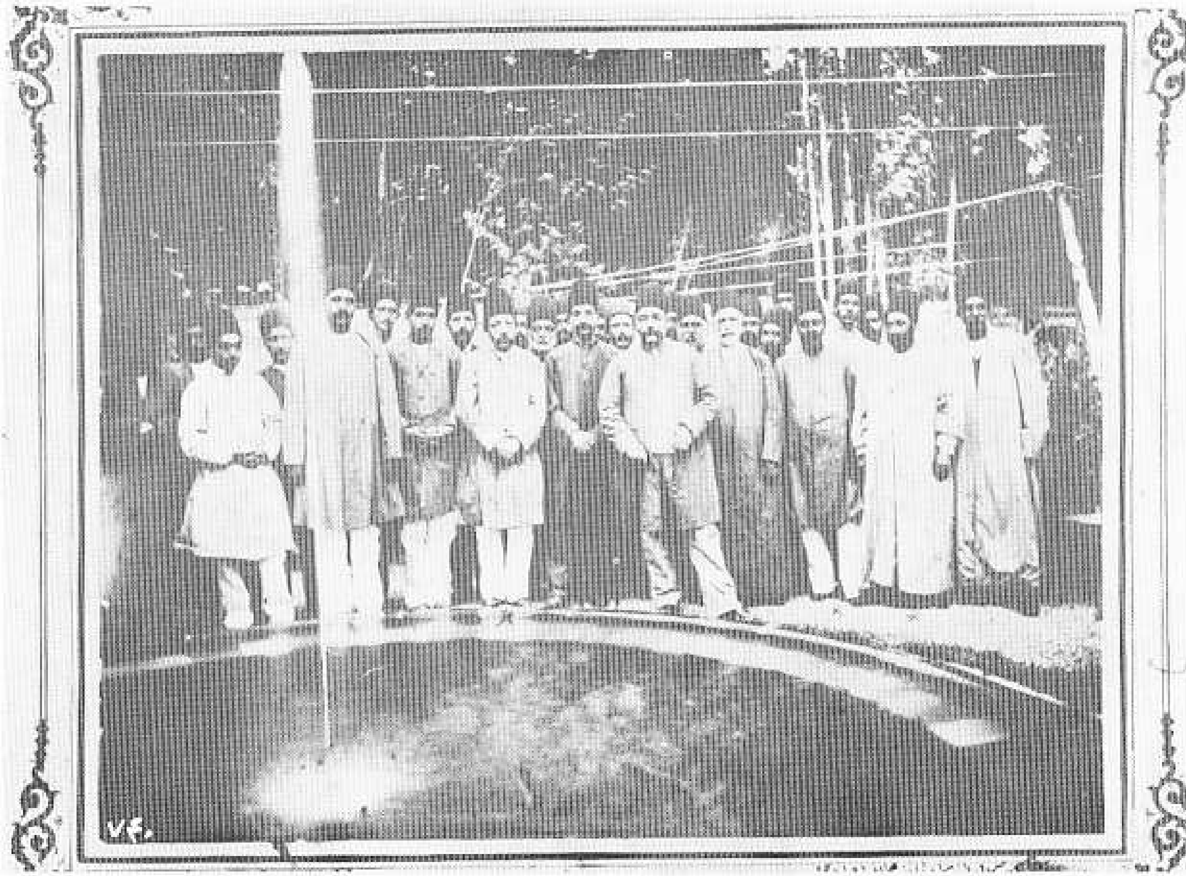
۱۲۲۰ مراسم جشن تولد حضرت علی در انجمن اخوت

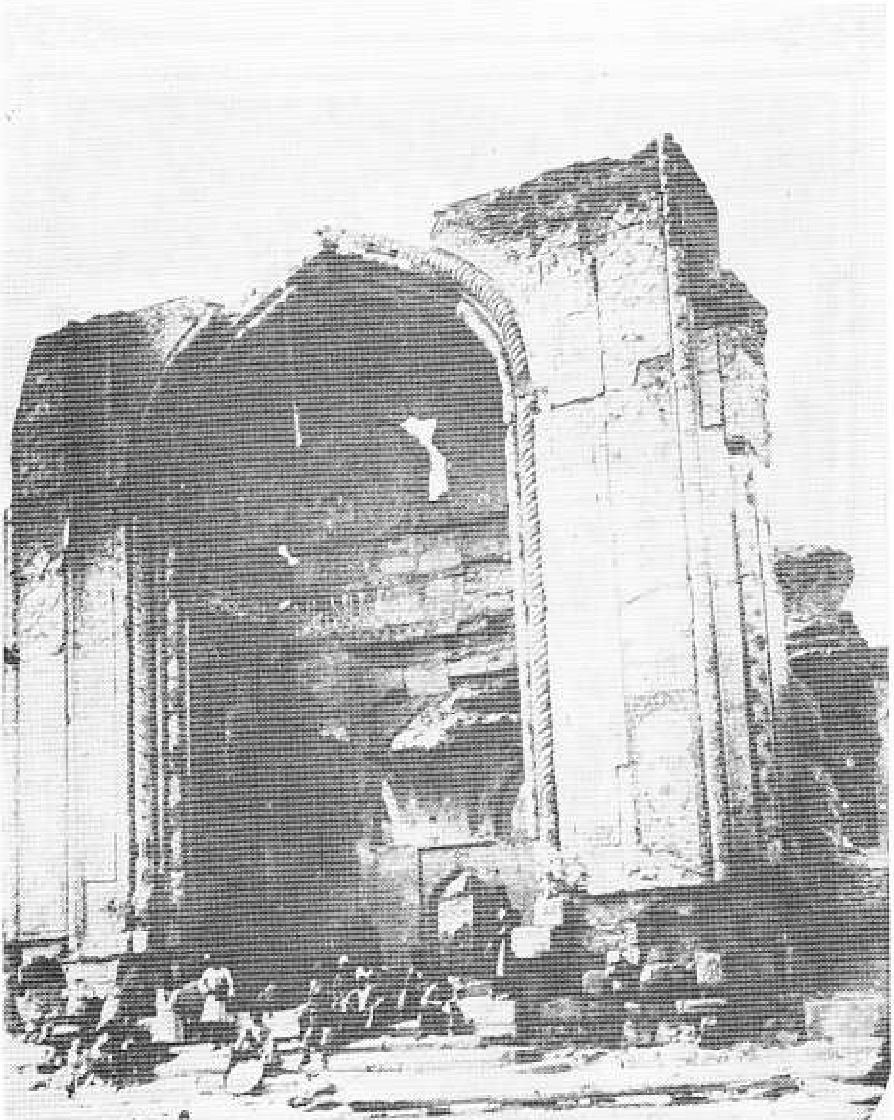
۱۱۶۰ پذیرایی از احمد شاه درسفرترکیه. نفردوم ازپشت سراحمد شاه: فیروزمیرزا نصرت الدوله

۱۸۲ عیارسنجی مسکوکات در محوطه تکیه دولت

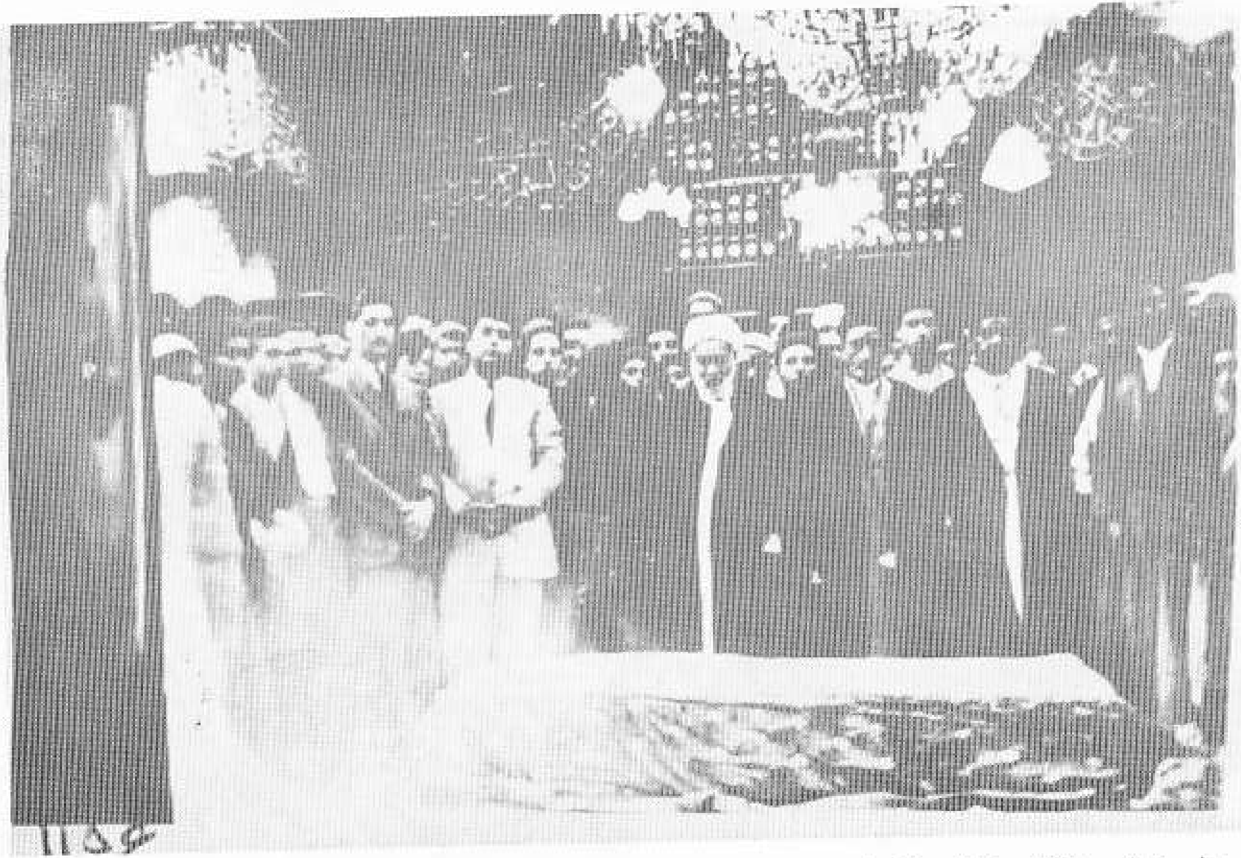
۷٤ گروهی در حضور اتابک در پارک اتابک

٤٤ یک مسجد قدیمی

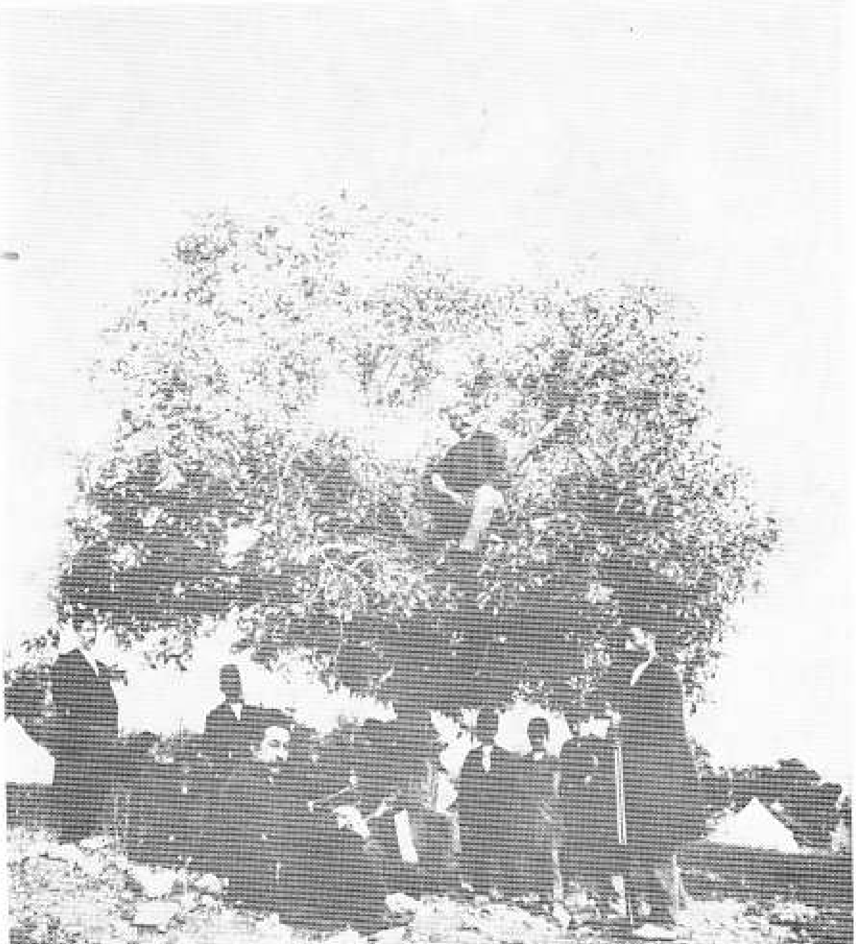

۹۷۷ عبدالحسین میرزا فرمانفرما در وسط

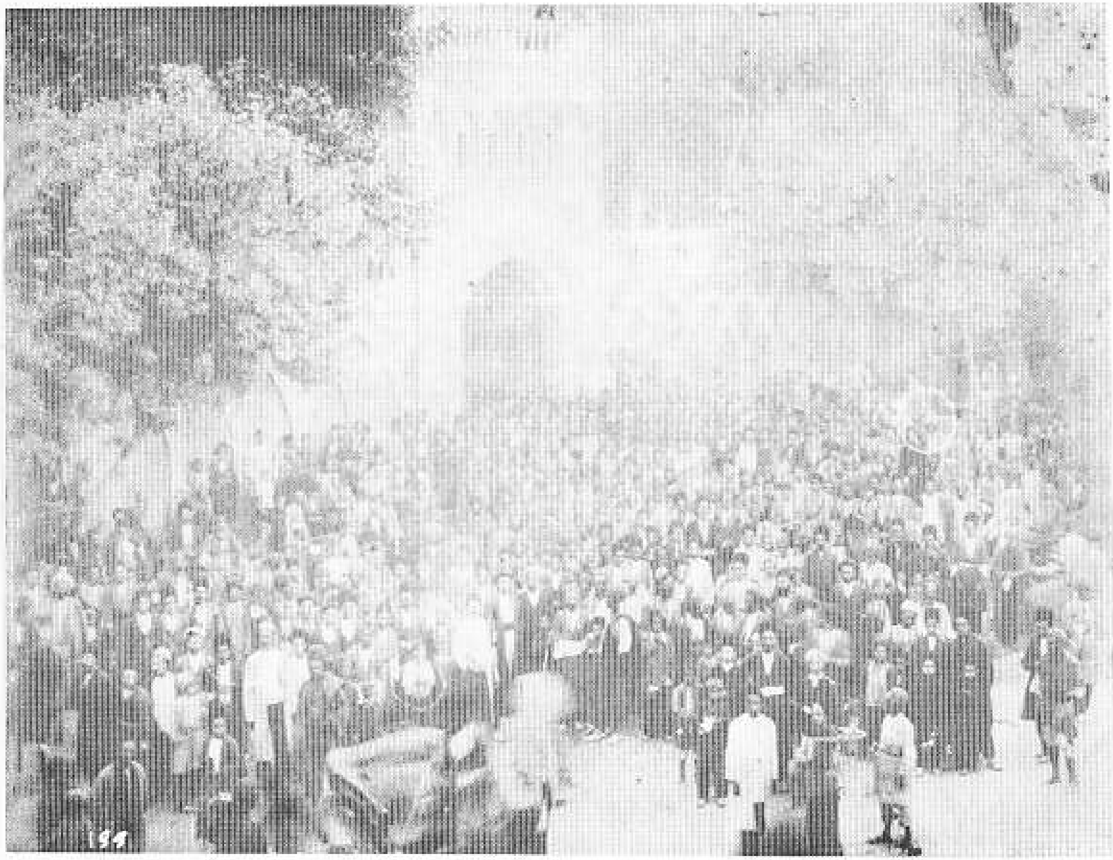

۱۱۵۶ مراسم نماز برجنازهٔ احمد شاه در کربلا

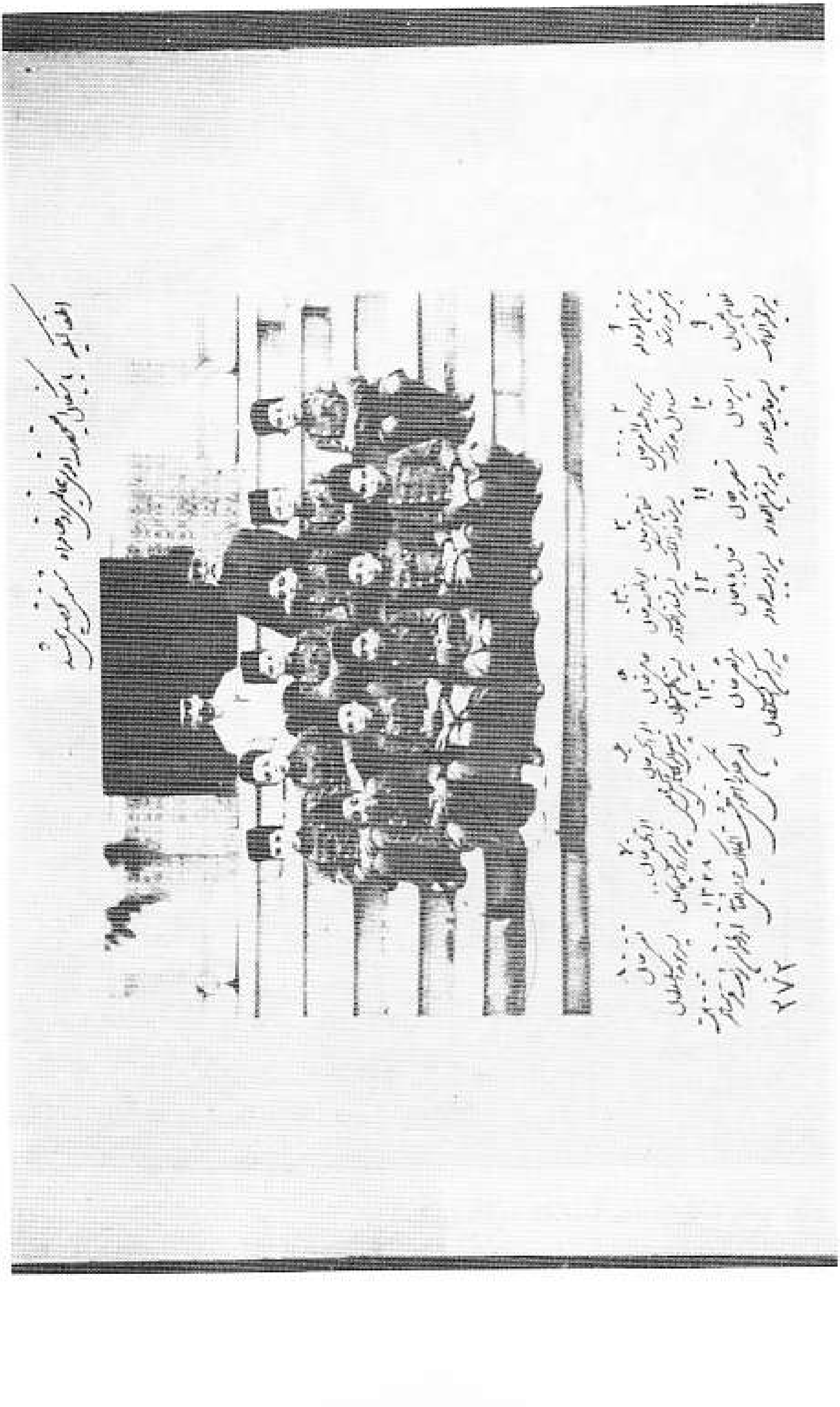

۱۷۹ سفر شکاری معیرالممالک درگلندوک

۱۶۶ گروهی از مشروطه‌خواهان مقابل سفارت انگلیس

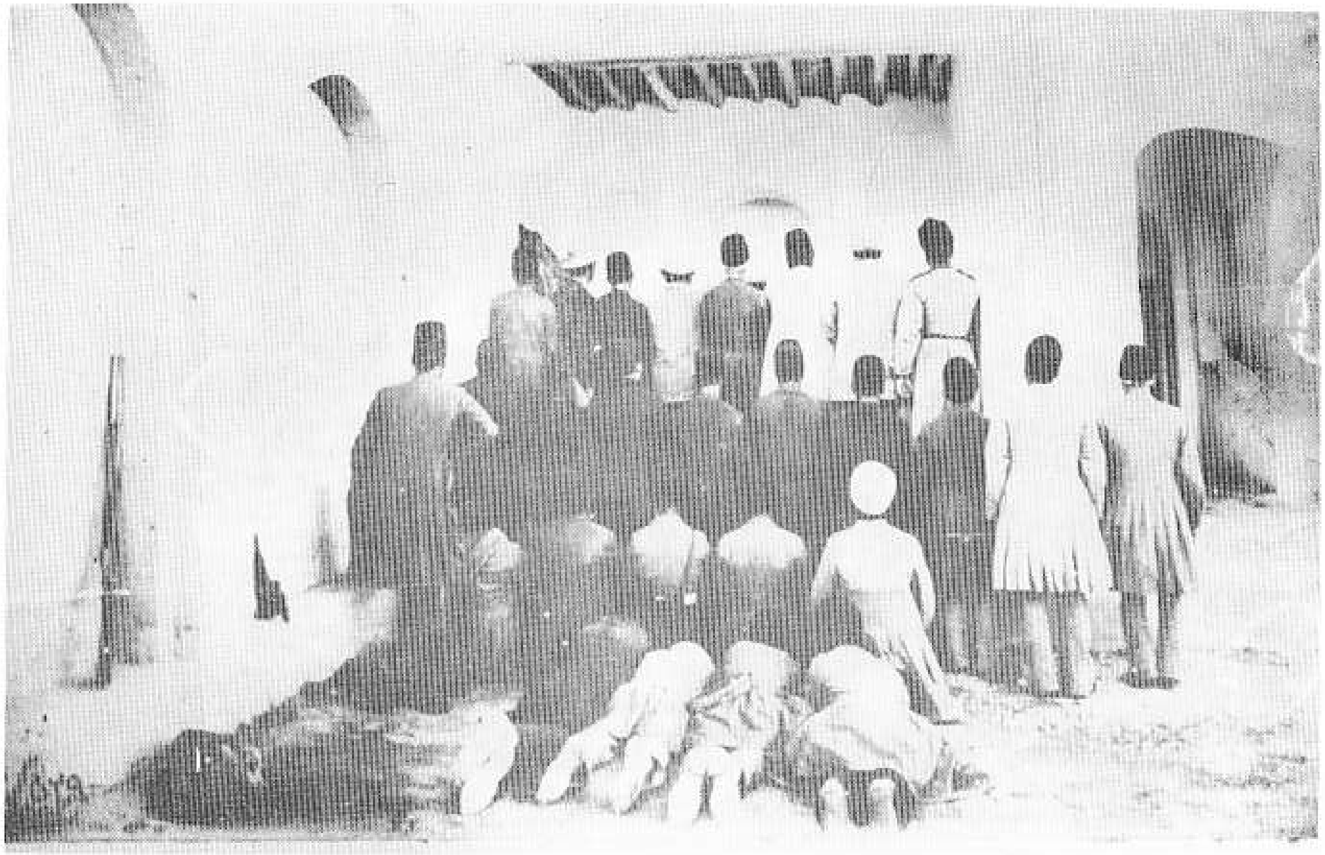

۱۲۷ تعزیه خوانها بالباس مخصوص

۹۲۹ احمد شاه، طرف راست او وثوق‌الدوله، درچپ سردار سپه

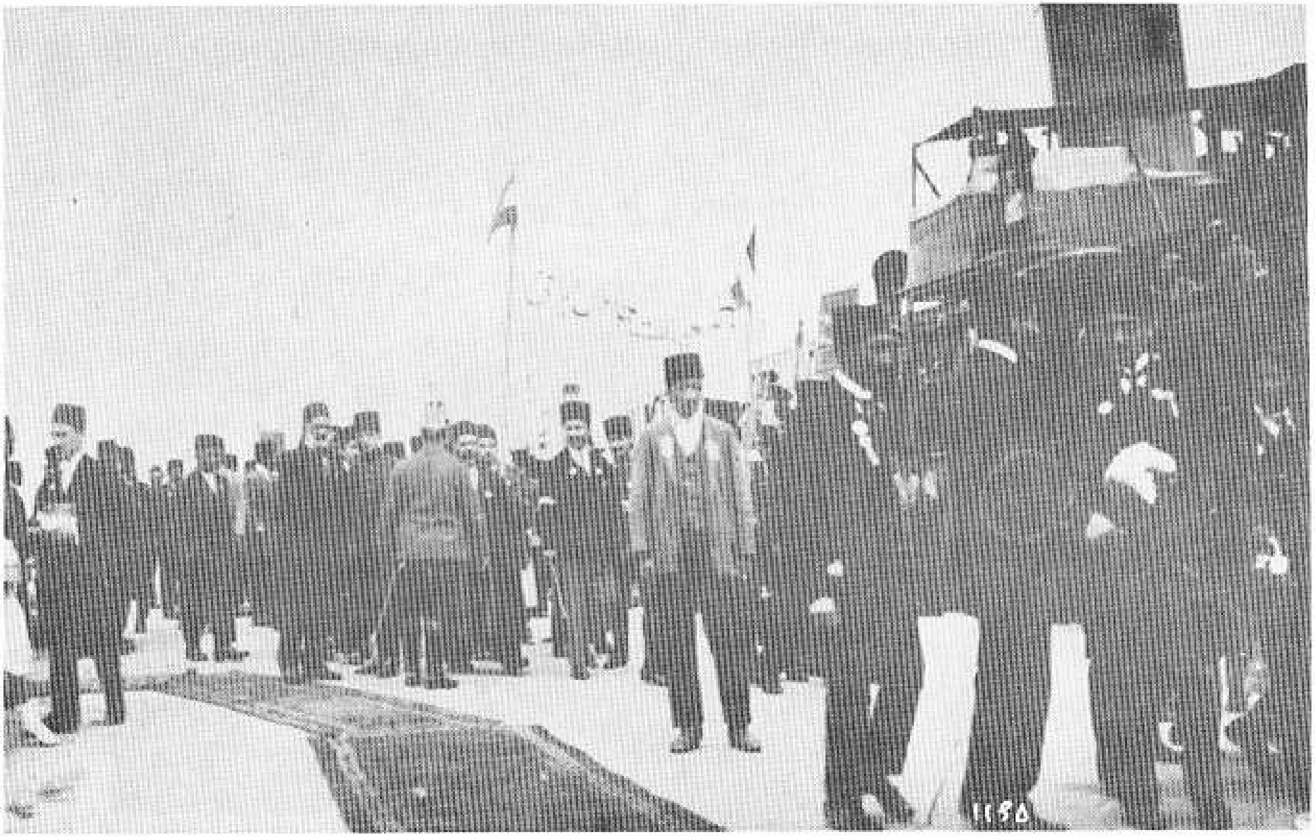
۵۲۹ عکس فانتزی

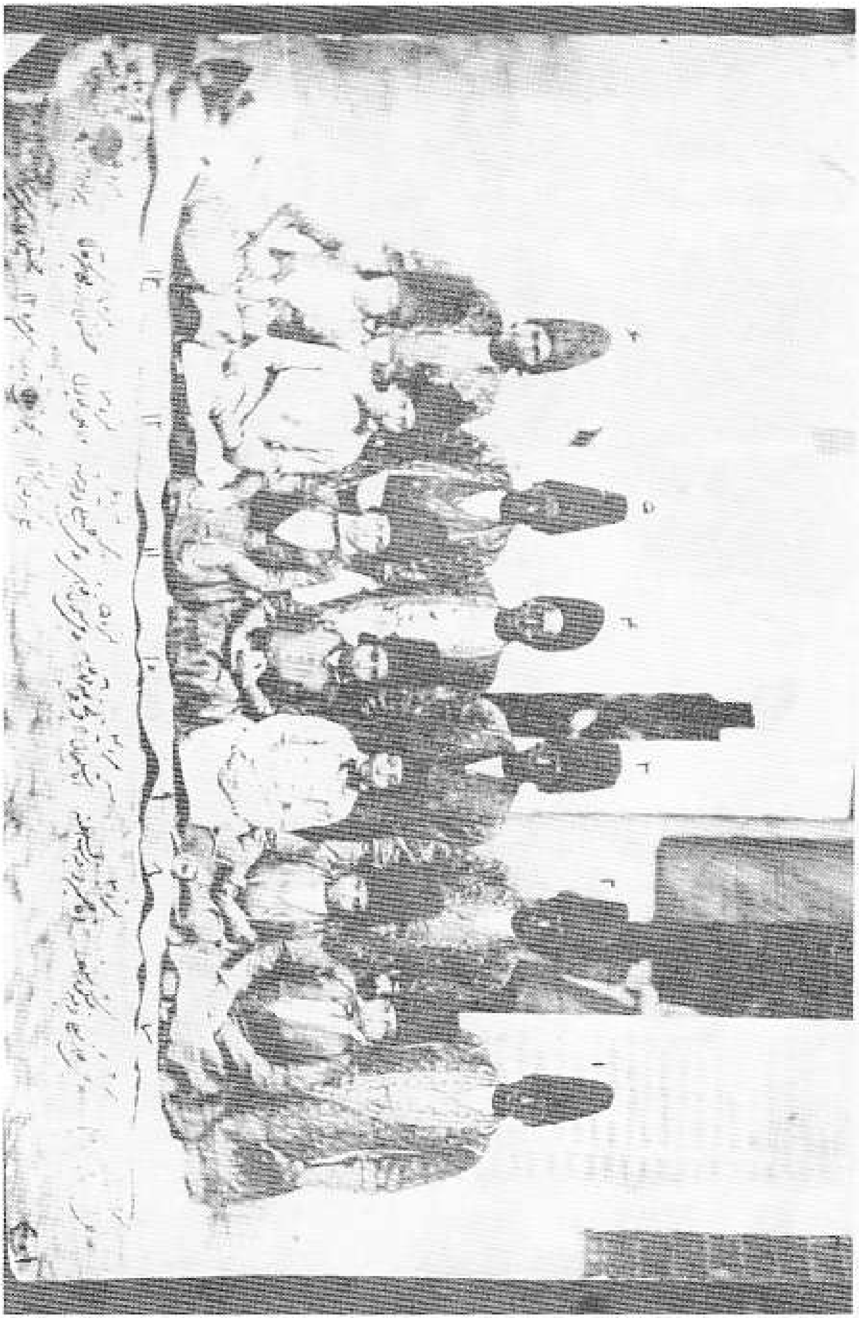
۱۲۲۲ آوردن جهیزیه اخترالدوله در مراسم ازدواج با عزیز السلطان

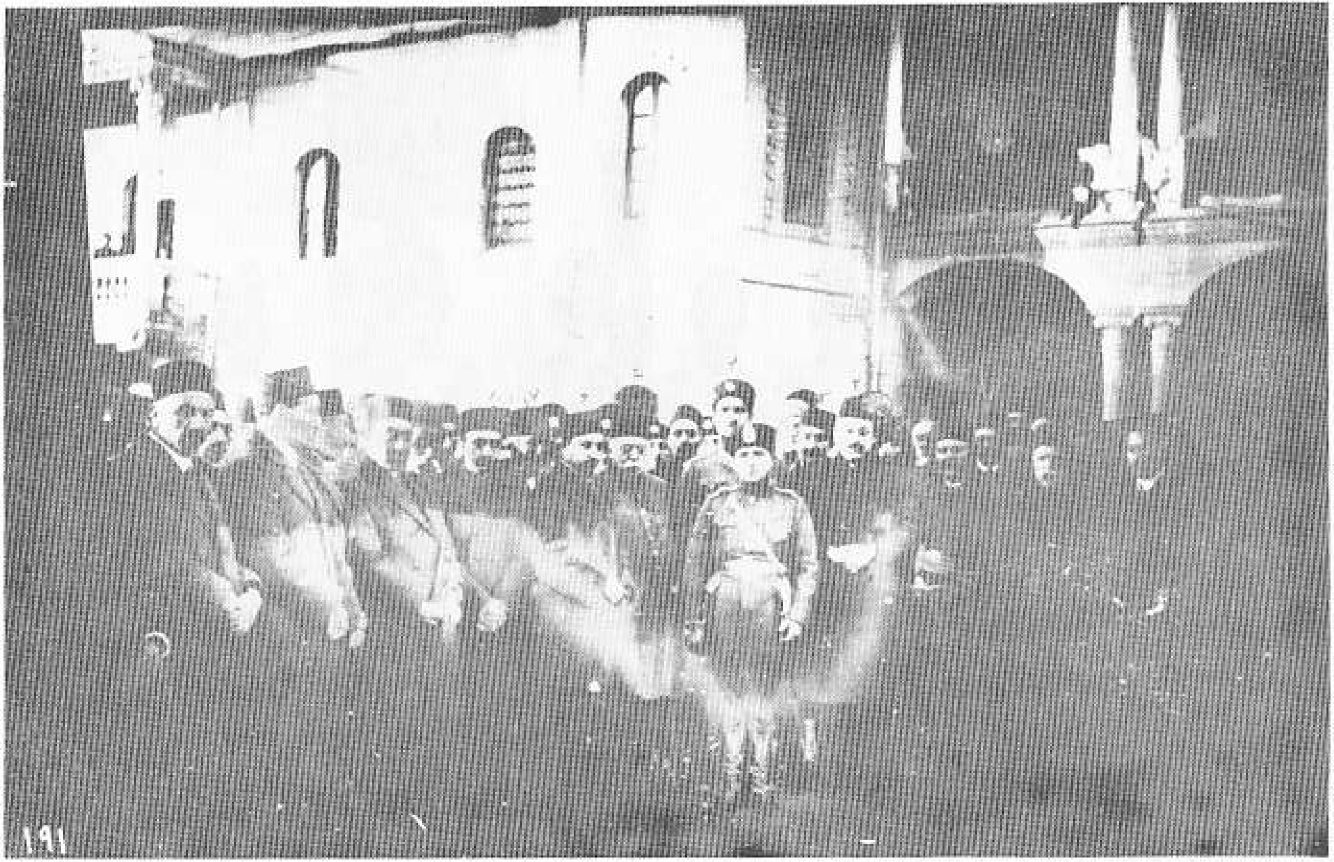

۱۵۷ صیدماهی باقلاب در رودخانه لار

۱۱۶۵ پذیرایی از احمد شاه در سفر ترکیه

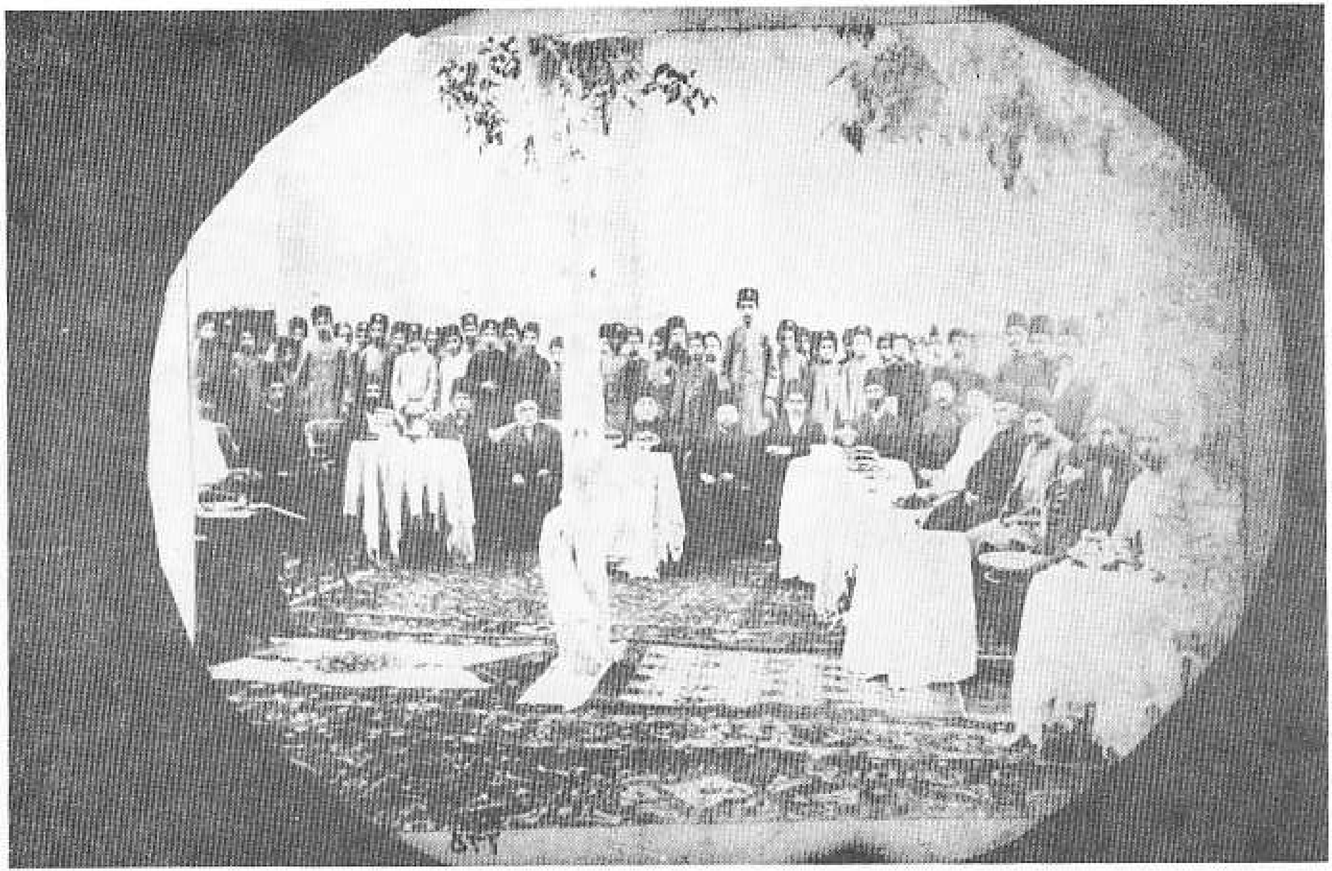

۱۹۱ گروهی در حضور احمد شاه در میدان مشق

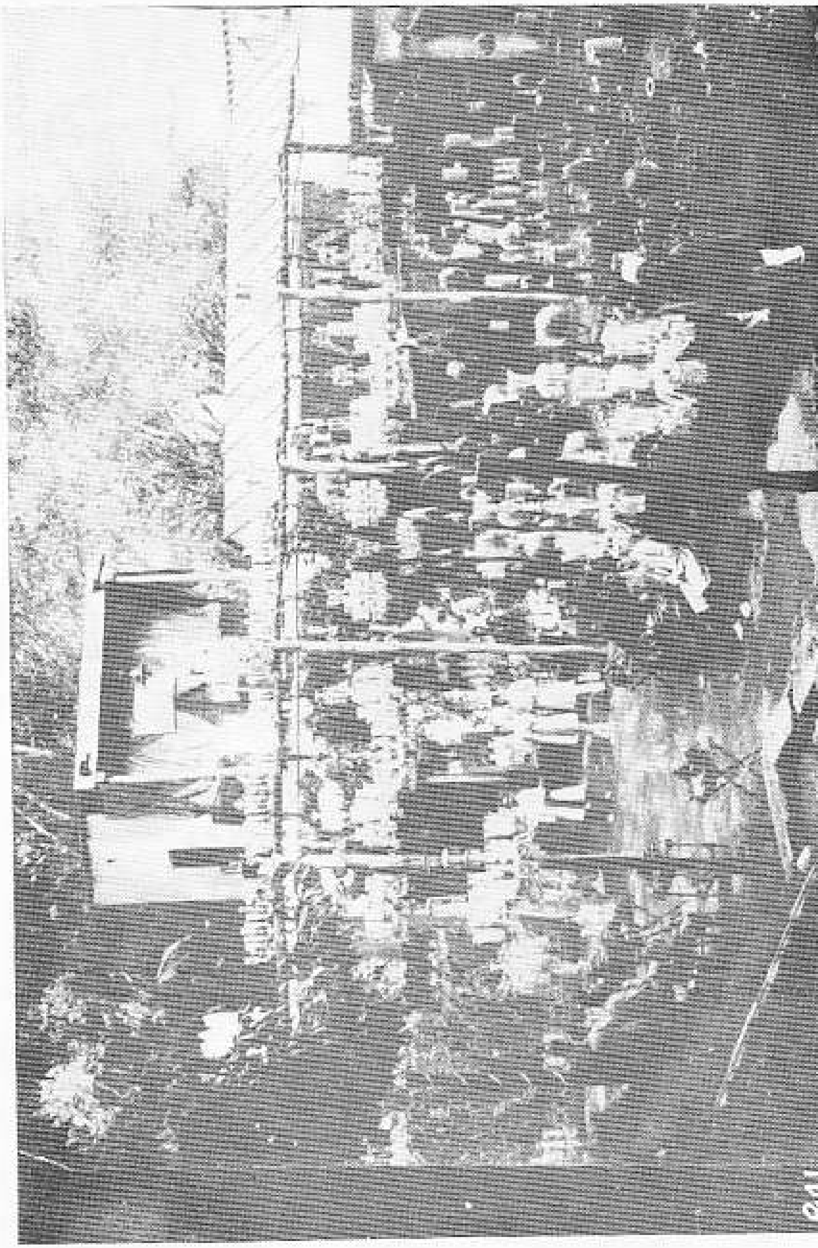
۶۴۰ سالار السلطنه با چند تن ازگماشتگان

۰۴۲ جشن محصلین دارالفنون

۵۷۷ مظفرالدین شاه در سفر روسیه

۲۹۱. جشنی از دوران مشروطیت

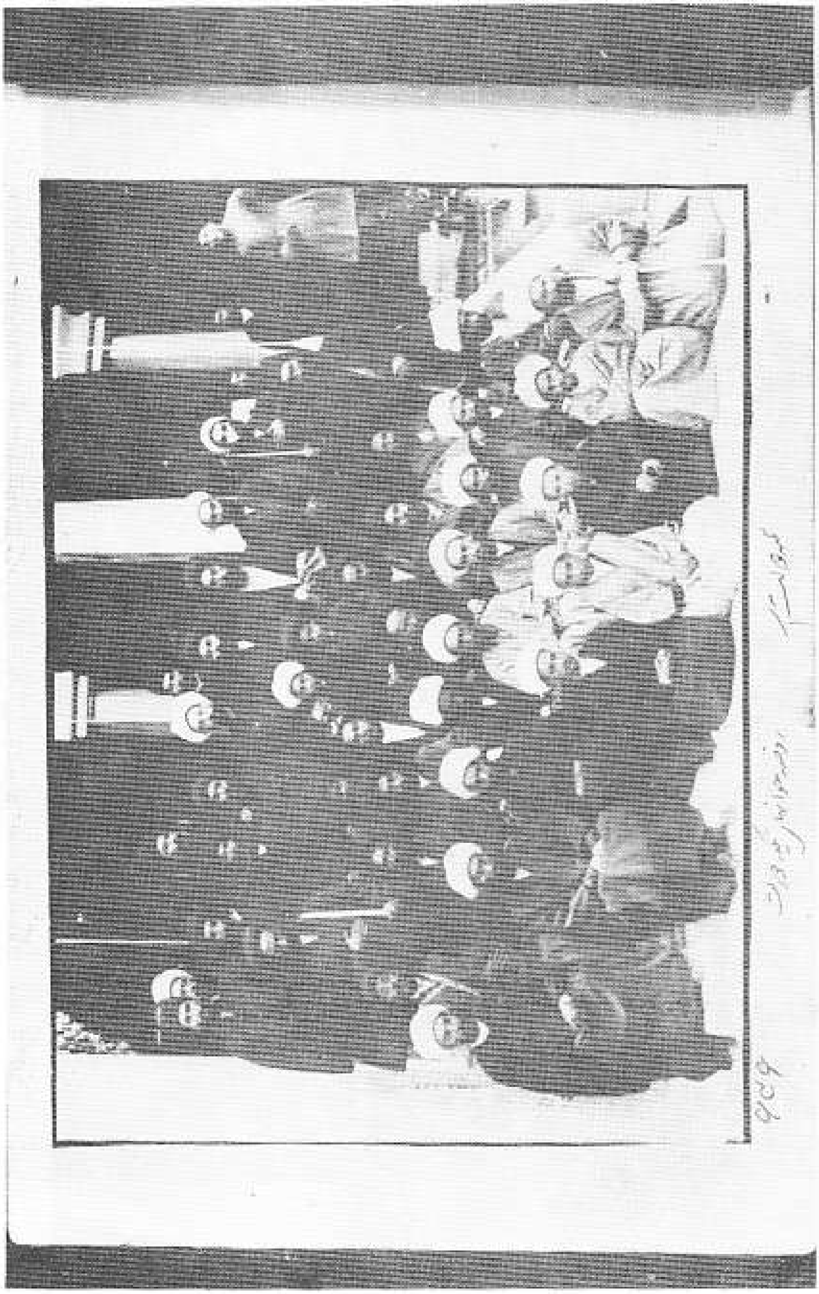
۵۰۹ سفره ناهار در شکارگاه

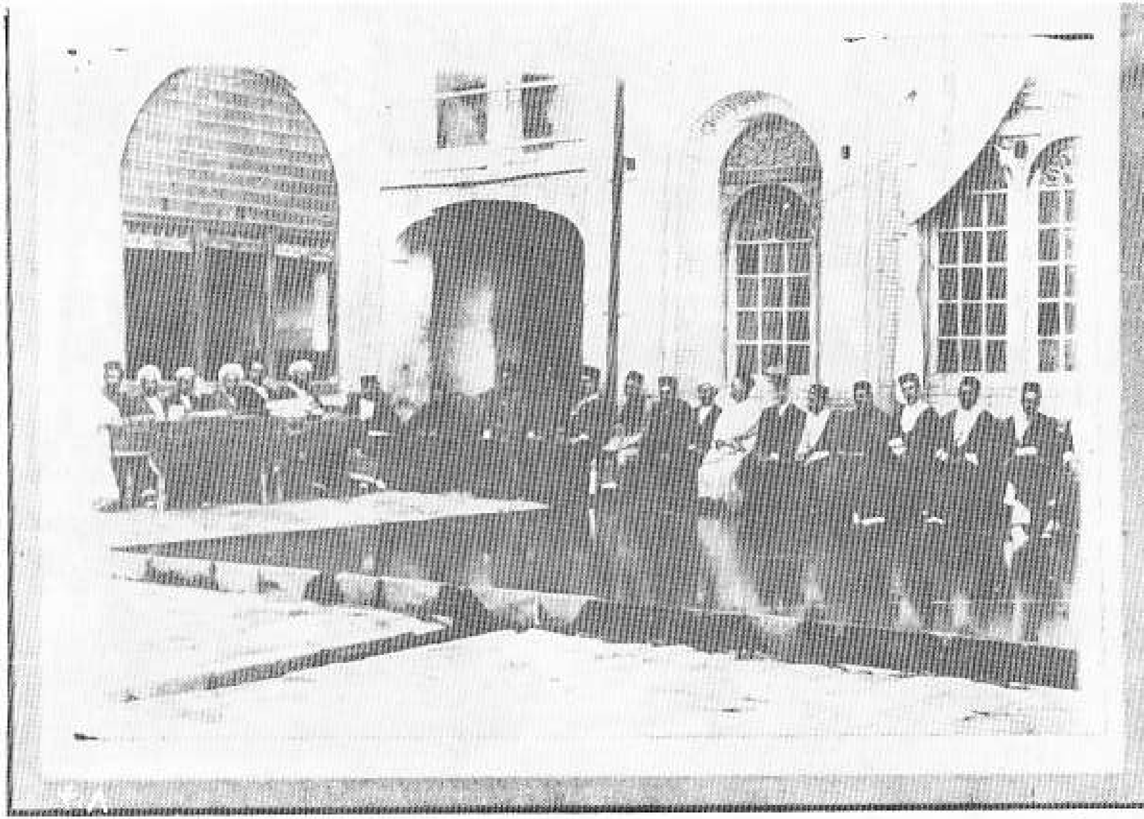

۹۱۲ صفی‌علیشاه با جمعی از دراویش

۱۸۰ جمعی در درهٔ شاه‌پسند سوهانک، سال وبائی ۱۳۲۲

۴۰۸ گروهی از روحانیان و رجال در زمان احمد شاه

۱۴۷

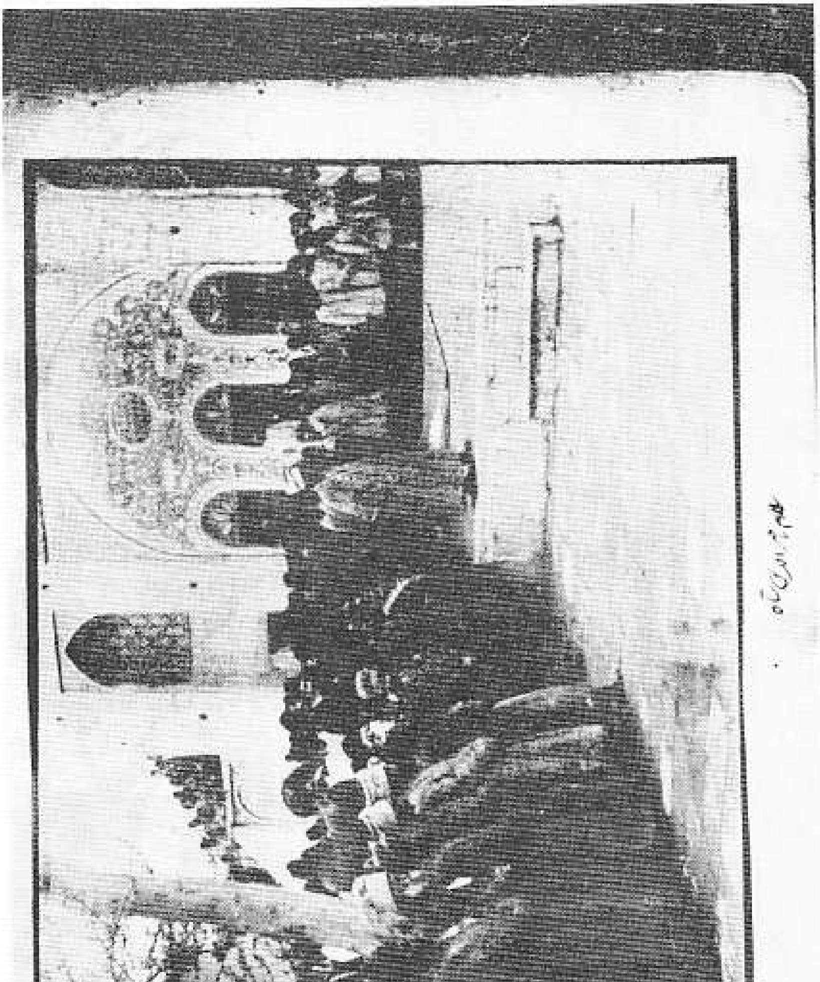

٤٧٣

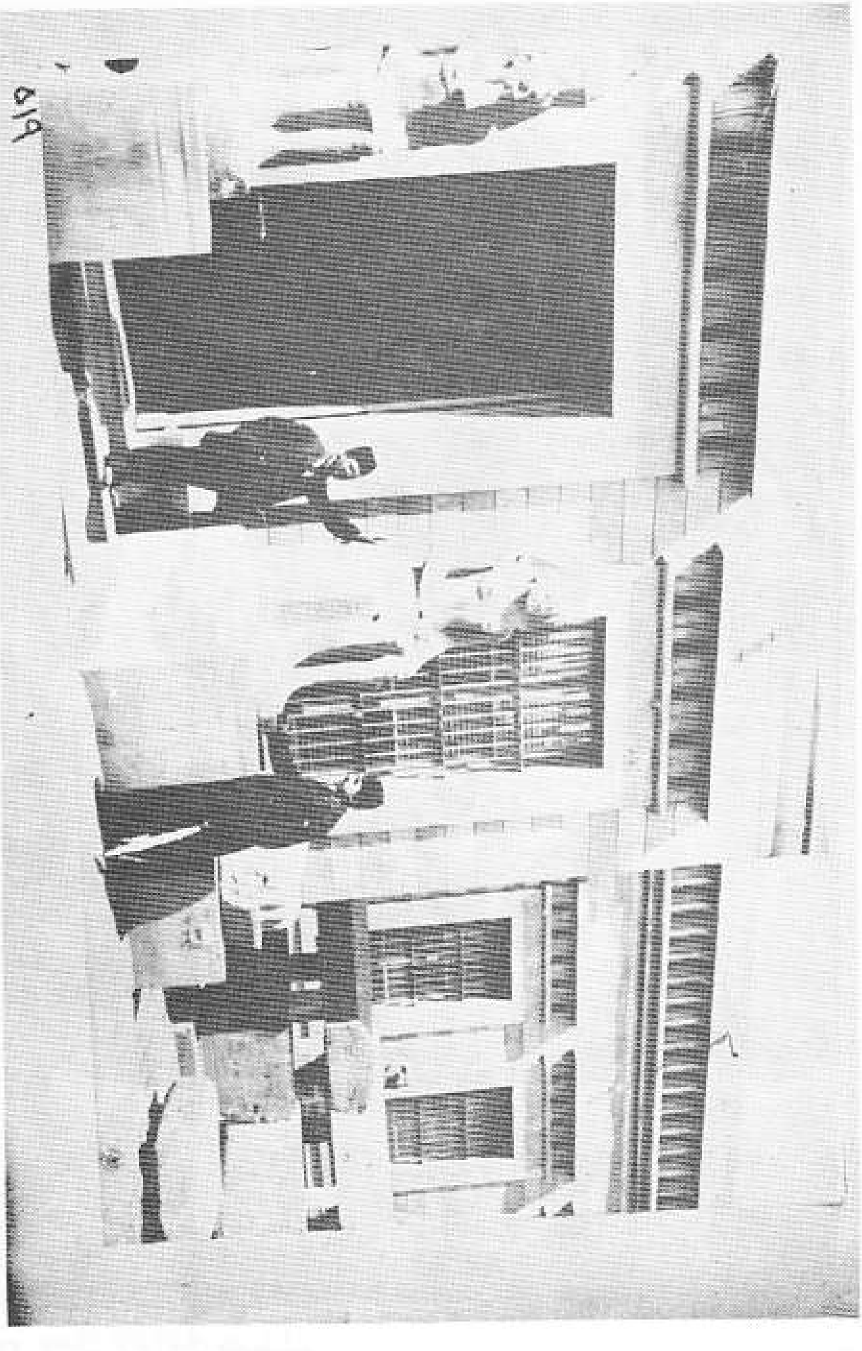

۲۹۶ عده‌ای از دراویش در حضور ظهیرالدوله

۴۸۳ تعدادی قزاق در رشت

٥١٩ موزه قاهره

۳۲۲ چندتن از فرزندان فتحعلیشاه

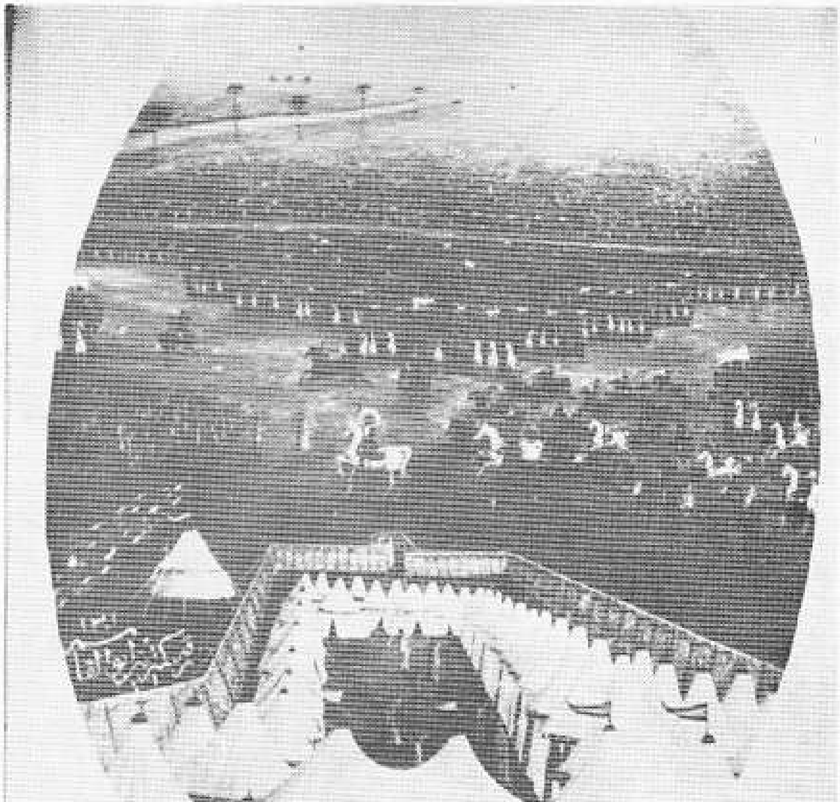

٣٣٤ گروهی در حضور احمد شاه

٤-٢

٤٠٢ نشسته برزمین حکیم الممالک . نشسته برصندلی از راست یمین الممالک
حاج محتشم السلطنه اسفندیاری . ایستاده از راست معتصم السلطنه ـ
امان الله میرزا ـ دوستعلی خان معیر الممالک

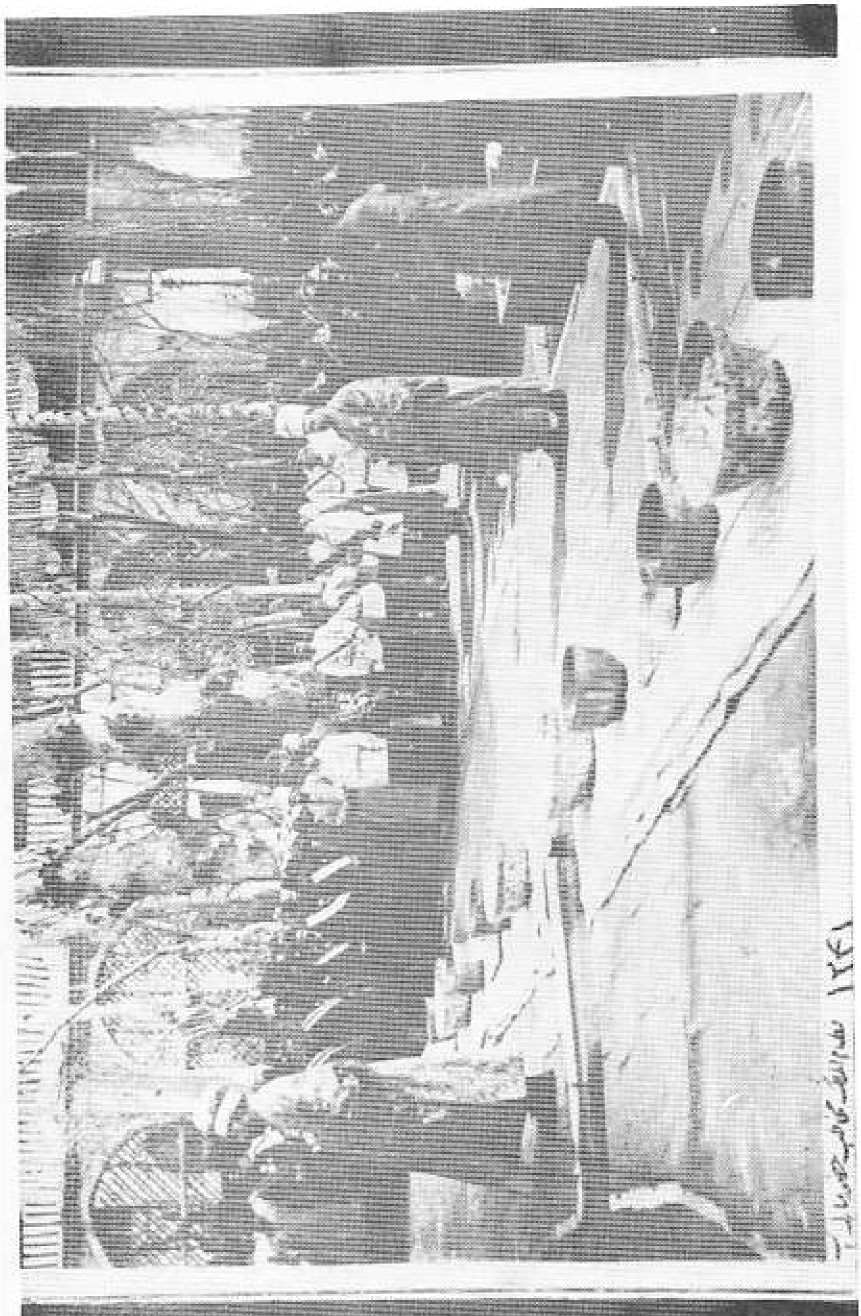

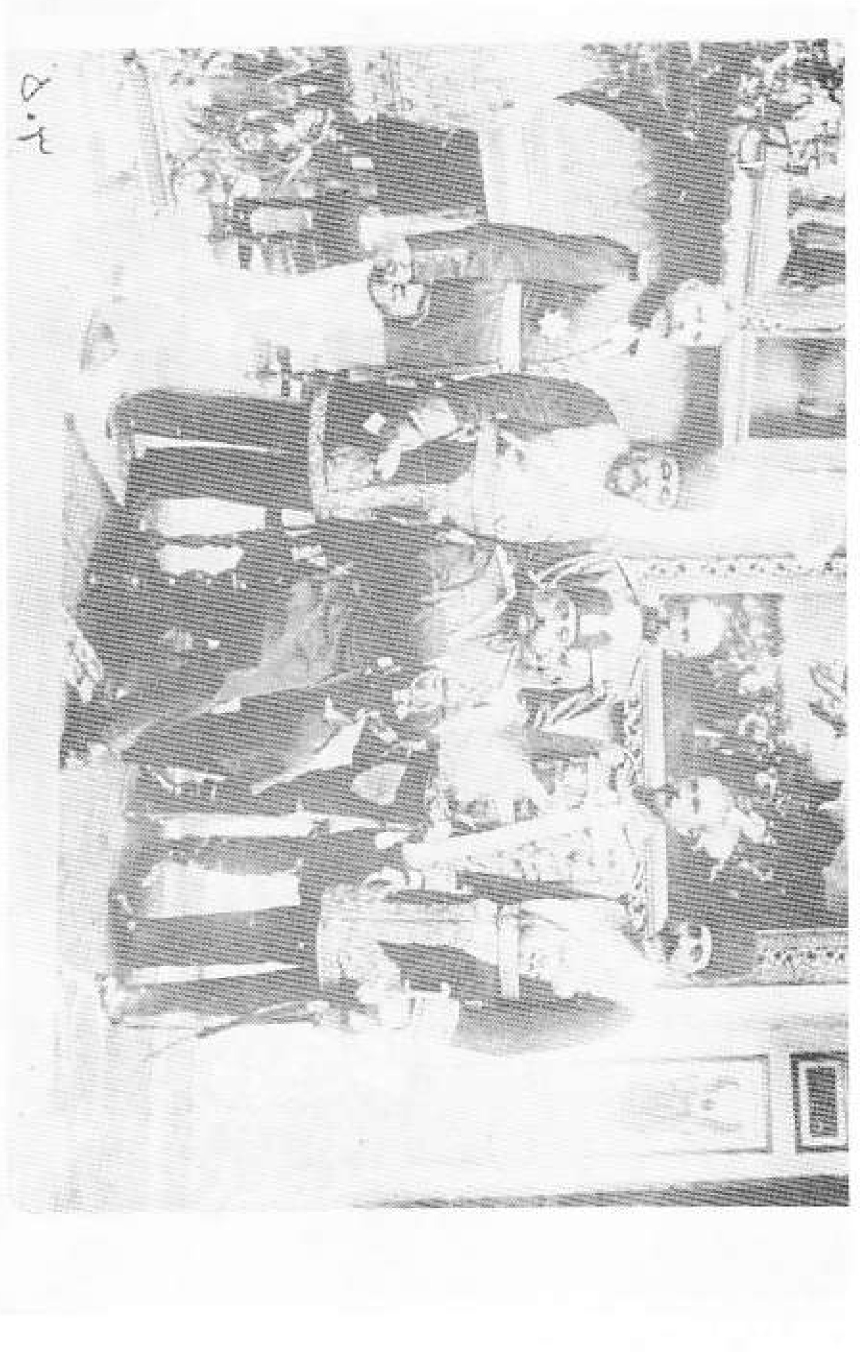
۱۲۲۹ شمایل از واقعه صحرای کربلا

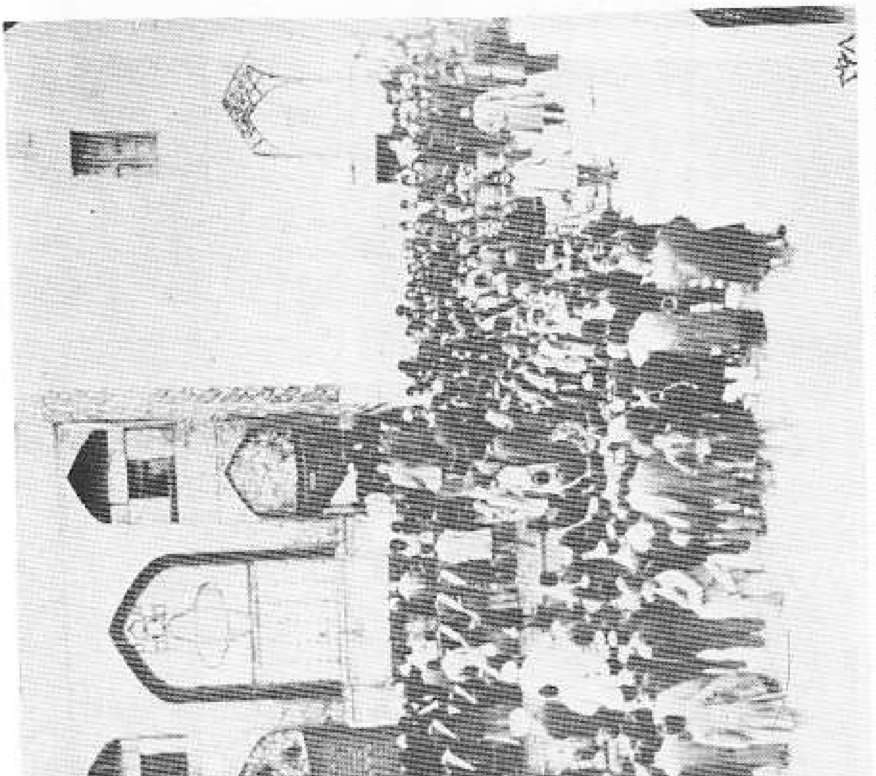
۴۰۹ عمله طرب سوزمانی در کردستان

روز دوشنبه سلخ محرم سنه ۱۳۰۳ چهار روز از عید نوروز گذشته صبح از فرح آباد
در بار در کالسکه چتری شکاری نشسته بدره زرک آمدیم بعد از گذشتن از باغ اول زرک
سوار اسب شدیم کبکها پرواز کرده از کوه بالا میرفتند پیاده شده یکی از
روی زمین زدیم یکی دیگر از دویست قدم مسافت پریده آن را هم با تیر زدیم روی هوا
جای انداختن تفنگ و افتادن کبک را سنگچین کردیم که نشانه باشد وزیر دربار عضد الدوله
سیف السلطان عزیز السلطان صدق السلطنه بصیر السلطنه یحیی خان عمید حضور شهباز خان
قولر آقاسی فارس السلطنه اسلحه دارباشی میرشکار بصیر الدوله احتساب الملک سقاباشی
و سایرین حضور داشتند محض یادگار این عکس را لب دریاچه زرک انداختیم بعد عرض کردند
نشسته از لب دریاچه زرک آن کبوتر را هم با گلوله زدیم وزیر دربار
۱۸۴

۵۰۲. مظفرالدین شاه در سفر فرنگ

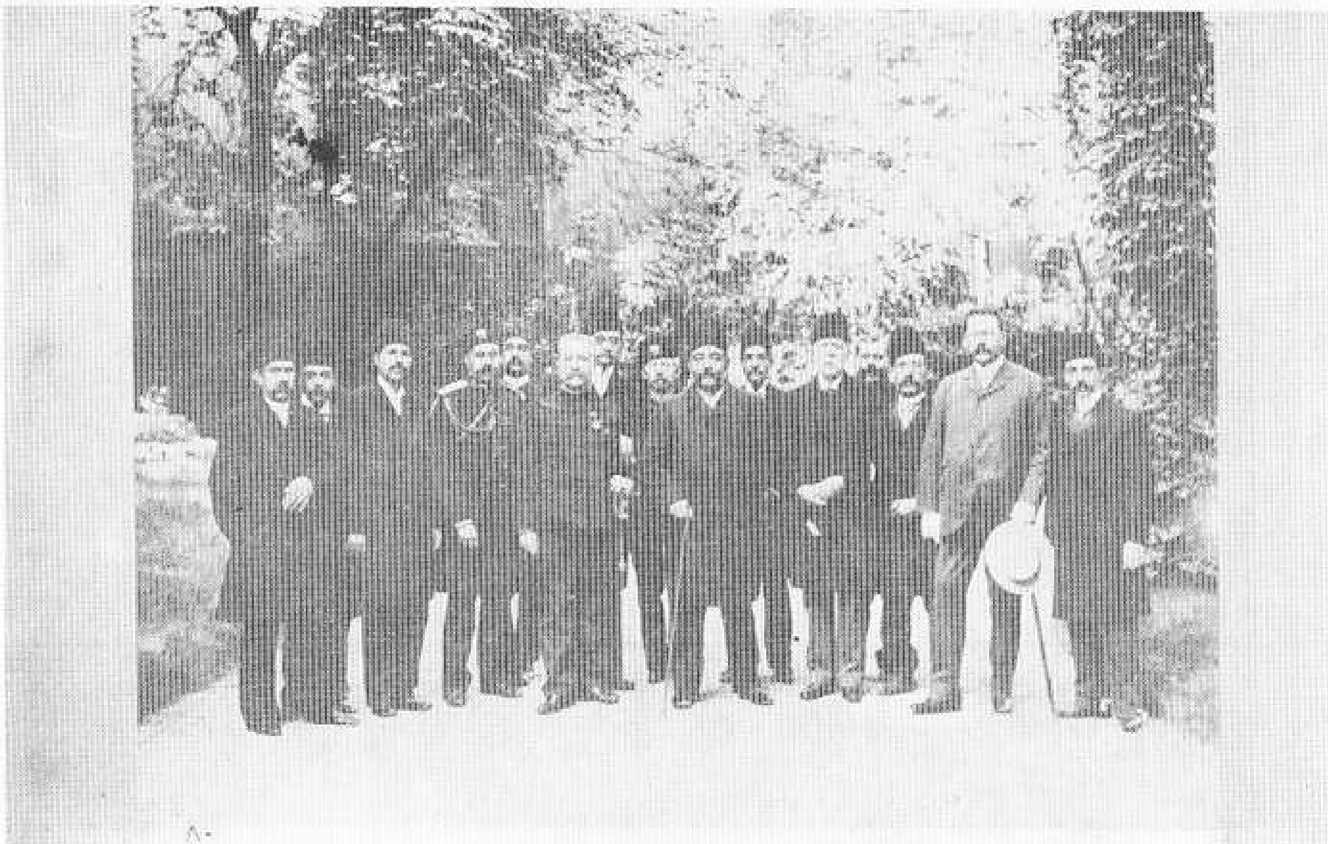
۲۶۸ مراسم سلام در ایوان طلای مشهد

۸۷ گروهی در حضور احمد شاه

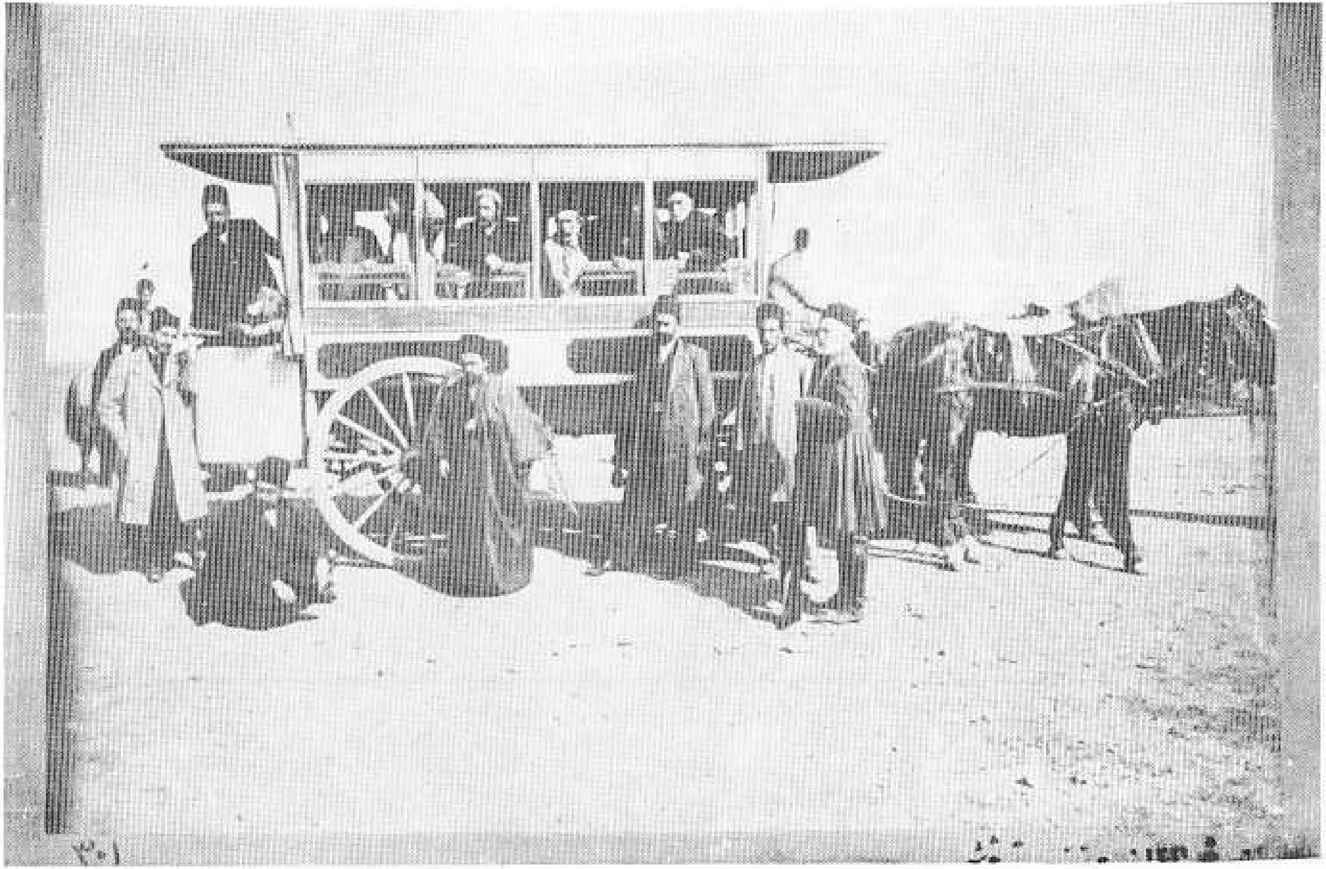
۵۲۶ مظفرالدین شاه باگروهی از بزرگان وپیشخدمتان

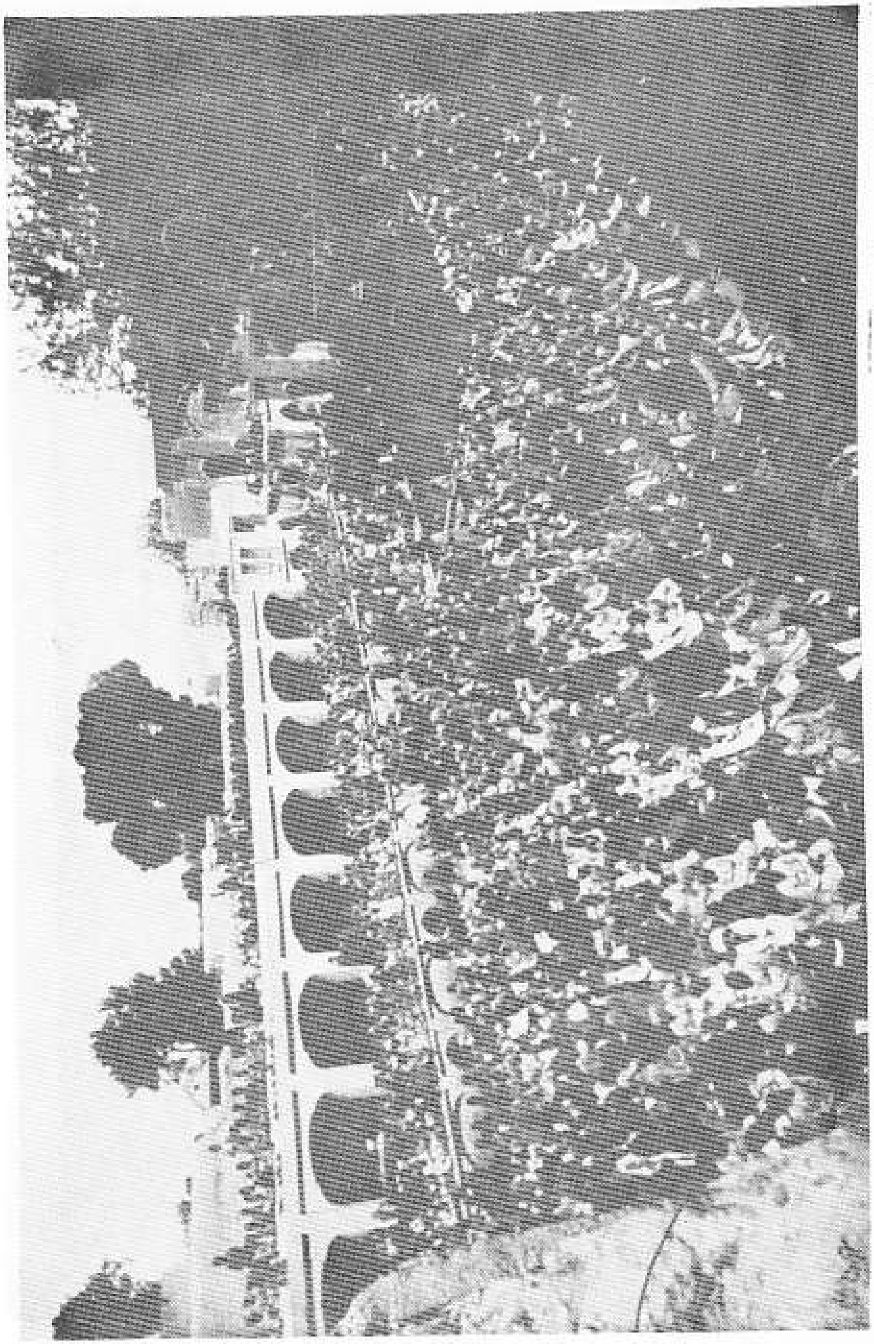
۸۰. گروهی از رجال در حضور اتابک

۵۸۷ چند نفر در حضور احمد شاه

۳۰۱. مراجعت از شکارگاه حسن‌آباد راه قم با دلیجان

۲۵۶ اجتماع مردم در ایام عاشورا در مسجد معیر

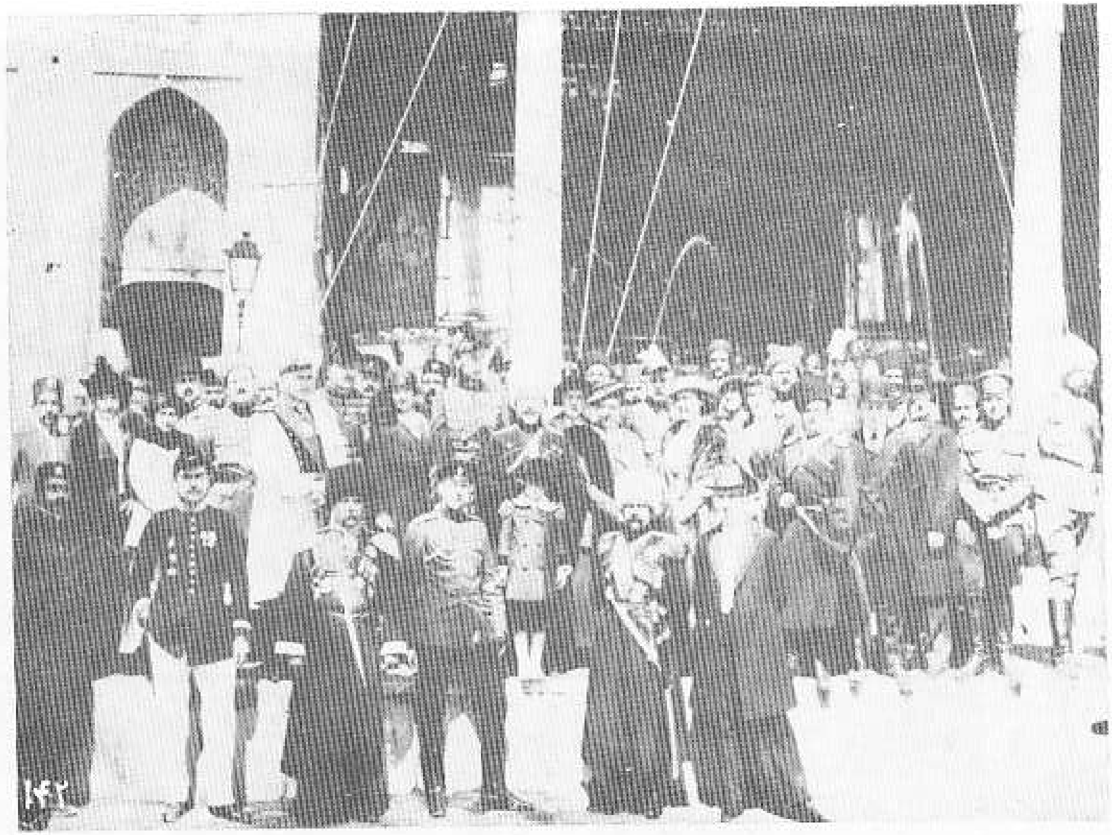
۷۳۱ گروهی در حضور ناصرالدین شاه

۳۶ مظفرالدین شاه با عده‌ای از رجال

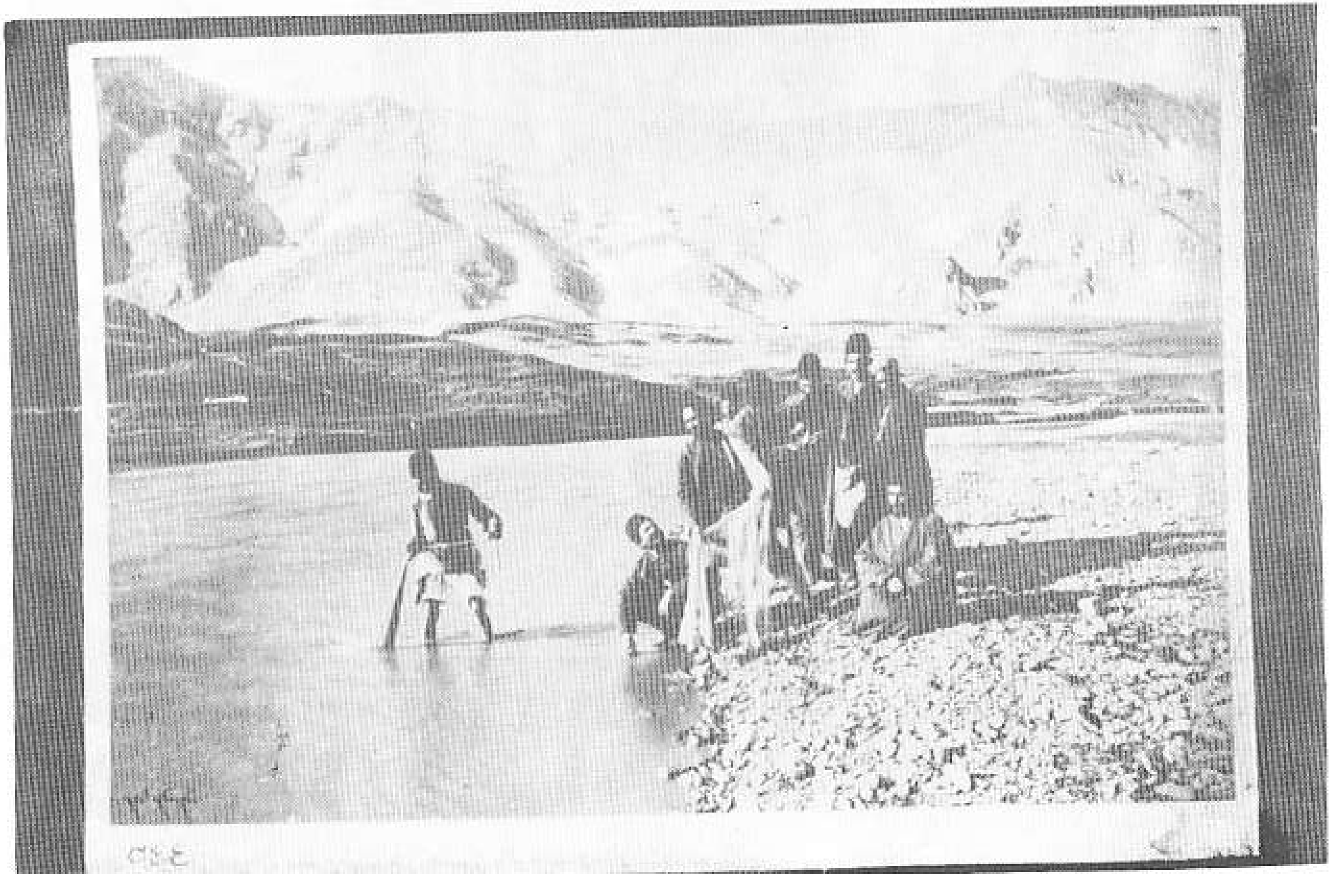
۵۰. گروهی از پیشخدمتان ناصرالدین شاه درسلطنت آباد. عکس به وسیله وی گرفته شده

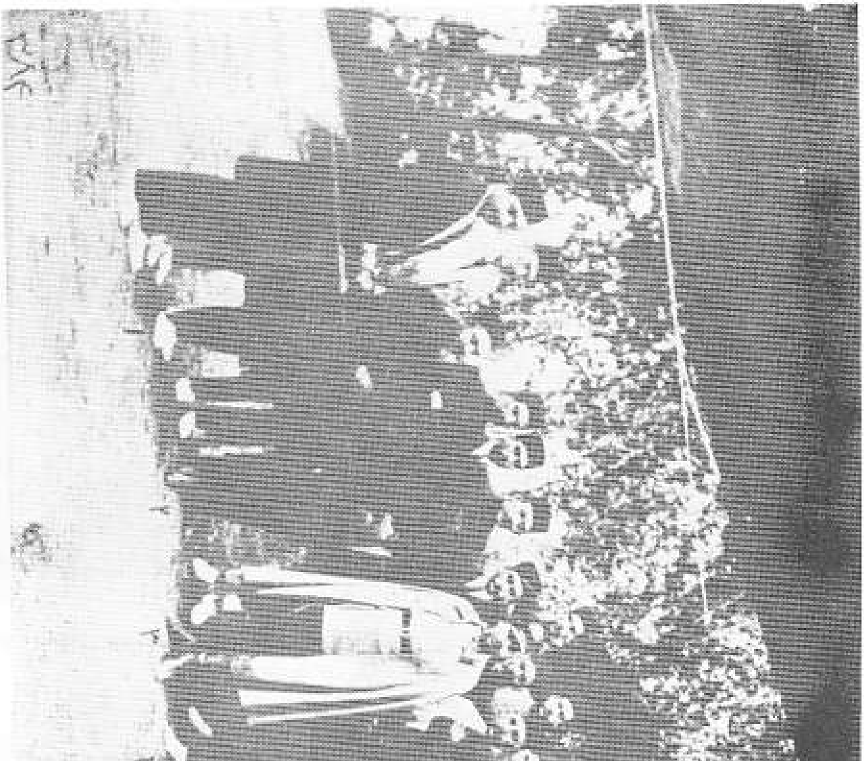
۱۴۲ . گروهی از نظامیان و کارکنان خارجی در زمان سلطنت احمد شاه

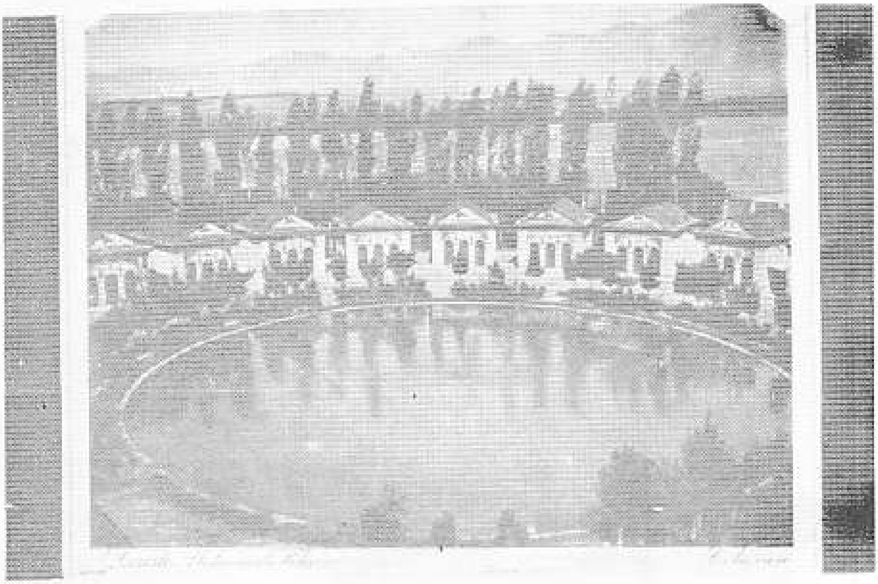
۳۵۳ بزرگانی از دوران مشروطیت در حضور باقرخان وستارخان

۲۴۴ ماهی‌گیری با تور در لار

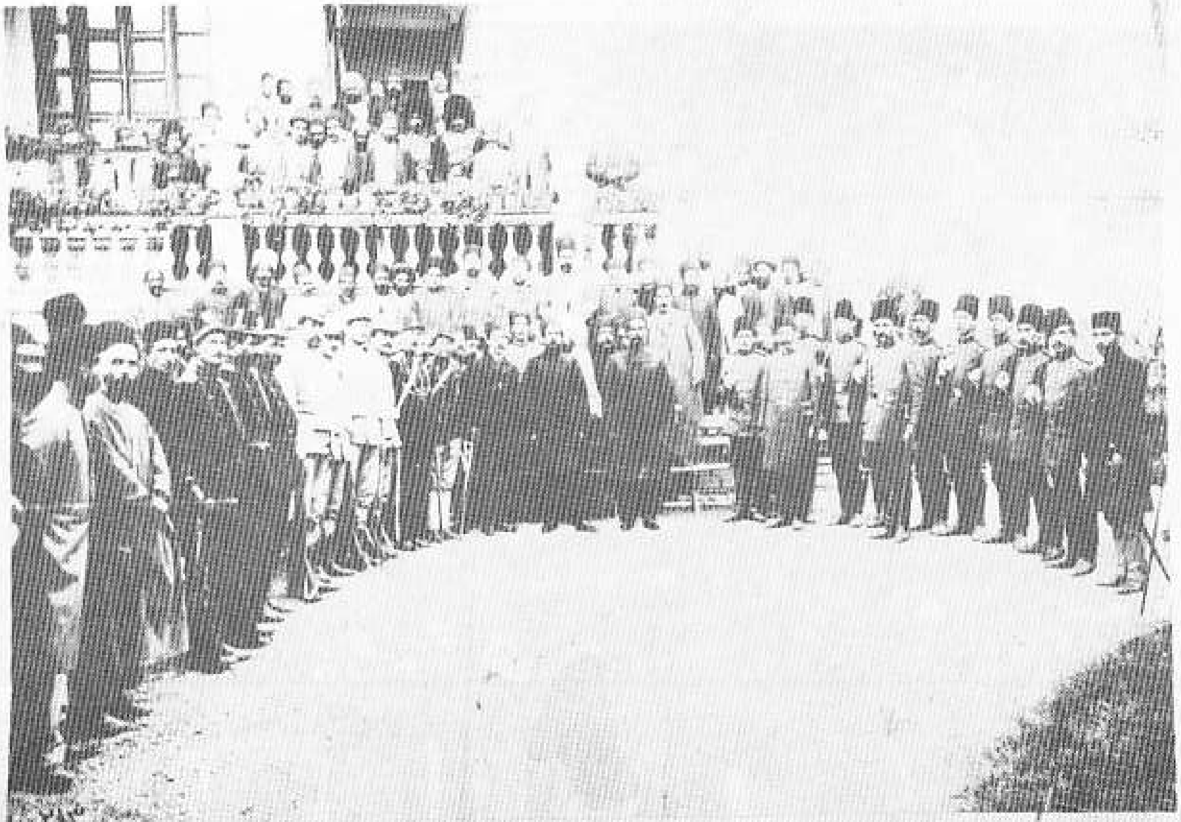
۲۸۴ محمد حسن میرزا ولیعهد باعده‌ای از رجال در طلیعه سفر به اروپا

۳۱۳ بناهای حرمخانه ناصرالدین شاه در عشرت‌آباد

۳۵۱ گروهی از رجال دوران احمد شاه

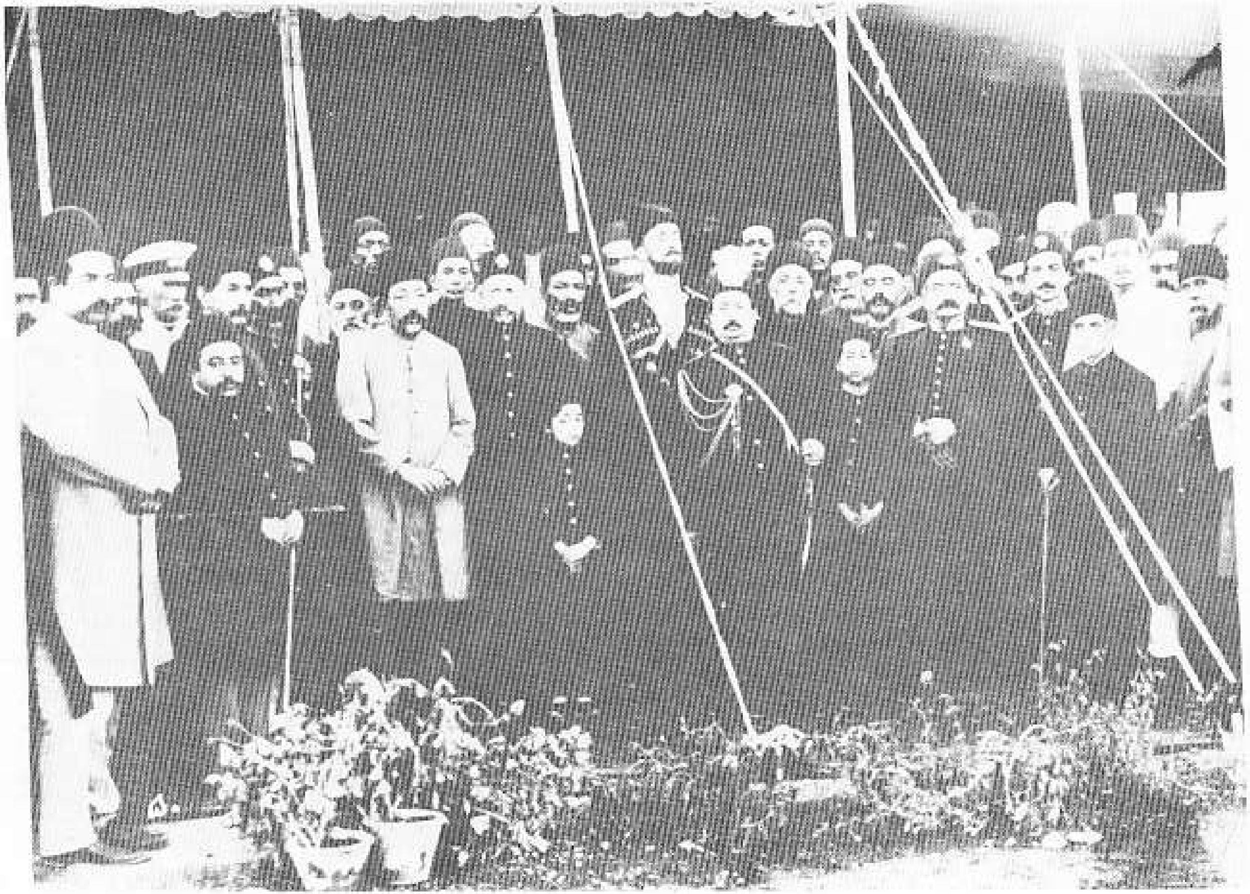
۲۱۳ ستارخان وباقرخان در یکی از مراسم مشروطیت

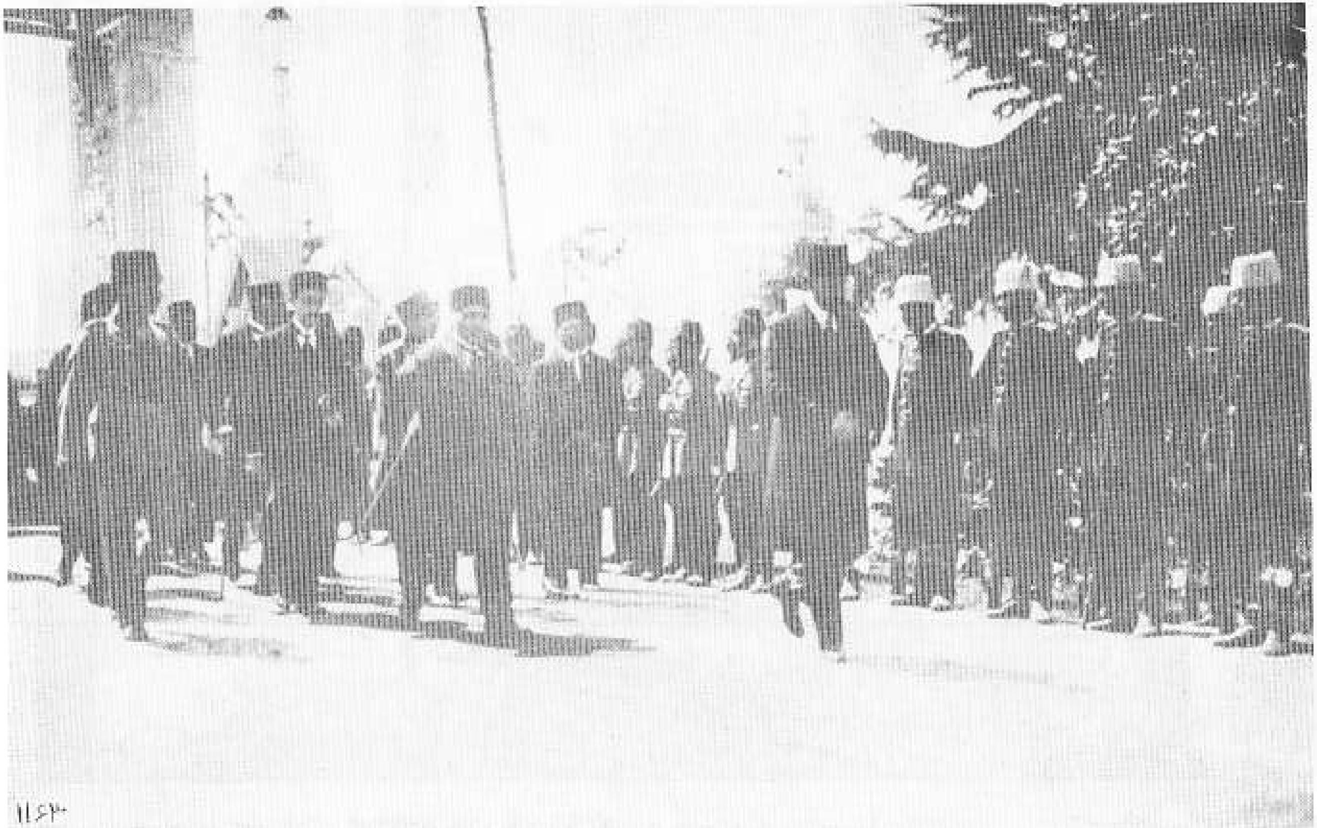
۲۴ گروه همراهان مظفرالدین شاه در سفر اروپا ، میرزا علی اصغر خان اتابک و حکیم‌الممالک در طرفین شاه

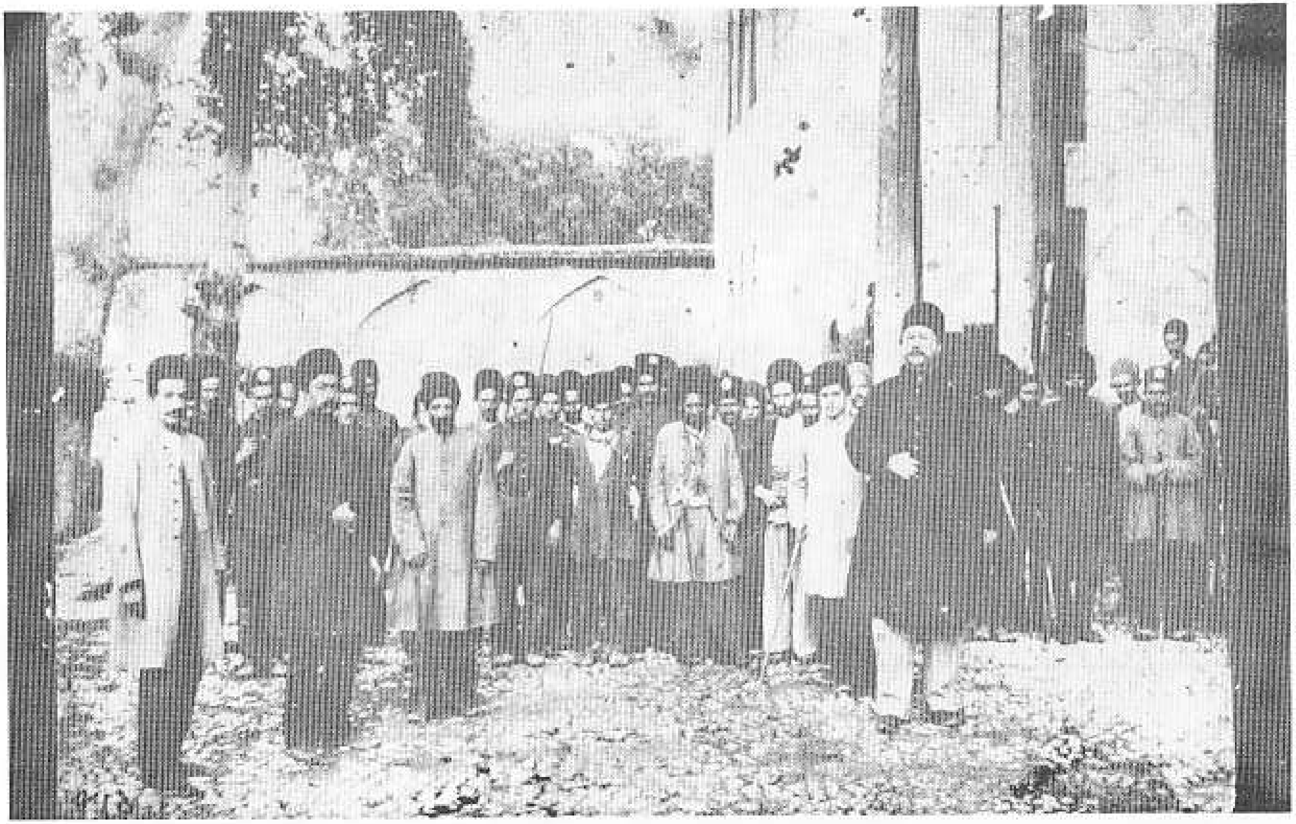
۴۷۴ عده‌ای از رجال اوائل دوران ناصری

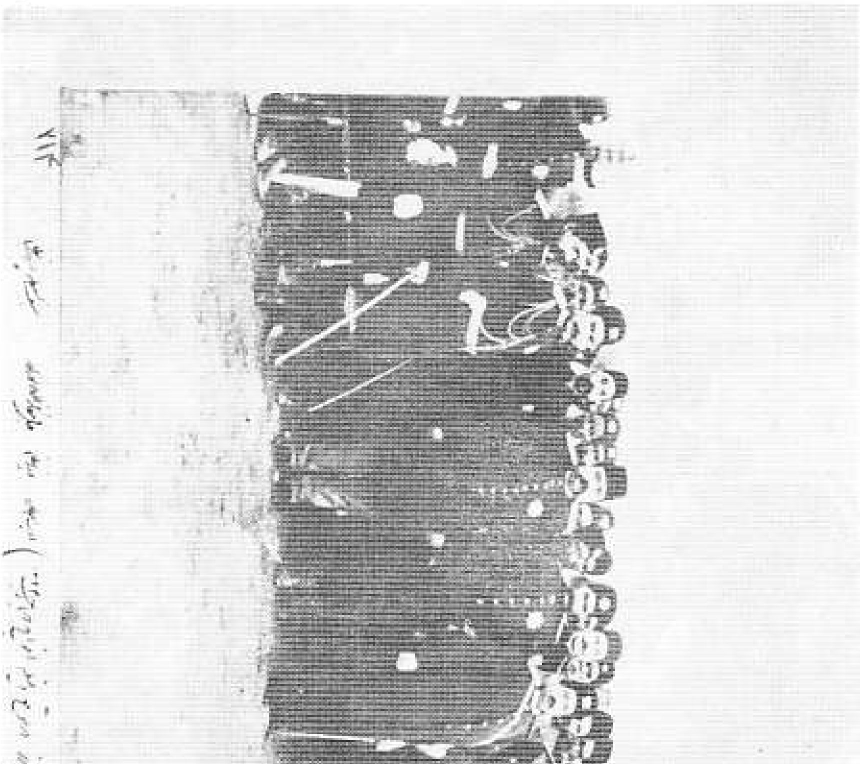
۵۰. محمدعلی‌شاه باگروهی از رجال

۱۱۶۳ پذیرایی از احمد شاه در سفر ترکیه

۶۱۵ دونفر زندانی که زنجیر برگردن دارند باعده‌ای از مأمورین

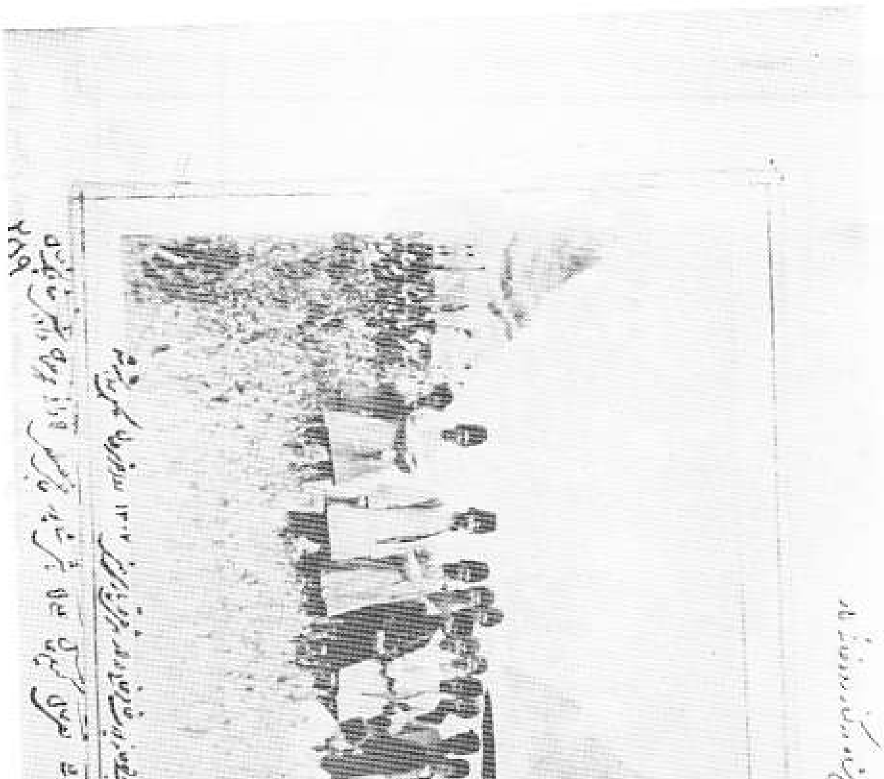
۹۶ کابینهٔ قوام السلطنه

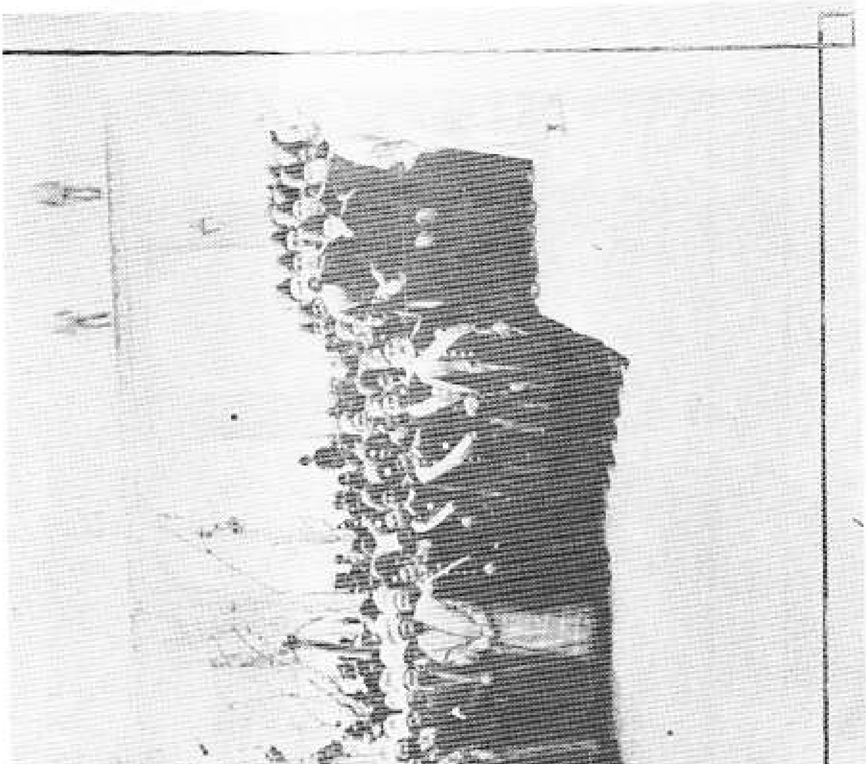

۳۲۲ امین الملک وهمراهان در یکی از شکارگاههای راه قم

۵۲۱ سفر ماقبل آخر ناصرالدین شاه به جاجرود

ناصرالدین شاه در کنار رودخانه لار

۴۴۷ سلام تخت مرمر در حضور مظفرالدین شاه

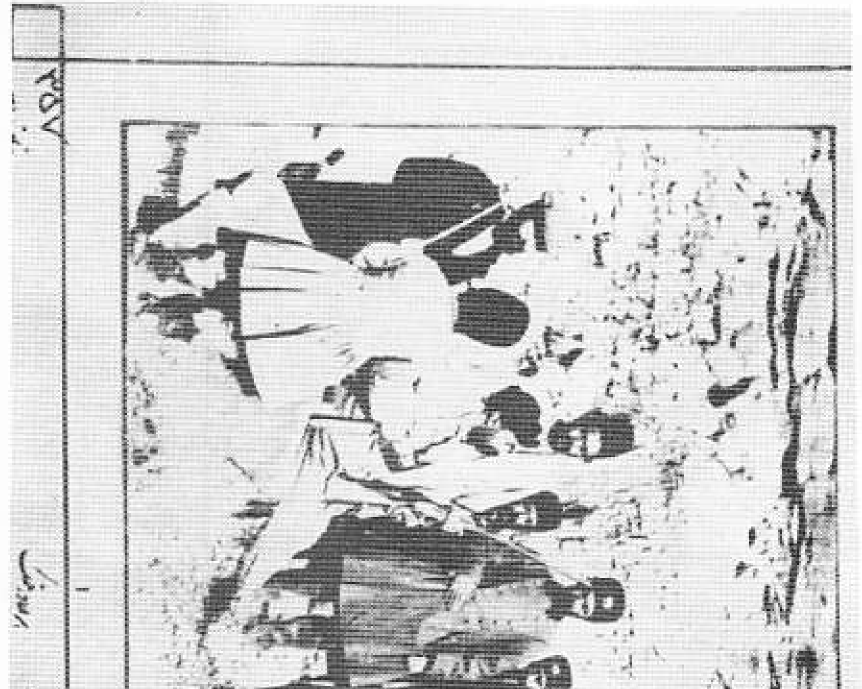

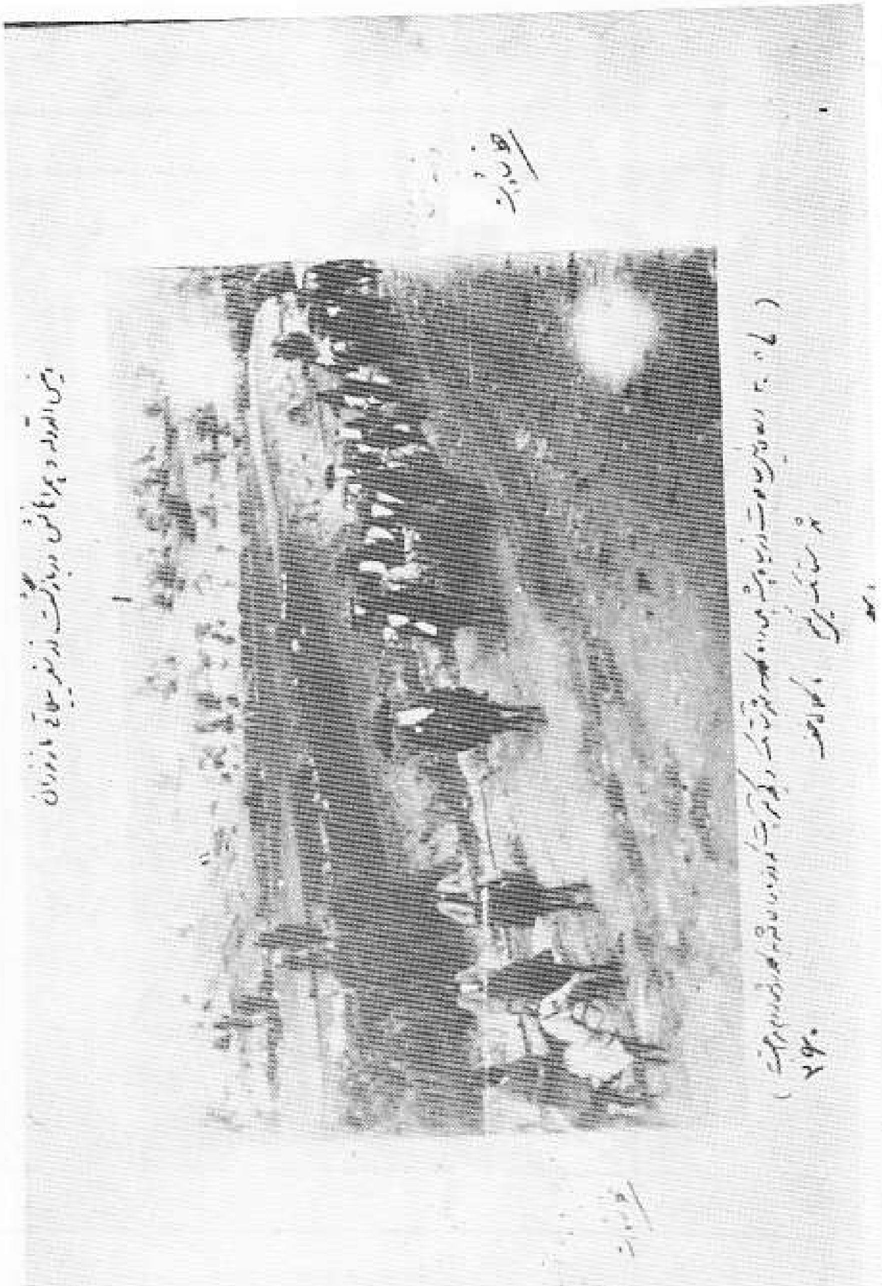
۲۹۶

حکیم الممالک	مجدالدوله	امیرنظام گروسی	حکیم باشی دکتر ثُلزان

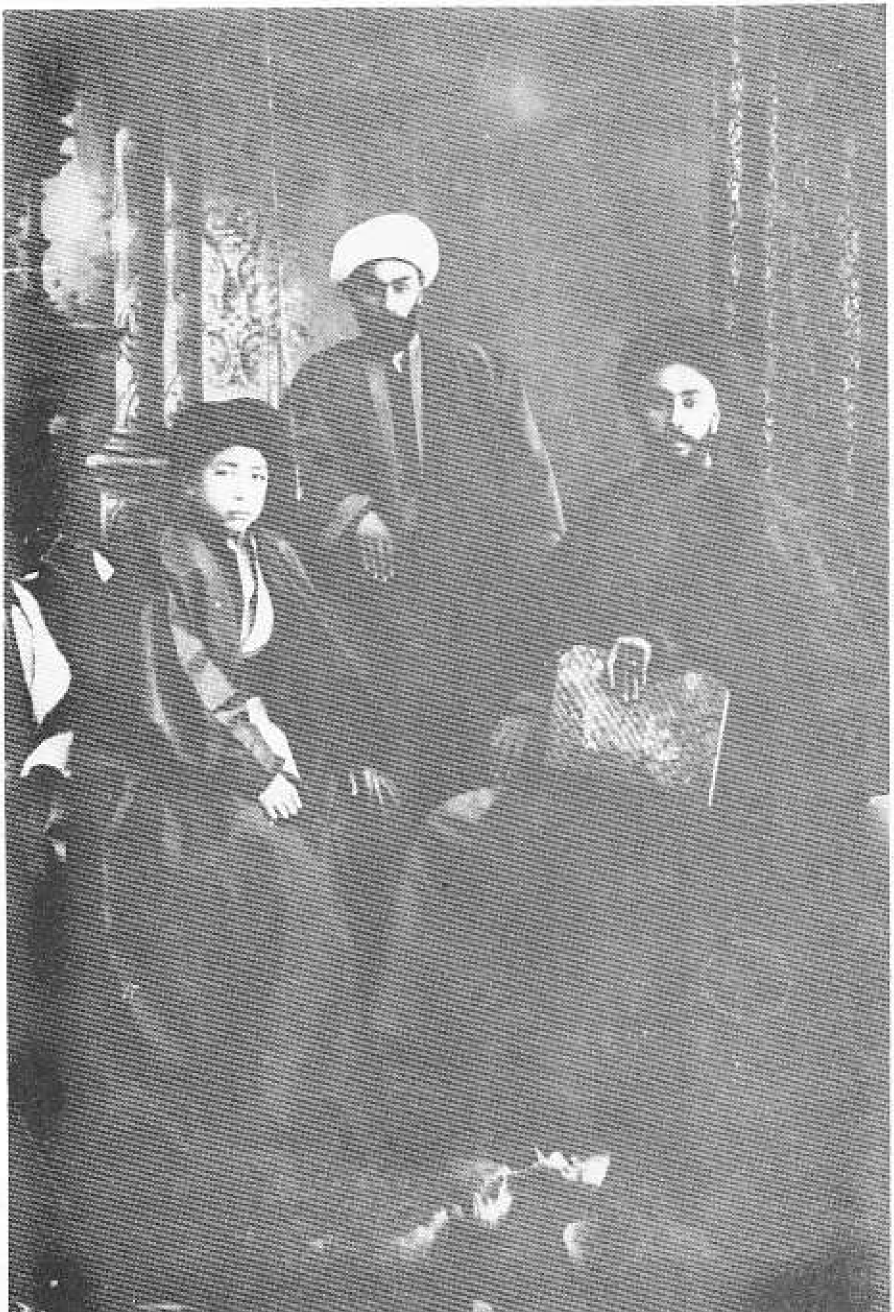

۰۰ گروهی روستایی در کنار غار

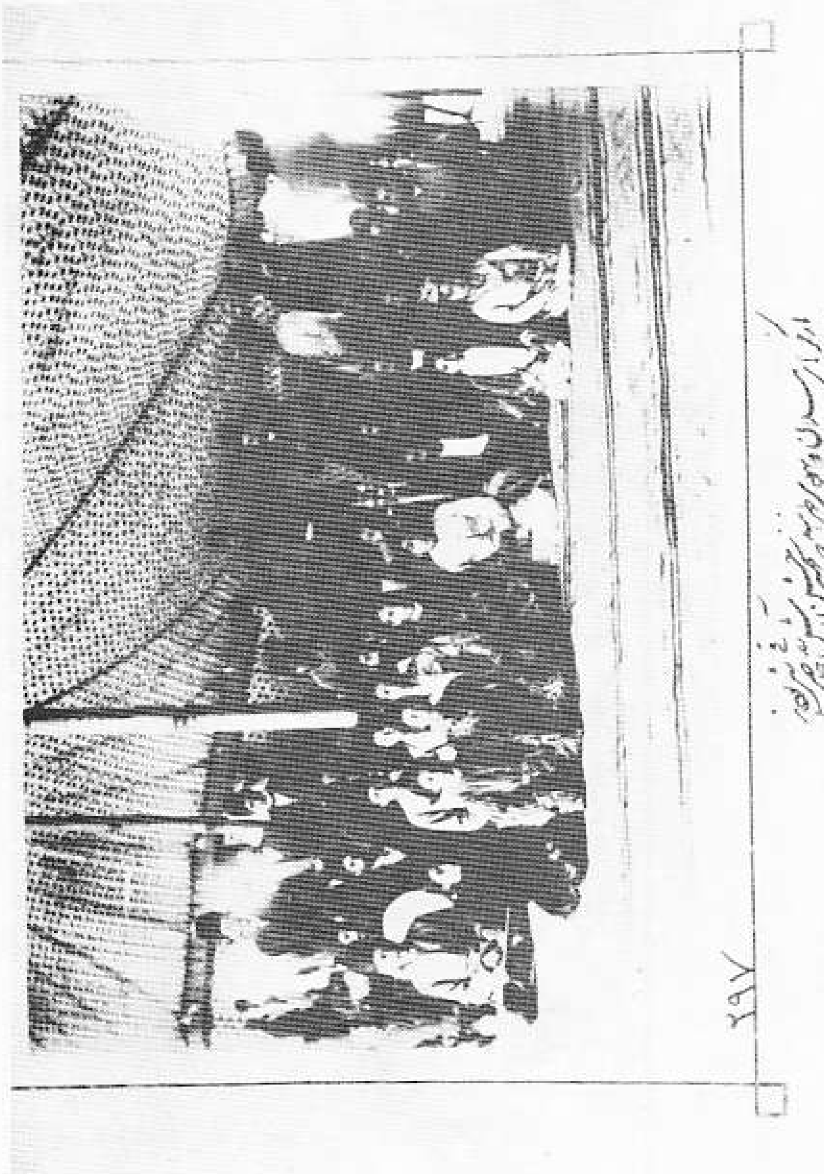

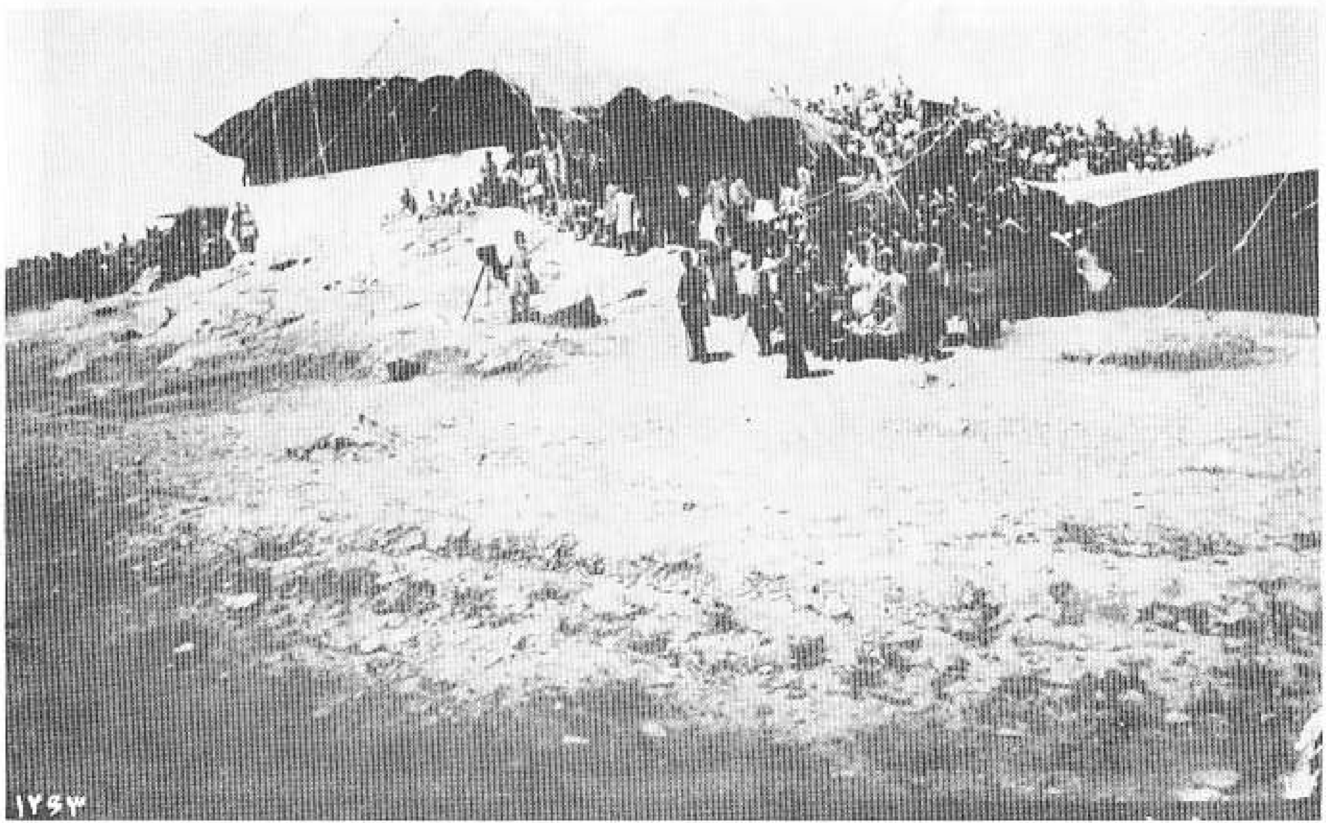

۲۰ از راست میرزا سید محمد ، نظام العلماء، آقا سید جوادظهیرالاسلام

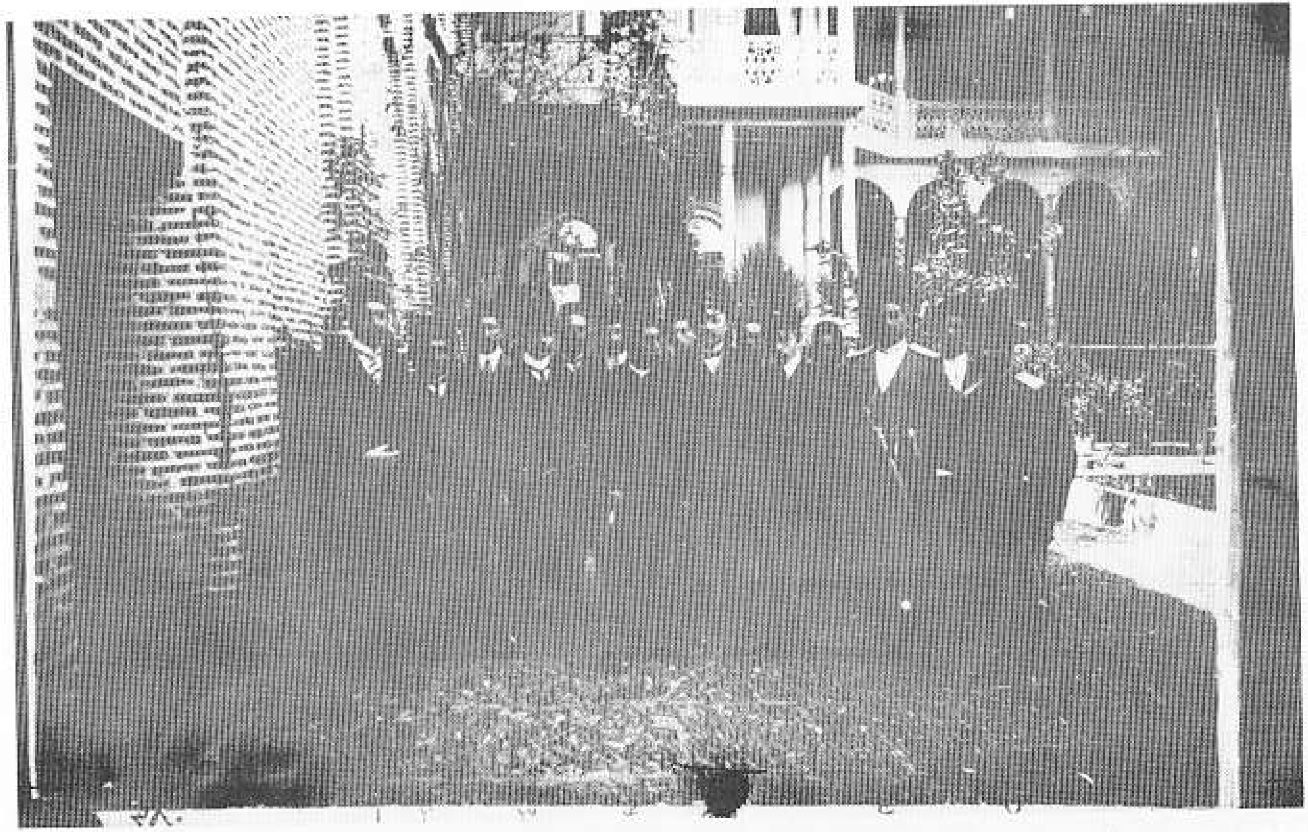

۴۳۲ عده‌ای ازگماشتگان وقوشچیان ناصرالدین شاه

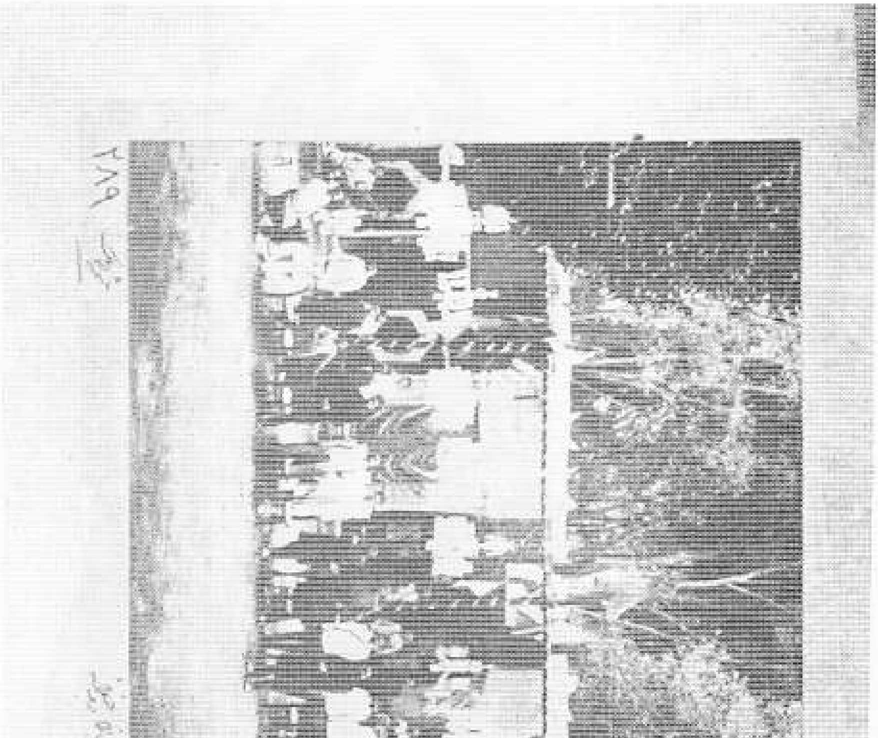

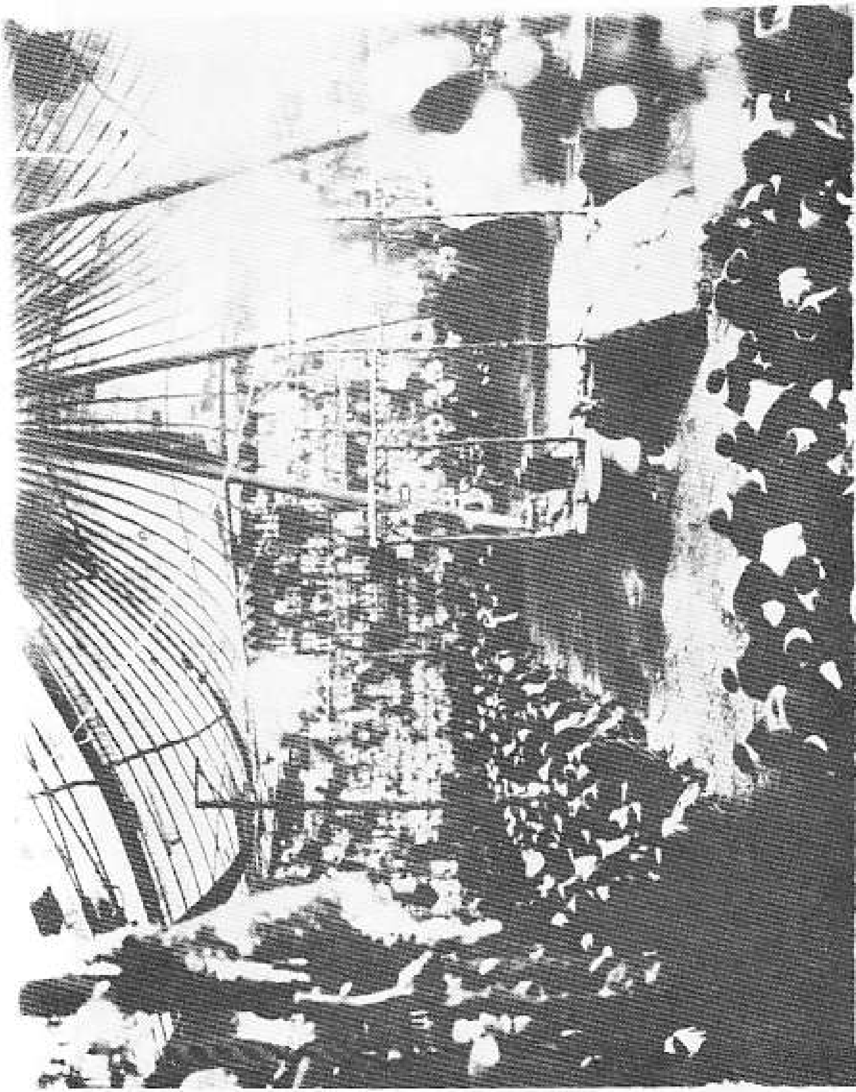

۱۲۶۳ سراپردهٔ شاهی در اسب دوانی دوشان تپه

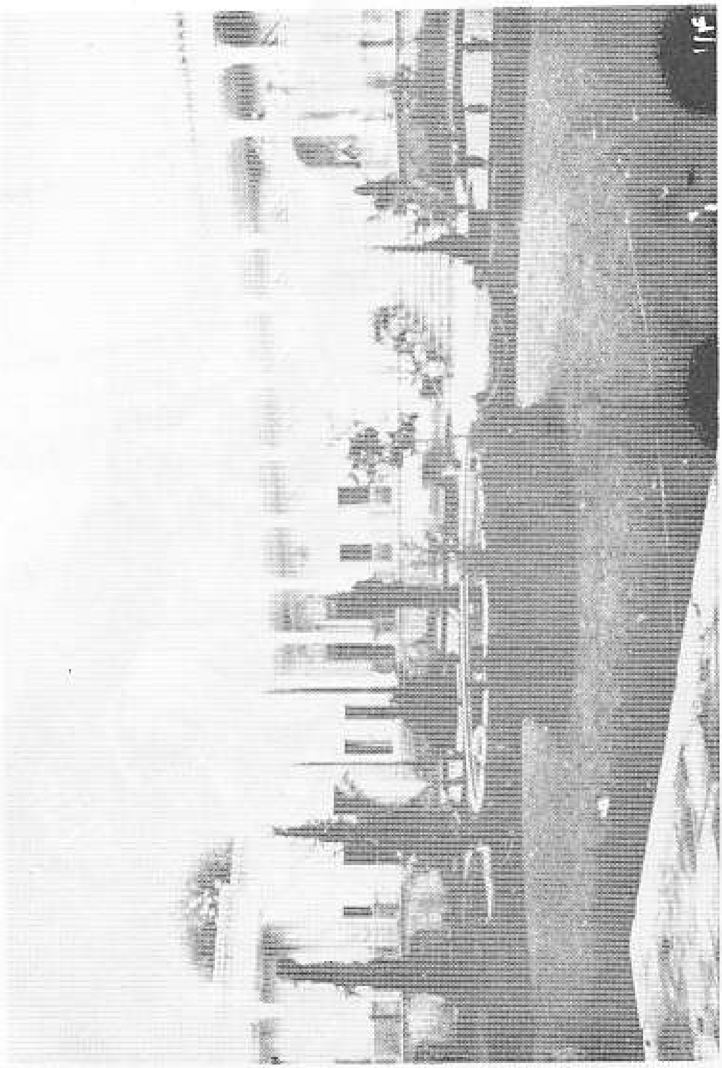

۲۸۰. عده‌ای درمنزل سردارمنصور ودرحضور دوستمحمد خان معیرالممالک در رشت

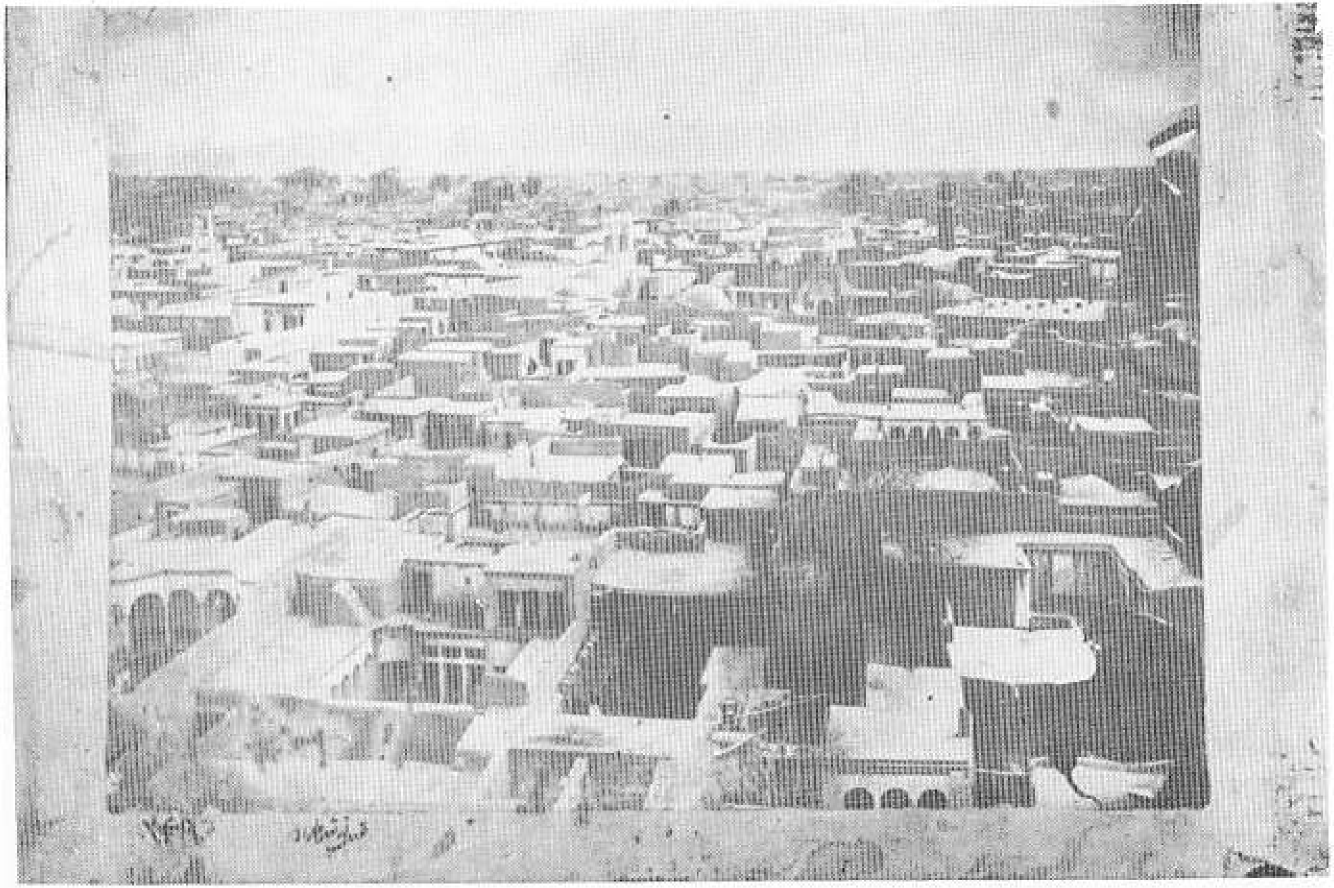

۱۱۴ عمارت دوستعلی خان معیرالممالک

۲۴۹ منظره قسمتی از تهران قدیم

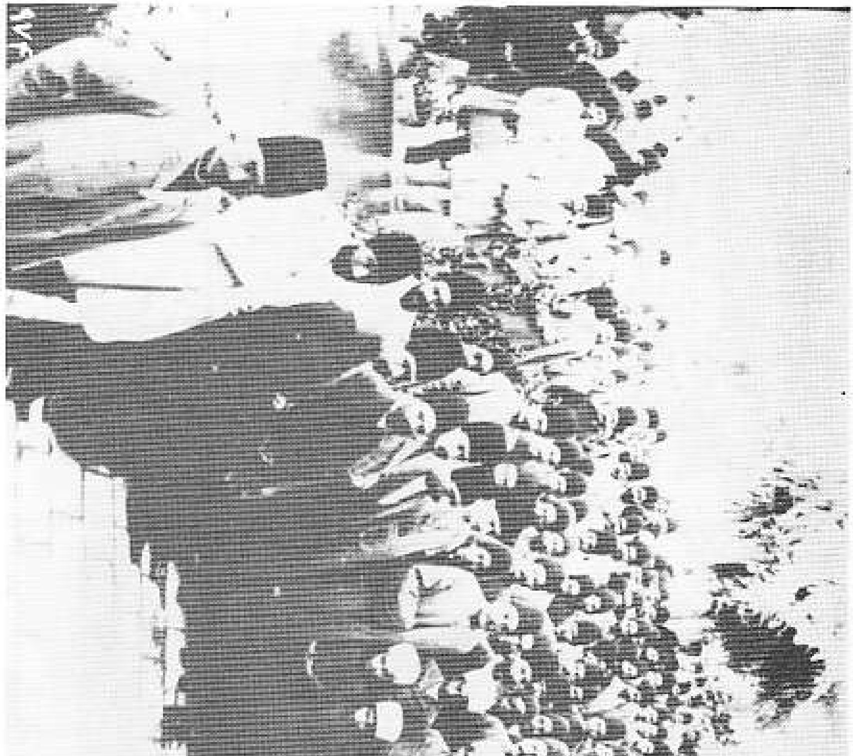
۱ ظل السلطان

۳۷ حاج میرزا حسین خان سپهسالار مشیرالدوله

۲۰۷ قسمتی از باغ سیصدهزار زرعی دوستمحمد خان معیرالممالک

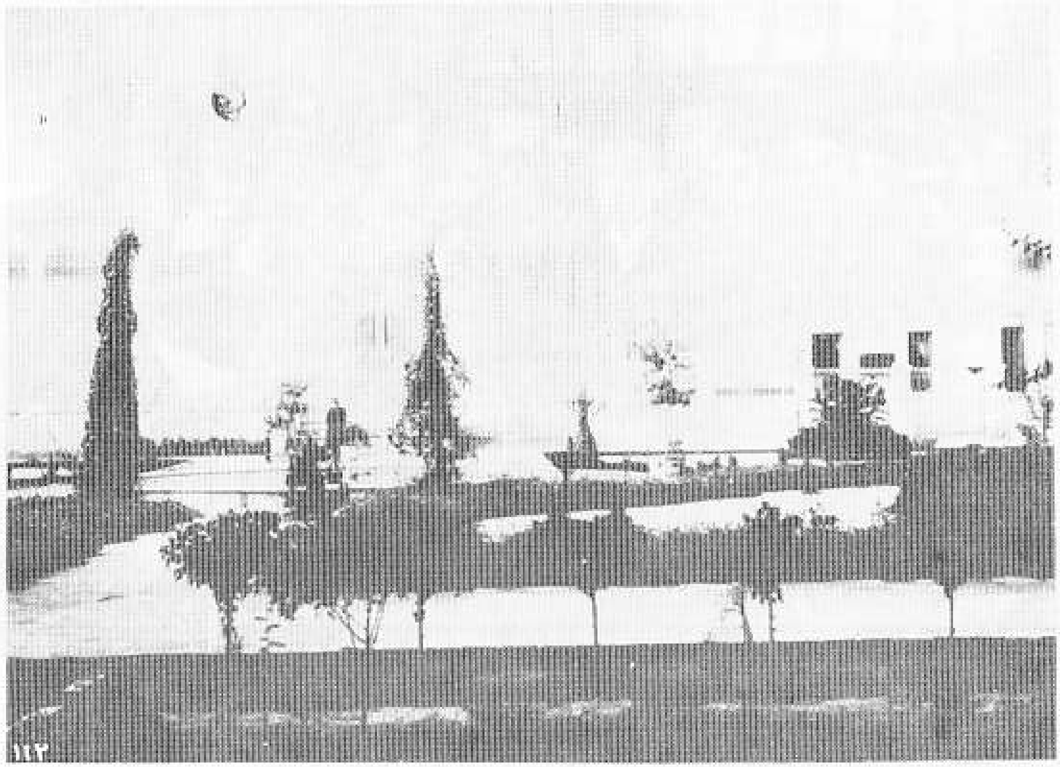

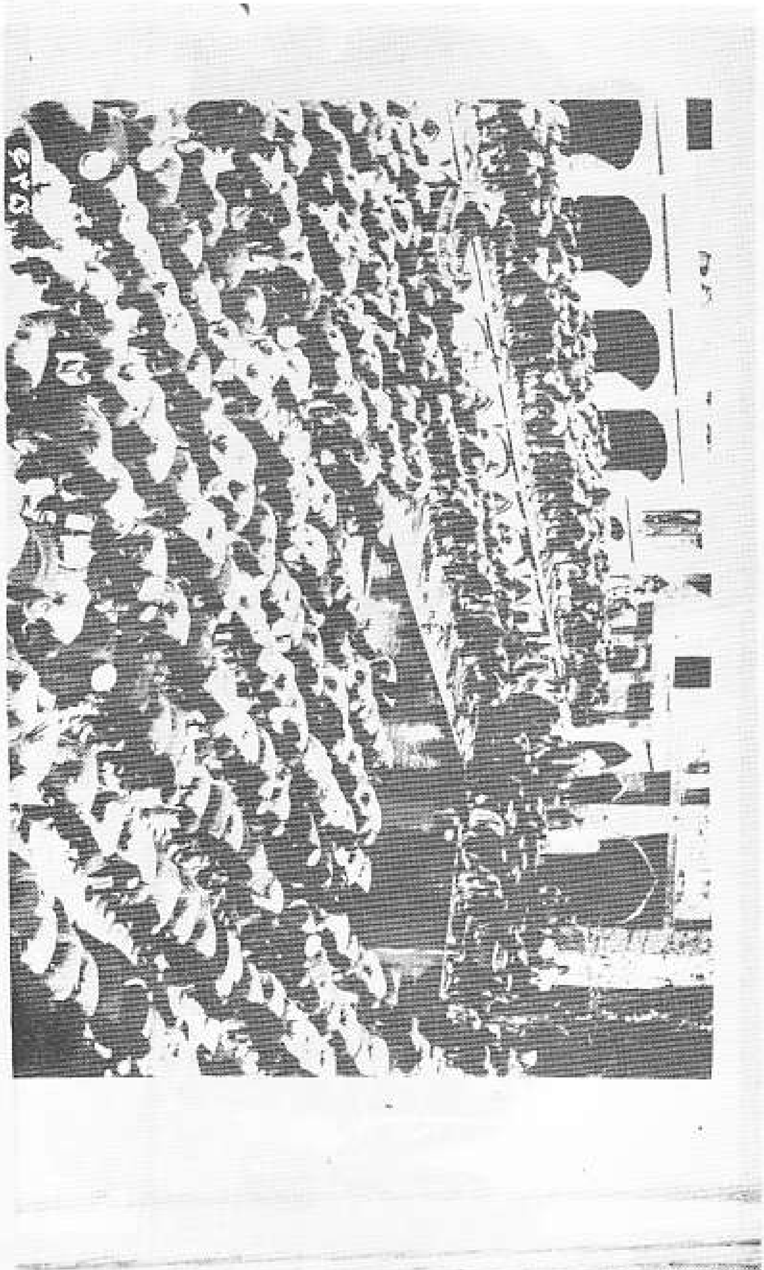
۴۳۲ دوستعلی‌خان معیر الممالک

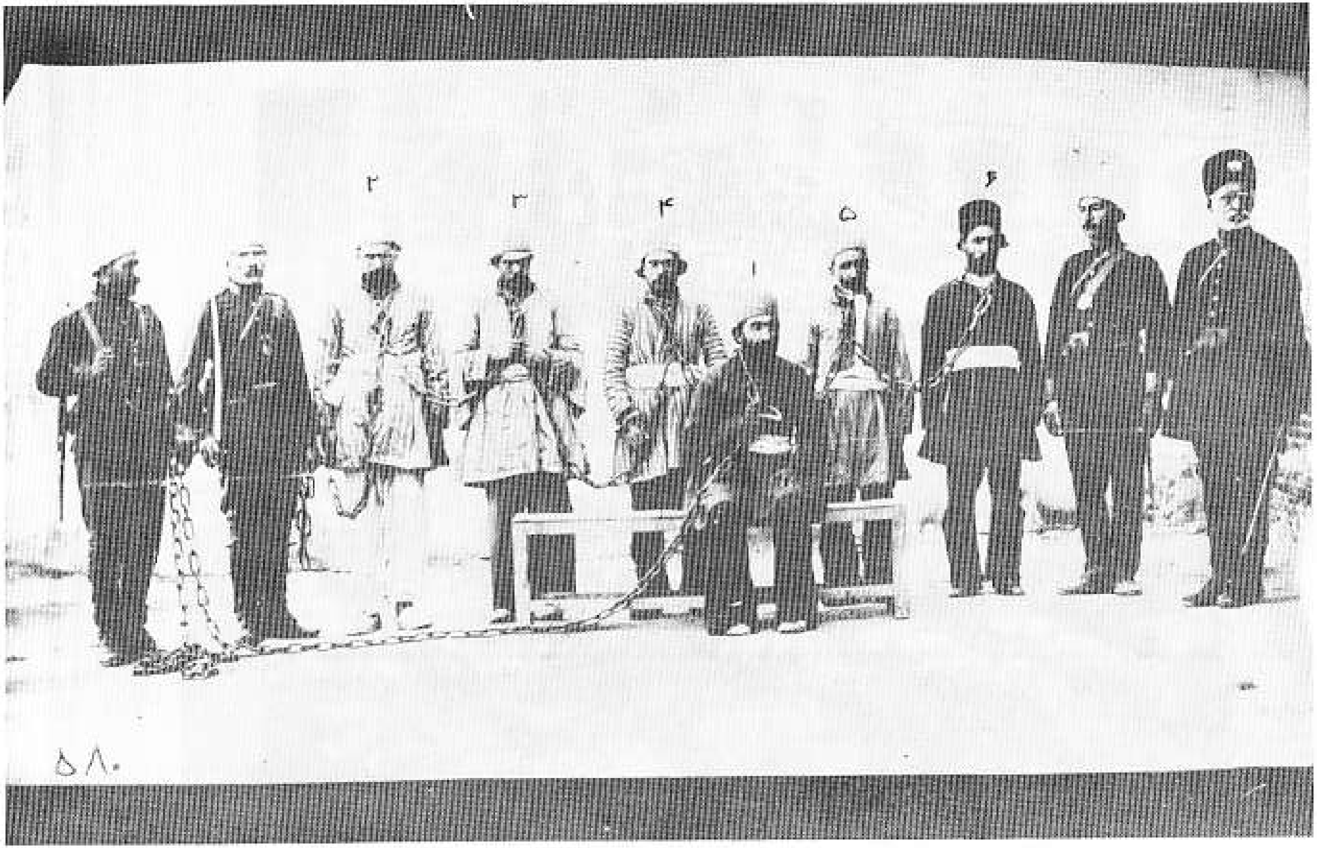
۴۱ گروهی در حضور احمد شاه. طرفین او پسر کامران میرزا نایب السلطنه و شاهزاده نصرت السلطنه

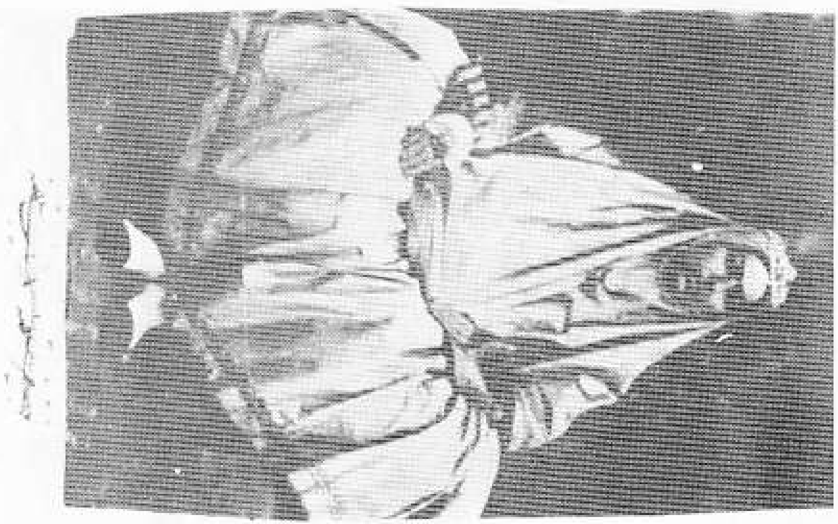
۱۱۲ منزل دوستعلی خان معیر الممالک

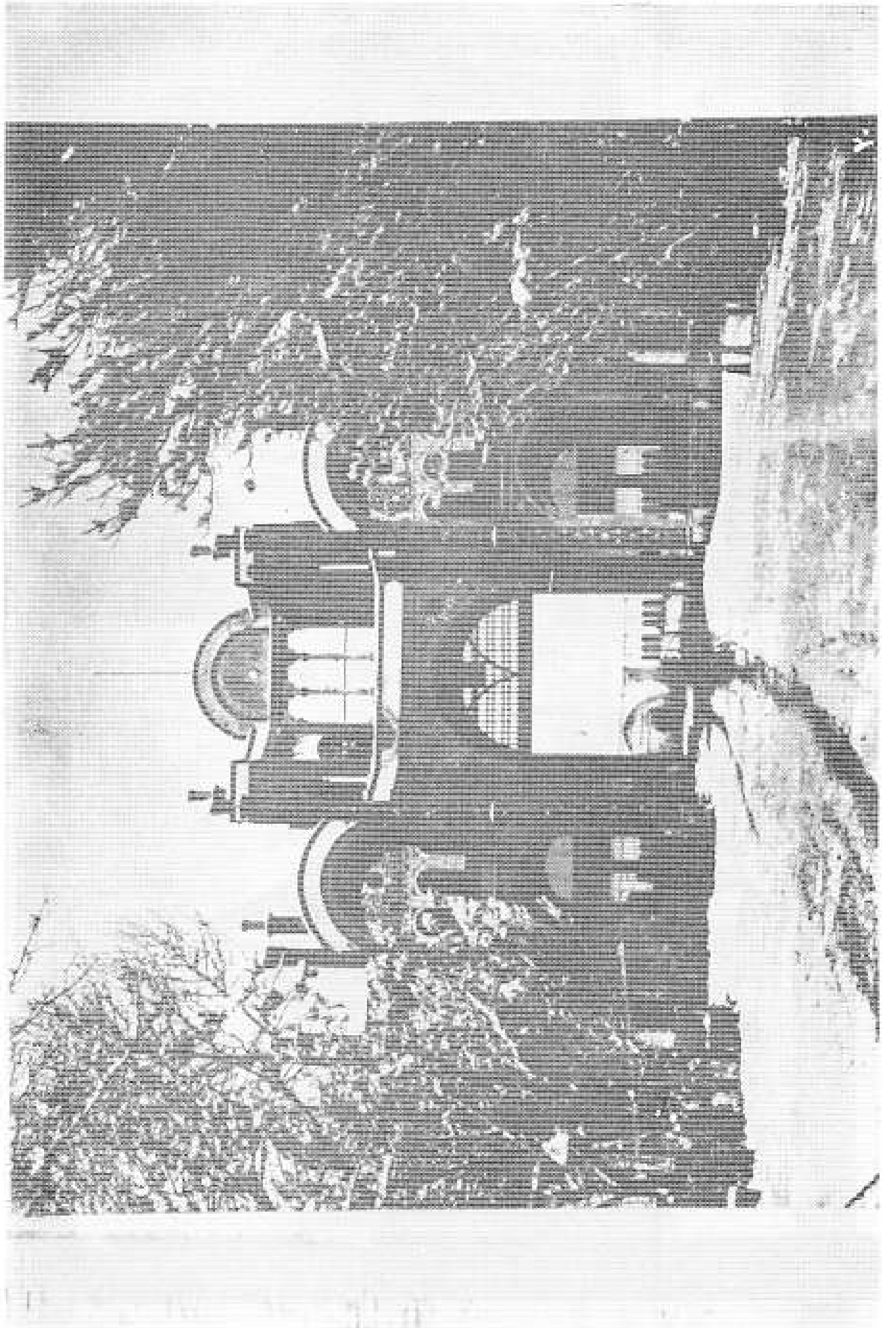
۱۲۵ مراسم نماز در مسجد جمعه

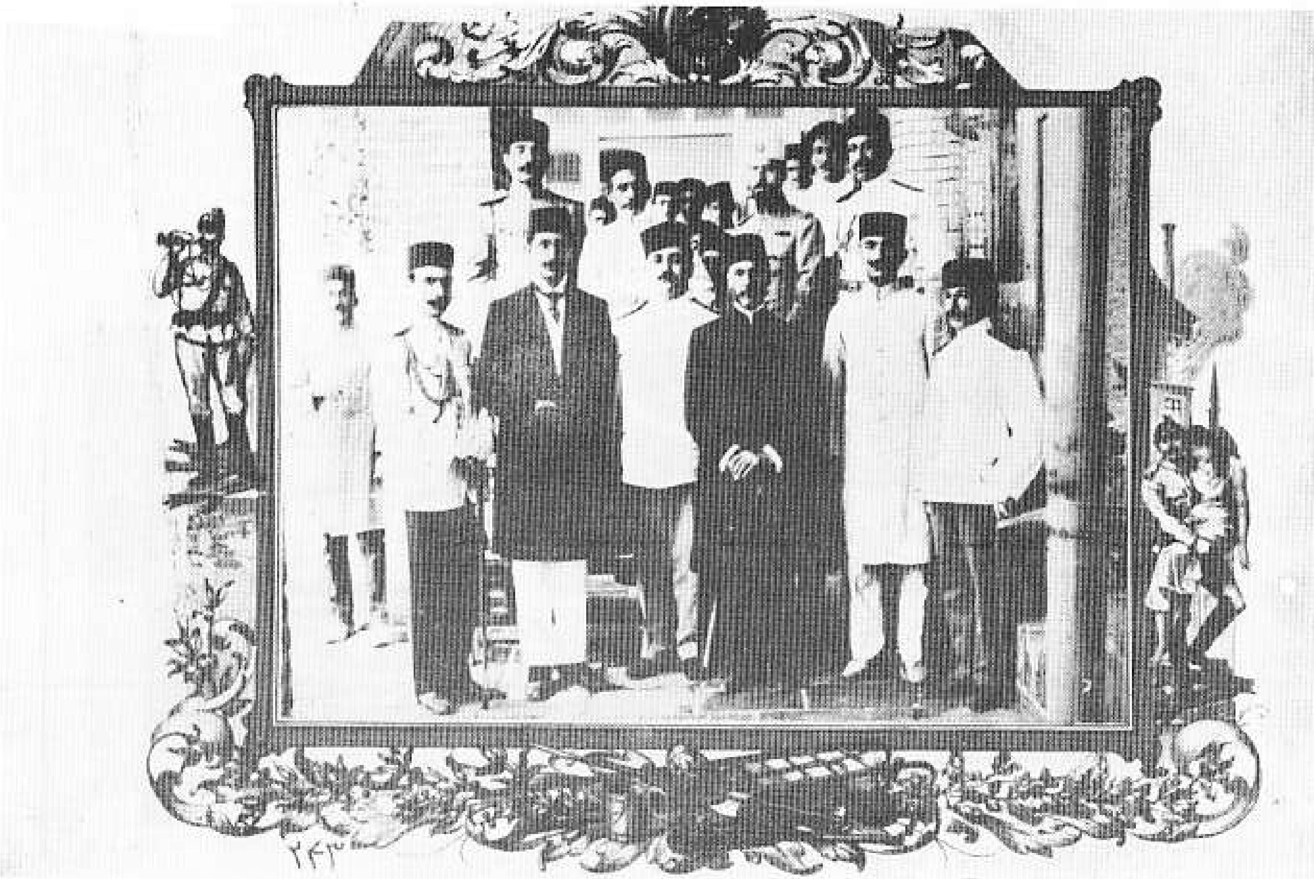
۵۸۰. عده‌ای از زندانیان

۲۰. سردر العالیه

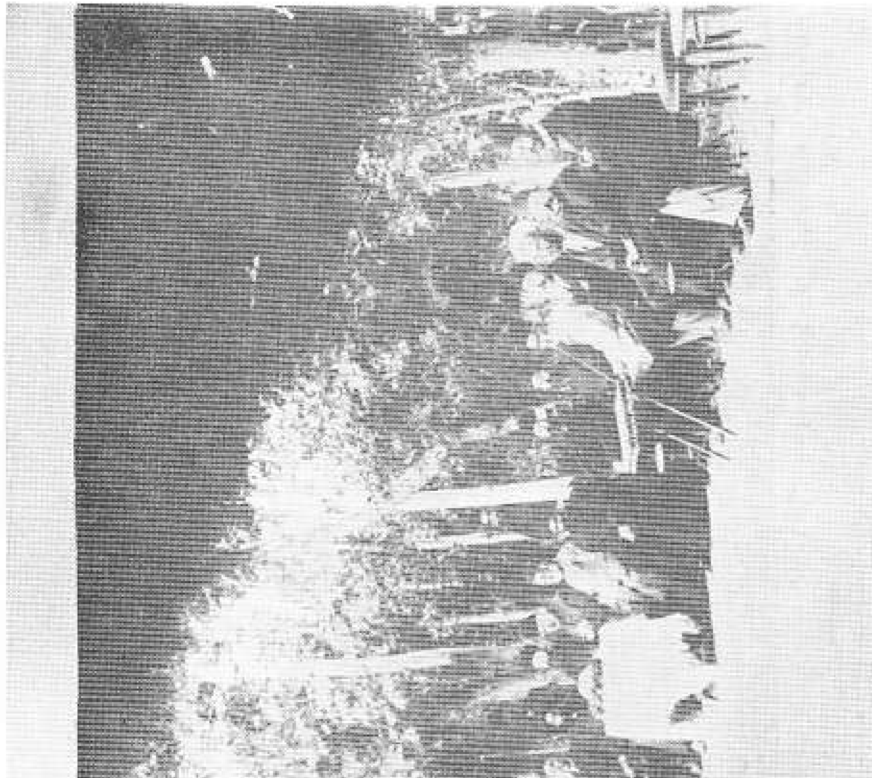
۲۴۳ لقمان ادهم سمت راست مشیرالدوله وشاهزاده عضدالسلطنه سمت چپ او در بیمارستان لقمان الدوله

٤٩ احمد شاه درکودکی

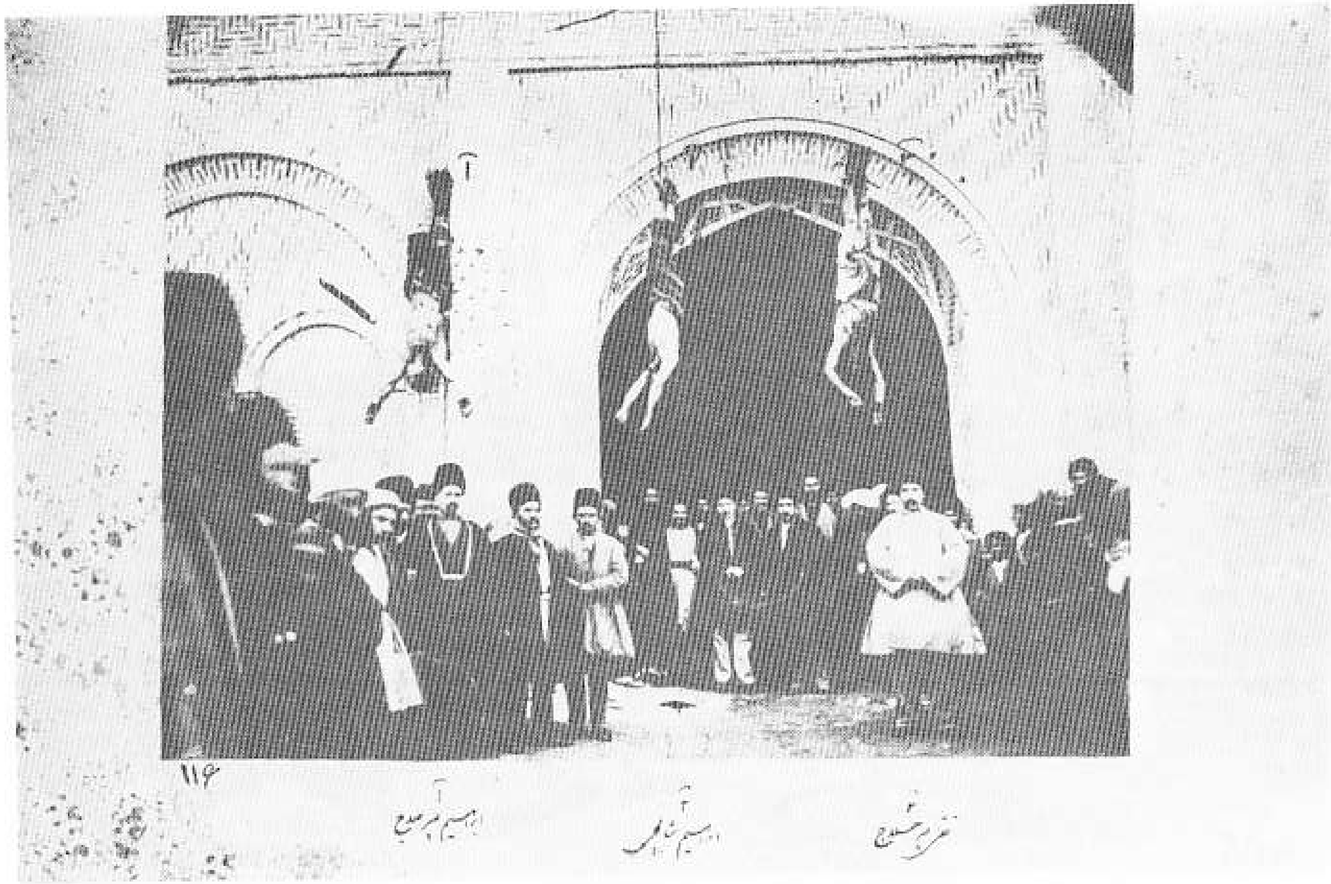
۱۸۷ دوستعلی خان معیرالممالک با جمعی در کنار سیاه آب حسن آباد

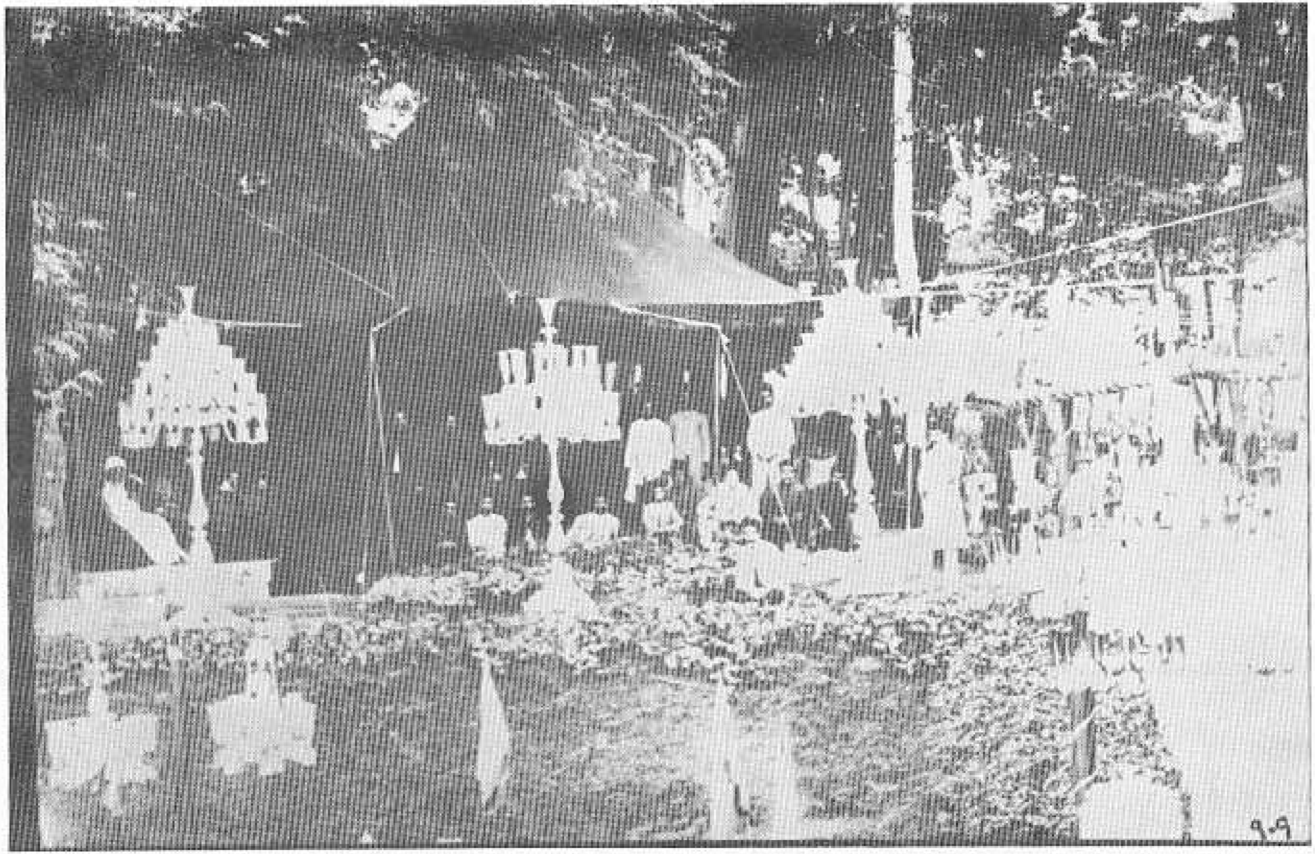
۲۸۵ عده‌ای از آقایان علما و رجال قدیم

۹۸۳ مراسم آشپزان ناصرالدین شاه درسرخه حصار

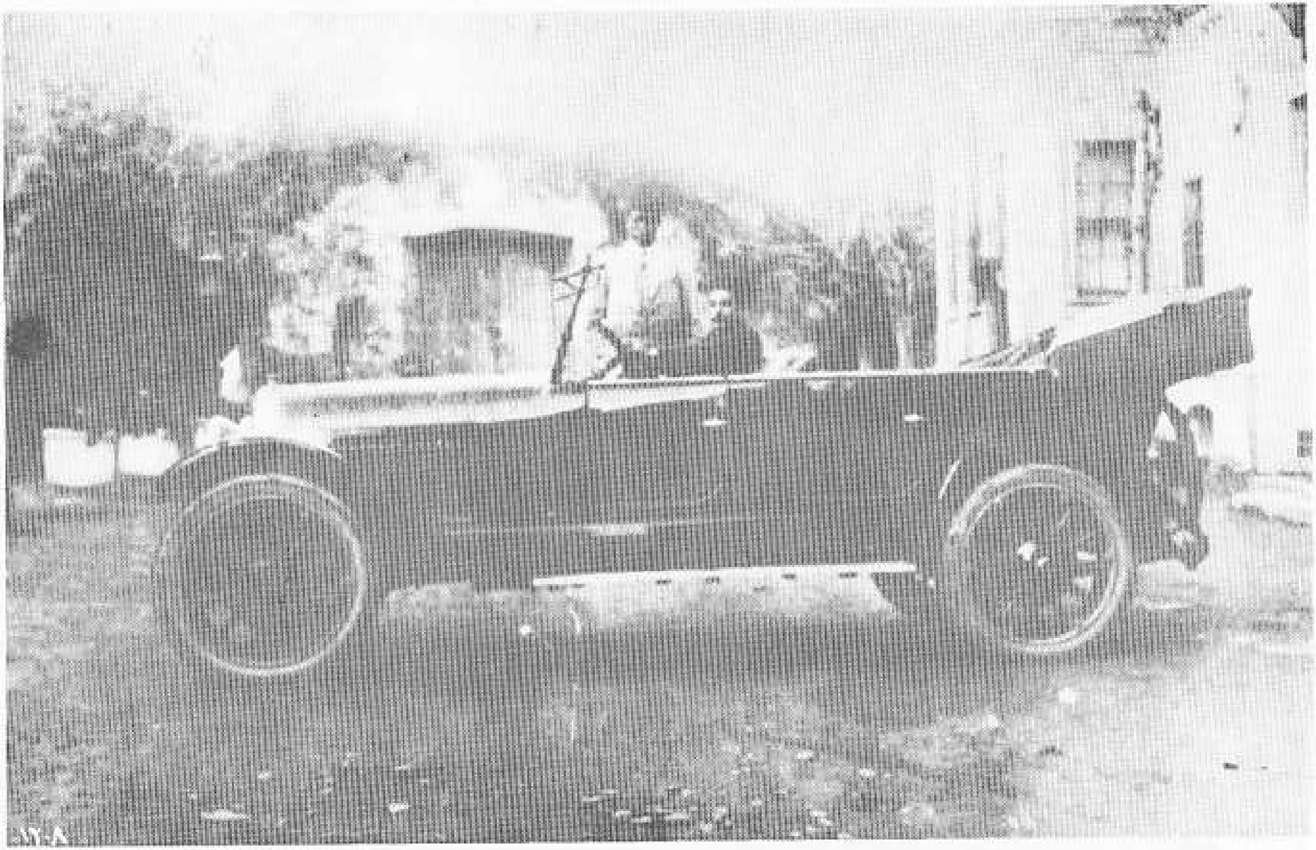
۱۱۶ جسد آویخته سه نفر

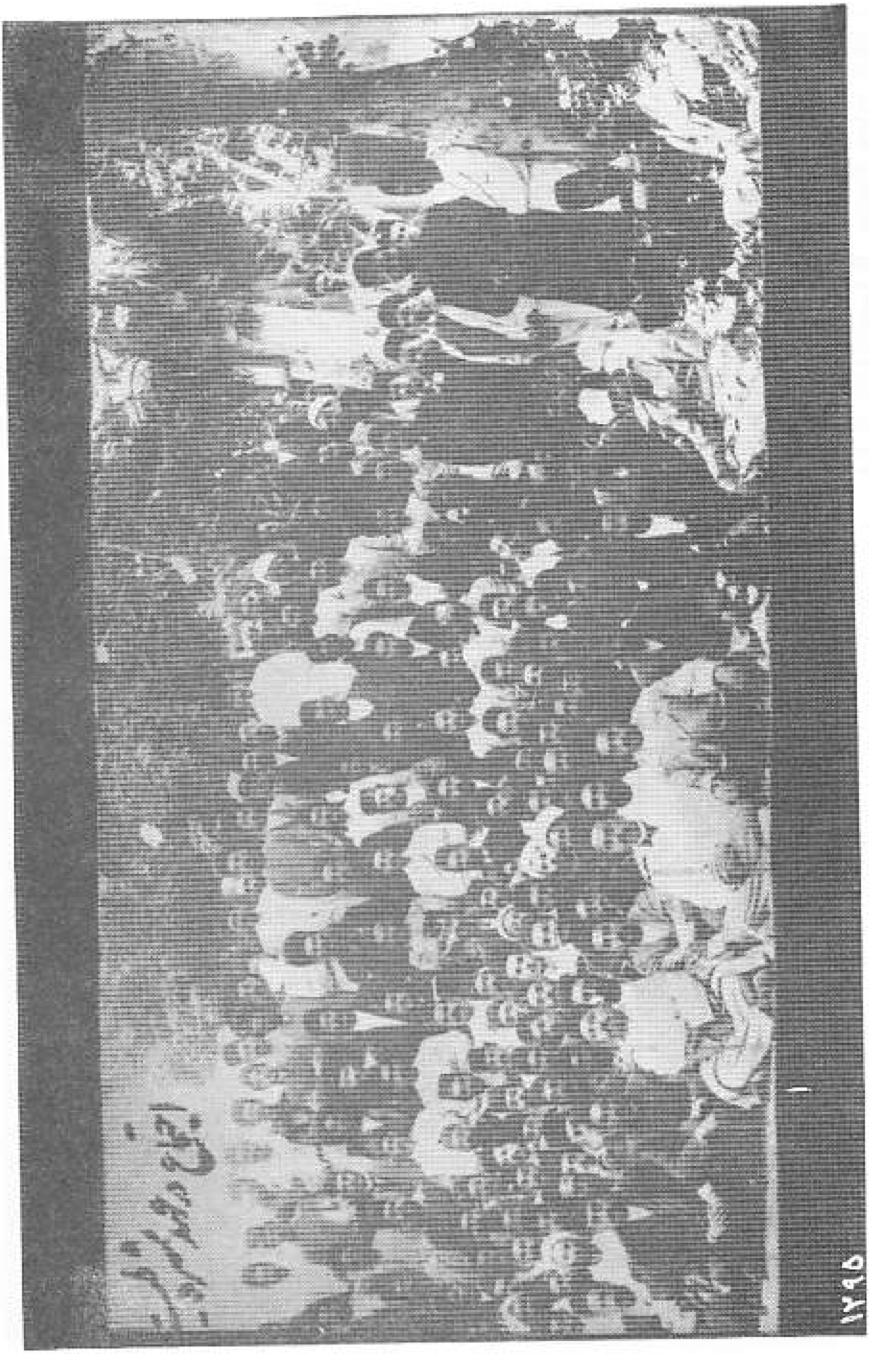
۹۰۹ مراسم جشن در دوران مشروطیت

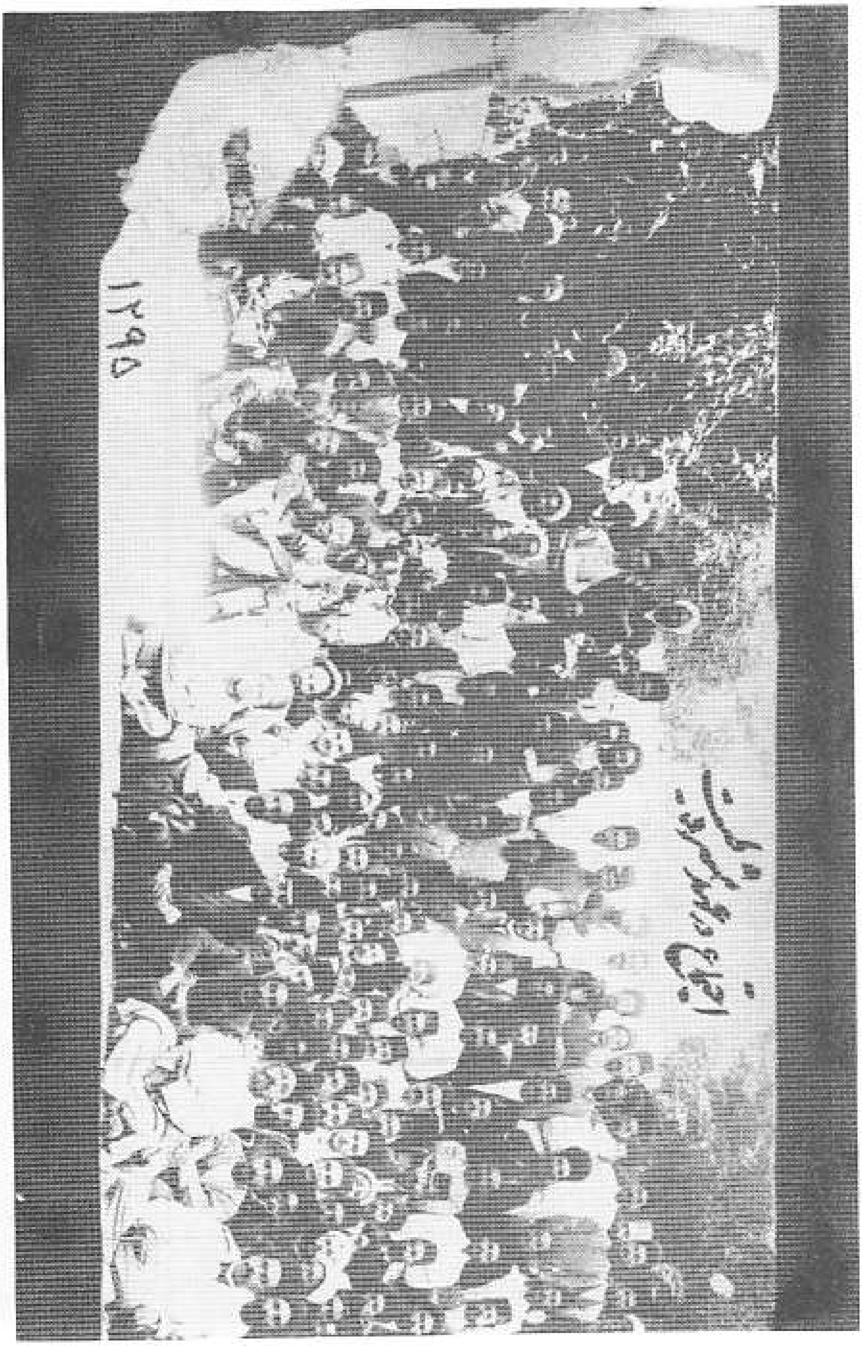

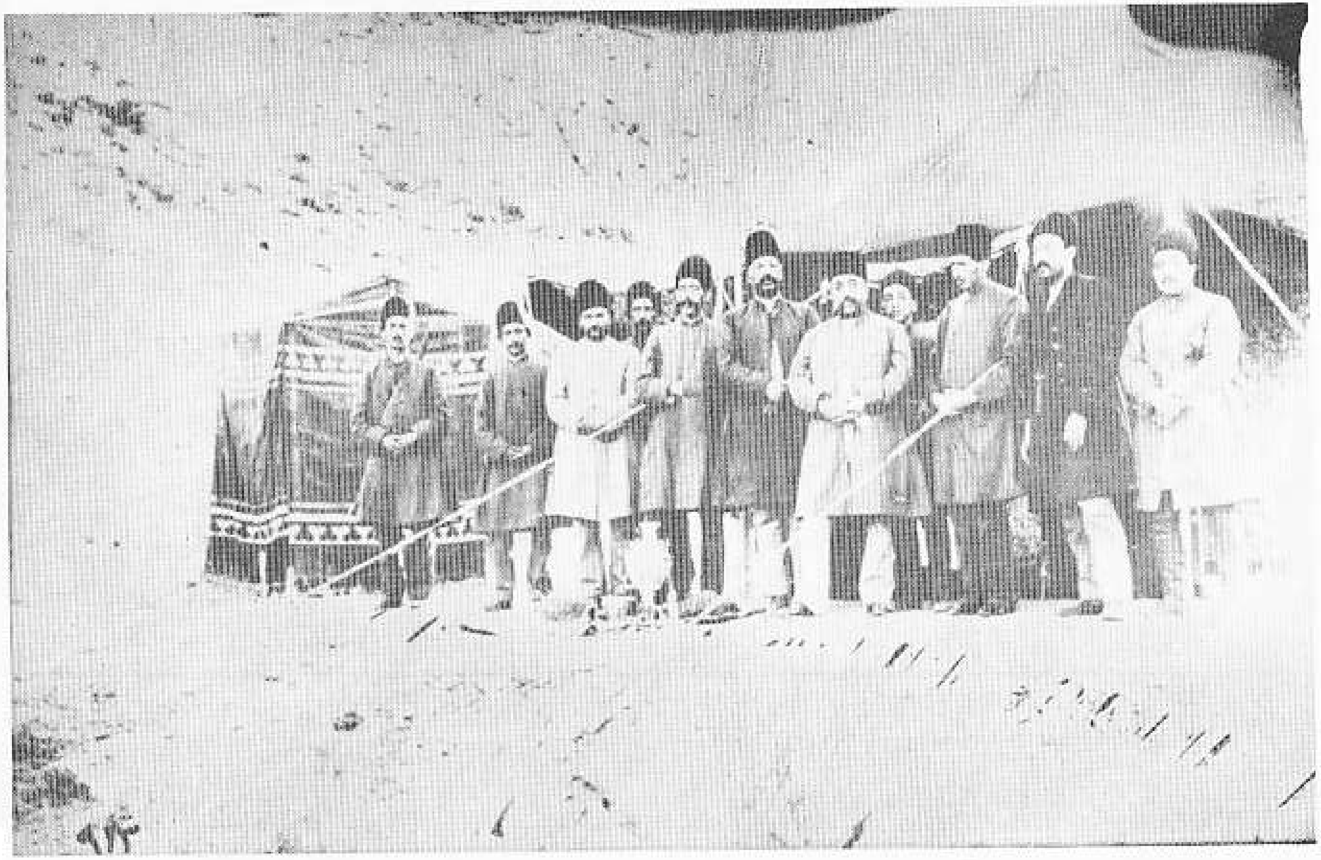
۱۱۷۱ مراسم پذیرایی از احمد شاه در ترکیه

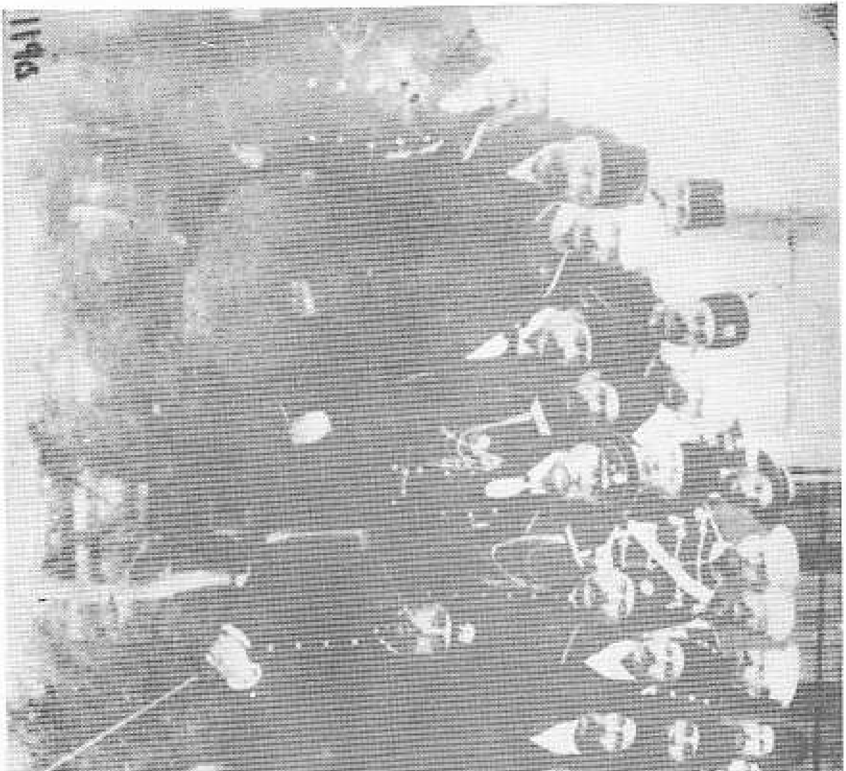
۱۲۰۸ اتومبیل مخصوص محمدعلی شاه.

۱۲۹۵

۱۲۹۵

۹۲۳ مظفرالدین شاه وهمراهان درشکارگاه ترق جاجرود

۱۱۹۵ مظفرالدین شاه در روسیه

۱۸۳ جمعی از رجال

۸۳ مراسم سلام عید فطر در صاحبقرانیه

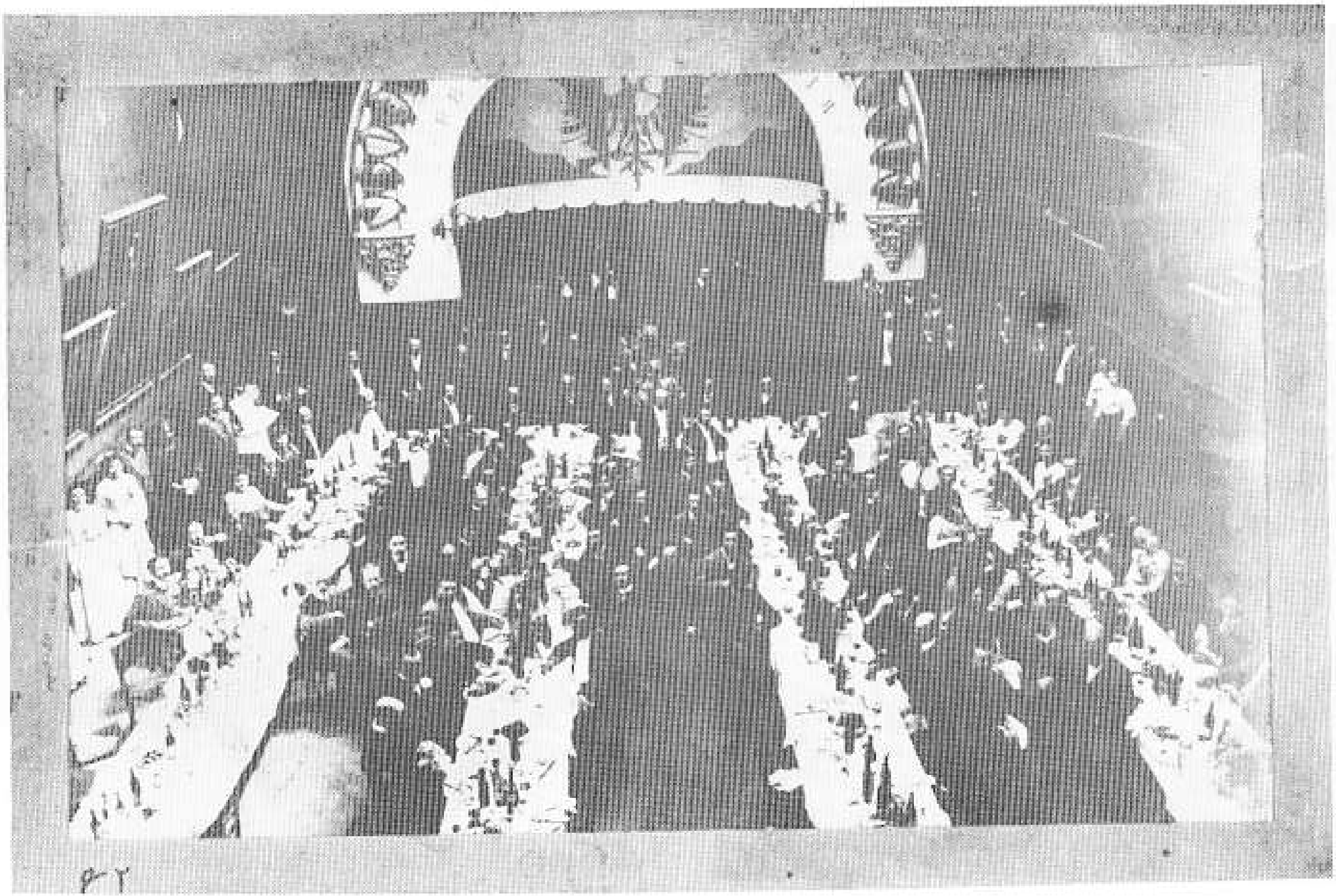
۱۱۵۸ گروهی از رجال در دوران ریاست وزرای سید ضیاءالدین

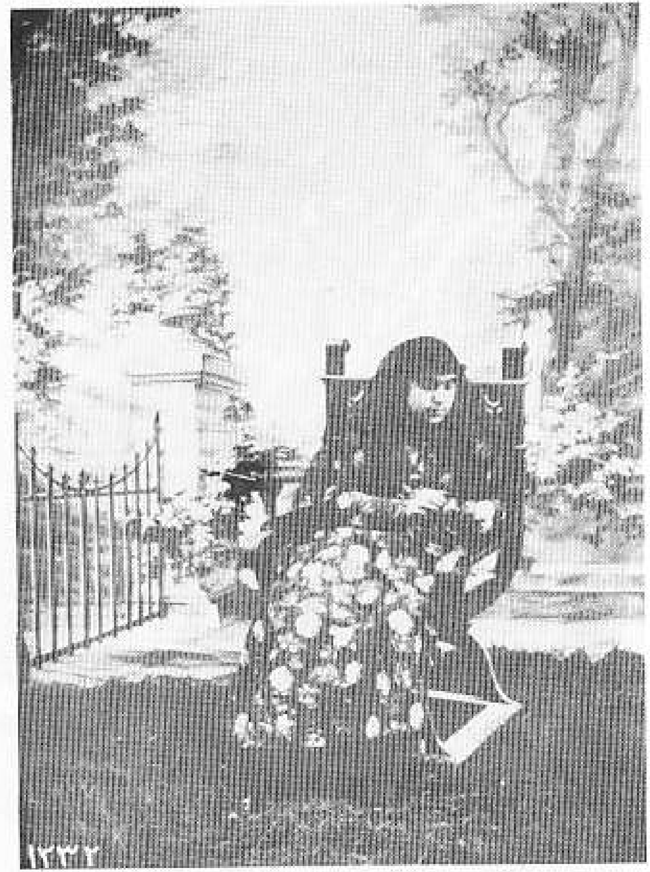
۹۸۹ عده‌ای از اطفال بالباس مخصوص نمایشی

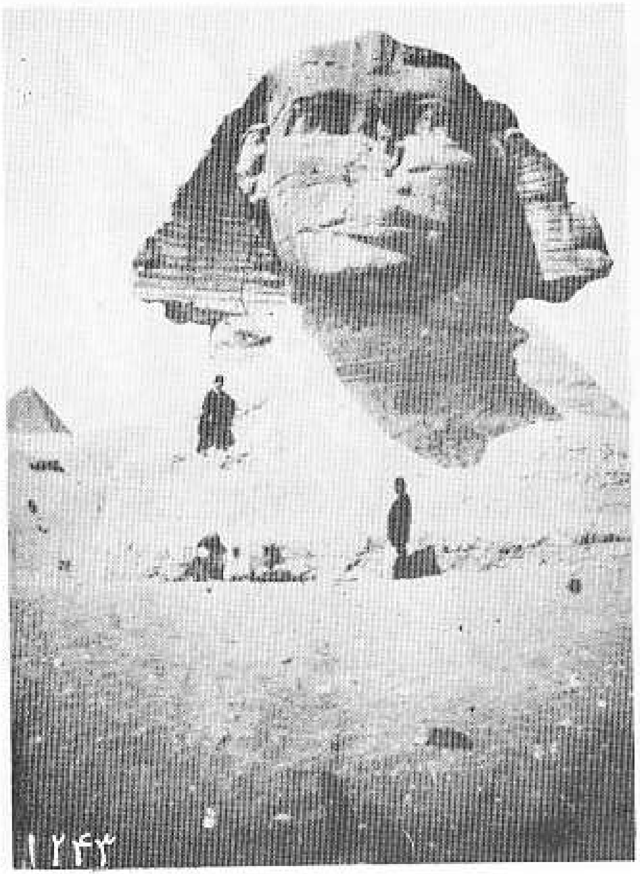
۱۸۴ـ گروهی از سران نظامی در دوران ناصری

۶۲ مجلس ضیافت در سال دروا به مناسبت تعیین قهرمان شطرنج جهان

۱۲۳۲ فخرالتاج

۱۳۴۲ مجسمهٔ ابوالهول در مصر

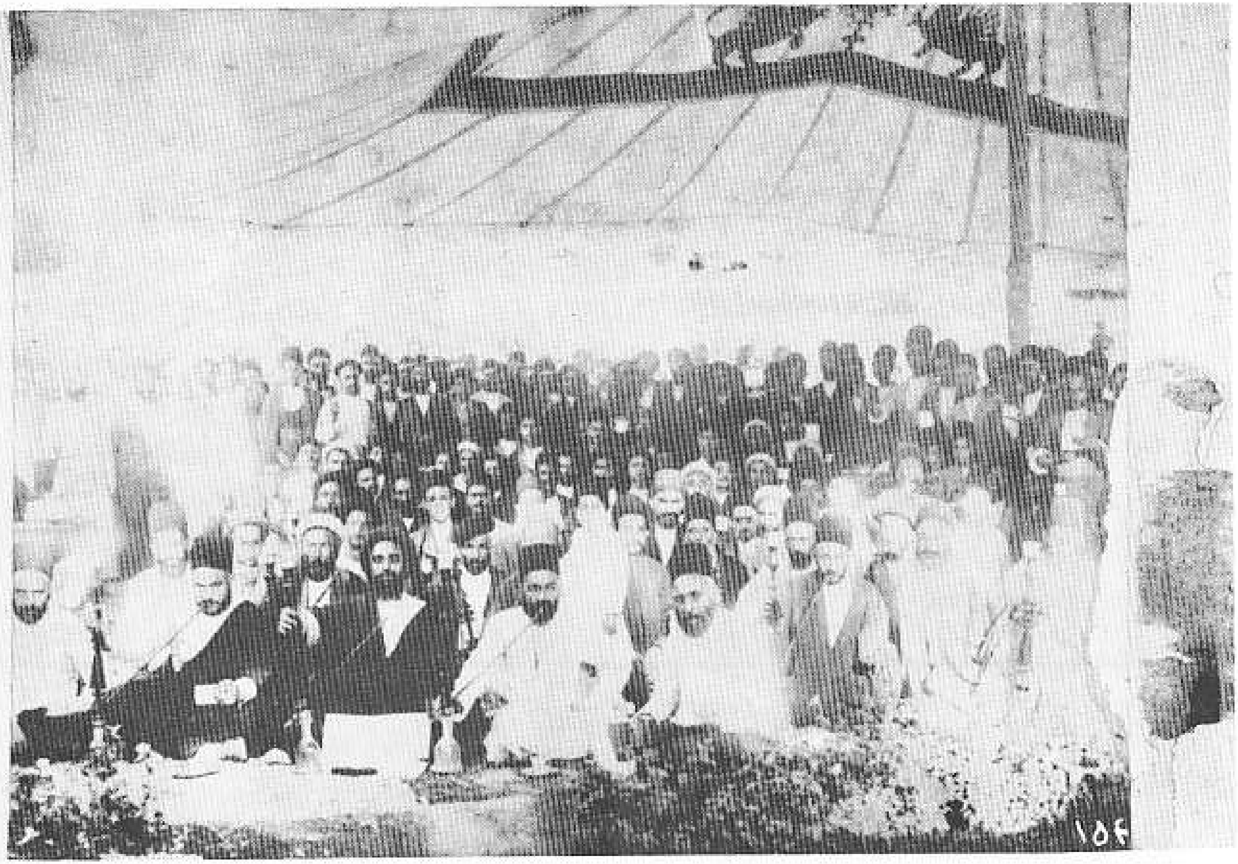
۳٦٤ محمدناصرخان خان خانان

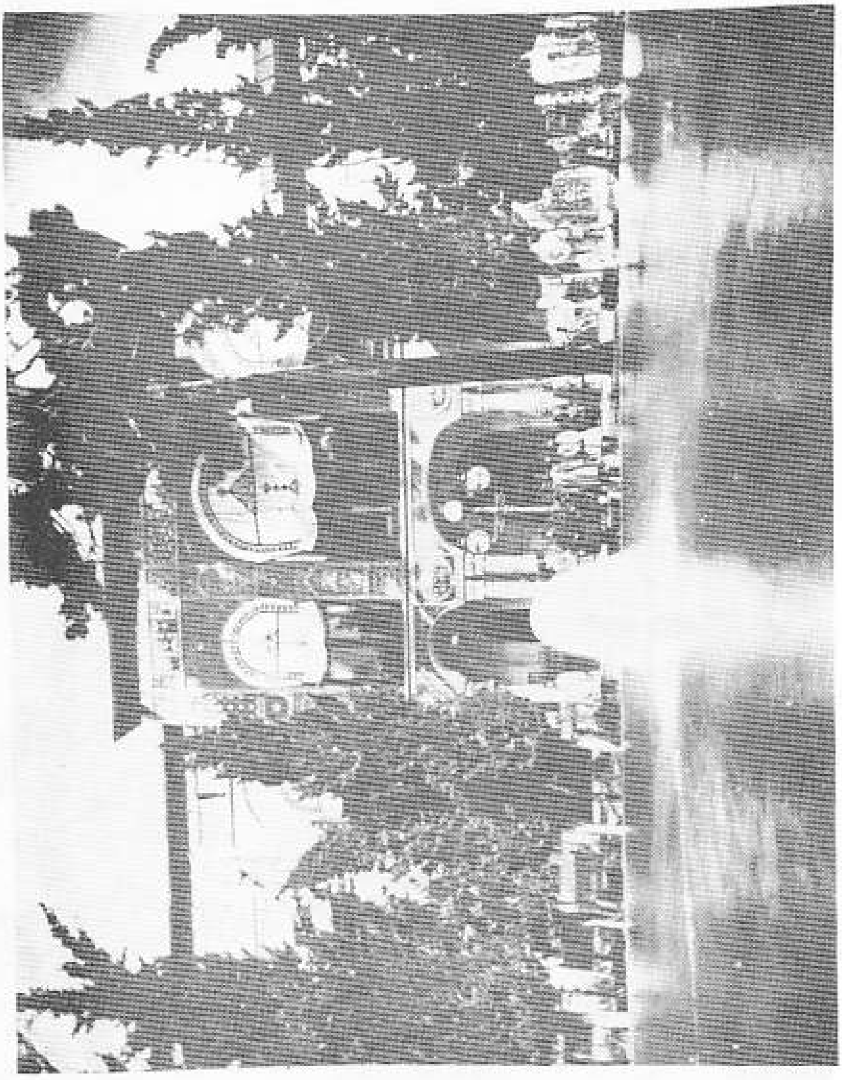
۵۱۱ دکتر شیخ احیاءالملک ، دوستعلی‌خان معیرالممالک ، امان‌الله میرزا

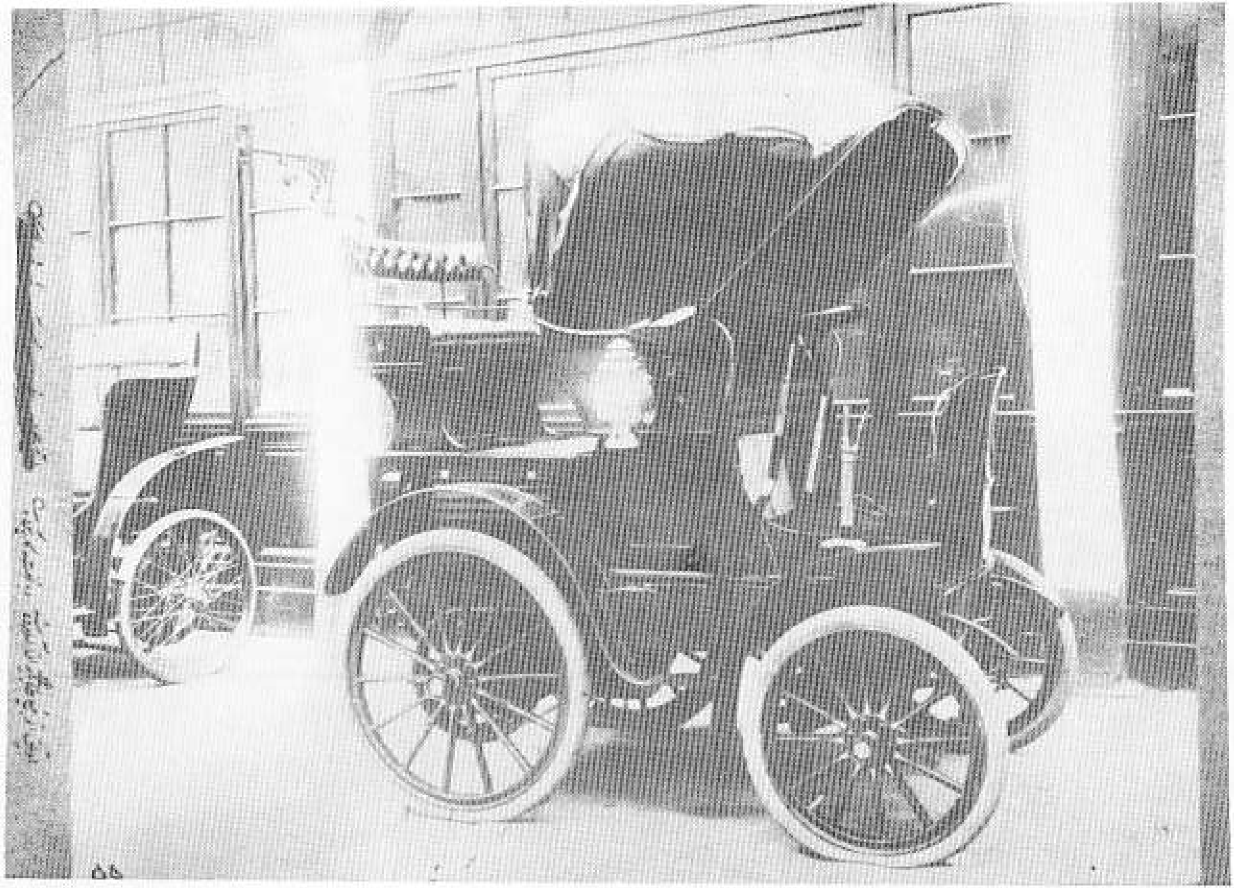
۹۹۰. از راست میرزا اسماعیل خان امین الملک و محمد حسن خان برادران اتابک

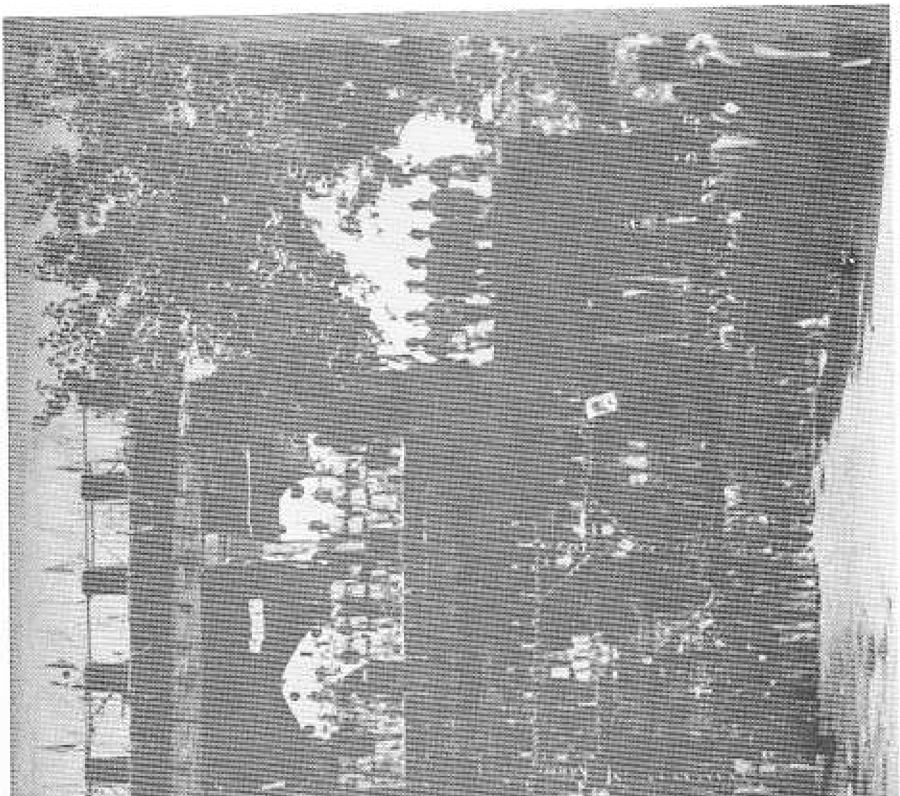
۱۰٤ گروهی از مشروطه خواهان در سفارت انگلستان

۲۰۴ عمارت موزه وتالار گلستان

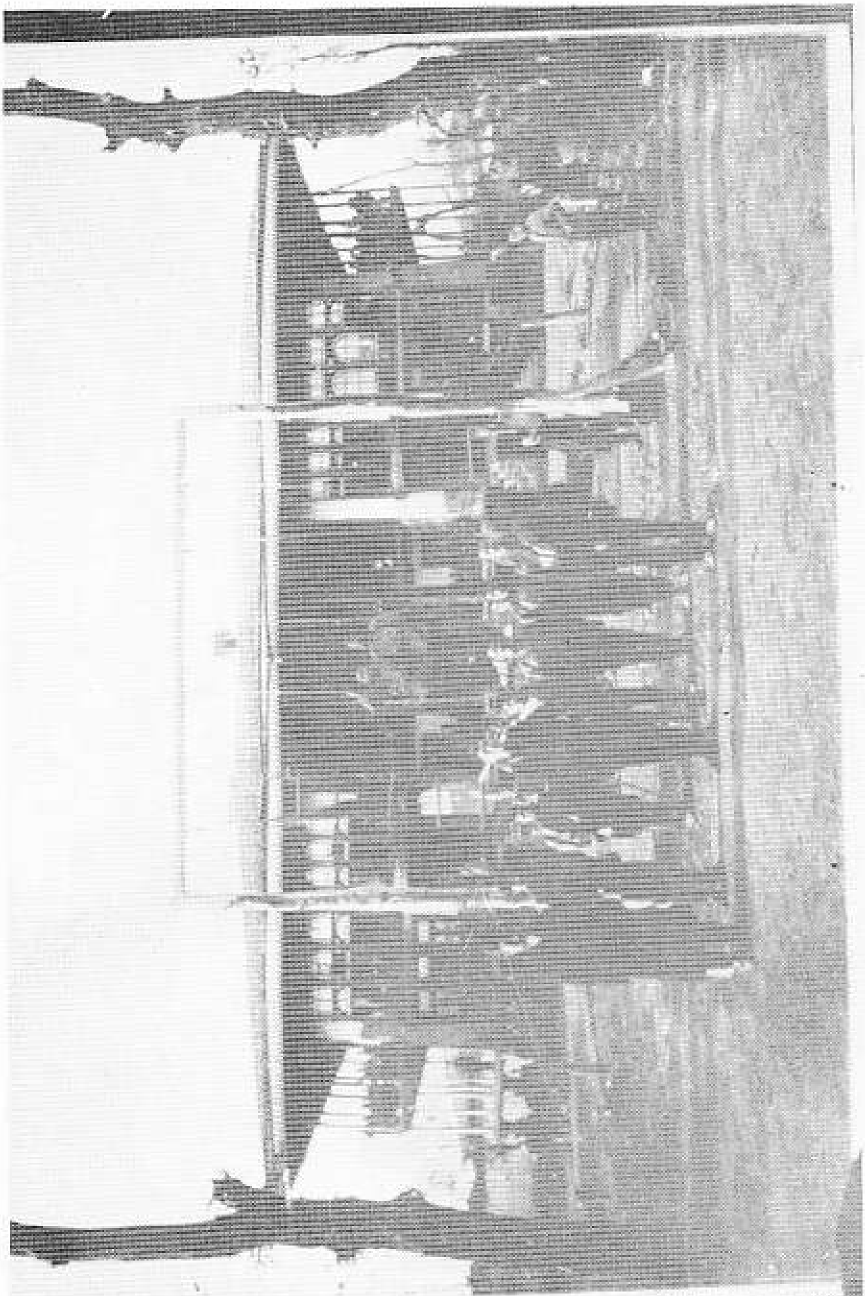
۵۵ اتومبیل نفت سوز مدل ۱۹۰۰ میلادی

۷۰ تزیین سردر سربازخانه در میدان مشق، روز تولد مظفرالدین شاه

۱٦٤ شکار بلدرچین در مزارع مهرآباد

۴۸۷۲ مراسم بندبازی در سربازخانه رشت

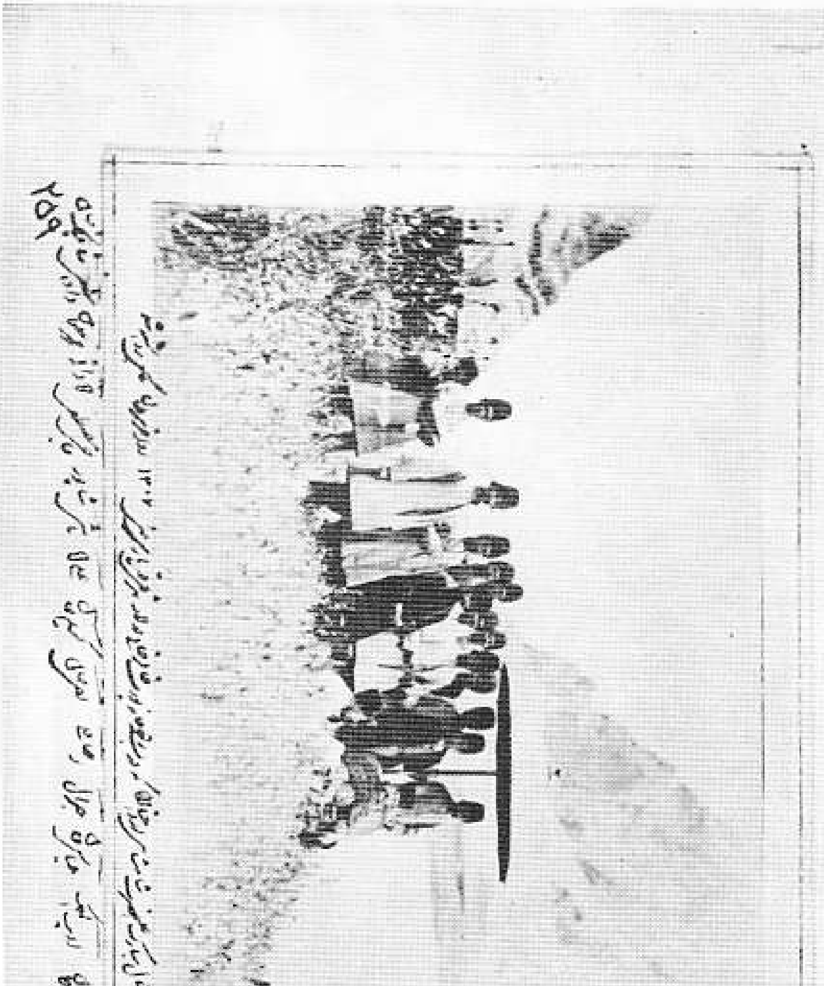

۵۷۸ مؤیدالممالک در لباس محلی

۶۳۱ امین الملک باگروهی از عملهٔ خلوت

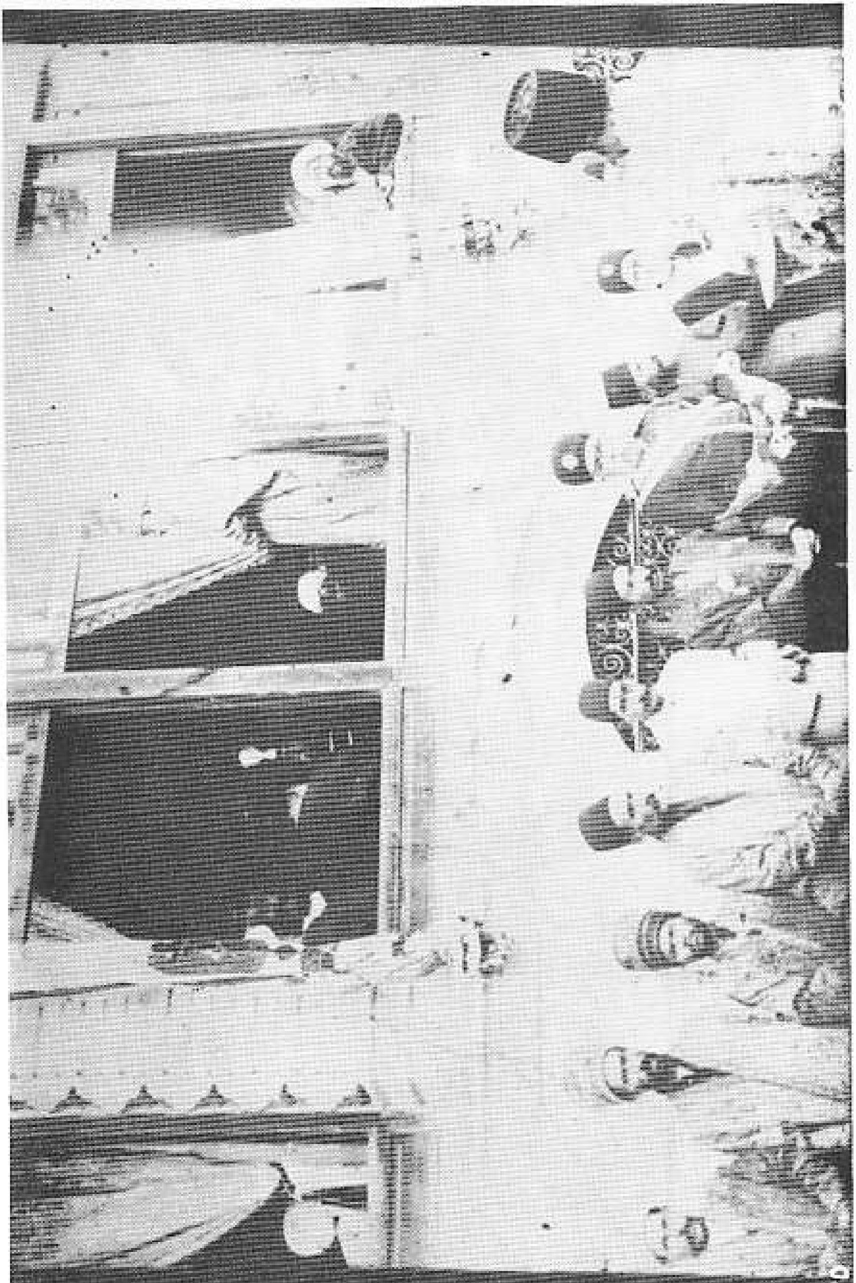
۵۷۲ آمدن ناصرالدین شاه به باغ کامرانیه کامران میرزا نایب السلطنه

۱۰۰۷ دستهٔ گلین ماژور

۲۰۰ مراسم سلام تشییع جنازه ناصرالدین شاه

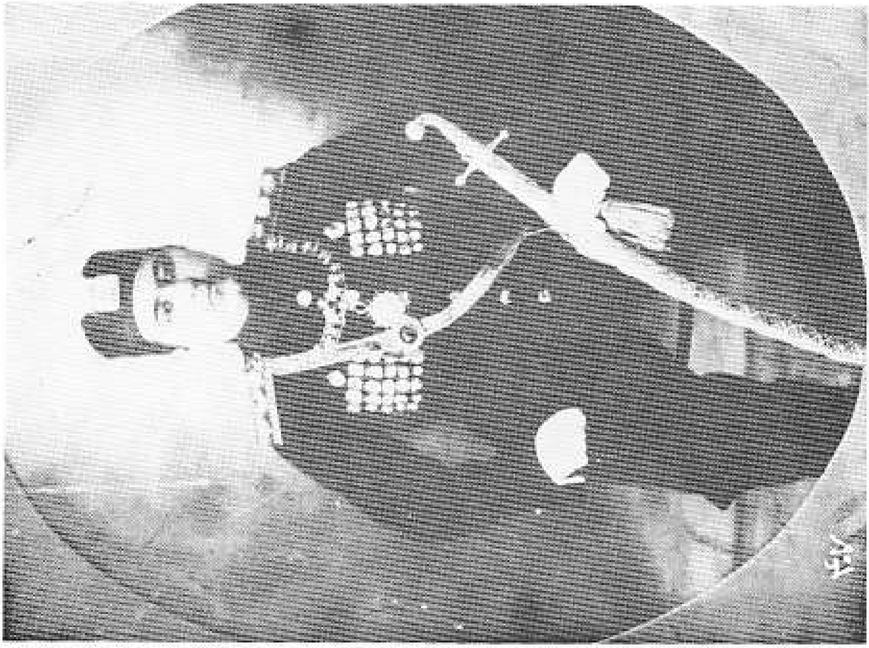
۹۲۰ مراسم در حضور مظفرالدین شاه

۷۳۸ حشمت‌الممالک برادر معیر الممالک در وسط

۳٤۰ کامران میرزا نایب السلطنه وپسرش ظل‌السلطنه

۱۲۸۲ میرزا کاظم و شاهزاده جهانسوز میرزا

۱۰۹۸ سردار ناصر

۶۵۱ شعاع السلطنه

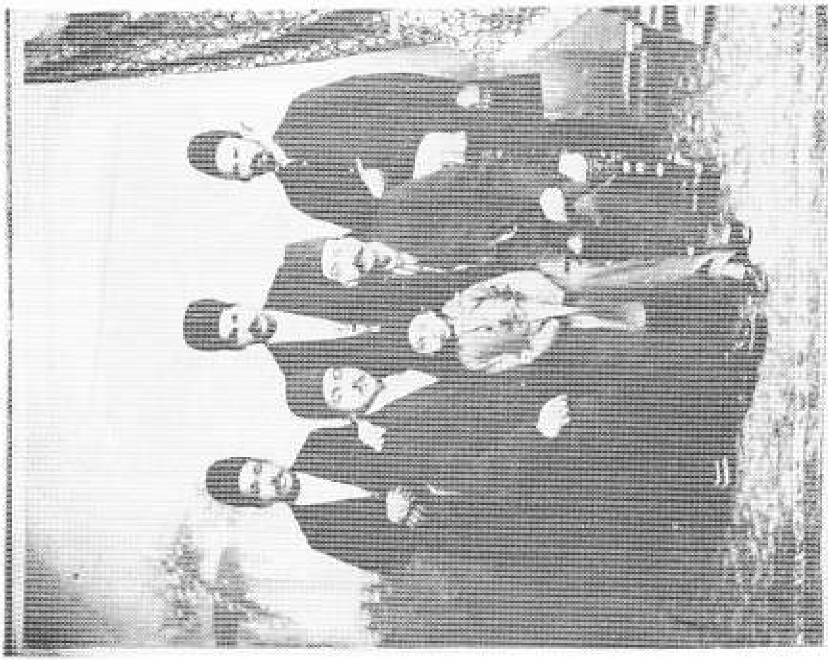

۶۸۴ عزیزخان

۵۰۲ جهانگیر میرزا

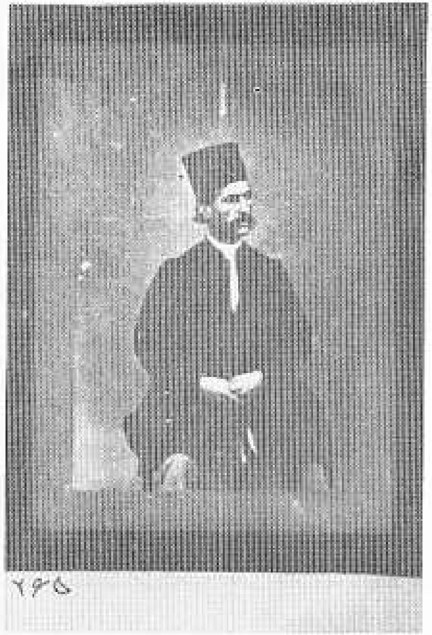
۱۴۳ آقا سید محمد طباطبائی مجتهد

۸۵ مظفرالدین شاه واتابک در لندن

۳۲۵ دوستعلی خان معیر الممالک

۲۶۵ میرزا احمد عکاس باشی

۶۰۹ محسن‌خان مشیرالدوله

۵۹۷ اسماعیل خان امین الملک

۷۵۳ محسن خان معین‌الملک (امین‌الدوله)

۶۰۲ میرزا قهرمان‌امین‌لشکر، یحیی خان مشیرالدوله،
علی اصغرخان اتابک (امین‌السلطان)

۱۰۸۷ معزالملک

۶۵۷ امان الله میرزا

۹۳۹ صاحب جمع ومنشی معیرالممالک بافرزندانش

۷۴۶ شاهزاده حشمت السلطنه

٦٨٨ فريدون ميرزا

٦٦٥ ناصرالدين شاه سوار براسب

۹۰۰ میرزا عبدالکریم طبیب

۶۱۳ عبدالله میرزا قاجار در جوانی

۳۳۱ مظفرالدین شاه

۶۴۸ شش تن از خدمتگزاران نظام الدوله معیر الممالک

۵٤۷ ظهیرالدوله با چندتن از دراویش

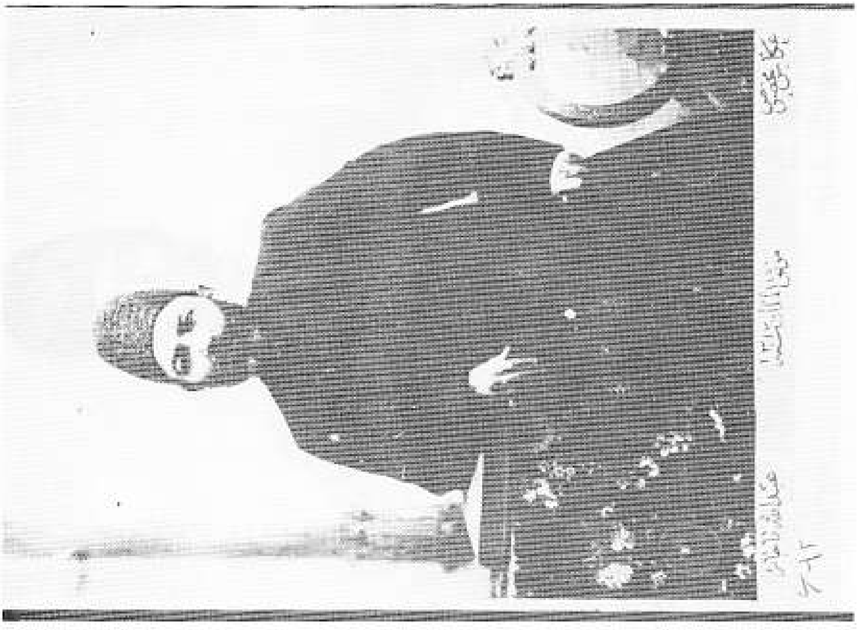

٦٤۰ سالار السلطنه باچند تن از گماشتگان

۵۷۶ شاهزاده یمین السلطنه

۷۷۲ فاطمه خانم همسر ناصرالدین شاه

۷۱۸ عباس میرزا ملک‌آرا

۷۱۳ معتمدالملک

٣٤١ مهندس الممالک

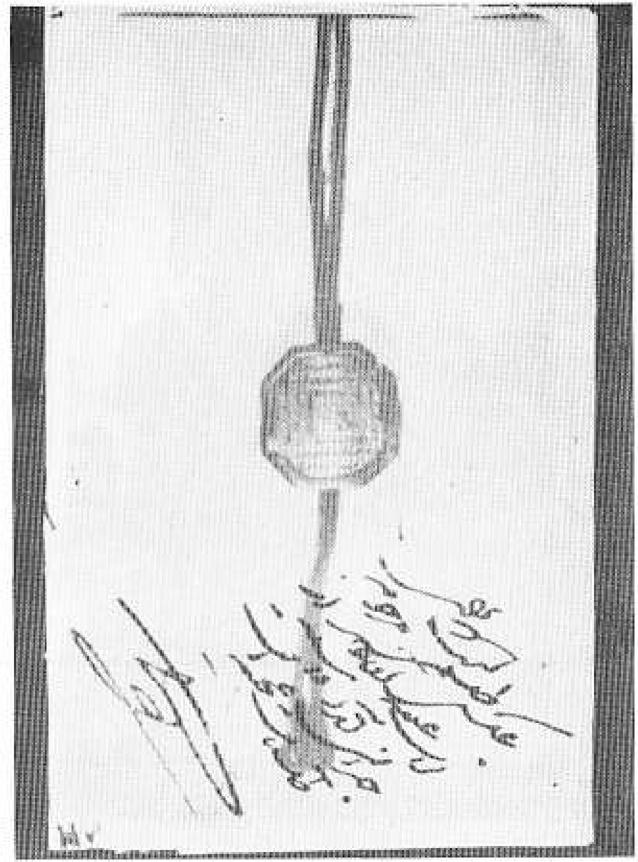
٤١٧ مظفرالدین شاه در دوران ولیعهدی

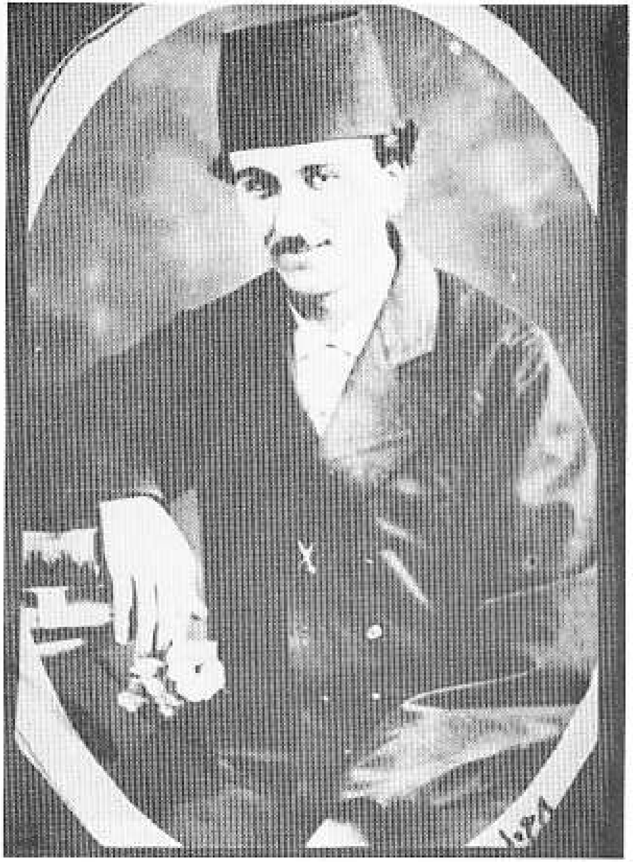
۱۰۶۶ دختر شاهزاده حاج بهاءالدوله

۱۲۳۳ دونفر زندانی بازندانبانان

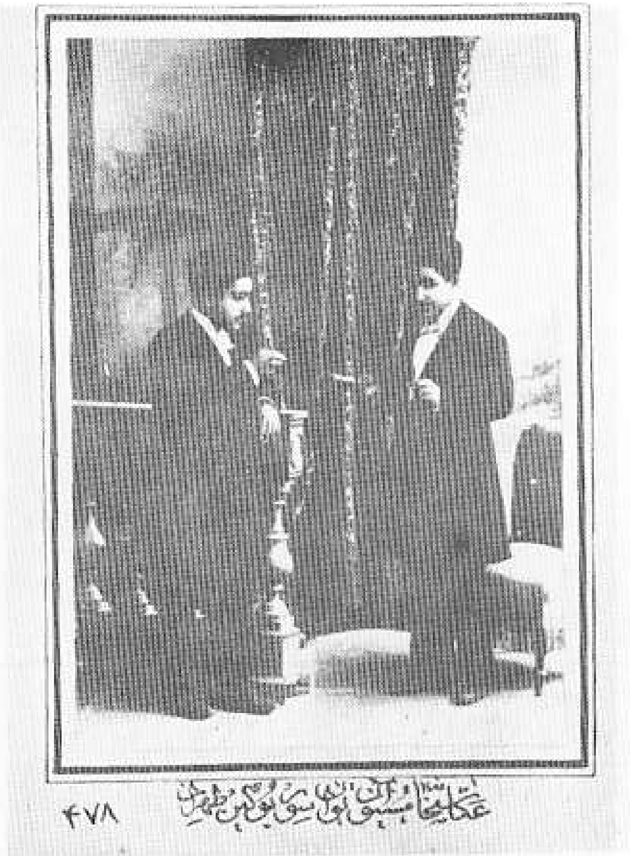
١٠١٧ طلسمي عجيب

١٠٦٨ امين حضور

۶۹۰ دکتر بازیل

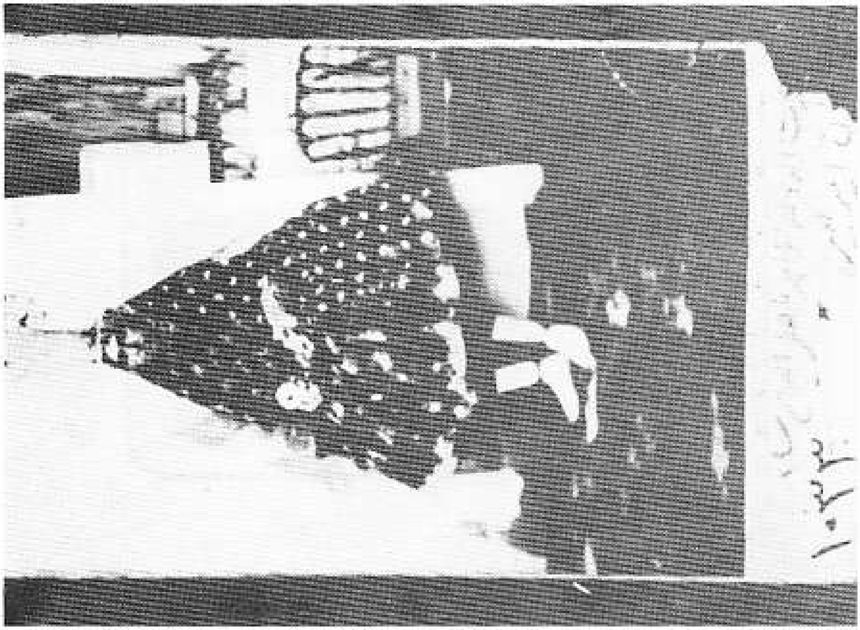

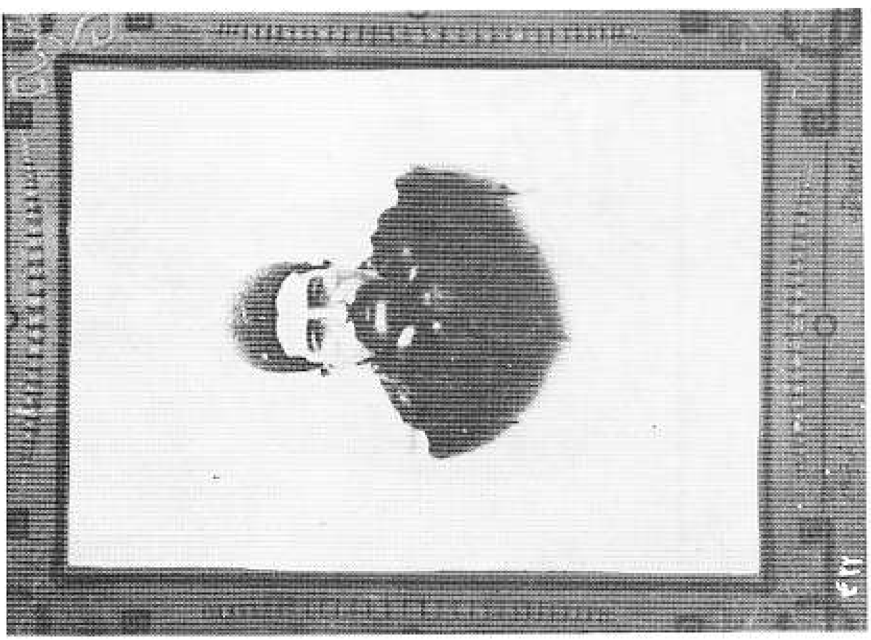
۴۷۸ عزیزالسلطان

۶۰۷ شاهزاده نصرت‌الدین میرزا سالارالسلطنه

٤٢٢ خانبابا صاحب جمع

٩٠١ میرزا حسین خان مؤتمن الملک

٧٢٨ ابوالفتح خان مؤید حضور

۷۱ سه شاهزاده خانم با لباس درویش

۱۶۸ نوابه تاج‌الدوله

۷۷۱ قاسم خان والی

۵۹۲ مرد کرد با لباس محلی

۴۰۶ عالیه خانم همسر ناصرالدین شاه

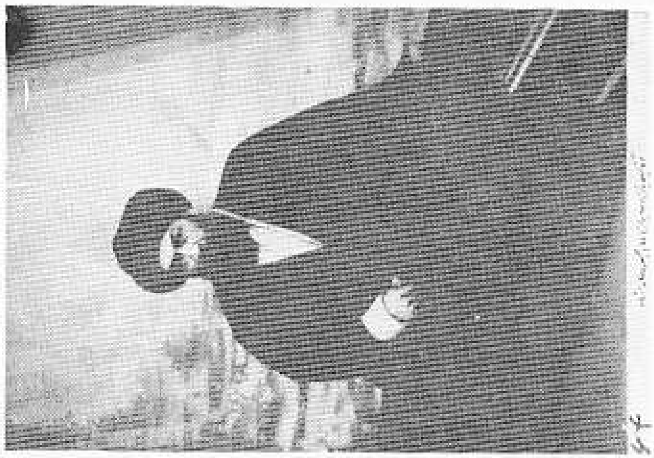

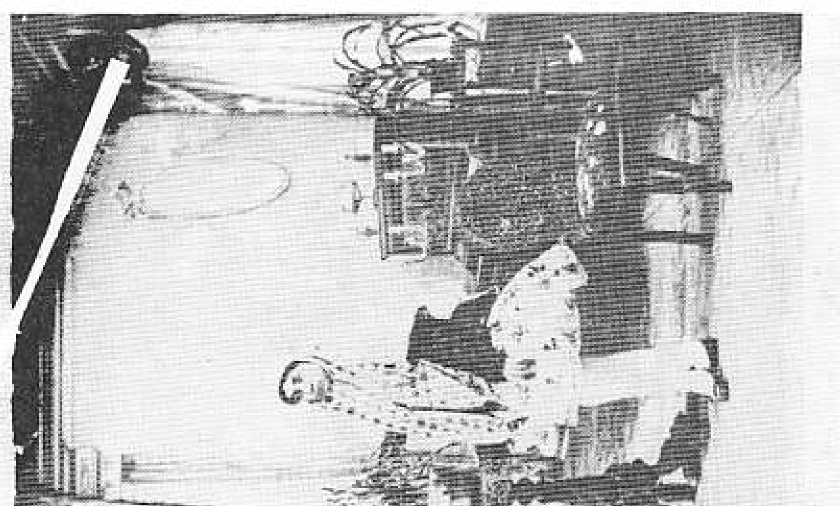
۱۱۸۸ آقاسید جواد ظهیرالاسلام تولیت دار مدرسه سپهسالار

۶۰۴ قوام دفتر و میرزا عبدالله خان امین السلطان

۹۶۹ دوتن از خدمه اندرونی معیر الممالک

۱۰۵۳ آقا مهدی ساعت ساز

۱۰۳۴ شاهزاده ناصرالدوله

۴۹۶ شمس‌الدوله ، طرفین او پدر و عمویش : شاهزاده احمد میرزا
عضدالدوله و شاهزاده جهانسوز میرزا امیرنویان

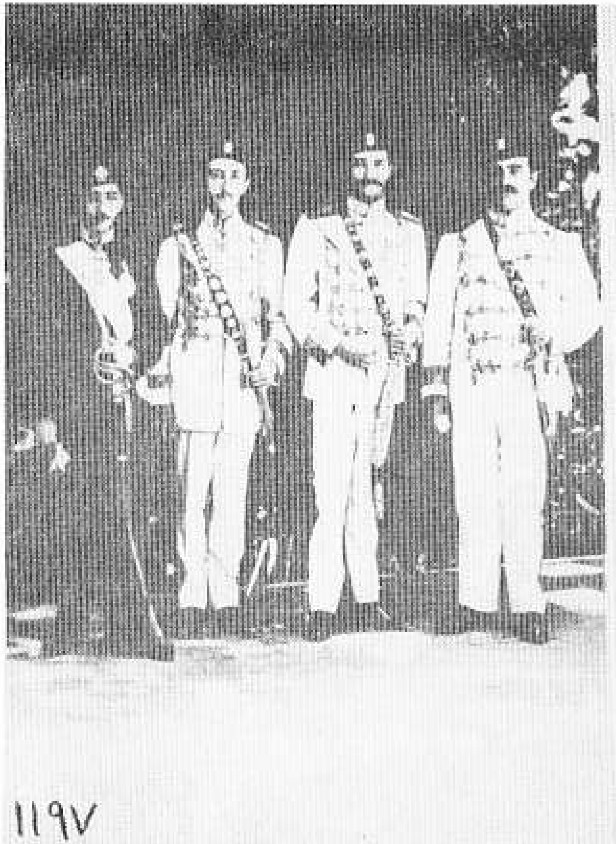
۶۴۰. عبدالحسین میرزا فرمانفرما وسید احمد منشی باشی اتابک

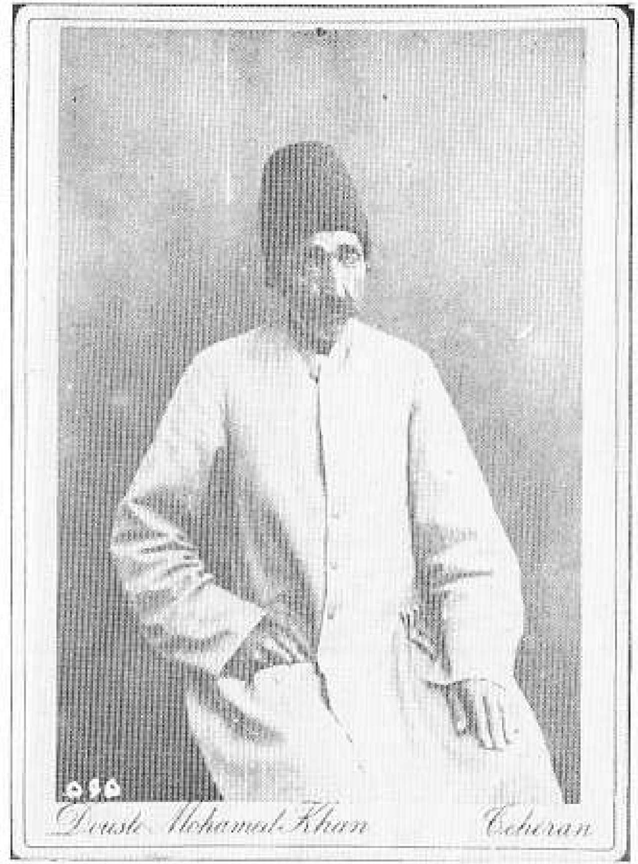
۶۴۱ آقا غلامحسین خزانه‌دار

۵۸۴ عبدالله معیر ماچگی بزرگه (سمت راست)

۱۱۹۷ شاهزاده عین الدوله وعضدالسلطنه نصرت السلطنه
ومحمد حسن میرزا ولیعهد

۵۶۰ حاج علینقی هراتی

۶۷۰ جهانگیر میرزا باسه نفر از فرزندانش

۱۰۶۹ شاهزاده مسعود میرزا ظل السلطان

۱۰۹۰ معاون الدوله کاشی

۱۰۹۲ نصیرالدوله (آصف الدوله)

۱۵۸ آسیه خانم دختر محمدعلی شاه

۱۰۰۴ شاهزاده کوچک میرزا

۱۰۴۷ آغا نور محمد خان

۷۹۳ عین السلطان

۱۰۳۹ دوستعلی‌خان نظام‌الدوله معیرالممالک

۱۱۳۴ میرزا صادق خان

۱۰۸۱ علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه

۱۰۳۶ یکی از دختران فتحعلیشاه

۲۳۲ مدعوین مراسم اسب‌دوانی در میدان مشق قدیم

۱۰۳۵ شاهزاده انوشیروان میرزا

۱۱۲۶ قمر السلطنه

٩٧١ حاج بهاءالدوله

١٢٦٨ بهرام میرزا سردار مسعود

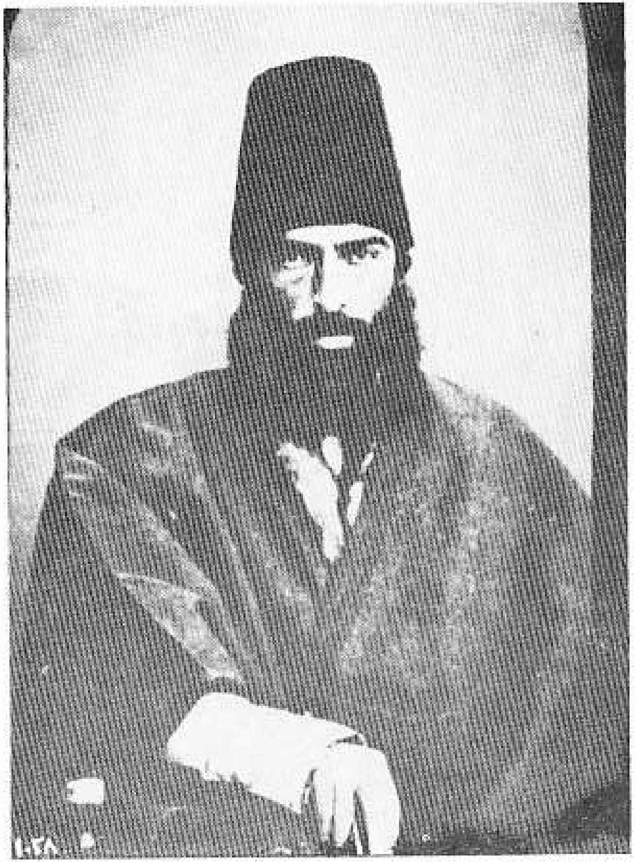
۶۴۹ سعدالسلطنه

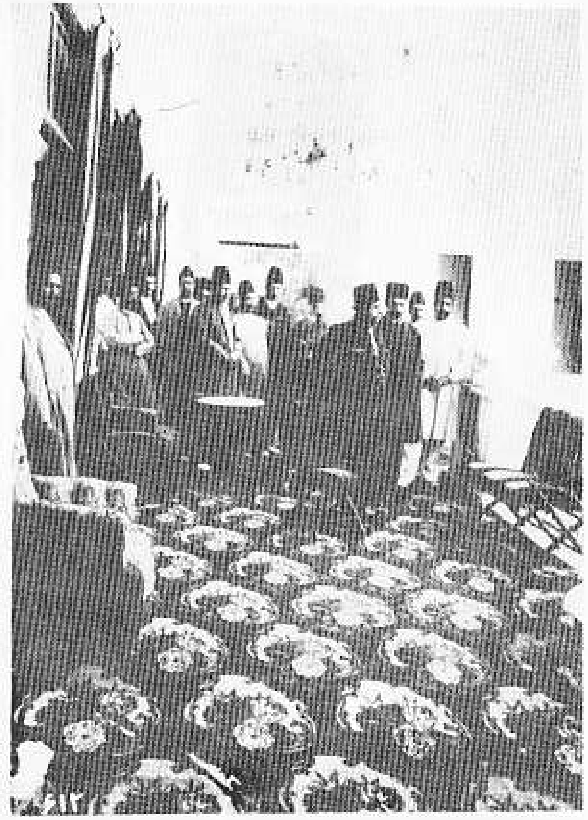
۹۴۰ محمدتقی مجدالملک

۱۱۱۰ میرزا سعیدخان

۱۰۲۸ عضدالملک

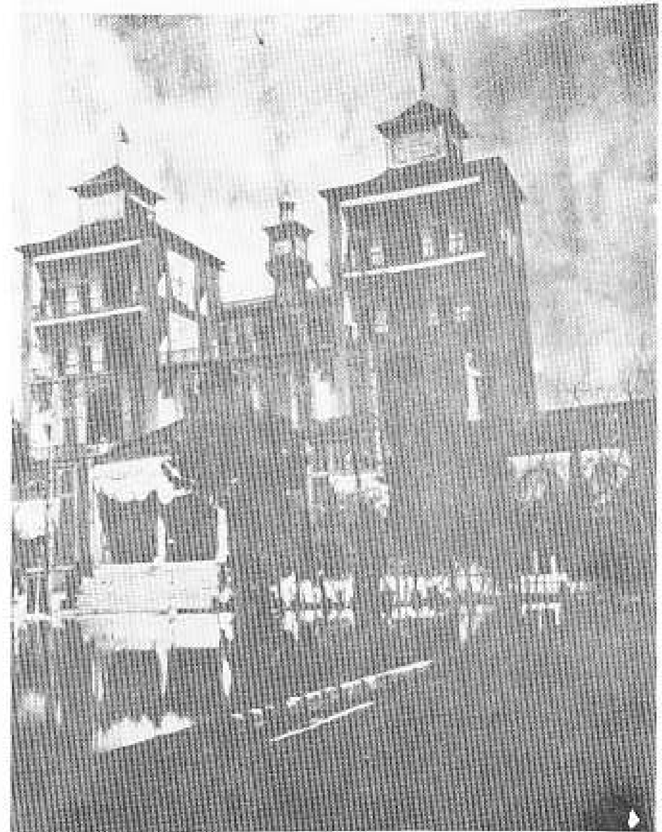
۶۱۲ مهمانی از مظفرالدین شاه در باغ الماس

۱۰۶۲ دختر فتحعلیشاه

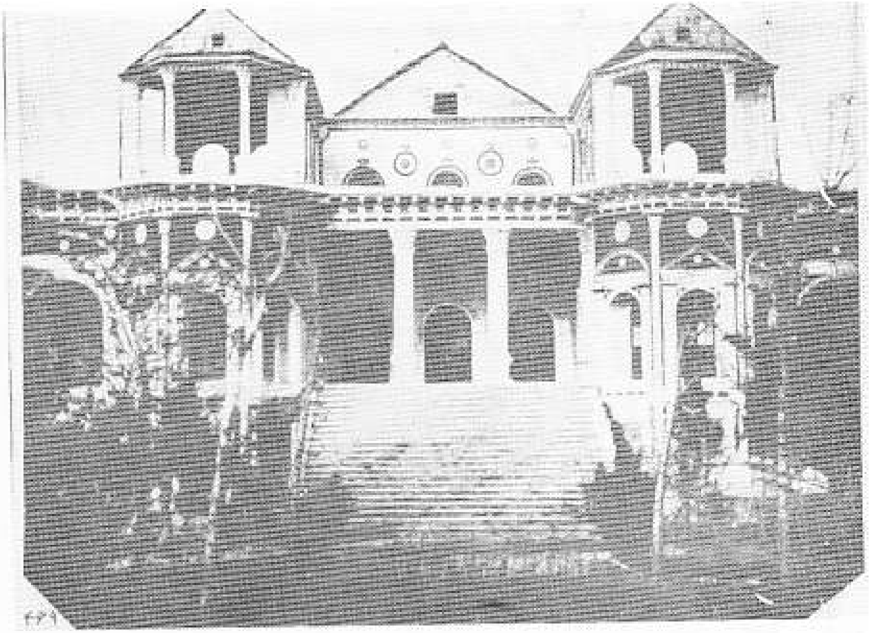

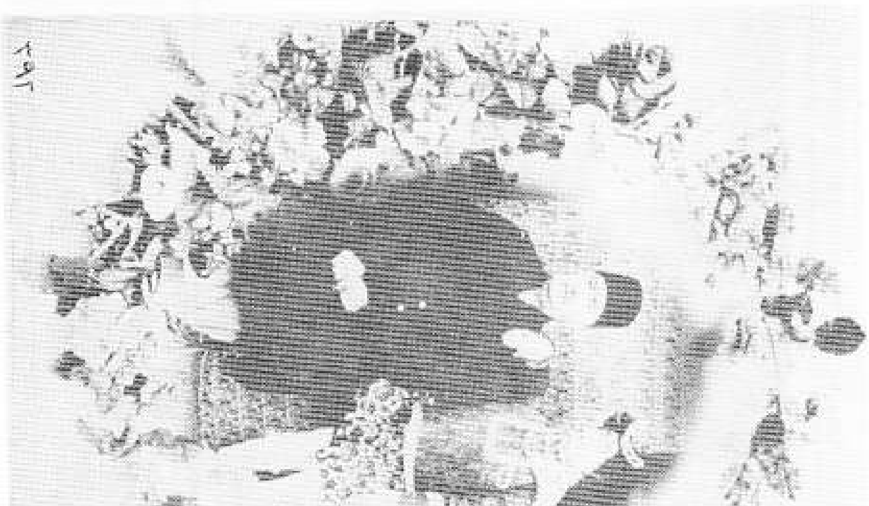

۶۵۲ قاسم خان والی سردار همایون

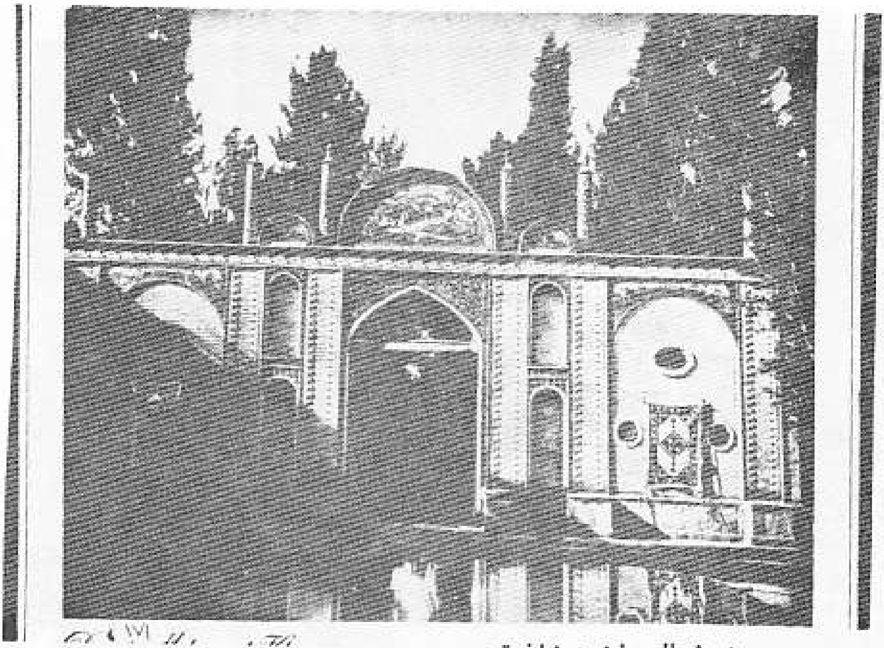

۴۶۹ عمارت بیرونی باغ شهری معیر الممالک

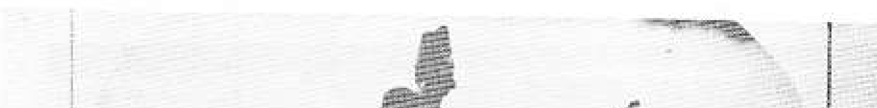

۳۳۸

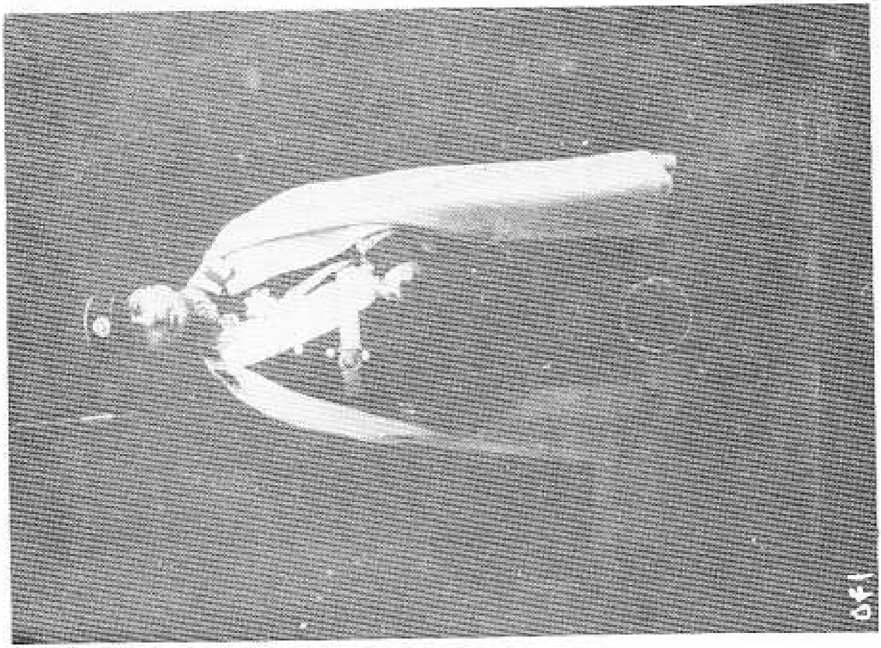

۴۶۸

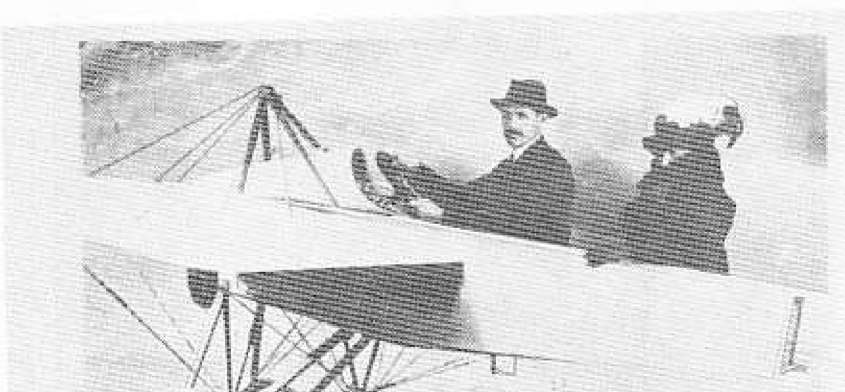
۱۷۱ سردر شمالی باغ دوشان تپه

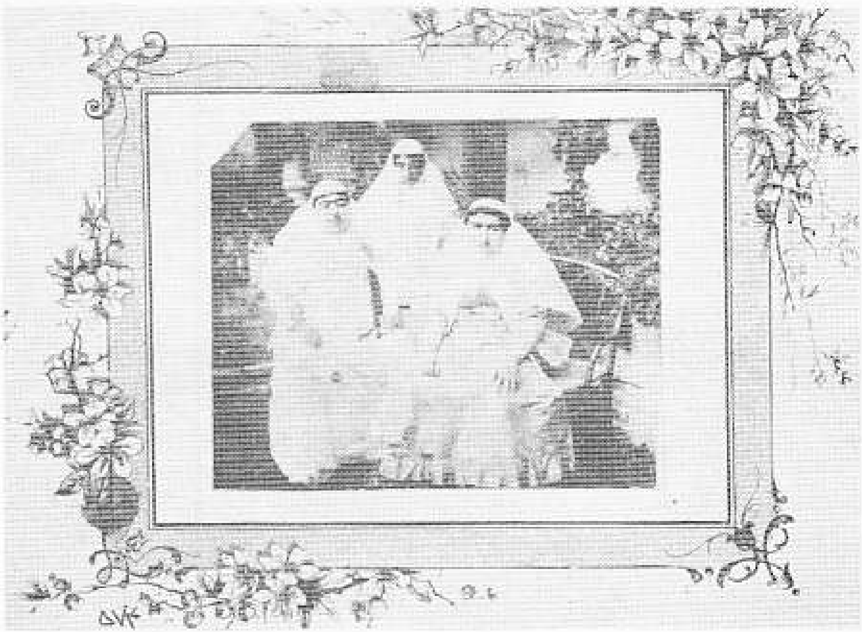
۲۶ مجسمه فلزی ناصرالدین شاه در باغ شاه

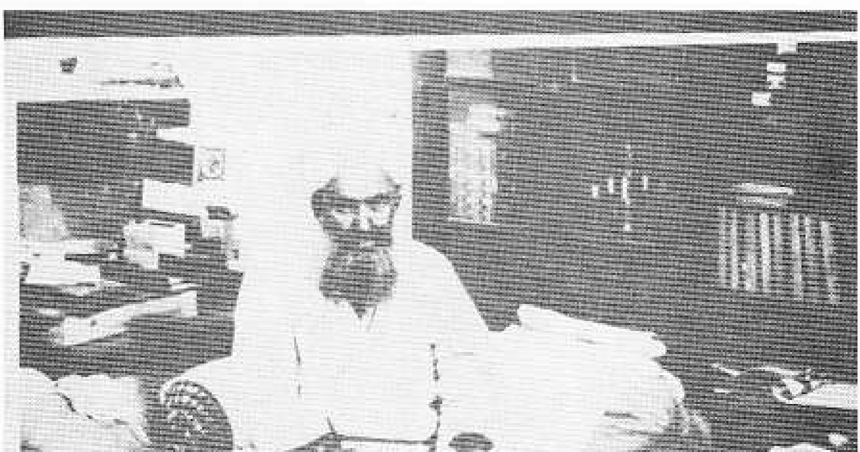

۵۴۱ سردار همایون والی

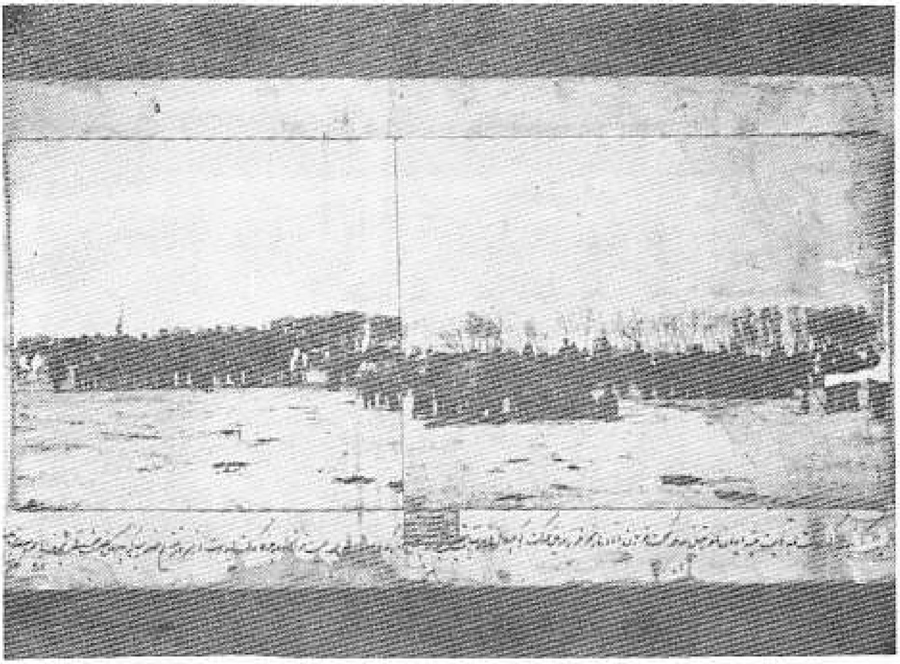

۹۸۱ روسی خان در هواپیمای مدل

۱۱۶۹ حاج شیخ فضل‌الله نوری در کتابخانه خود

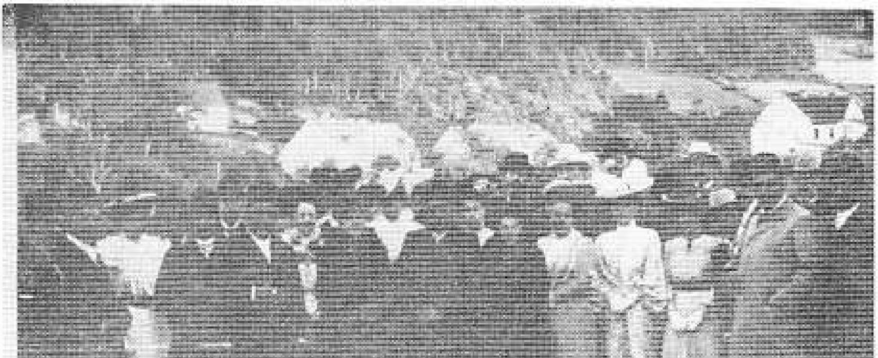

٥٢ حرکت مامورین تعیین حدود مرزی خراسان با ماوراءالنهر

١٧٤ عمارت اندرونی دوستمحمدخان معیر الممالک

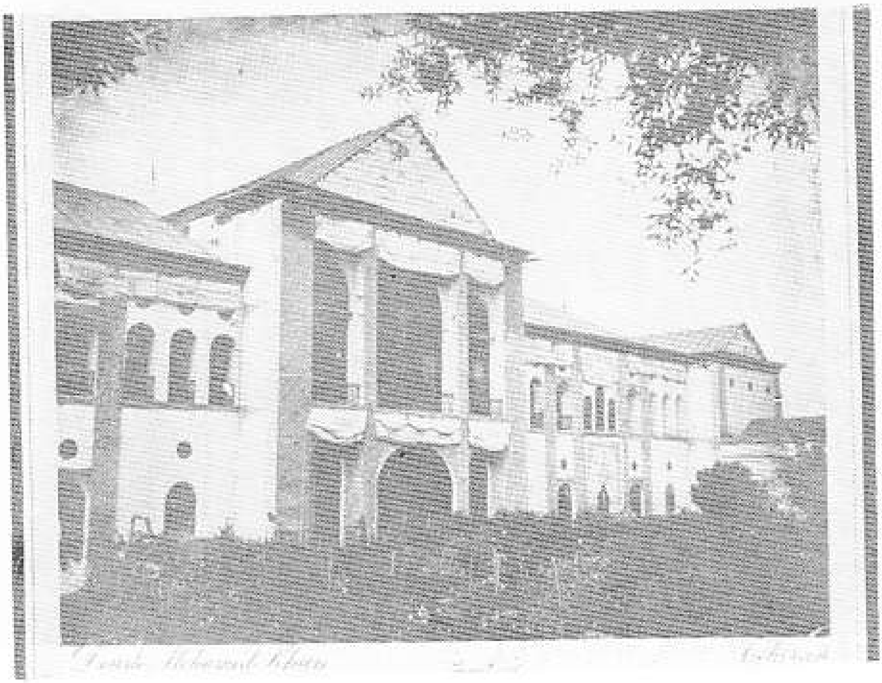

۲۳۰. مظفرالدین شاه در ویسبادن آلمان باعده‌ای

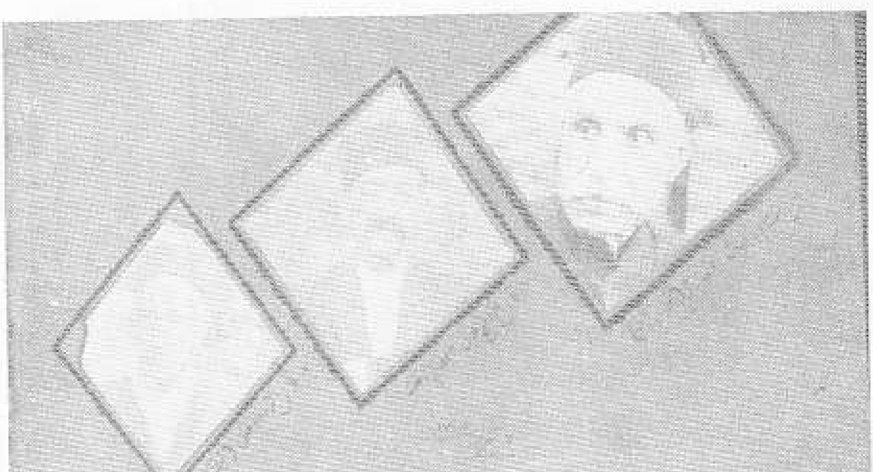

٣٦٧ چند نفر از رجال در شکارگاه سیاه آب حسن‌آباد

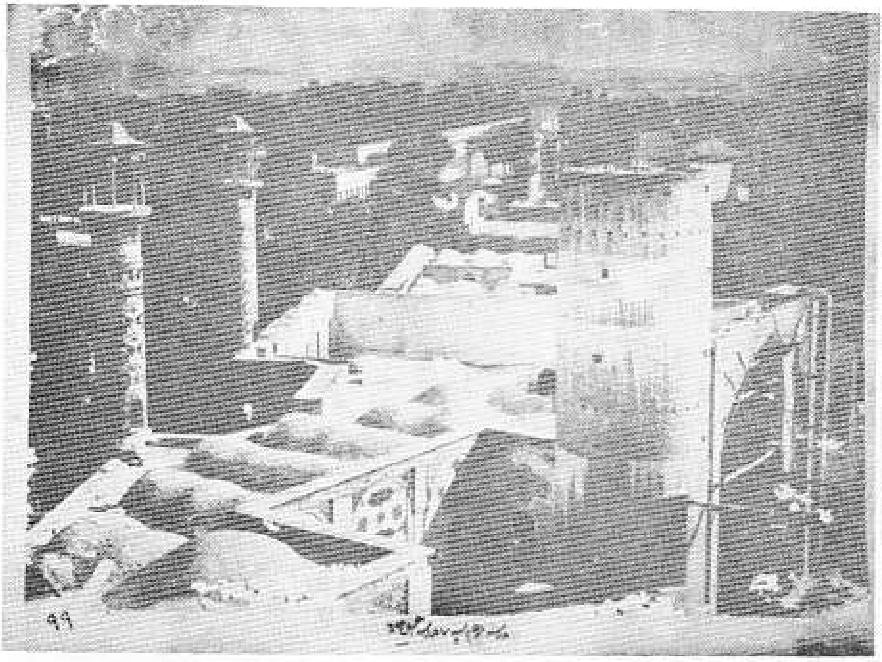

۳۰۹ نمای جنوبی عمارت صاحبقرانیه

۱۲۸۳ سه تن از اعضای انجمن اخوت

۱۲۹۲ قسمتی از باغ بیرونی سعیر

۲۴۲ جمعی از بکتاشی‌ها در حال ذکر

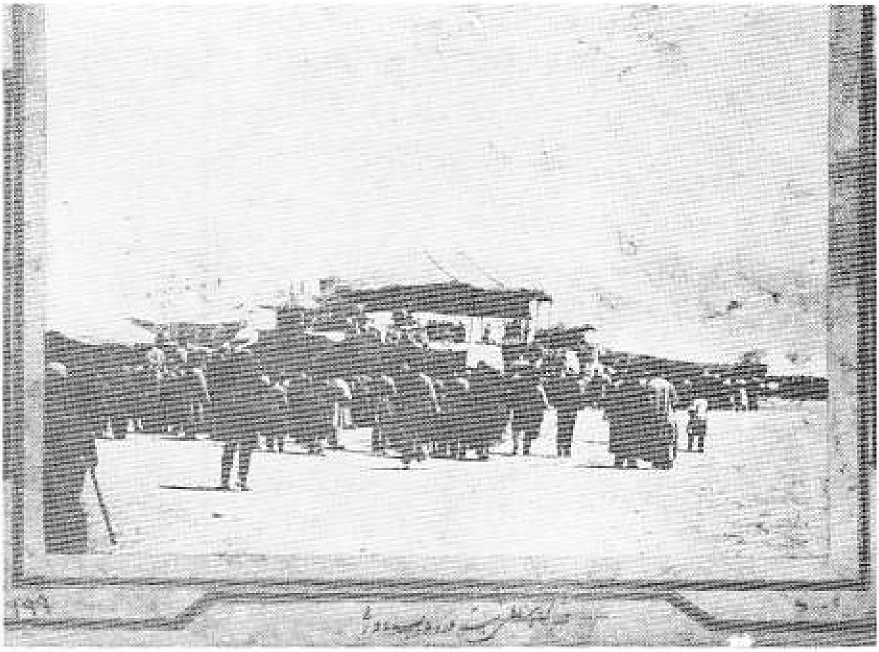
۴۱۱ علمای از اعیان در حضور شاهزاده عضدالدوله

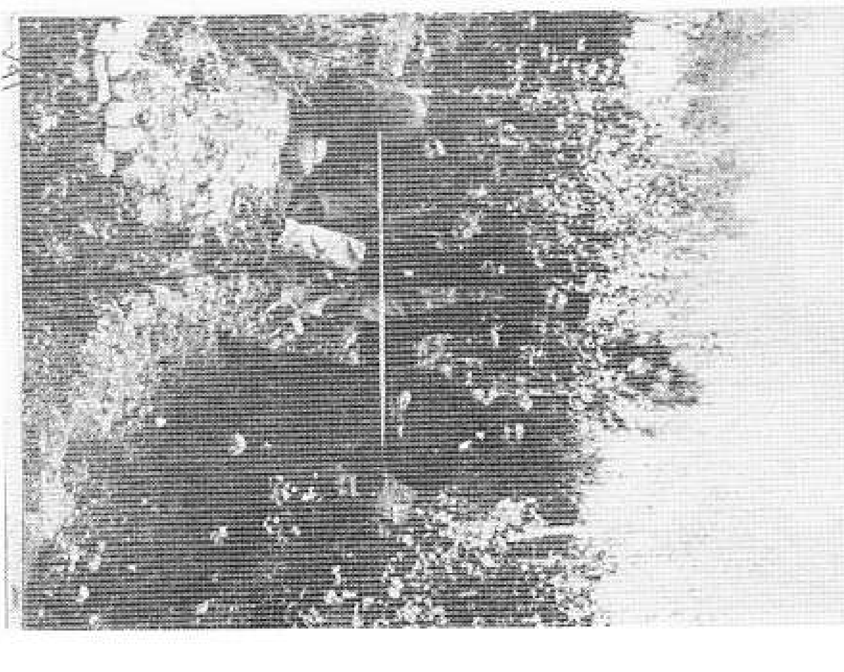

۵۹۶ حاج میرزا سید ابوالقاسم امام جمعه

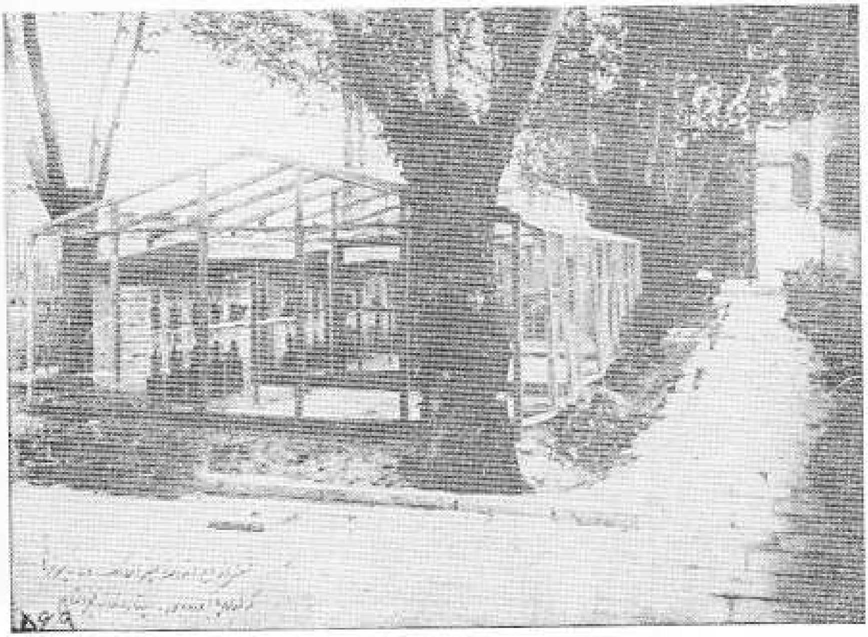

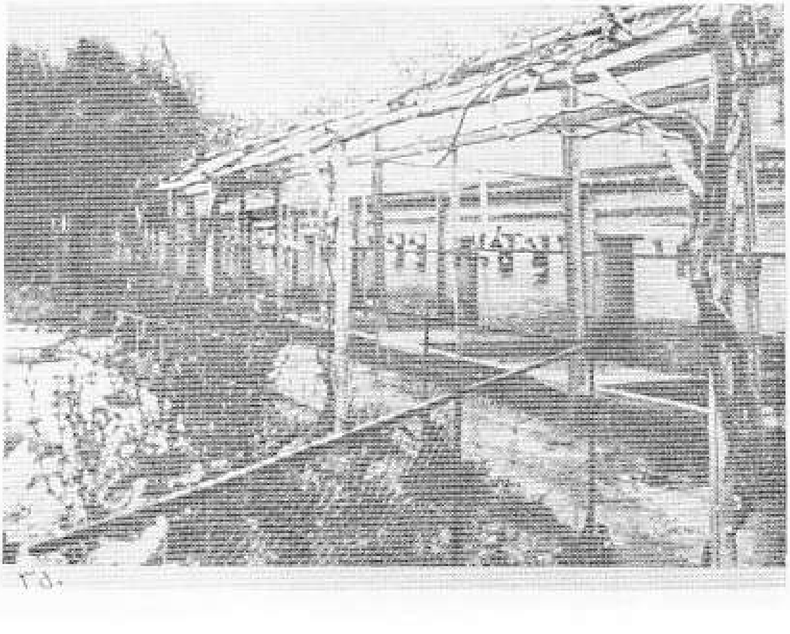
۶۸۹ میرزا صادق خان ودوستمحمدخان معیرالممالک

۷۹۱ حاج مشیراعظم با چند تن از نزدیکان خود

۵۷۱ قسمتی از اردوی آقا وجیه‌الله میرزا سیف‌الملک سپهسالار

۷۰۱ آقا میرزا محمد برادر ظهیرالاسلام

۵۴۰ محسن خان معین‌الملک (امین الدوله)

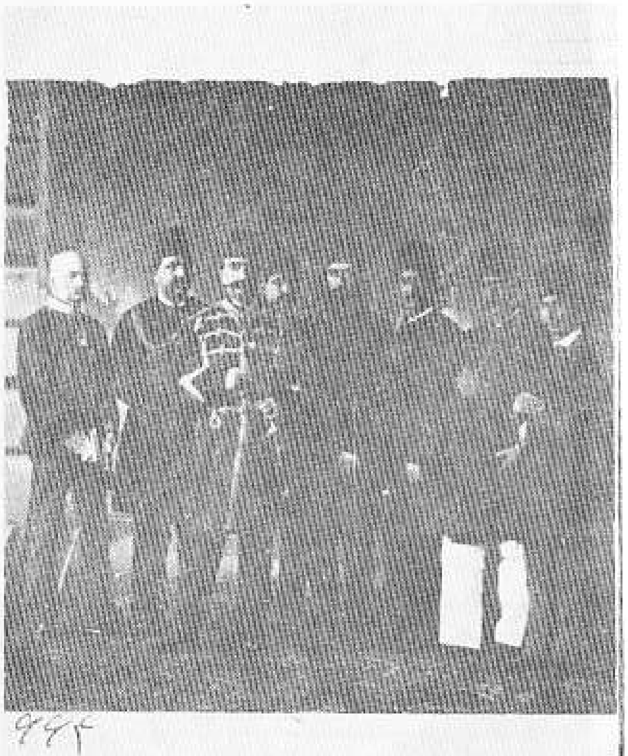
۱۰۱۸ ادیب‌الدوله

۱۱۴۱ چندتن از اعضای خانواده ناصرالدین شاه وخدمه حرمسرا

۵۹۸ علی‌خان ظهیرالدوله

۶۶۴ گروهی از رجال در حضور ناصرالدین شاه

۲۸ گروهی ازهمراهان مظفرالدین شاه در سفرفرنگستان

۳۹۹. میرزا احمد عکاس باشی

۱۰۳۰ محمدحسین معروف به جبرائیل

۲۳۵ تاج السلطنه

۹۰۴ محمدناصر ملقب به ظهیر السلطان

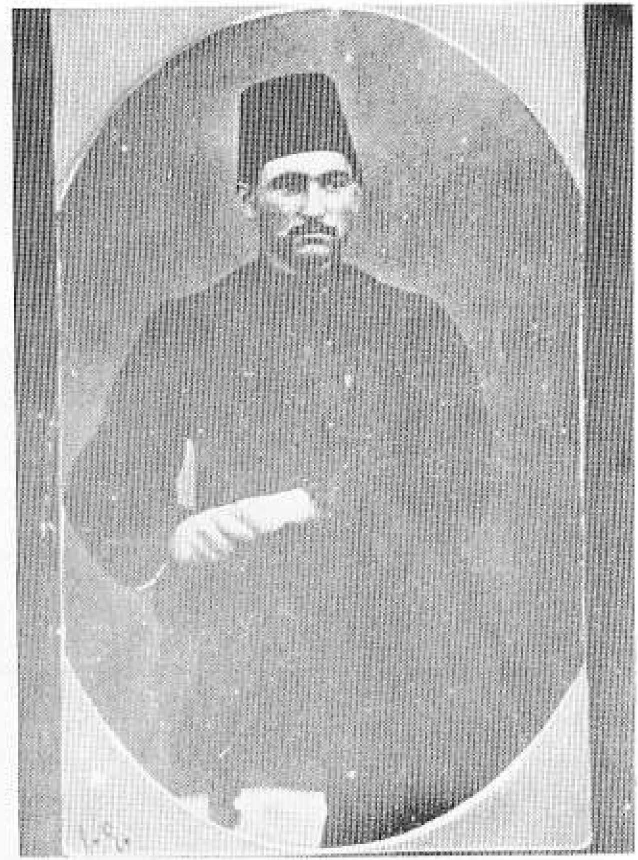
۱۰۲۶ آقاعلی خان امین حضرت

۵۳۲ وثوق‌الدوله

۱۲۲۱ آقا باشی حاج سرورخان اعتماد الحرم

۱۰۹۰ معاون الدولهٔ کاشی

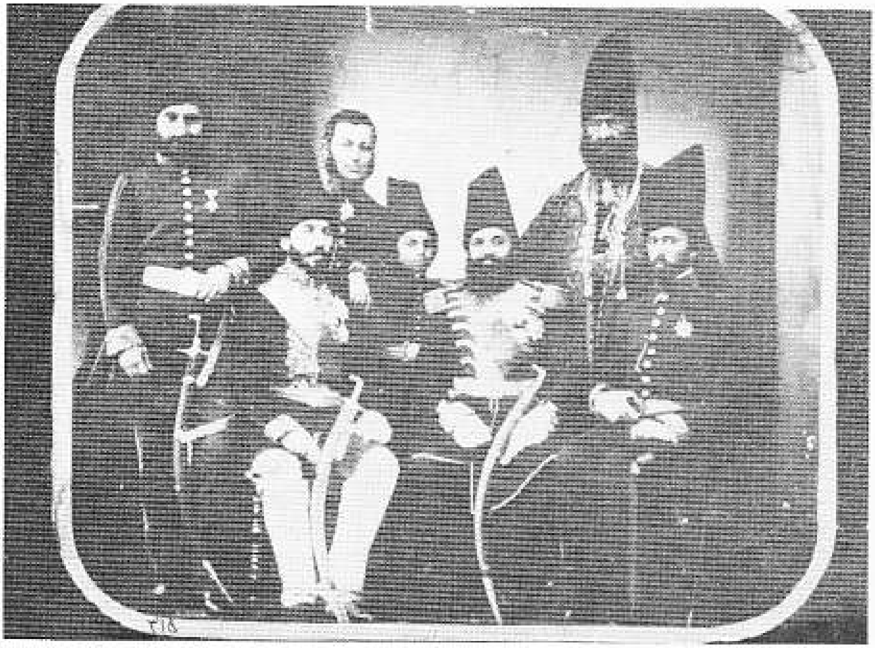
۹۴۸ از چپ: علیقلی‌خان مخبرالدوله، جعفرقلی‌خان نیرالملک
دیگری از صاحب منصبان مأمور ترکیه در ایران

۵۲۷ شاهزاده جهانگیر میرزا

۴۵ بالن هوا کردن حاجی بالنی یزدی

۳۱۵ گروهی از رجال

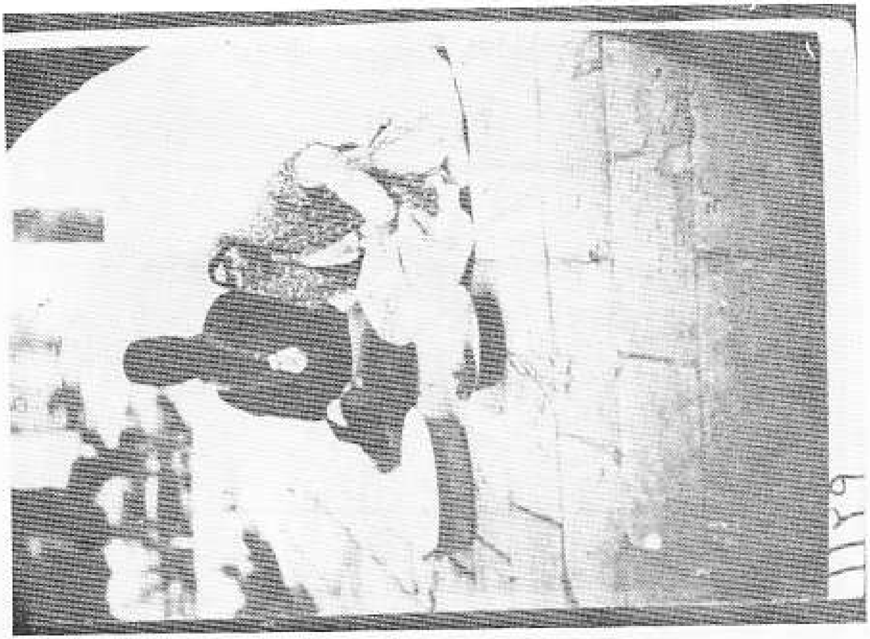
۴۶ منظره‌ای از بالن هوا کردن حاجی بالنی یزدی

۷۳۳ عزیز السلطان

٦٤٦ میرزا فتحعلیخان

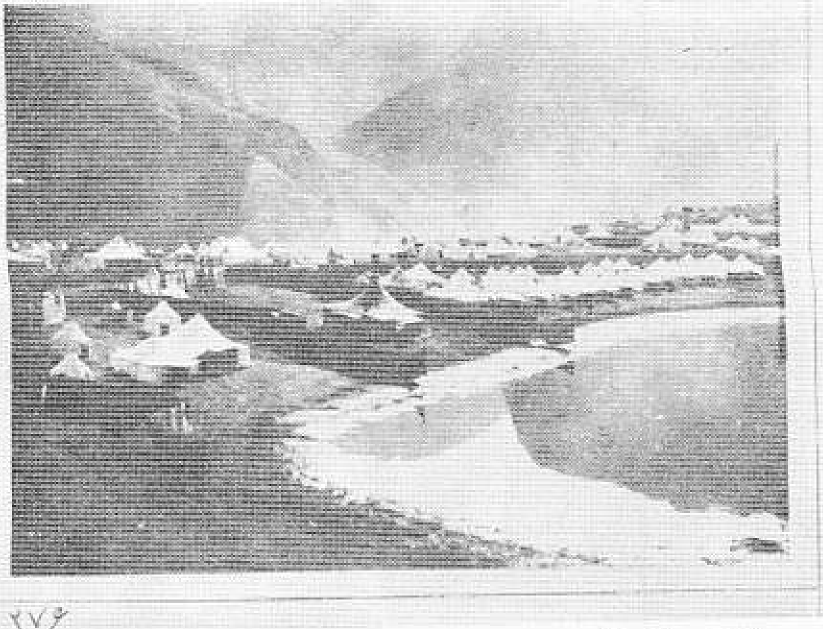
۱۱۲۹ منیرالسلطنه در حال قهر با خواجه مخصوصش

۴۶۷ آغاز ساختمانی جدید در باغ فردوس

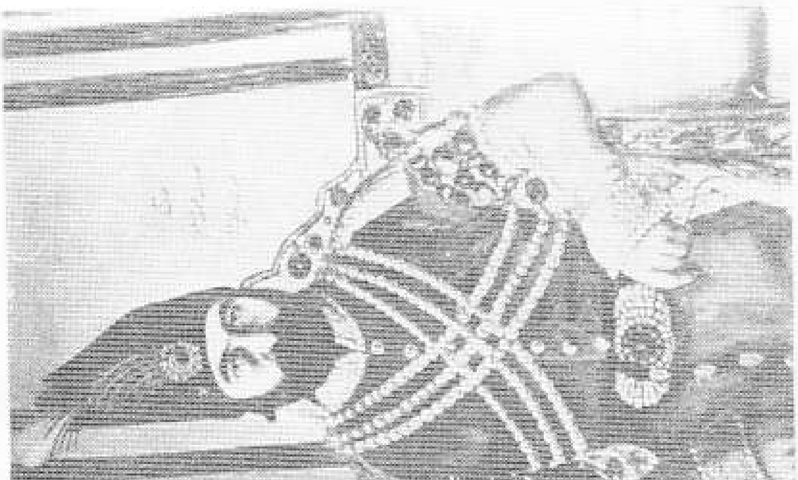

٢٤٥ مظفرالدین شاه ومیرزا علی‌اصغرخان اتابک

۲۷۶ اردوی سلطنتی کنار دریاچهٔ سیاه بیشه مازندران

۲۱۴ محمد شاه قاجار در سن ۲۹ سالگی

۵۴۹ ازراست میرزا احمد عکاس، عبدالله میرزا قاجار،
نظرآقا، مستشار سفارت ایران

۱۲۱۳ شاهزاده شعاع السلطنه

۱۱۴۲ مظفرالدین شاه در دوران ولایتعهدی

۱۰۹۱ مجد الملک

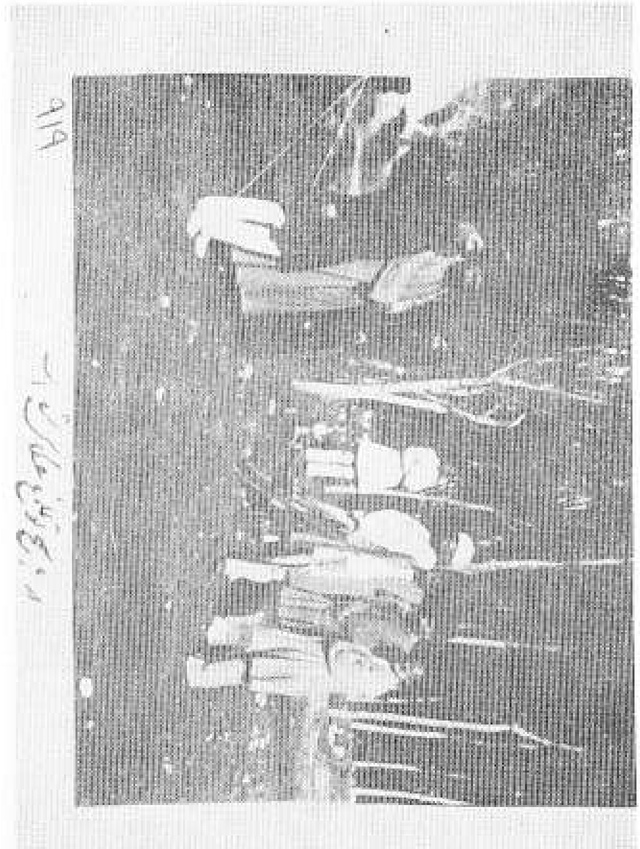
۱۲۱۷ زهرا سلطان خانم همسر میرزا زین‌العابدین امام جمعه

۵۰۷ شاهزادهٔ فرمانفرما وپسرش نصرت‌الدوله فیروز در راست

۳۷٤ ظل السلطان وجعفر قلیخان جلال الملک

٤٤٨ عضدالسلطنه ـ ظل السلطنه ـ يمين الدوله

٦٥٥ حاج نصرالله ميرزا

۱۱۱۶ نشسته به راست اقا میرزا محمد قمی متخلص به محیط

۱۱۳۶ حسینقلی خان صدرالسلطنه

۱۰۵۹ عزت‌الدوله خواهر ناصرالدین شاه

۷۸۱ حاجب السلطان

۱۲۵۸ شاهزاده ابوالفتح میرزا مؤید الدوله

۱۰۴۹ محمدعلی‌خان امین حضرت

۷۱۶ صاحب اختیار غفاری

۹٤۱ سلطان جنید میرزا معتمدالدوله

۱۱۲۳ قمر السلطنه

۱۱۰۰ عبدالحسین خان میرپنج

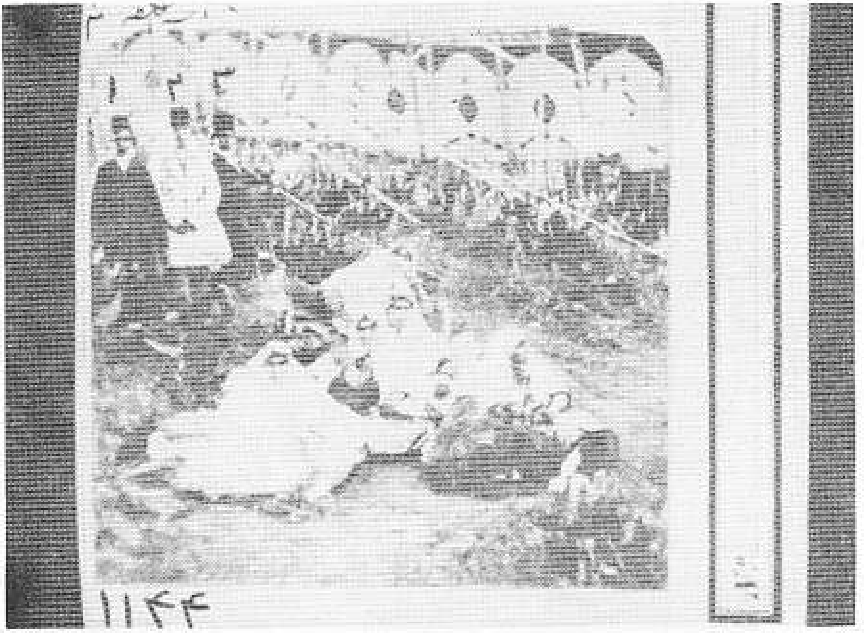
۱۱۱۵ میرزا عباسعلی خان مهندس

۲۷۷. منازل رعیتی کلاردشت

۹۲۰. ایلخانی لله ناصرالدین شاه

۱۴۴ ، چند نفراز همسران ناصرالدین شاه در سیاه پلاس لار

۱۹۳ ، سفر سوم ناصرالدین شاه به فرنگستان

۱۰۲۷ عبدالوهاب خان شیرازی (نصیرالدوله ـ آصف‌الدوله)

۷۹۷ ندیم فسایی

۱۰۷۱ تاجماه خانم

۶۶۷ بهرام میرزا معزالدوله

۷۰۷ عزیز السلطان سردار محترم (ملیجک)

۱۲۰۰ قاسم خان والی

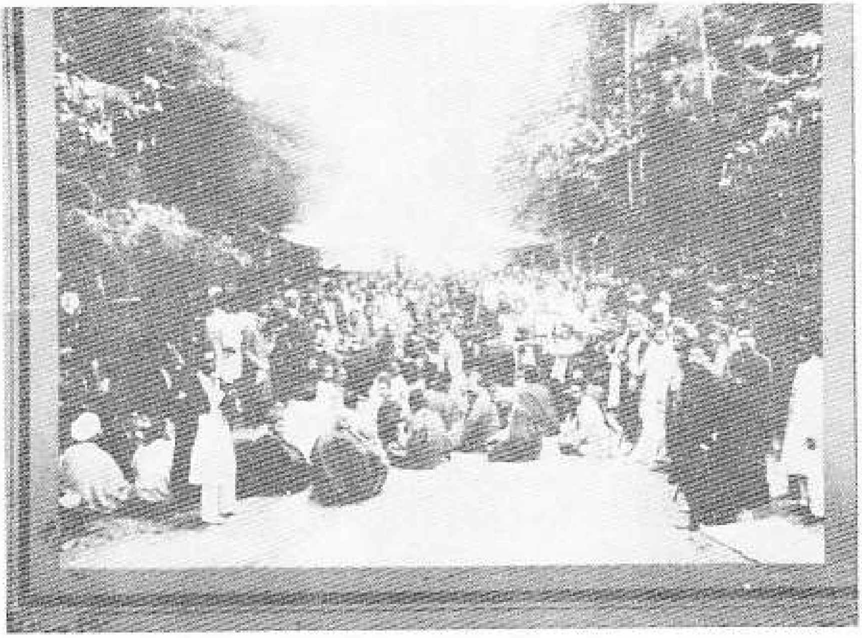
۵۹ ایرانیان مقیم اسلامبول در انتظار ورود مظفرالدین شاه

۱۲۱۲ مظفرالدین شاه در دوران ولایتعهدی باچندتن از خواص

۱۲۵ گروهی از رجال در محل سفارت

۴۰. جشن سالانهٔ درویش‌ها در باغ عشرت‌آباد

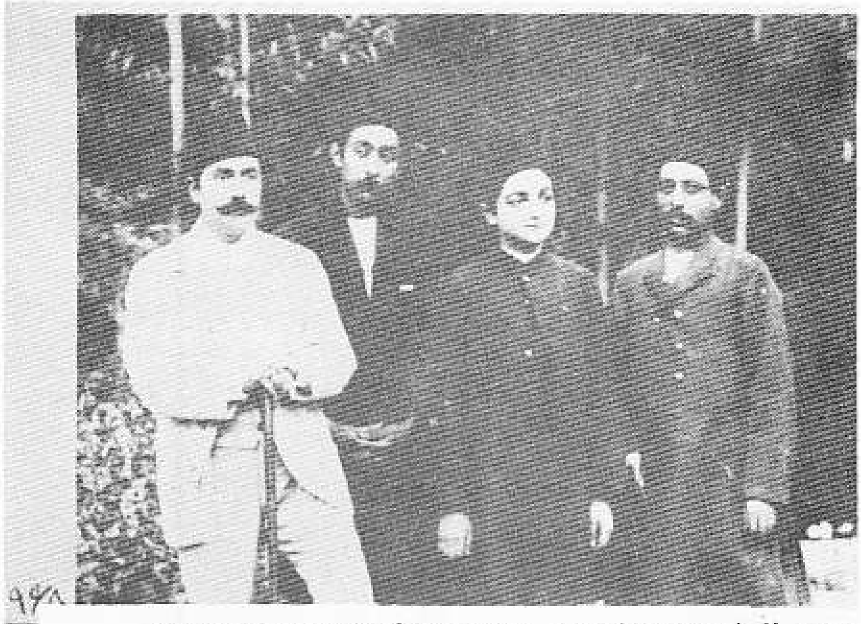
۲۳۷ خانواده مکنزی

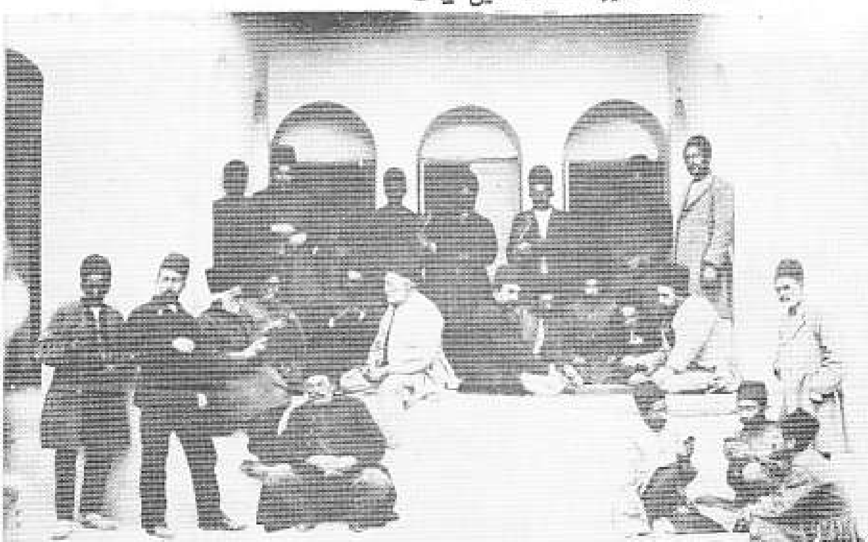
۲۰۲ جمعی از رجال در دوران احمد شاه

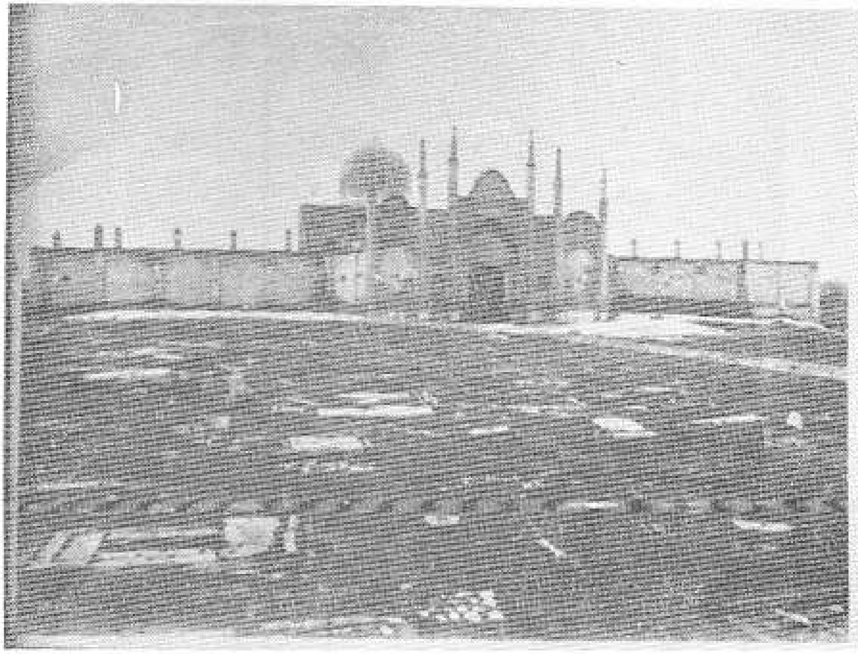
٤١٠ اتابک وعده‌ای از محترمین

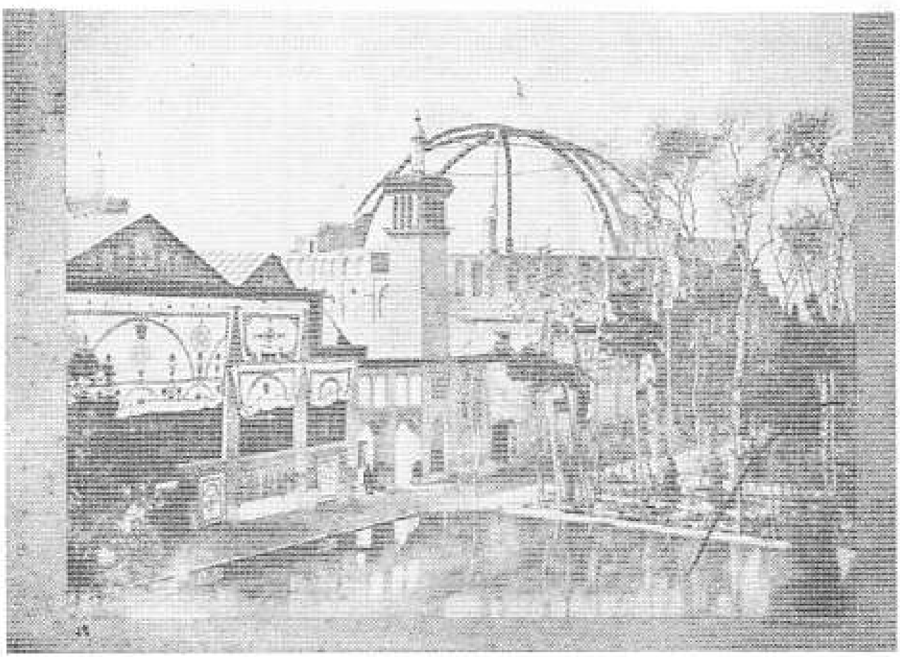
۹۶۰ از راست : میرزا مهدی خان مصورالملک نقاش، پرویز پاشاخان،
محمد ناصر صفا ظهیرالسلطان امین بیک

۲۲۲ مدعوین به شکار در وهن آباد از بلوک شهریار

۱۳۱ گنبد مطهر شاهزاده حسین علی‌بن موسی‌الرضا در قزوین

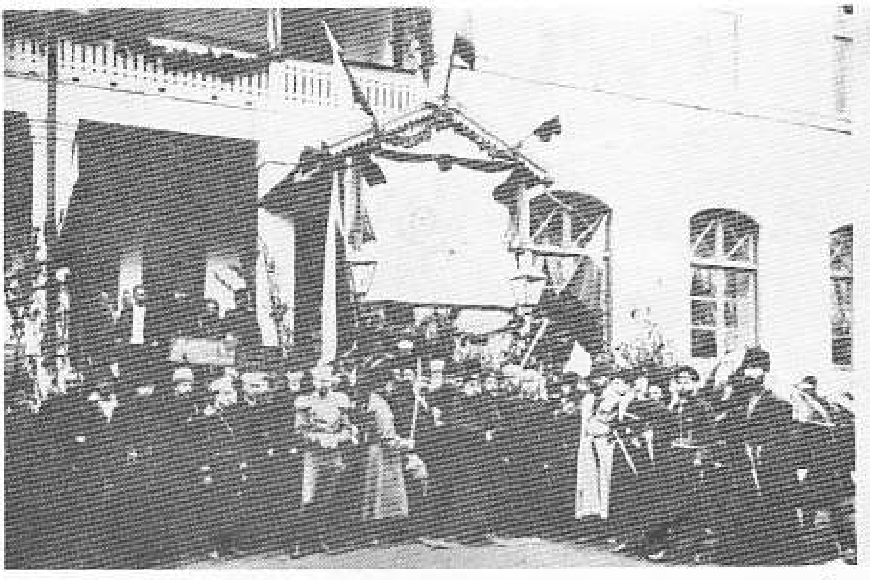
۱۹ عمارت بادگیر وتکیهٔ دولت

۵۷۳ ماهی‌گیری باتور در لار

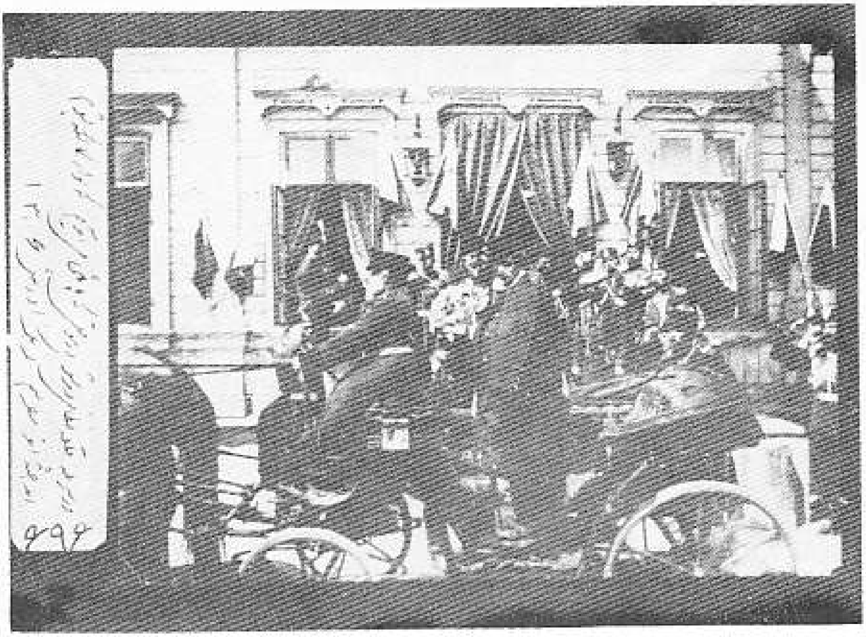
۳۲۷ نمای جنوبی عمارت پارک اتابک

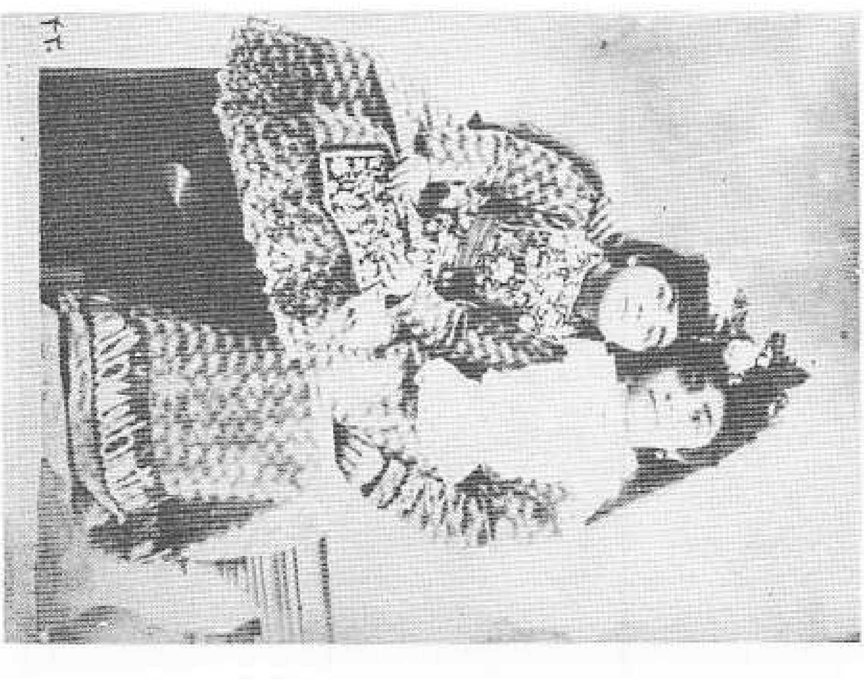

۹۳ گروهی در حضور مظفرالدین شاه در قاضبک روسیه

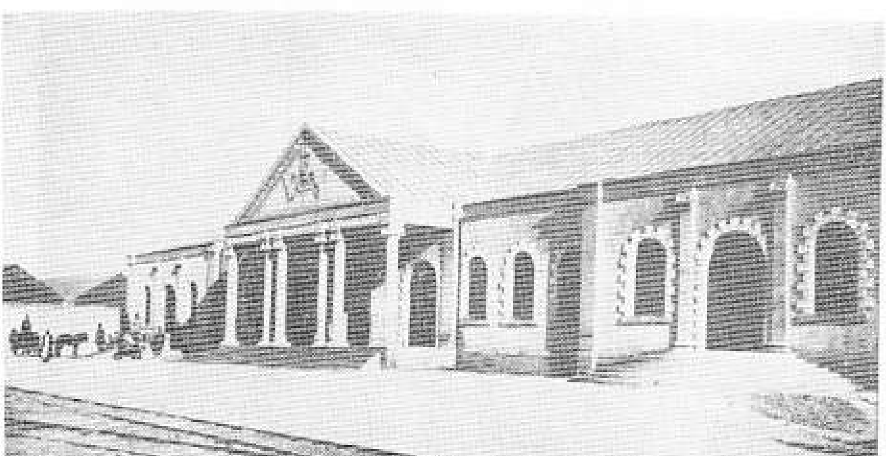
۷ ازچپ به‌ترتیب محسن‌خان، میرزاعبدالله‌خان، امین‌السلطان، میرزا احمدخان‌مشیراعظم

۲۴۱ خرگاه سلطنتی در روز اسب دوانی

۲۰۸ ایستگاه راه‌آهن حضرت عبدالعظیم

۳۸۳ عکسی تفریحی ازگماشتگان دوستمحمدخان معیر الممالک در باغ مهرآباد

۳۹۰ گروهی در حضور دوستعلی‌خان معیر الممالک

۶۸۷ میرزا محمدخان صدیق الملک

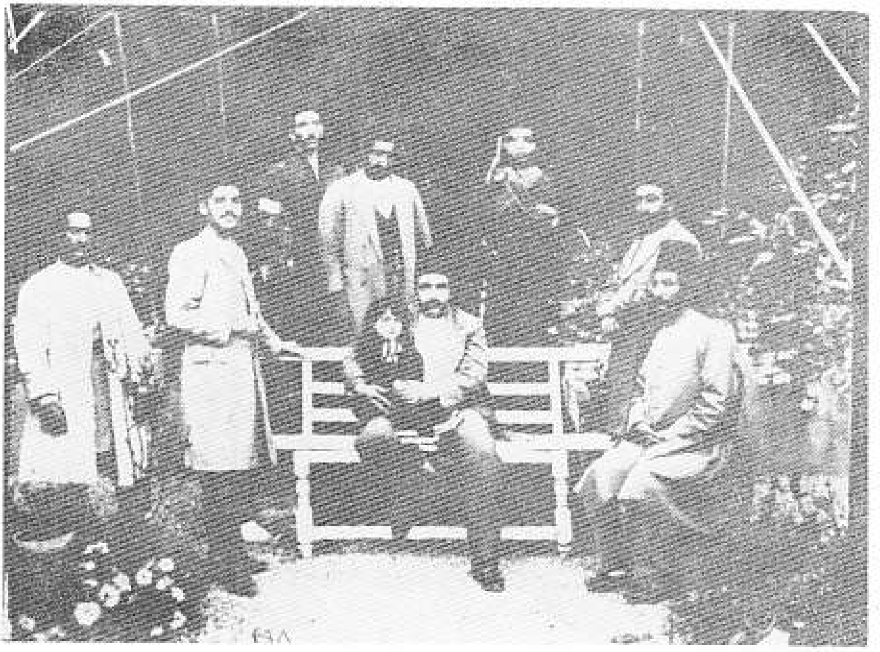
۱۰۰۲ سلطان حسن میرزا نیرالدوله

۵۴۴ حسام الملک

۷۳۲ شاهزاده عبدالله میرزا قاجار (جهانبانی)

۴۹۸ دوستعلی‌خان معیر الممالک باعده‌ای ازگماشتگان

۱۲۳ آقاسید جواد ظهیر الاسلام

۳۹۳ مراسم گلاب‌گیران

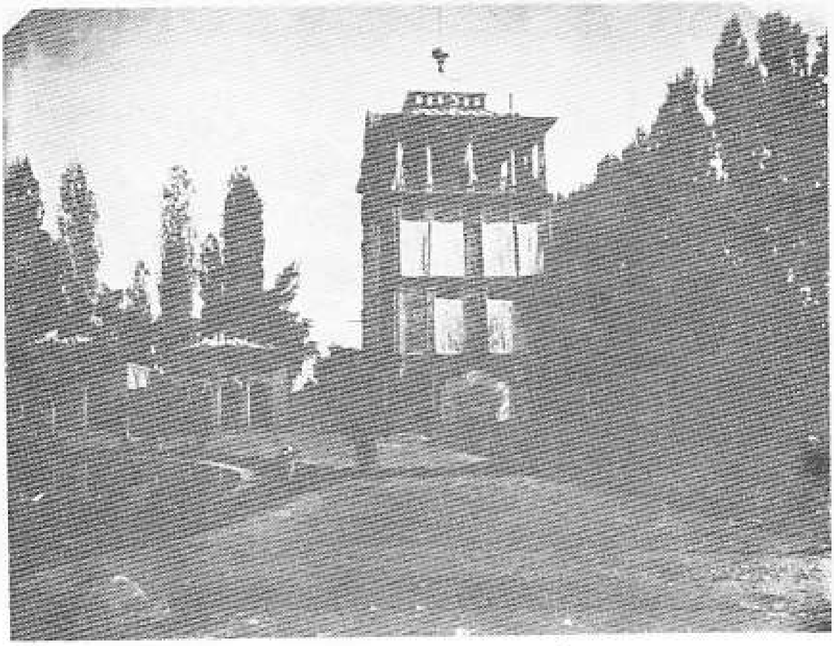
۱۰۹۹ گروهی از پیشکاران وخواجه سرایان

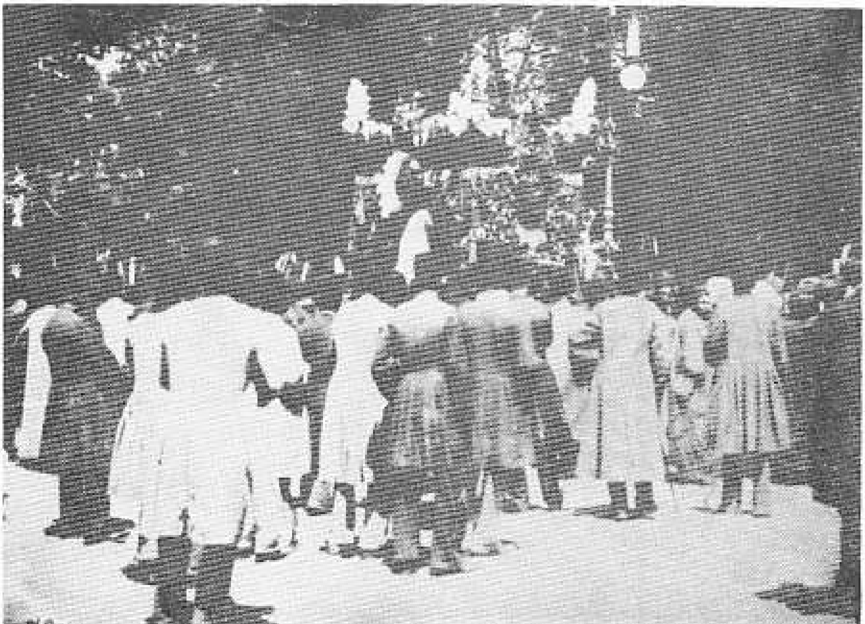
۱۱۵۲ مظفرالدین شاه درشکارگاه باعده‌ای از همراهان

۳۸۸ مشهدی علی یکی از جلودارهای دوستمحمدخان معیرالممالک بادلقکی

۱۷۲ عمارت غربی عشرت‌آباد

۳۹۰ مراسم تشییع جنازه ناصرالدین شاه

۱۰۵۶ حاج مشیرالوزاره

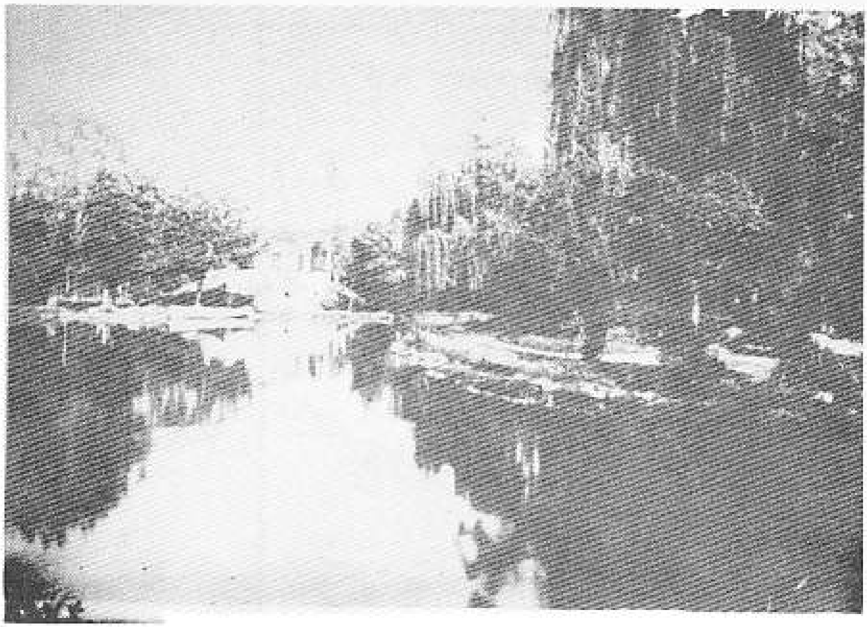
۱۰۲۵ میرزا محمدخان معاون الملک

۷۵۲ مظفرالدین شاه (دوران ولیعهدی) وجهانسوز میرزا

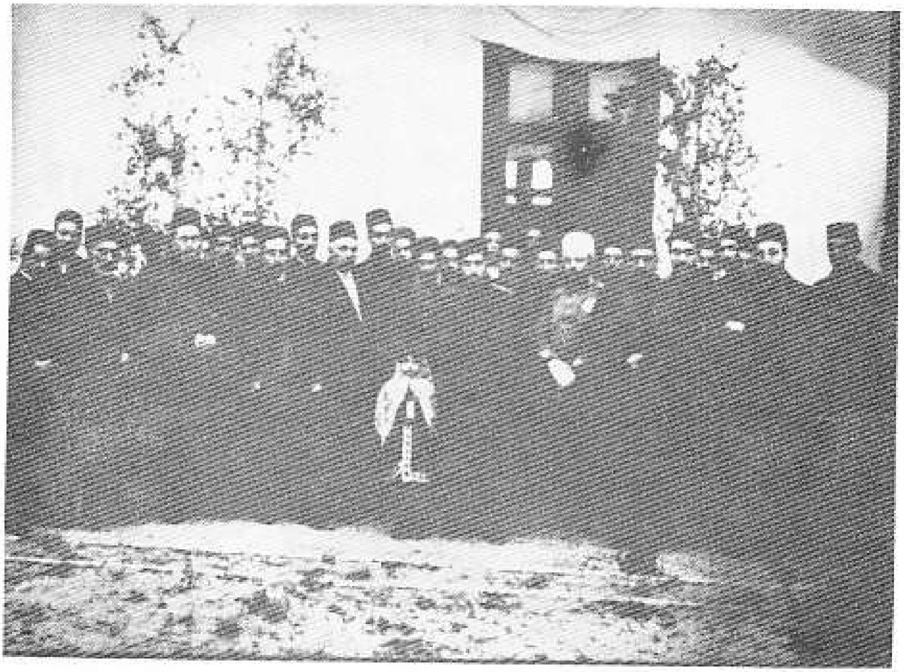
۱۰۷۴ زبیده خانم صندوقدار تاج الدوله

۱۷۴ عمارت اندرونی دوستمحمدخان معیر الممالک

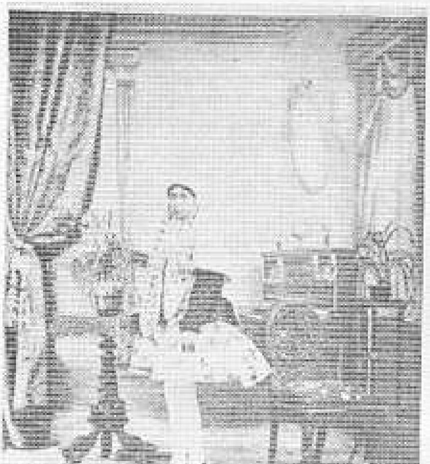
۱۲۲۴ خجسته خانم همسر ناصرالدین شاه باچندتن از مأنوسانش

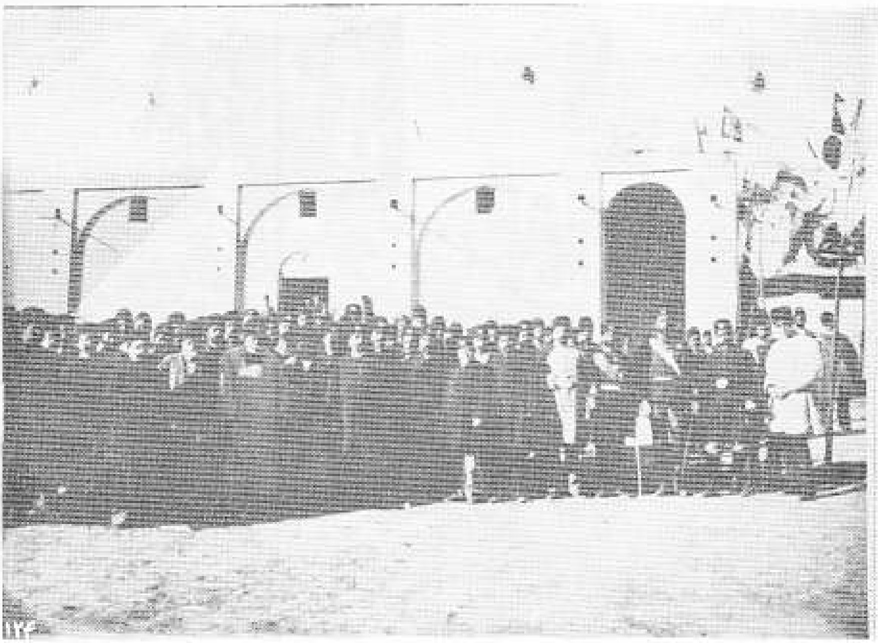
۷۰ گروهی در حضور محمدحسن میرزا باآسیه خانم خواهر ولیعهد

۴۶۱ مهرپرورخانم ملقب به رفعت‌السلطنه

۳۶۹ ربابه خانم

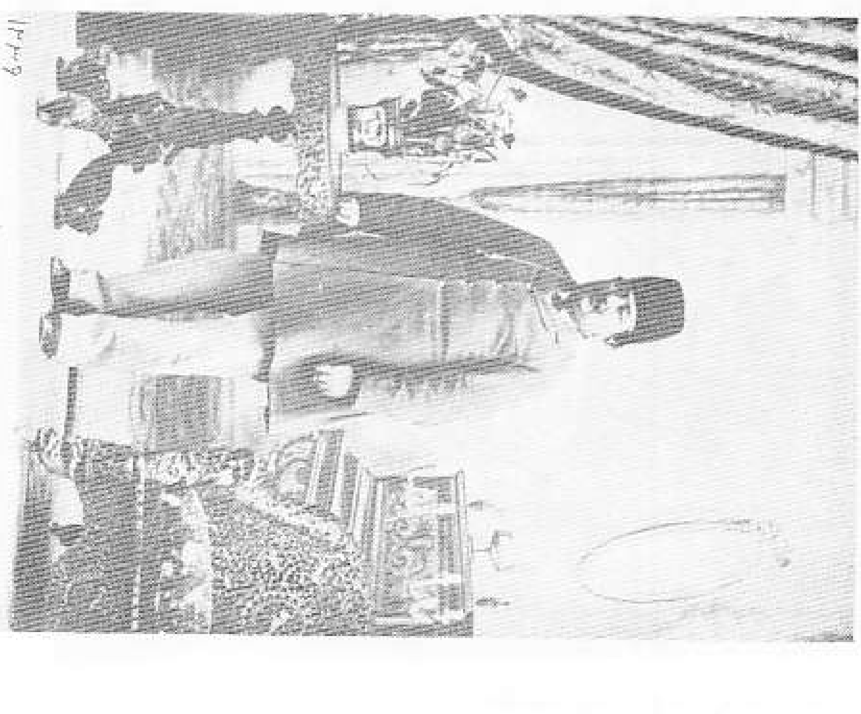
۱۲۴ در انتظار ورود ناصرالدین شاه برای بازدید ازانبار توپخانه

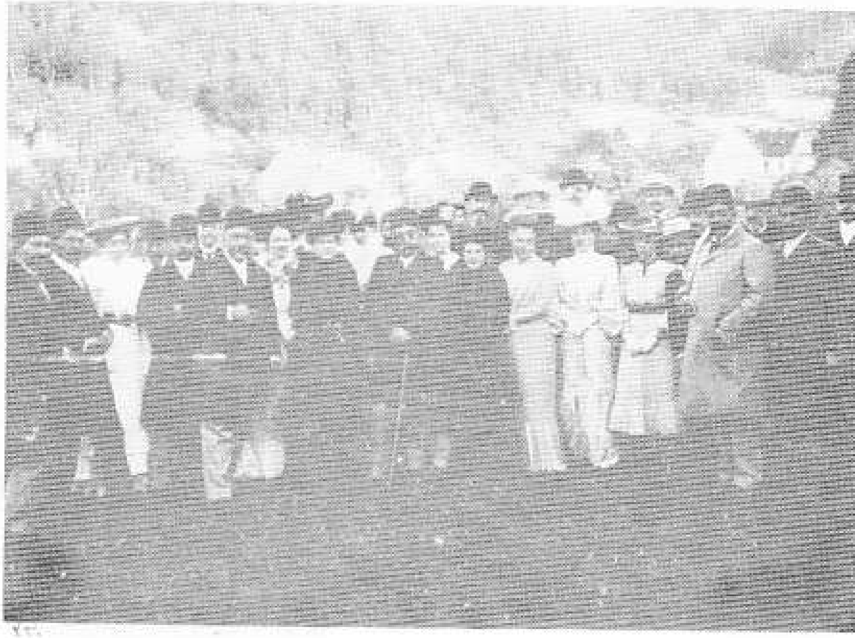
۵۸۶ عده‌ای ازگماشتگان و باغبانان باغ سعیر

۲۶۹. قسمتی از پارک اتابک

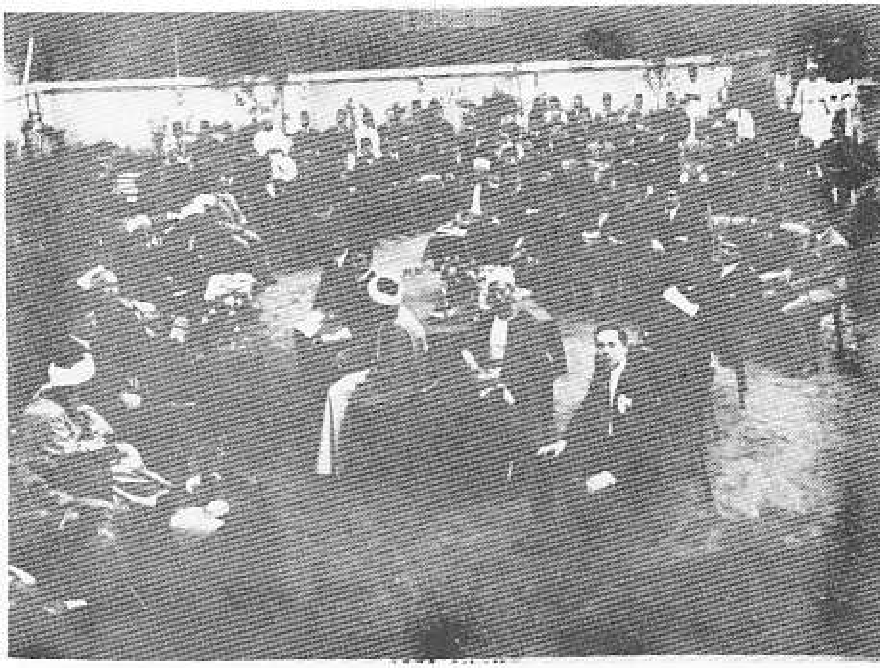

۲۷۰. میرزا عبدالله خان انتظام السلطنه

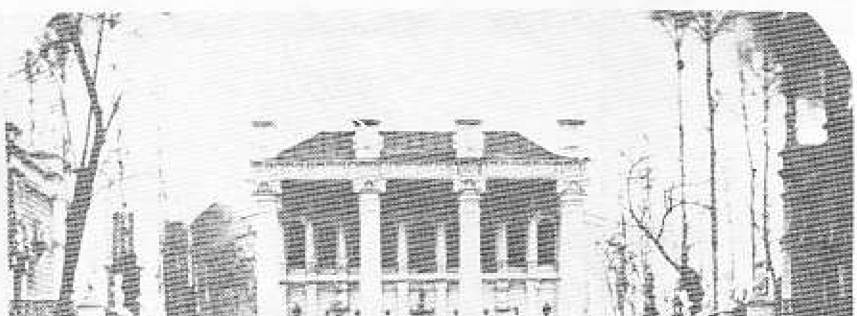

۲۳۰. مظفرالدین شاه در ویسبادن آلمان

۵۳ دعوت به چای بهمن وزیر مختار ایران در مصر به افتخار وزیر مختار مصر

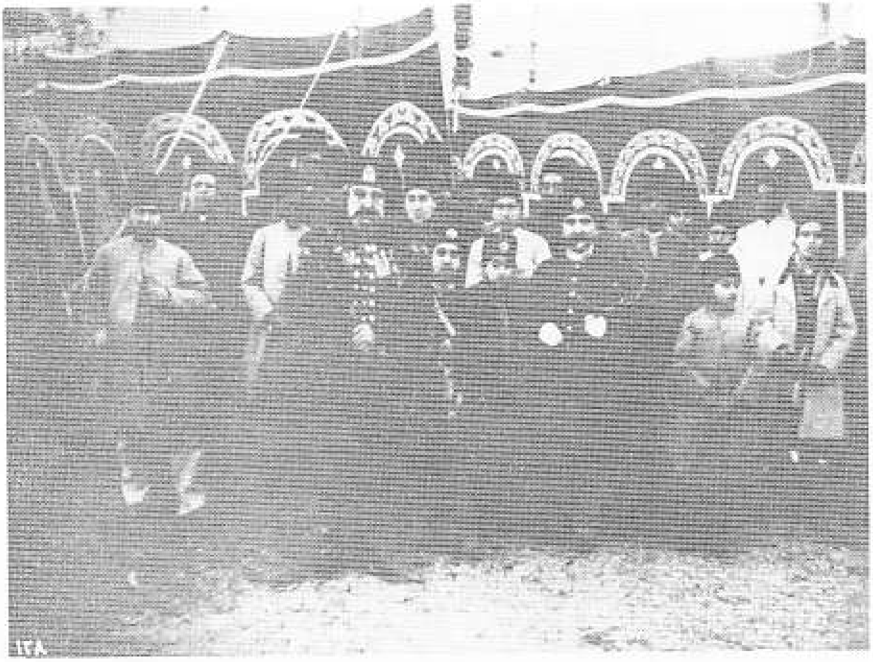
۲۱۲ عمارت شرقی اندرونی معیر الممالک

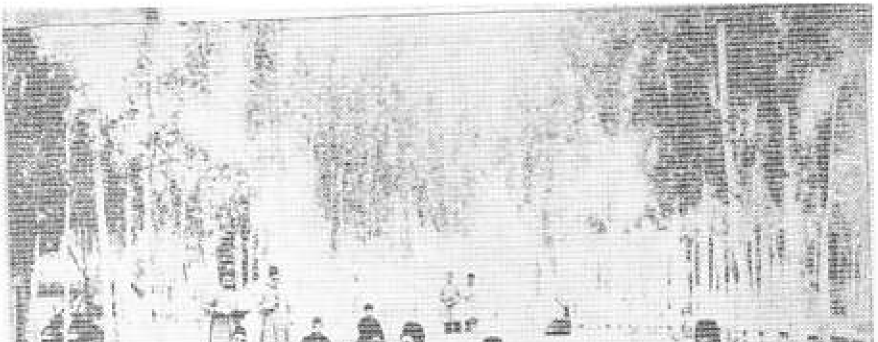
۳۹ تاج السلطنه دختر ناصرالدین شاه

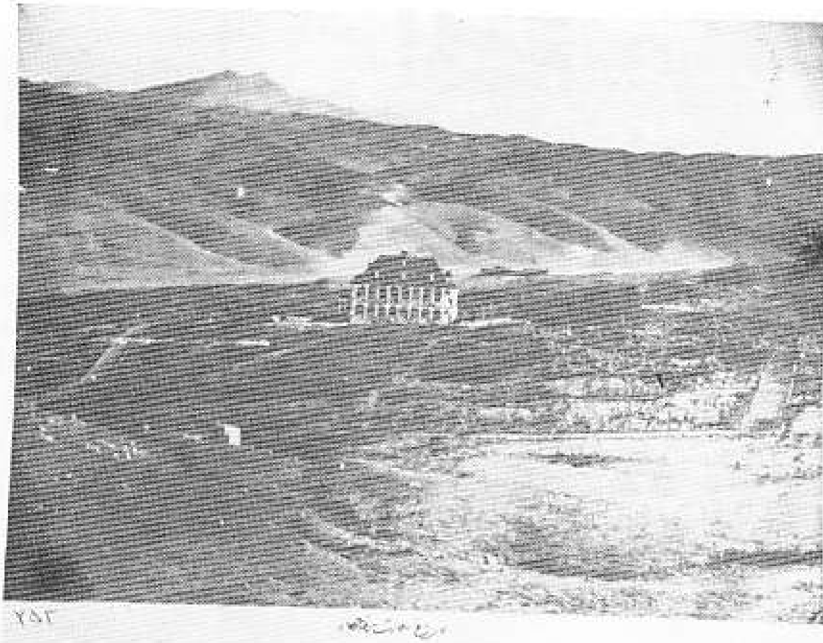
۱۰۷۹ دوستمحمدخان معیرالممالک

۱۳۸ جمعی در حضور ناصرالدین شاه در باغ امیریه

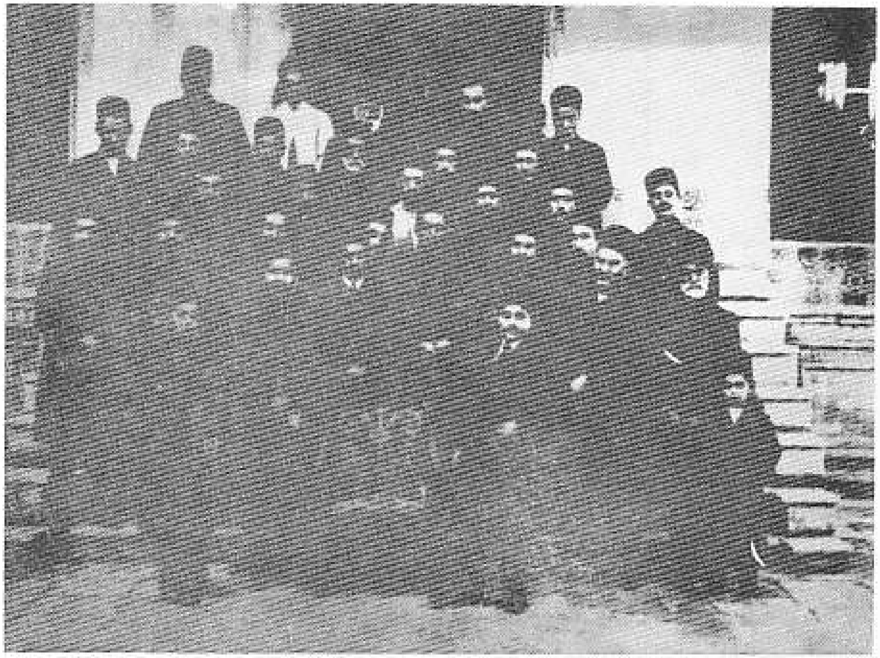
۱۱۰ منظره‌ای از باغ مهرآباد. چند تن ازرجال حضور دارند

۲۵۳ نمای باغ وعمارت سرخه حصار

۴۳۵ صحن حضرت معصومه علیها سلام

٨٤ جمعی درحضوراحمد شاه از جمله لقمان‌الممالک ، محمد حسن میرزا
محمدعلی فروغی

٦٢٤ آقا غلامحسین خزانه دار هنگام پرداخت مواجب

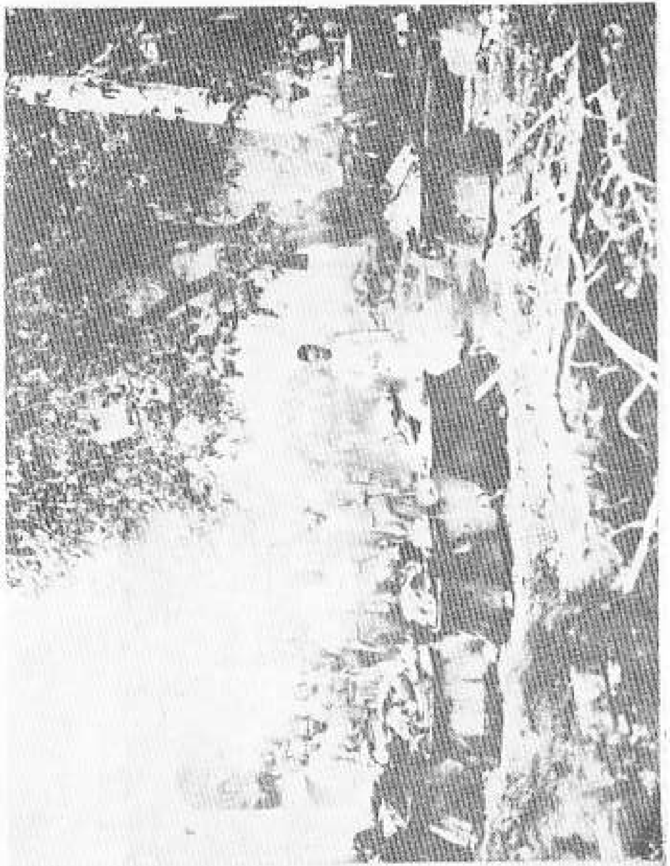
۱۳۷ نیراعظم بادوتن غلام بچه

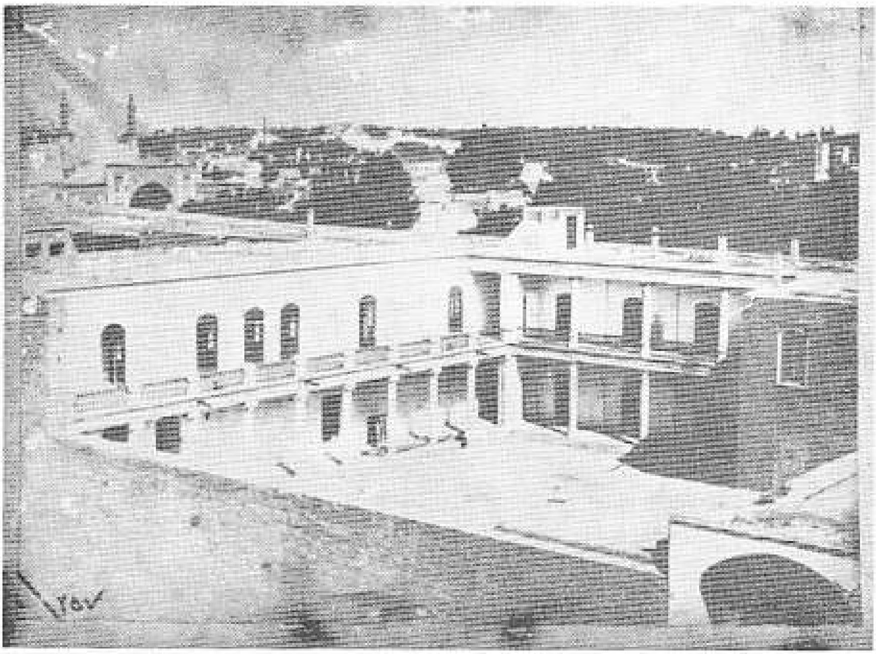
۷۷۵ خجسته خانم تاج‌الدوله ، فخرالتاج ، آغانور محمدخان کلیددار
و حاج سلمان خواجه سرا

۱۱۰۹. اقبال الدوله راجهٔ هندی در ایران

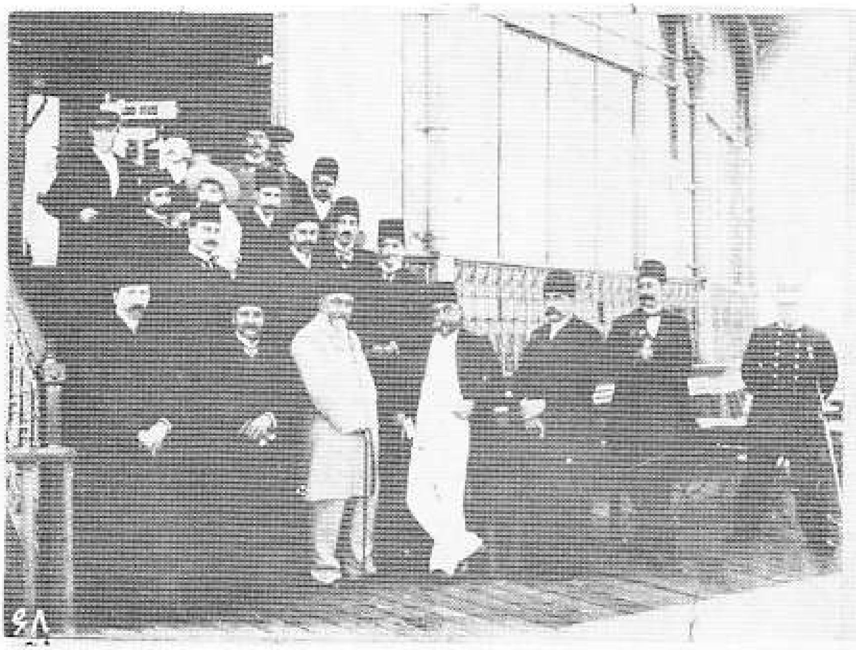
۵۶ تهیه غذا برای شرکت کنندگان در جشن اعطای مشروطیت

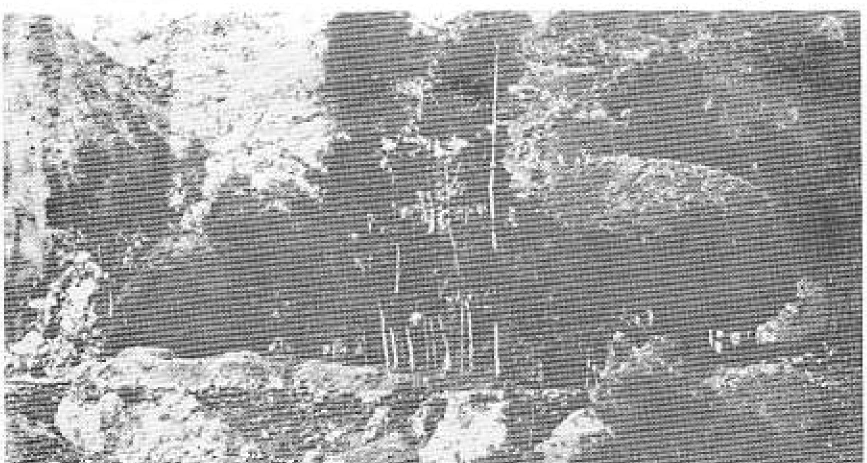
۲۵۷ منظری از تهران قدیم

۱۶۰ امین‌الدوله، ناصر الملک ، عباسقلی خان مهندس ، نیرالملک ،
مهدی خان مهندس ، امیرالامرا

۶۸ گروهی از رجال در حضور ناصرالدین شاه در پاریس

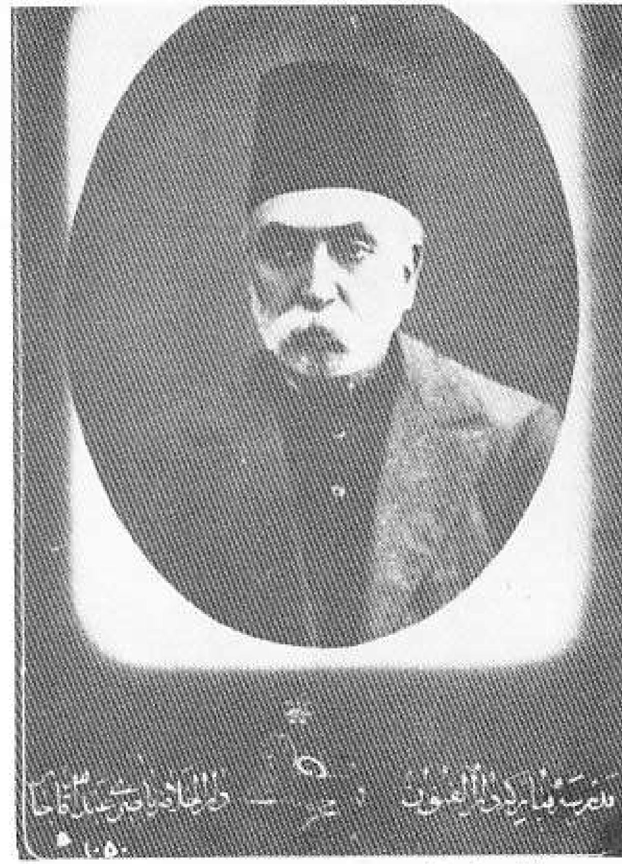
۱۷۷ سنگ پیره زن در درهٔ ولنجک

۱۰۲ خیابان باب‌همایون

۱۲۰ آقا سید جواد ظهیرالاسلام ، آقا سید زین‌العابدین ، شاهزاده عبدالحسین میرزا
ردیف ایستاده از همراهان و منسوبین امام جمعه

۱۰۵۰ آقا حسام الدین

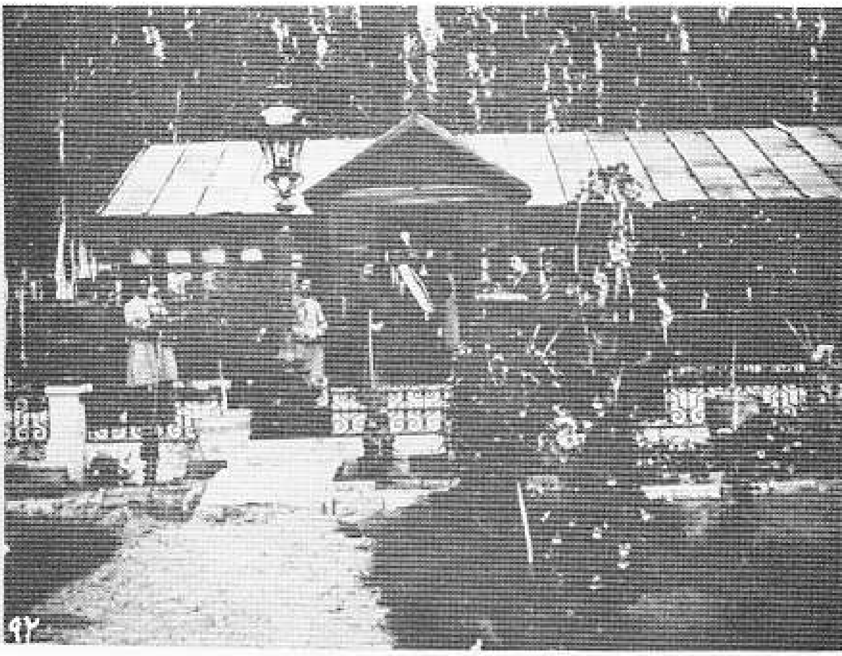
۹۰۵ اکبر میرزا پسر جهانبخش میرزا

۴۷۷ از راست محمدعلی فروغی وبرادرش باسه نفر دیگر

۱۴ نمای شهر تهران از بالای شمس العماره

۹۲ پاویون باغ مهرآباد

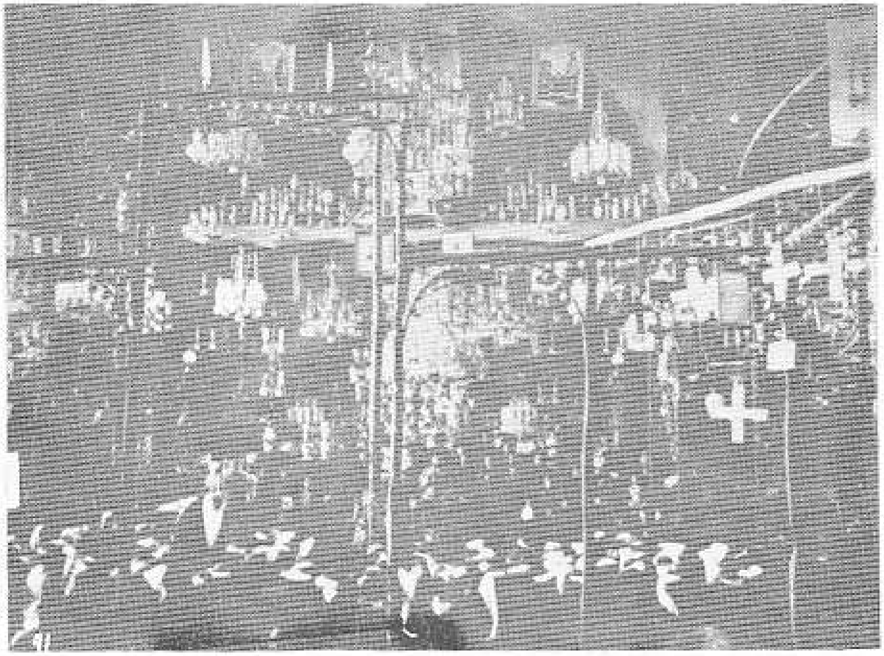

۱۰۹۵ صدراعظم سردار ایوب خان

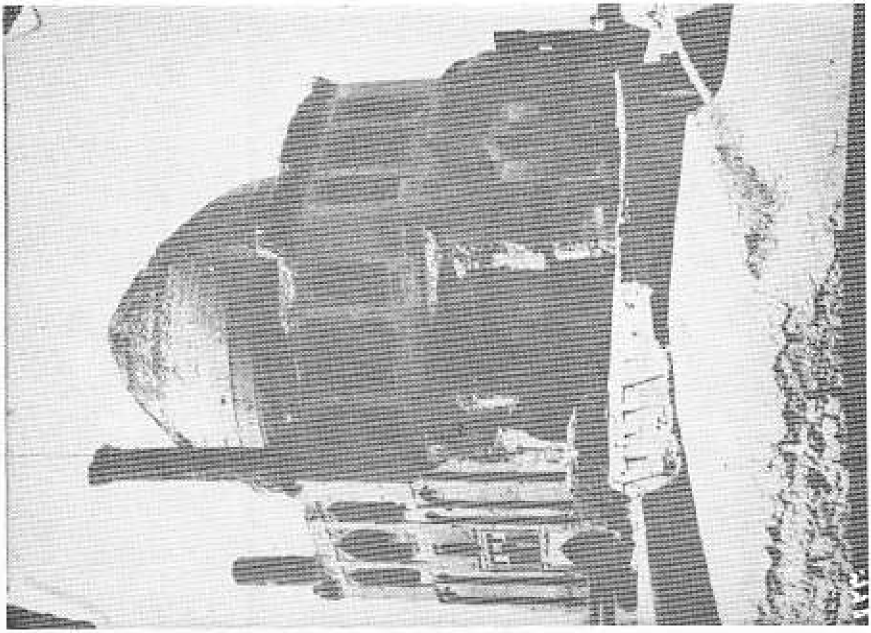
۷۸ حکیم الملک

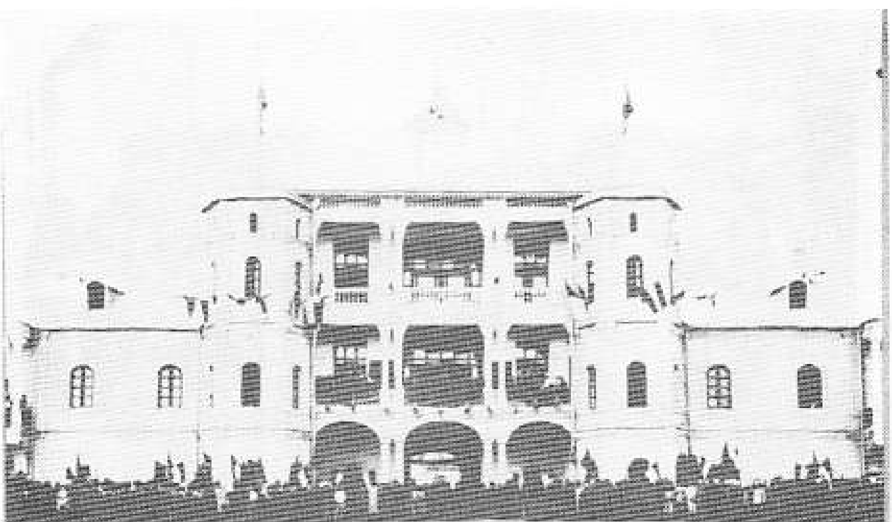
۹۱ طاق نماهای تزیینی در مراسم عزاداری در مسجد معیر

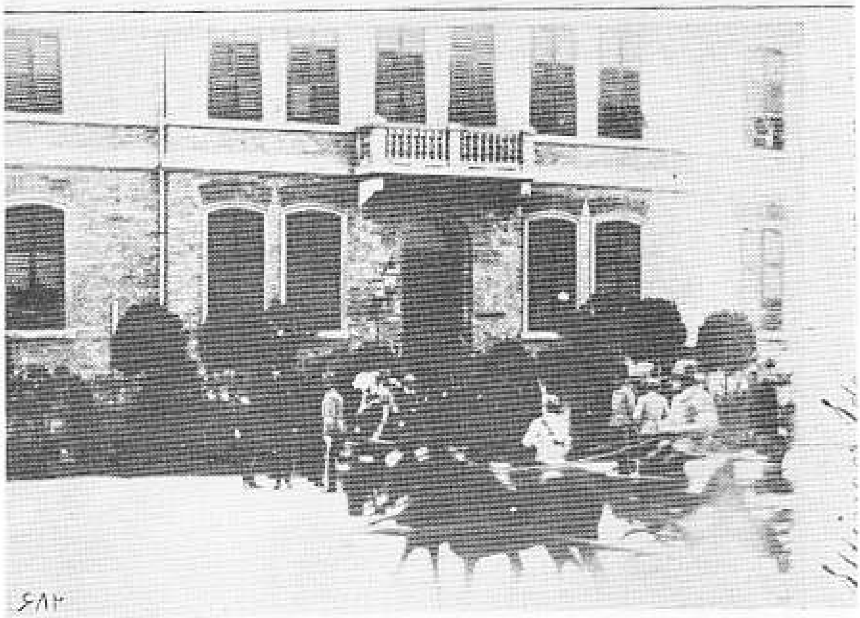
۱۷۵ نمایی از اندرونی معیر الممالک

۶۰ گنبد سلطانیه

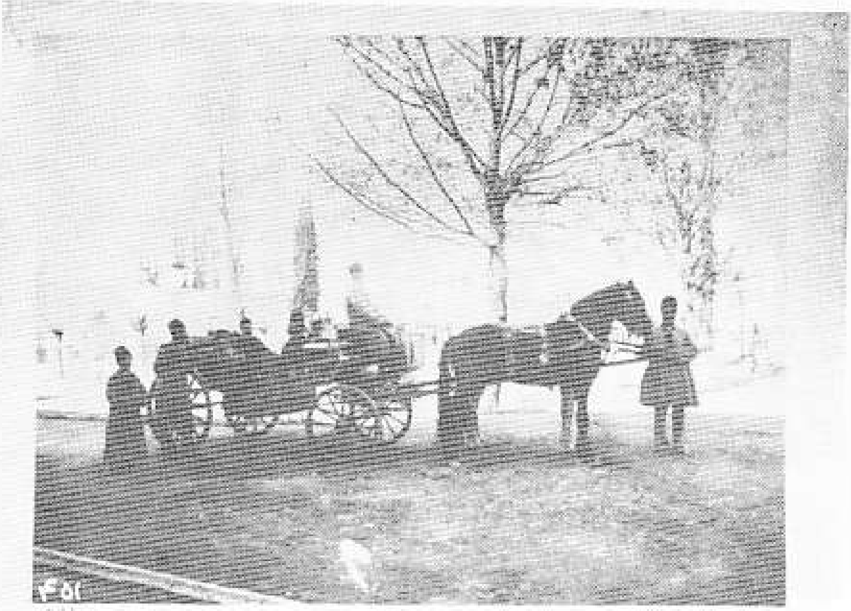
۶۱ عمارت واقع در میدان مشق سابق مورد استفاده در مراسم سان و استقبال

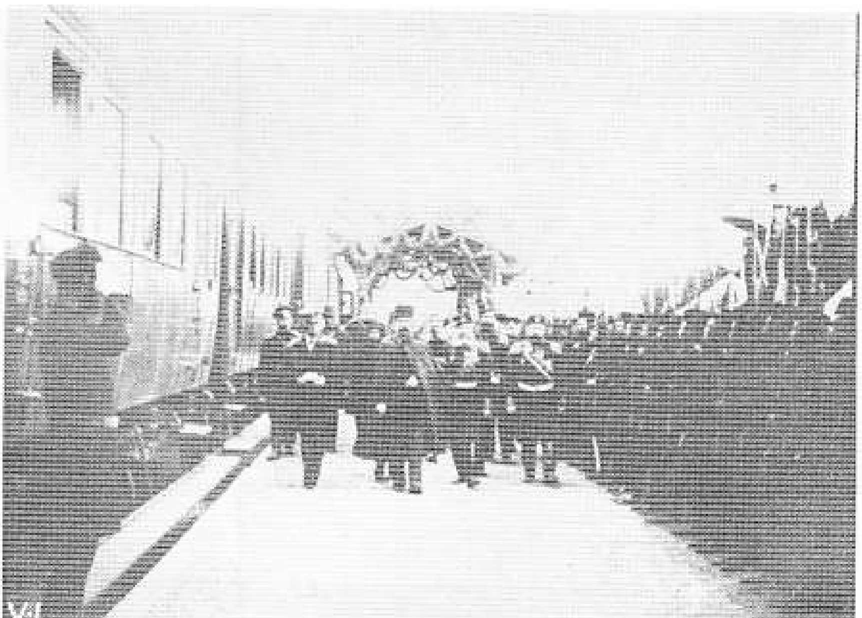
۶۸۲ زمان حرکت ناصرالدین شاه از بوداپست به ایران

۱۲۵۹ حجاری برسینه کوه در راه هراز

٤٥١ گرداندن خانم بیمار با کالسکه دستی در باغ معیر

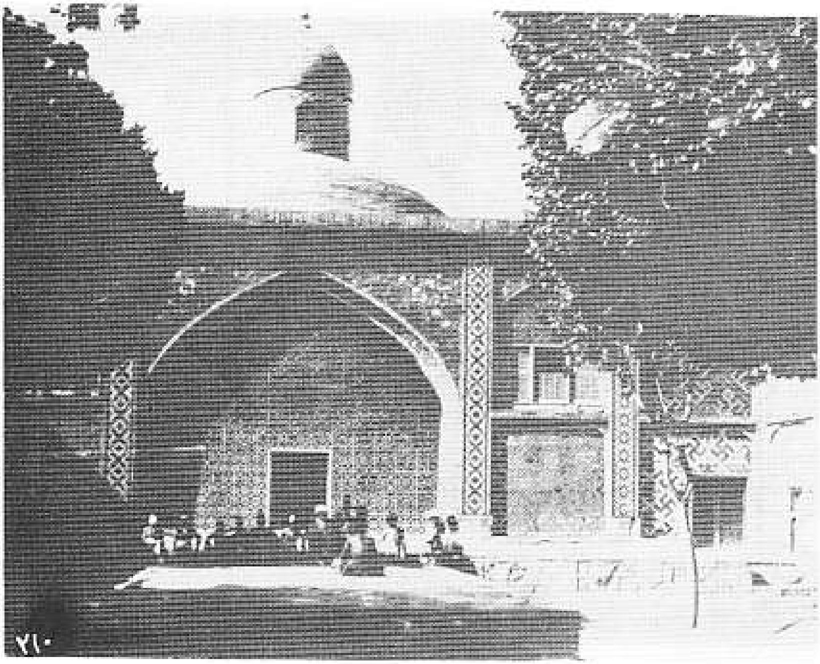
۷۰۱ ورود ناصرالدین شاه به ایستگاه راه‌آهن ورشو

۱۱۳۳ حسام الدین برادر ظهیر الاسلام

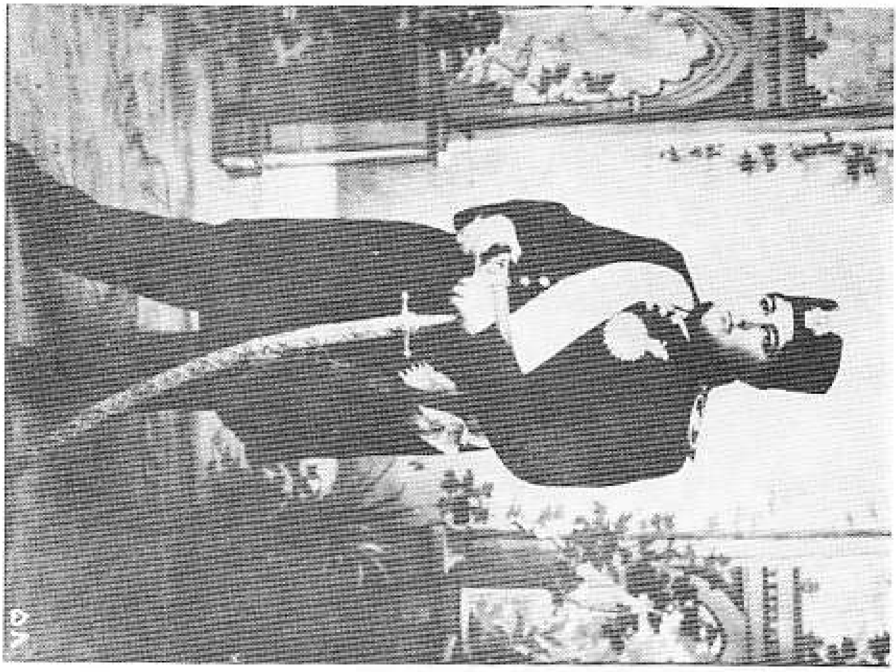
۷۸۲ مشیر السلطنه

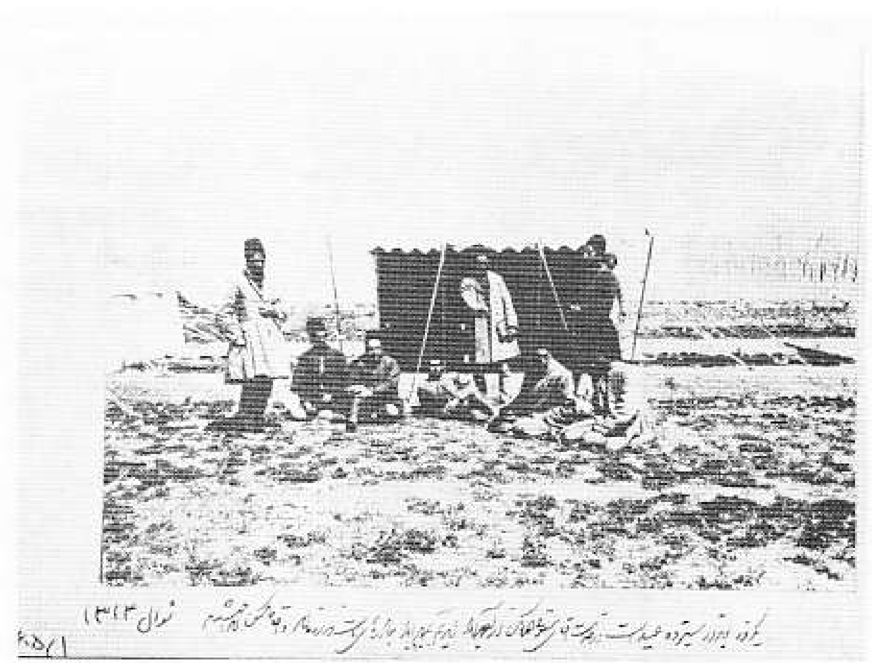

۲۱۰ از اماکن مذهبی

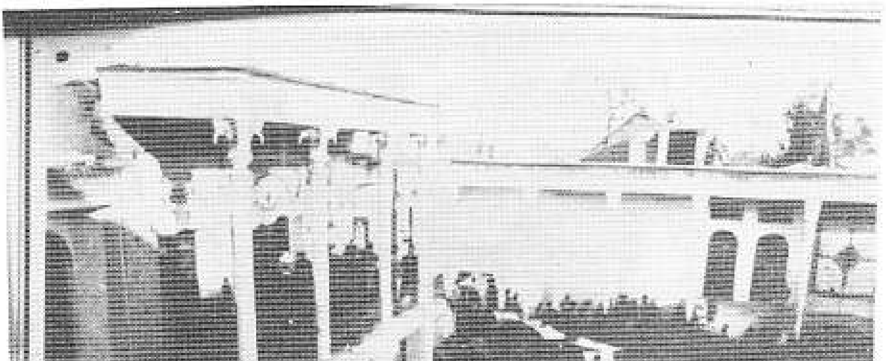

۸۹ پسران ودختران سیف‌الله میرز

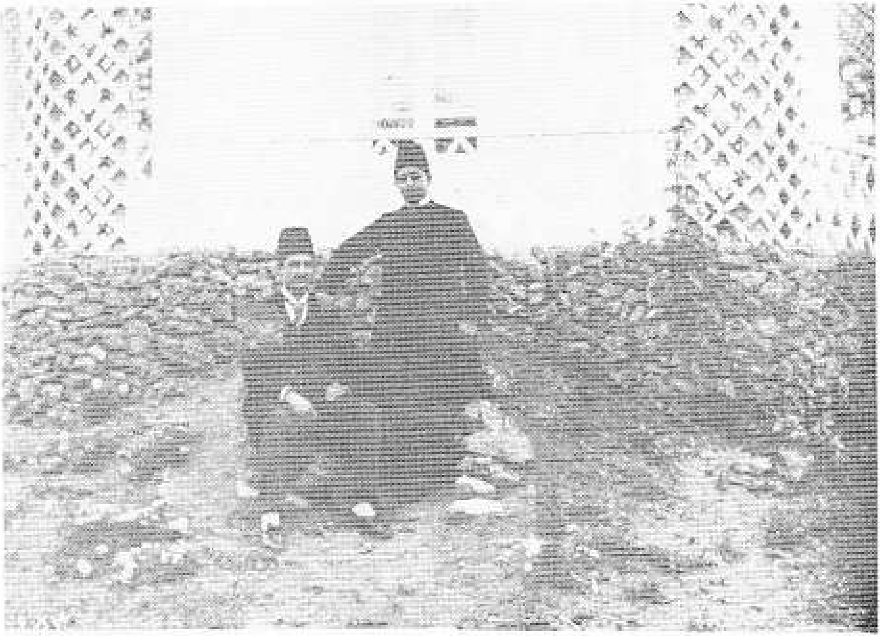

شوال ۱۳۱۳

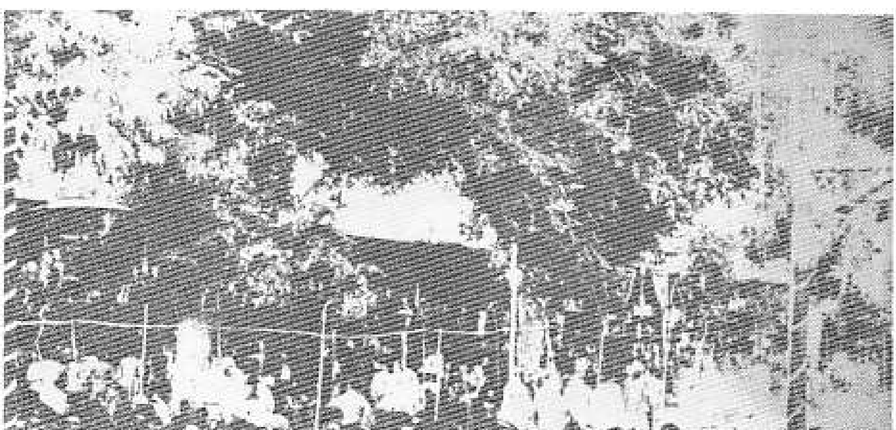

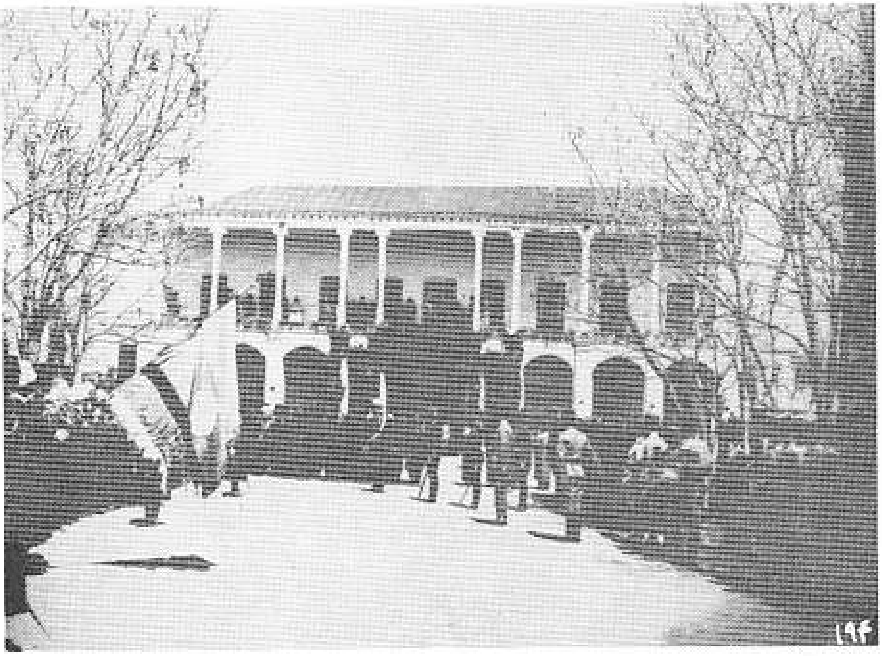
۱۲۹ آوردن جهیزیه اخترالدوله به منزل عزیز السلطان

۱۰۳ محسن‌خان معین الملک بایکی از دوستان خود

۷۲ مراسم جشن و ضیافت به‌مناسبت اعطای مشروطه از طرف مظفرالدین شاه

۱۹٤ احمد شاه در بازدید از افسران وسربازان قزاق

۶۷۶ دسته نوازنده

۹۷۰ میرزا موسی نقاش

۹۳۲ دوستعلی خان معیر الممالک بایکی از دوستانش

۵۵۱ معزالدوله (نشسته)

۵۳۹ عضدالدوله

۱۱۴۱ دوتن از همسران و دو تن از پسران
ناصرالدین شاه با خدمهٔ حرمسرا

۱۰۴۸. کامران میرزا نایب السلطنه

۱۰۵۰. آقا حسام الدین

۵۹٤ گروهی از رجال عصر مظفری

۶۷۳ از خدمتگزاران اندرونی حشمت الممالک

۶۰۳ میرزا هدایت وزیر دفتر دوران ناصری

۷۵۳ محسن‌خان معین الملک ملقب به امین الدوله

۱۰۴۶ شاهزاده اعتضاد السلطنه

۱۰۰۷ دستهٔ گلین ماژور (نوازنده)

۱۳۱۴ حاج محمد رحیم خان

۷۷۲ فاطمه خانم همسر ناصرالدین شاه

۱۱۵۰. آقا سید زین العابدین امام جمعه ومحرر مخصوص او

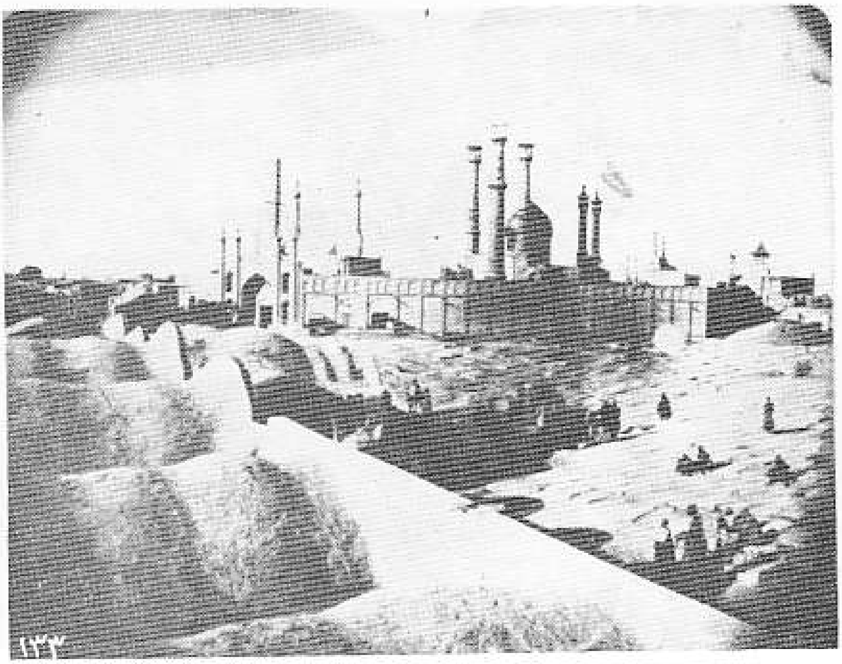

۹۵۰. شاهزاده محمد میرزا رکن‌السلطنه

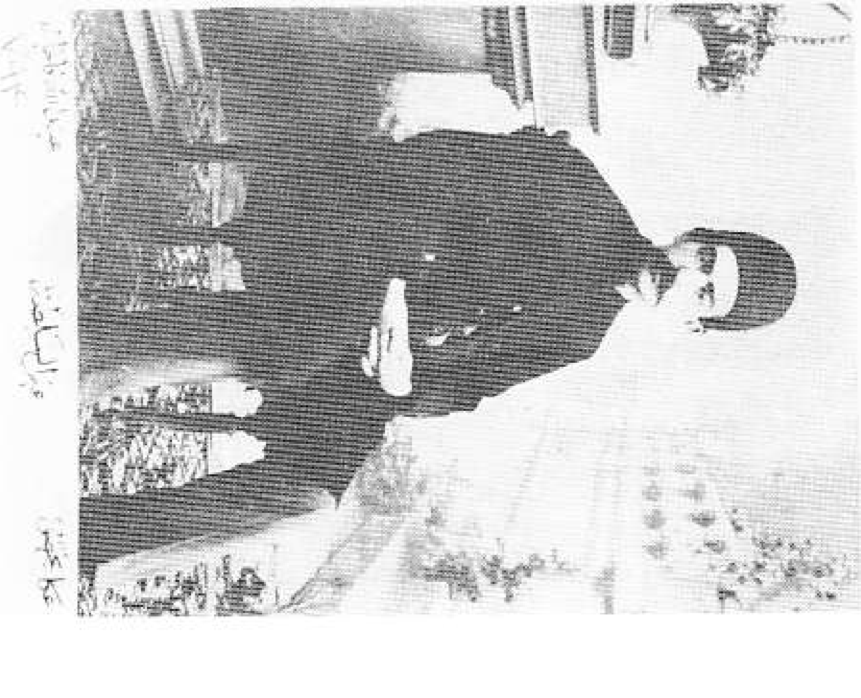

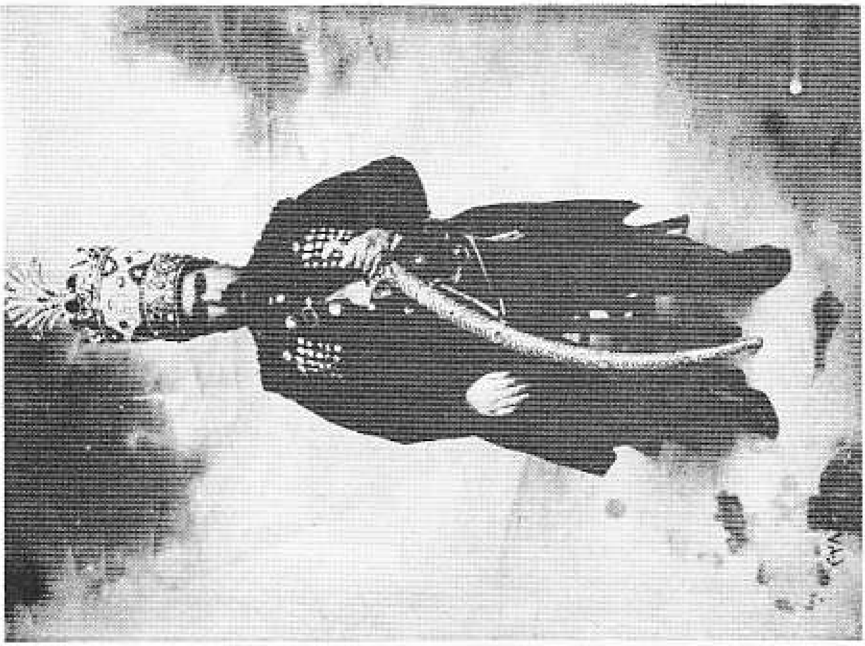

۹۱۷ معتمد الحرم

۱۳۳ دورنمای مرقد حضرت معصومه علیها سلام

۴۲۸ محمدعلی شاه

۲۹۵ ناصرالدین شاه

۹۷۶ شاهزاده خانم بدرالدوله

۱۶۱ مراسم گلاب‌گیری در باغ مهرآباد.

۷۱۵ ایلخانی

۹۸۰ نظام‌الملک

۷۱۹ نیرالدوله

۱۱۱۵ میرزا عباسعلی‌خان مهندس

۱۰۵۸ بدرالدوله ندیمهٔ انیس الدوله

۹۰۲ امیر نظام گروسی

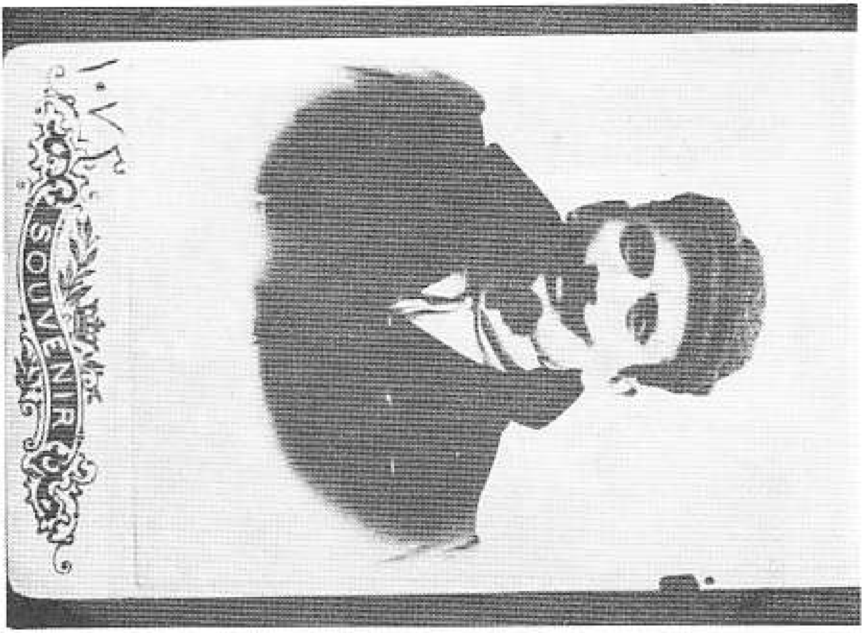
۹۰۰ مفاخر السلطان

۶۹۸ از راست امین الملک، محمد حسن‌خان ، مصطفی‌خان، آقا غیون

۵۹۳ عزیز السلطان سردار محترم (ملیجک)

۱۰۷۳ شیخ کرنا (دلقک)

۲۶۲ منظری از صحن قم

۹۵۸ احتشام الوزاره

۱۱۰۸ محمدحسن خان محقق

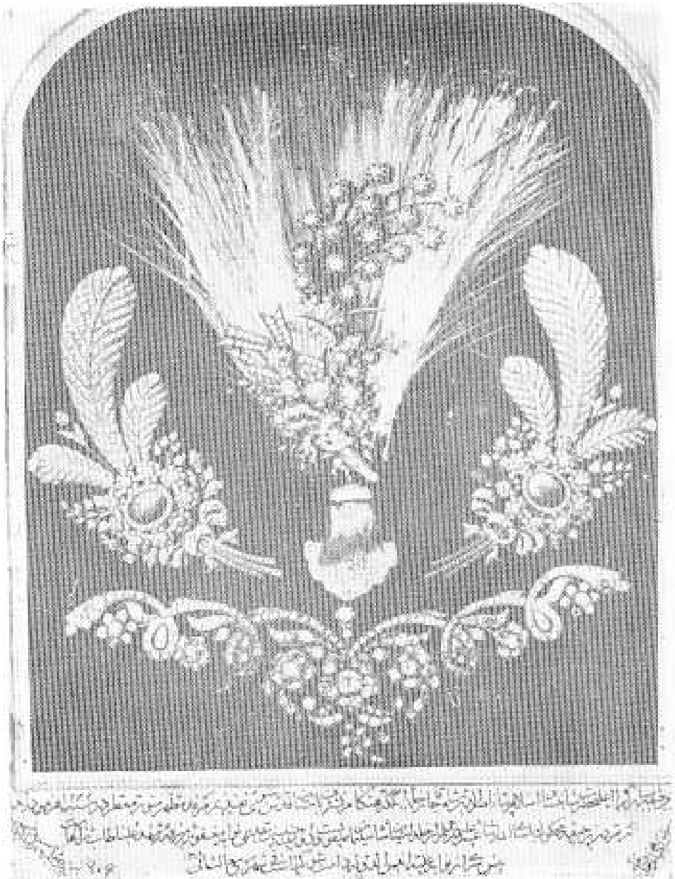
۹۲۷ دوستعلی‌خان معیرالممالک

۷۰۸ حاج ملاعلی کنی

۵۵۲ کودکی کامران میرزا نایب السلطنه

۲۰۶ چهار قطعه جواهر که به‌آستان قدس رضوی، تقدیم شده

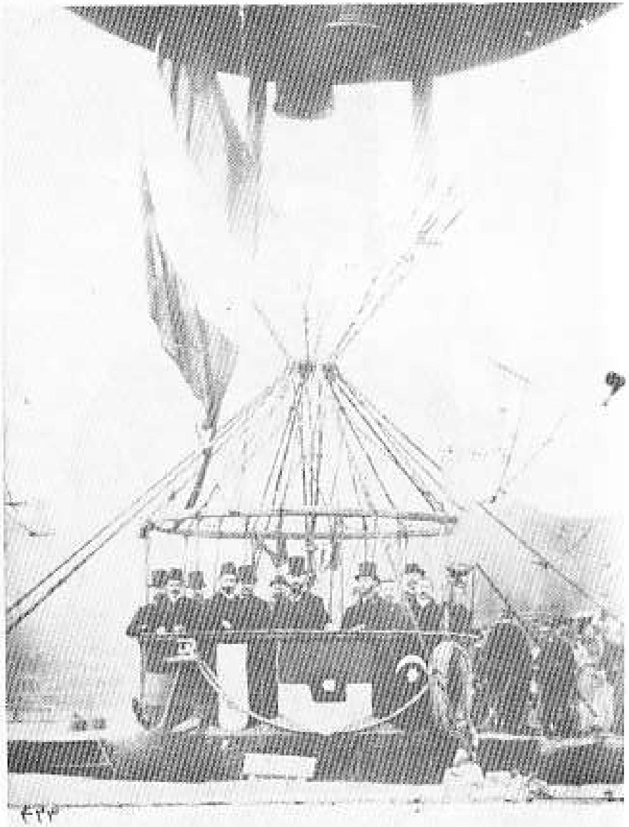

۱۰۴۲ میرزا حسین‌خان سپهسالار

٦١١ میرزا عبدالله خان امین السلطان

٤٢٣ اتابک باعده‌ای از مهماندارها در بالن

۹۸۲ مظفرالدین شاه

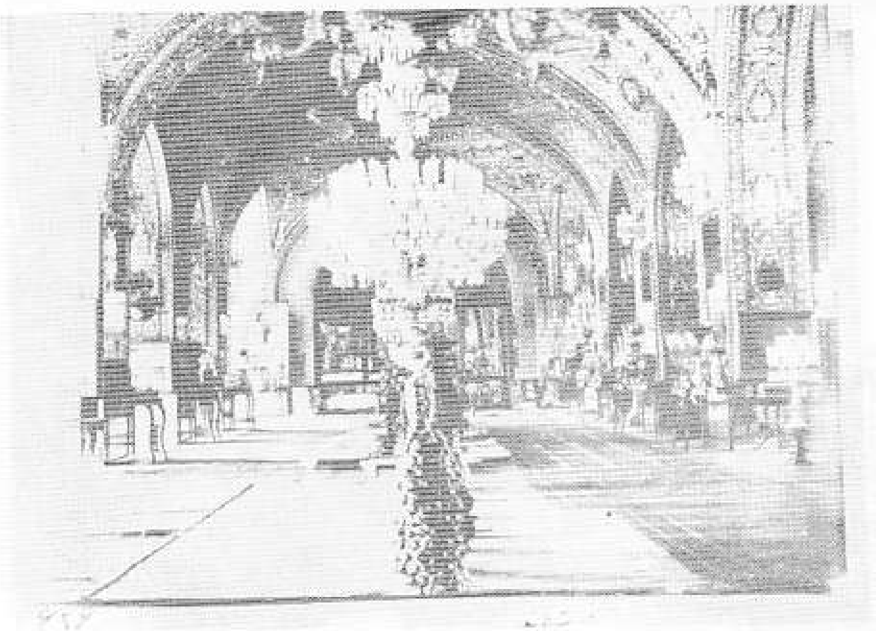
۳۷۵ مظفرالدین شاه ولیعهد

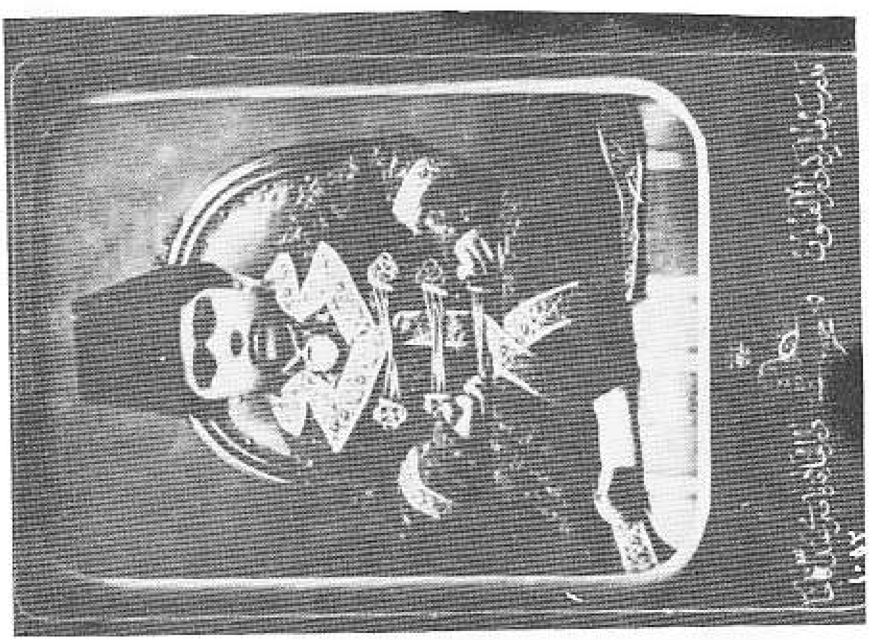
۱۱۳۸ عبدالصمد میرزا عزالدوله

۹۷۹ علینقی خان

۶۲۶ تالار عمارت موزه

۱۰۵۲ شاهزاده سالار السلطنه

۳۰۵ مظفرالدین شاه، اتابک ویکی از رجال

۱۰۴۵ شاهزاده محمد جعفر میرزا

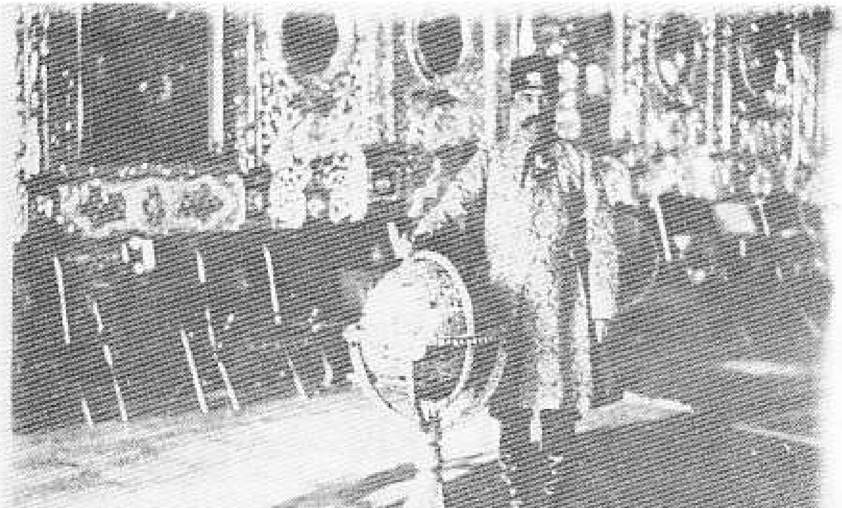
۵۹۰ یک زن کرد با لباس محلی

۱۲۶۰ ماموران سیاسی ترکیه در ایران

۳۰۷ منظری از میدان مشق

۶۲۵ ناصرالدین شاه درکنارکره جواهر نشان

۵۲۸ میرزا علی‌اصغر خان اتابک وحکیم الملک ایستاده

۱۰۷۷ شاهزاده مرضیه خانم، شکوه السلطنه ، شاهزاده خانمه

٩٣٤ عصمت الملوك وفخر التاج

١٠٤١ رضا خان آجودان مخصوص

۷٤٥ دوستعلی خان معیر الممالک

۹۸٤ ناصرالدین شاه در یکی از سفرهای اروپا

۷۰۹ محسن‌خان مشیرالدوله

۹۴۷ کودکی چند تن از صاحب منصبان

۱۰۳۸ از بانوان حرمسرا

۷۸۳ معتمد الملک

۱۰۰۸ امین السلطان (اتابک)

۱۰۴۳ حکیم الممالک

۱۱۴۳ آقا بیگم خانم دختر آقا سید زین‌العابدین

۱۱۲۷ قوام السلطنه در جوانی

۷۱۷ امیر نویان

۵۶۰ کامران میرزا، مظفرالدین شاه ودوستعلی‌خان معیرالممالک

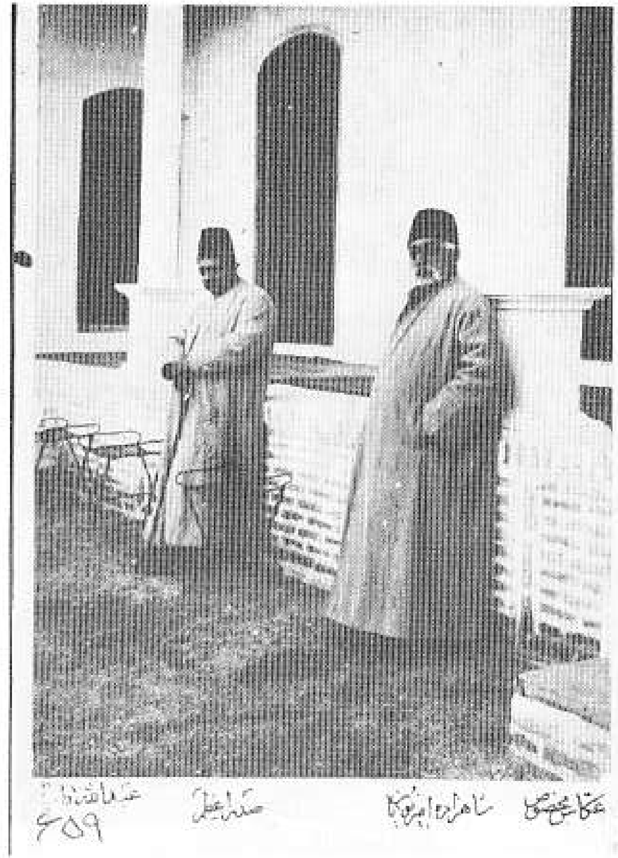
۳۷۲ یحیی‌خان مشیرالدوله وظل السلطان

۱۴۹ عصمت‌الملوک ودوستعلی‌خان معیر الممالک

۷۲۱ شعاع الدین میرزا ، بهمن میرزا ، غلامحسین میرزا ، لعبت الملوک

۶۵۹ اتابک وشاهزاده امیر نویان در قم

۱۰۰۷ دسته نوازندگان معروف به‌گلین ماژور

۳۲۰ آقا محمدخان قاجار

۷۱۱ مشاور السلطان

۱۱۳۷ عالم شاه میرزا

۱۱۱۸ صدیق الملک

٥٤٦ مهدی‌خان وزیر همایون

۱۰۸۸ حاج میرزا احمدخان مشیر اعظم

۱۱۲۲ عبدالحسین خان فخرالملک

۱۱۱۲ شاهزاده سرور السلطنه

۱۰۶۷ رئیس ایل شاهسون

۴۲۵ دکتر بازیل

۶۵۴ مهدی‌خان وزیر همایون

١٠٨٥ اسدالله گماشته مخصوص دوستمحمدخان
معیرالممالک، در روسیه انداخته شده

٩٤ آقا سید جواد ظهیر الاسلام در ١٦ سالگی

۷۳۴ آقا محمد حسین مشهور به شکوفه

۱۲۳۵ خجسته خانم ودوتن از خدمتکاران

۶۹۷ گروهی در پارک اتابک

۱۸۱ شاهزاده احمد میرزا عضدالسلطنه

۵۷۹ نشسته به راست دوستمحمدخان معیرالممالک
پشت سراو میرزا احمد عکاس‌باشی، صنیع السلطنه

۷۲۳ سلطان مسعود میرزا ظل‌السلطان به‌راست
ومظفرالدین شاه در دوران ولایتعهدی

۱۰۸۲ دوستمحمدخان معیرالممالک

۷۵۰ دکتر شیخ احیاء الملک

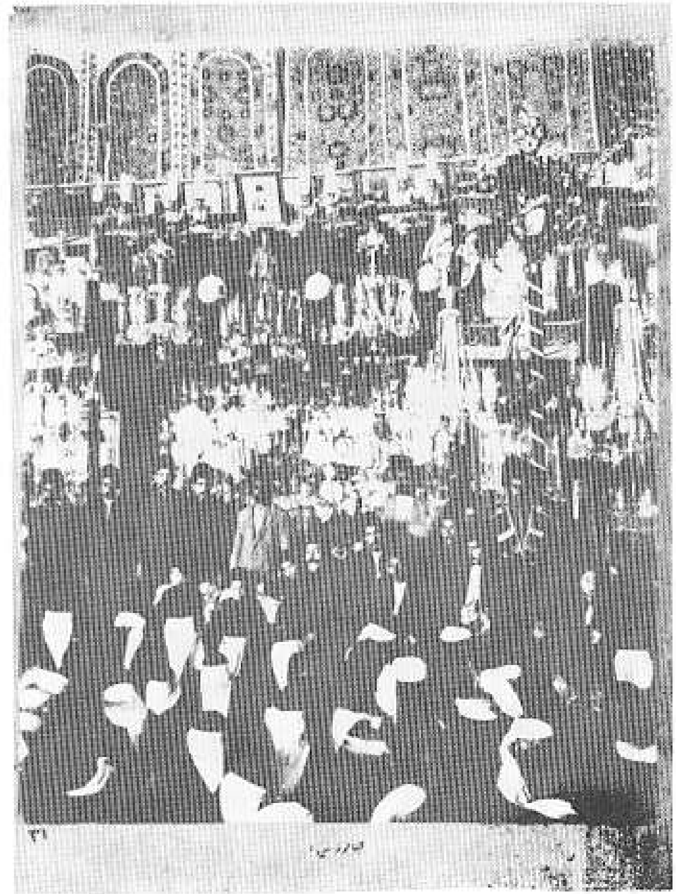

۷۹۹ افسر روسی در دوران ناصری

۹۷۵ خجسته خانم آخرین همسر ناصرالدین شاه (نشسته)

۳۱ طاق نمای مستوفی الممالک در مسجد معیر

۳۰۴ر۱ دوستمحمدخان معیر الممالک در موزه قاهره

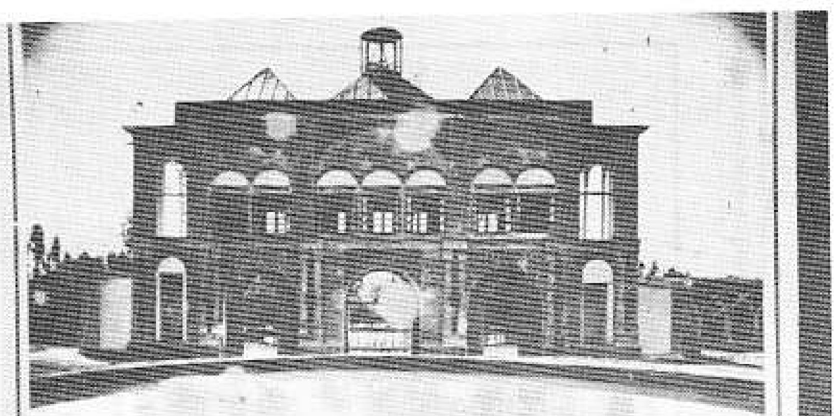

۶۱۰ چندتن از همسران رجال با سه نفر از خواجه سرایان

۵۶۱ سرور الدوله

۳۲۸ سر در جدید باغ کامرانیه

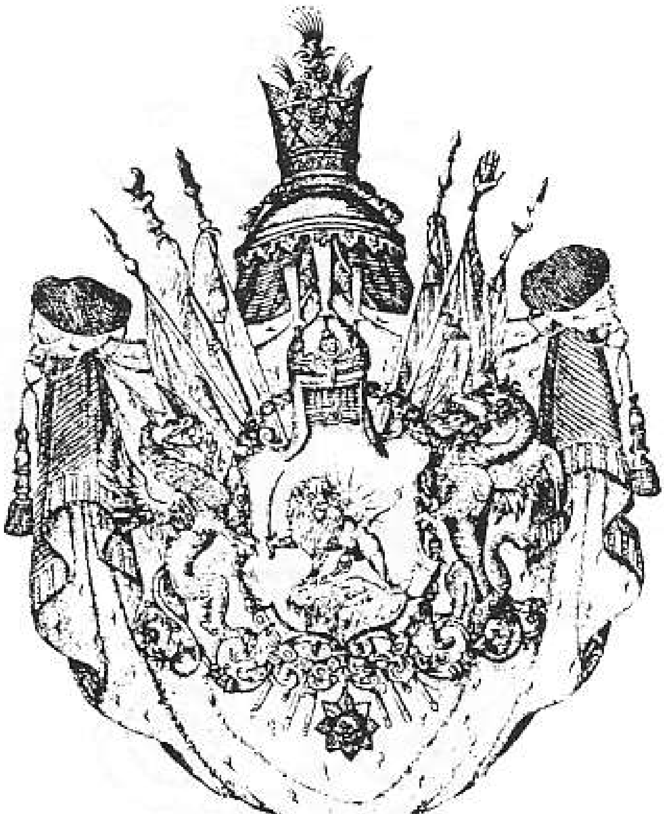
۲۲۹ لقمان الملک با فرزندش وعبدالله خان خواجه‌سرا مؤلف الدوله، دکتر کپن، مسیو رنارد

۷۳۴

نمونه ای از نشان های عکاسان و عکاسخانه ها

که در کار مطالعه تاریخ عکاسی و شناخت عکاسان آن دوره حائز اهمیت است و . .

دوستمحمد خان

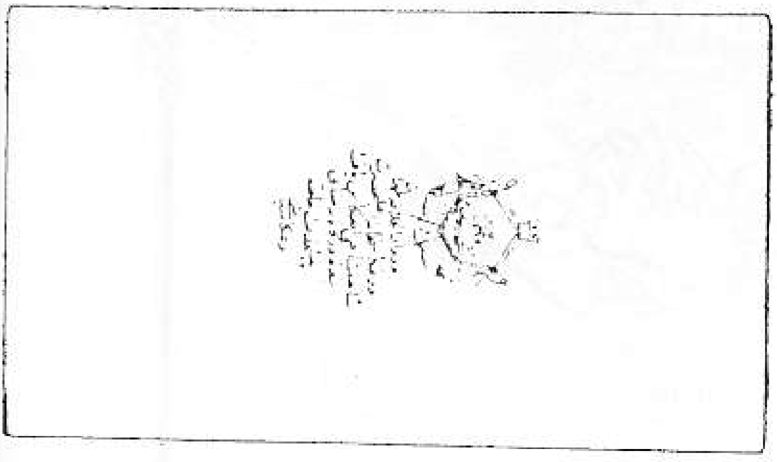
طهران

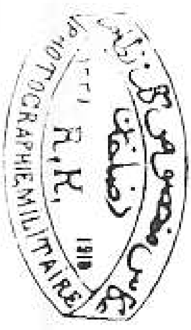
TEHERAN

(PERSE)

PHOTOGRAPHIE
ARTISTIQUE
AGRANDISSEMENTS
REPRODUCTIONS
Groupes
TEHERAN
(PERSE)

PHOTOGRAPHIE MILITAIRE

PHOTOGRAFISCHES ATELIER

Bertha

II. (Praterstrasse) Africanergasse 9.

nächst dem Praterstern,

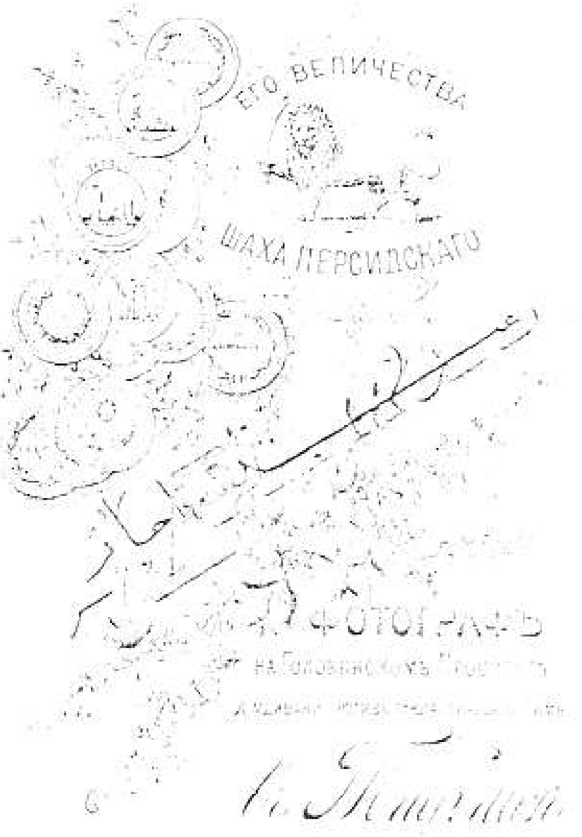
im Gartensalon

WIEN

Vervielfältigung vorbehalten.
Die Platte bleibt für Nachbestellungen reservirt.

(۱)

در عکاسخانه
سرکار بندگان
عالی آقای بیگلربیگی
انعکاس پذیرفت
ییلاق درکه
لعمل

ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА
ШАХА ПЕРСИДСКАГО
ФОТОГРАФЪ

Souvenir

A. Mirza Ally & Co.

PHOTOGRAPHIC ARTISTS

EAST STREET,
POONA.

NEGATIVES PRESERVED COPIES MAY BE HAD AT ANY TIME
THIS OR ANY OTHER PORTRAIT ENLARGED OR
REDUCED & FINISHED IN OIL OR WATER COLOUR

Русская Фотографія
Тегеранъ
Бульваръ Алаедовле
Photographie Russe
Roussie-Khan
Teheran
عکاسخانه
طهران
خیابان علاء الدوله

K. K. HOF-ATELIER
ADELE
WIEN
ISCHL
Bei Nachbestellungen belieben die N° ___ anzugeben

Photographie artistique
DE
Antoin Sevruguin
TÉHÉRAN
dans sa propre maison

DE
Antoine Sevruguine
A
TÉHÉRAN

راهنمای عکس‌های چاپ شده

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٥٠	١٢٩
٣٠٣	١٣٠
٤١٠	١٣١
٤٦٣	١٣٣
٤٣٤	١٣٧
٤٣١	١٣٨
٣١٤	١٣٩
٢٣٢	١٤٢
٣١٥	١٤٣
٢٠٨	١٤٧
٤٥١	١٥٣
٢٩٧	١٥٤
٣٤٧	١٥٨
٤٩٢	١٤٩
١٩٥	١٥٧
٤٣٦	١٦٠
٤٦٥	١٦١
٣٠١	١٦٤
١٩٦	١٦٥
١٨٩	١٦٦
٣٣٩	١٦٨
٣٣٦	١٦٨
٥٠٨	١٦٨
٣٦١	١٧١

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٢٨٩	٨٣
٤٣٣	٨٤
٣١٥	٨٥
١٦٧	٨٧
٢٢٣	٨٧
٤٤٨	٨٩
٤٤٣	٩١
٤٤١	٩٢
٤١٢	٩٣
٥٠٠	٩٤
٢٤٤	٩٦
٣٦٨	٩٩
٣٦٧	١٠٠
٤٣٨	١٠٢
٤٣١	١١٠
٣٥٨	١١١
٢٧٠	١١٢
٢٦٢	١١٤
٢٨٠	١١٦
٤٣٨	١٢٠
٤١٨	١٢٣
٤٢٦	١٢٤
٤٠٦	١٢٥
١٩١	١٢٧

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
۴۱۴	۲۰۸
۴۴۸	۲۱۰
۴۲۹	۲۱۲
۲۳۷	۲۱۳
۲۴۳	۲۱۴
۱۶۸	۲۱۷
۳۶۷	۲۹۹
۴۲۸	۲۳۰
۳۶۵	۲۳۰
۳۵۱	۲۳۲
۳۷۹	۲۳۵
۴۰۹	۲۳۶
۴۱۲	۲۳۷
۴۰۷	۲۳۷
۴۱۴	۲۴۱
۳۶۹	۲۴۲
۲۷۵	۲۴۳
۳۸۷	۲۴۵
۲۶۳	۲۴۹
۴۳۲	۲۵۳
۴۳۶	۲۵۷
۲۴۷	۲۵۹
۳۰۵	۲۵۹
۲۵۲	۲۶۰

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
۴۲۱	۱۷۲
۳۶۴	۱۷۴
۴۲۴	۱۷۴
۴۴۳	۱۷۵
۴۳۷	۱۷۷
۱۷۰	۱۷۸
۱۸۸	۱۷۹
۲۰۵	۱۸۰
۵۰۲	۱۸۱
۱۸۲	۱۸۲
۲۸۸	۱۸۳
۲۹۲	۱۸۴
۲۷۷	۱۸۷
۱۷۴	۱۹۰
۱۹۸	۱۹۱
۴۰۳	۱۹۳
۴۵۲	۱۹۴
۳۷۱	۱۹۹
۳۰۷	۲۰۰
۴۰۵	۲۰۲
۴۰۸	۲۰۲
۲۹۸	۲۰۴
۴۷۴	۲۰۶
۲۶۶	۲۰۷

شمارهٔ تصویر	شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر	شمارهٔ صفحه
٢٦٢	٤٧١	٣٢٨	٥٠٩
٢٦٥	٣١٦	٣٣١	٣٢٣
٢٦٩	٤٢٧	٣٣٣	٢٤٥
٢٧١	٢٥٣	٣٣٤	٢١٥
٢٧٢	١٩٠	٣٣٨	٤٤١
٢٧٦	٣٨٨	٣٣٨	٣٦٠
٢٧٧	٤٠١	٣٤١	٣٢٩
٢٨٥	٢٧٨	٣٤٤	٢٣٤
٢٨٩	٢٥٩	٣٥٠	٣٧٢
٢٩٥	٤٦٤	٣٥٣	٢٣٣
٢٩٦	٢٤٩	٣٥٦	٢٢٨
٢٩٧	٢٥٦	٣٥٧	٢٢٥
٣٠١	٢٢٧	٣٥٧	٢٥١
٣٠٤	٤٥٤	٣٦٤	٢٩٥
٣٠٤(١)	٥٠٧	٣٦٦	١٧٧
٣٠٥	٤٨٠	٣٦٧	٣٦٦
٣٠٧	٤٨٢	٣٦٨	٢٢٢
٣١٤	٣٨٨	٣٧٢	٤٩١
٣١٥	٣٨٤	٣٧٤	٣٩٢
٣١٨	٧٥٣	٣٧٥	٤٧٧
٣٢٠	٤٩٤	٣٨٠	٢٥٨
٣٢٢	٢١٤	٣٨٣	٤١٥
٣٢٥	٣١٦	٣٨٤	٢٣٥
٣٢٧	٤١١	٣٨٨	٤٢٠

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٣٢	٤٣٥
٣٦٥	٤٤٤
٣٧٧	٤٤٦
٢٤٨	٤٤٧
٣٩٣	٤٤٨
٤٠٧	٤٥٠
٤٤٦	٤٥١
٣٦٦	٤٥٢
٣٨٦	٤٦٧
٣٦٠	٤٦٨
٣٥٩	٤٦٩
٢٠٩	٤٧٣
٢٣٩	٤٧٤
٤٤٠	٤٧٧
٣٣٢	٤٧٨
٣٠٢	٤٨٨/٢
٣٢٦	٤٨٩
٣٤٢	٤٩٦
٣٤٠	٥٠١
٣١٣	٥٠٢
٢٢١	٥٠٣
٢٥٠	٥٠٥
٣٩١	٥٠٧
٢٠٣	٥٠٩

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٢١	٣٩٠
٣٥٩	٣٩٢
٤١٩	٣٩٣
٤١٥	٣٩٥
٢١٠	٣٩٦
٣٧٨	٣٩٩
١٩٧	٤٠١
٢١٦	٤٠٢
٣٣٨	٤٠٦
٣١٠	٤٠٧
٢٠٧	٤٠٨
٢١٨	٤٠٩
٤٠٨	٤١٠
٣٦٩	٤١١
١٧٥	٤١٥
٣٢٩	٤١٧
٤٩٨	٤١٨
٣٣٤	٤٢٢
٤٧٦	٤٢٣
٤٩٩	٤٢٥
٤٦٤	٤٢٨
٤١٣	٤٣٠
٢٥٥	٤٣٢
٢٦٨	٤٣٣

شمارهٔ صفحه	شمادهٔ تصویر
٣٧٢	٥٦٩
٣٧٣	٥٧١
٣٠٦	٥٧٢
٤١١	٥٧٣
٣٦٣	٥٧٤
٣٢٥	٥٧٦
٢٠١	٥٧٧
٣٠٣	٥٧٨
٥٠٣	٥٧٩
٢٧٢	٥٨٠
٢١١	٤٨٣
٣٤٤	٥٨٤
٤٢٦	٥٨٦
٢٢٦	٥٨٧
٤٨١	٥٩٠
٣٣٧	٥٩٢
٤٧٠	٥٩٣
٤٥٧	٥٩٤
٣٢٥	٥٩٥
٣٧٠	٥٩٦
٣١٢	٥٩٧
٣٧٦	٥٩٨
٣١٨	٦٠٢
٤٥٨	٦٠٣

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٢٣١	٥١٠
٢٩٥	٥١١
٢٧٣	٥١٥
٢١٣	٥١٩
٢٤٦	٥٢١
٢٢٤	٥٢٦
٤٨٣	٥٢٨
١٩٣	٥٢٩
٣٨١	٥٣٢
٤٥٥	٥٣٩
٣٤٣	٥٤٠
٣٦٢	٥٤١
٢٠٠	٥٤٢
٤١٧	٥٤٤
٣٧٤	٥٤٥
٤٩٦	٥٤٦
٣٢٤	٥٤٧
٣٨٩	٥٤٩
٤٥٤	٥٥١
٤٧٤	٥٥٢
٣٢٧	٥٥٦
٤٩١	٥٦٠
٥٠٩	٥٦١
٣٤٥	٥٦٥

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٣١٢	٦٥١
٣٥٨	٦٥٢
٤٩٩	٦٥٤
٣٩٣	٦٥٥
٣١٩	٦٥٧
٤٩٣	٦٥٩
٣٧٦	٦٦٤
٣٣٣	٦٤٦
٣٢١	٦٦٥
٤٠٤	٦٦٧
٤٥٧	٦٧٣
٣٤٥	٦٧٥
٤٥٢	٦٧٦
٤٤٥	٦٨٢
٣١٢	٦٨٤
١٠٠٢	٦٨٧
٣٢١	٦٨٨
٣٧٠	٦٨٩
٣٣٢	٦٩٠
٢٠٢	٦٩١
٣٢٦	٦٩٢
٣٥٧	٦٩٥
٤١٣	٦٩٦
٥٠٢	٦٩٧

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٣٣٩	٦٠٤
٤٤٩	١ر٦٠٥
٣٣٣	٦٠٧
٣١٧	٦٠٩
٥٠٨	٦١٠
٤٧٦	٦١١
٣٥٦	٦١٢
٣٢٢	٦١٣
٢٤٢	٦١٥
٢١٢	٦٢٣
٤٨٢	٦٢٥
٤٧٩	٦٢٦
١٧٣	٦٢٩
٣٠٤	٦٣١
٢٧١	٦٣٥
٢٠٦	٦٣٦
١٩٩	٦٤٠
٣٢٤	٦٤٠
٣٤٣	٦٤١
٤٠٧	٦٤٤
١٧٩	٦٤٥
٣٨٥	٦٤٦
٣٢٣	٦٤٨
٣٥٤	٦٤٩

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٣٧٤	٧٥١
٤٢٣	٧٥٢
٣٣٧	٧٧١
٣٢٧	٧٧٢
٤٣٤	٧٧٥
٣٩٦	٧٨١
٤٤٧	٧٨٢
٤٨٨	٧٨٣
٣٧١	٧٩١
٣٤٩	٧٩٣
٤٦٣	٧٩٤
٤٠٣	٧٩٧
٤٧٥	٧٩٨
٥٠٥	٧٩٩
٣٢٢	٩٠٠
٣٣٥	٩٠١
٤٦٩	٩٠٢
٤٦٨	٩٠٣
٣٧٩	٩٠٤
٤٣٩	٩٠٥
٢٨١	٩٠٩
٢٠٤	٩١٢
٤٦٢	٩١٧
٣٩٢	٩١٩

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٧٠	٦٩٨
٤٤٦	٧٠١
٥٠٦	٧٠٣
٤٧٣	٧٠٨
٤٨٦	٧٠٩
٣١٤	٧١٠
٤٩٤	٧١١
٣٢٨	٧١٣
٤٦٦	٧١٥
٣٩٨	٧١٦
٤٩٠	٧١٧
٣٢٨	٧١٨
٤٦٧	٧١٩
٤٩٢	٧٢١
٥٠٣	٧٢٣
٣٣٥	٧٢٨
٢٣٦	٧٣١
٤١٧	٧٣٢
٣٨٥	٧٣٣
٥٠١	٧٣٤
٣٠٩	٧٣٨
٤٨٥	٧٤٥
٣٢٠	٧٤٦
٥٠٥	٧٥٠

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٦٥	٩٧٦
١٨٥	٩٧٧
٤٧٨	٩٧٩
٤٦٦	٩٨٠
٣٦٢	٩٨١
٤٧٧	٩٨٢
٢٧٩	٩٨٣
٤٨٦	٩٨٤
٢١٩	٩٨٦
٢٩١	٩٨٩
٢٩٦	٩٩٠
١٧٨	٩٩٢
٤٥٨	٩٩٣
٣٧٣	٩٩٤
٣٤٨	١٠٠٤
٤٥٩	١٠٠٧
٣٠٧	١٠٠٧
٤٩٣	١٠٠٧
٤٨٨	١٠٠٨
٣٣١	١٠١٧
٣٧٥	١٠١٨
٤٢٢	١٠٢٥
٣٨٠	١٠٢٦
٤٠٣	١٠٢٧

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٠١	٩٢٠
٢٨٦	٩٢٣
٣٠٨	٩٢٥
٤٧٣	٩٢٧
١٩٢	٩٢٩
٤٥٣	٩٣٢
٣٩٤	٩٣٣
٤٨٤	٩٣٤
٣٢٠	٩٣٩
٣٩٩	٩٤١
٣٠٩	٩٤٥
٣٥٤	٩٤٥
٣١٣	٩٤٥
٤٨٧	٩٤٧
٣٨٢	٩٤٨
٤٦١	٩٥٠
٤٦٩	٩٥٥
٤٧٢	٩٥٨
٤٠٩	٩٦٥
٣٤١	٩٦٩
٤٥٣	٩٧٠
٣٥٣	٩٧١
٢٦٧	٩٧٤
٥٠٦	٩٧٥

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٣٥٥	١٠٢٨
٣٤٩	١٠٢٩
٣٧٨	١٠٣٠
٣٣٤	١٠٣٣
٣٤٢	١٠٣٤
٣٥٢	١٠٣٥
٣٥١	١٠٣٦
٤٨٧	١٠٣٨
٤٨٤	١٠٤١
٤٧٥	١٠٤٢
٤٨٩	١٠٤٣
٤٨٠	١٠٤٥
٤٥٩	١٠٤٦
٣٤٨	١٠٤٧
٤٥٦	١٠٤٨
٣٩٧	١٠٤٩
٤٥٦	١٠٥٠
٤٣٩	١٠٥٠
٤٧٩	١٠٥٢
٣٤١	١٠٥٣
٤٢٢	١٠٥٦
٤٦٨	١٠٥٨
٣٩٥	١٠٥٩
٣٨٠	١٠٦٠

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٣٥٦	١٠٦٢
٣٣٠	١٠٦٦
٤٩٨	١٠٦٧
٣٣١	١٠٦٨
٣٤٦	١٠٦٩
٤٠٤	١٠٧١
٤٧١	١٠٧٣
٤٢٣	١٠٧٤
٤٨٣	١٠٧٧
٤٣٠	١٠٧٩
٣٥٠	١٠٨١
٥٠٤	١٠٨٢
٥٠٠	١٠٨٥
٣٨٧	١٠٨٦
٣١٩	١٠٨٧
٤٩٧	١٠٨٨
٣٤٦	١٠٩٠
٣٨٢	١٠٩٠
٣٩٠	١٠٩١
٣٤٧	١٠٩٢
٤٤٢	١٠٩٥
٣١١	١٠٩٨
٤١٩	١٠٩٩
٤٢٥	١٠٩٩

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٠٠	١١٠٠
٣٩٨	١١٠٦
٤٧٢	١١٠٨
٤٣٥	١١٠٩
٣٥٥	١١١٠
٤٩٨	١١١٢
٤٠٠	١١١٥
٤٦٧	١١١٥
٣٩٤	١١١٦
٤٩٦	١١١٨
٤٨٥	١١٢١
٤٩٧	١١٢٢
٣٩٩	١١٢٣
٣٥٢	١١٢٦
٤٩٠	١١٢٧
٣٨٦	١١٢٩
٤٤٧	١١٣٣
٣٥٠	١١٣٤
٣٩٥	١١٣٦
٤٩٥	١١٣٧
٤٧٨	١١٣٨
٣٧٥	١١٤١
٤٠٠	١١٤١
٣٩٠	١١٤٢

شمارهٔ صفحه	شمارهٔ تصویر
٤٨٩	١١٤٣
٤٠٢	١١٤٤
٤٦٢	١١٤٦
٤٦١	١١٥٠
٤٢٠	١١٥٢
١٨٤	١١٥٦
١٨١	١١٦٠
٢٤١	١١٦٣
٢٩٠	١١٥٨
٣٦٣	١١٦٩
٢٨٢	١١٧١
٣٣٨	١١٨٨
٣٥٧	١١٩٤
٢٨٧	١١٩٥
٤٩٥	١١٩٦
٣٤٤	١١٩٧
٤٢٨	١٢٠٠
١٧٢	١٢٠٦
٢٨٣	١٢٠٨
٤٠٦	١٢١٢
٣٨٩	١٢١٣
٤٦٠	١٢١٤
٣٩١	١٢١٧
١٨٠	١٢٢٠

شماره صفحه	شماره تصویر	شماره صفحه	شماره تصویر
٤٨١	١٢٦٠	٣٨١	١٢٢١
١٦٩	١٢٦١	١٩٤	١٢٢٢
٢٥٧	١٢٦٣	٤٢٤	١٢٢٤
٣٩٦	١٢٦٦	٢١٧	١٢٢٩
٣٥٣	١٢٦٨	٤٤٤	١٢٣٠
١٧١	١٢٧٥	٢٩٤	١٢٣٢
١٧٦	١٢٧٦	٣٣٠	١٢٣٣
٣١١	١٢٨٢	٥٠١	١٢٣٥
٣٦٨	١٢٩٢	٤٢٧	١٢٣٩
١٨٧	١٢٩٣	٢٢٠	١٢٤١
٤٥٠	١٢٩٣	٢٩٤	١٢٤٣
٢٨٤	١٢٩٥	٣٩٧	١٢٥٨
٢٨٥	١٢٩٥	٤٤٥	١٢٥٩

درچاپ اول کتاب ، چندعکس درصفحات ٢٢٥، ٢٣٦، ٣٠٩، ٣٦٧، ٤٠٥، ٤١٢، ٤٢٥، ٤٣٣، ٤٥٨ تکرارشده‌بود که‌دراین‌چاپ‌به‌ترتیب زیرتغییرواصلاح گردید .

٤٢٥	٣٦٩	٤١٢	٧
٤٢٥	٤٦١	٢٢٥	٨٠
٤٣٣	٦٢٤	١٦٧	٨٧
٤٠٥	٧٠٧	٥١٠	٢٢٤
٤٥٨	٧٥٣	٥١٠	٢٢٩
٤٠٥	١٢٥٥	٣٦٧	٣٠٩
١٧١	١٢٧٥	٢٣٧	٣١٣
٣٦٧	١٢٨٣	٩٤٥	٣٤٠
		٢٣٧	٣٥١